



SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 41 / Hejmar 487 / Tîrmeh 2022

14 TEMMUZ DİRENİŞ ÇİZGİSİ ZAFERİMİZİN GÜVENCESİDİR



JÎ BÎHARA EREBÎ BER BÎ ŞOREŞA ROJAWA

Xalîde Engîzek

✓ Bi salên 2000'an re him ji ber krîza pergala modernîteya kapîtalîst tê de jiyan dike û dixwaze xwe ji vê krîzê rizgar bike him ji bo hegemoniya xwe li cîhanê ava bike, rastiya civakî ku mîna lehiyekê diherike, bi çi şewazê be jî, ji xwe re rubarekî dibîne ku tê de biherike, êdî civakê rêya herikîna xwe dîtibu. Ji bo pêşiya vê herikîna civakî bigre û ji ber van hemû sedeman him krîz pir kur bibû him jî rewşa civakan ji bo derketinek şoreşgerî xwe disepand. Gelan bi xeyal û utopyayek mezin a azadî, wekhevî, demokrasi û edaletê ketin ser rê. Bêhesab, bêdudilî, bêtirs hemû cure serpêhatî dan ber çavên xwe û rabûn ser piyan.

Sayfa: 6

YAŞANAN VE YAŞANACAK OLANLAR İMRALI'DA BELİRLENİYOR

Cemil Bayık

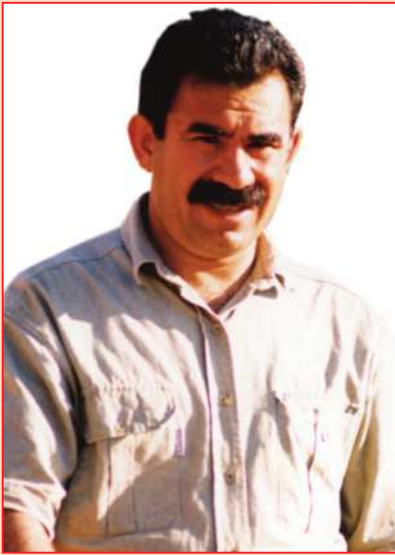
✓ Türkiye ve Kürdistan halklarının, toplumlarının asıl gündemini; bu soykırımcı, sömürgeci, faşist özel-kirli savaşın doğrudan ve dolaylı sonuçları, özel-kirli savaşa dayanarak ayakta durmaya, ömrünü uzatmaya çalışan sömürü-yağma ve talan düzenine son verilmesi oluşturuyor. Böyle bir hedefe ulaşma mücadelesinin öncülüğünü; Kürdistan Özgürlük Gerillası büyük bedeller ödeme pahasına da olsa, yürüttüğü haklı ve meşru savunma direnişi ve savaşıyla; soykırımcı, işgalci TC Devleti'ne büyük kayıplar verdirerek tarihinde yaşamadığı ölçüde yenilgileri tattırarak yapmaktadır.

Sayfa: 2



14 Temmuz'un Anısına Karşılık Vermek

Rêber Apo



✓ 14 Temmuz direnişçiliği, ancak kesintisiz başarıları mümkün kılan bir devrimcilikle ve onların zaferiyle mümkün olabilmektedir. Zindan direnişçiliğinde 14 Temmuz adımı, ölüm orucuna karar verme diye anılır. Bu karar değerlendirilmelidir. Aynı zamanda bu ciddi bir görevdir. Karar; bir halka dayatılan en onursuz baskı ve sömürden de öteye, bir soykırım sürecine karşılık vermek ve aynı zamanda amacını bile inkar ettirmeye varan dayatmalara, dayanılmaz işkencelere tepkiye kadar birçok yönü göz önüne getirilebilir.

Ağır basan yanın ne olduğu tartışılabilir. Ayrıca içinde hareket ettikleri partinin o dönemdeki durumu, gücü yanında güçsüzlüğü, umudu kadar umutsuzluğu ele alınabilir. Aynı şey halk için de söylenebilir. Halkın içinde bulunduğu durum ile uluslararası kamuoyunun durumu, bu kararda nasıl bir rol oynamıştır bu da değerlendirmeye tabi tutulabilir.

Sayfa: 16

14 Temmuz Zafer Çizgisinde Direnelim

PKK Yürütme Komitesi

✓ Tarihi özgürlük direnişinin büyük kararı zindanda verilmiştir. Kürdistan özgürlük mücadelesinin fedai direniş çizgisi zindanda yaratılmıştır. Bunun temelinde "Mezar taşıma borçlu yazılısın" diyen özeleştiril tutum ve kararlılık vardır. Haki Karer yoldaşın şehadeti üzerine ulaşılan kararlılık temelinde yürütülen büyük direniş kırk beşinci yılındadır. 1982 zindan kararlaşması temelinde başlatılan tarihi direnişin kırkıncı yıldönümü yaşanmaktadır. Hareket ve halk olarak işte bu tarihi kararlaşmalar temelinde yaşanıp savaşılmış ve tüm özgürlükçü gelişmeler de bu temelde yaratılmıştır. Kürdistan'da hiçbir özgürlükçü gelişme yoktur ki temelinde Büyük Zindan Direnişi olmasın, Haki Karer'in anısına sahip çıkmak için geliştirilen devrimci intikam direnişi olmasın.

Sayfa: 19

İÇİNDEKİLER

Özgüç ve İttifaklar Sorunu
Duran Kalkan
Sayfa: 10'da

Kazanan Özgür Basın Olacaktır
Cemal Şerik
Sayfa: 14'te

İlkel Milliyetçiliğin Kronolojisi-3
Sayfa: 25'te

Gerçeğin Dili Olarak Edebiyat
Rêber Apo
Sayfa: 29'da

İki Yürek, Bir Ülke
Şehit Anı
Sayfa: 32'de

YAŞANAN VE YAŞANACAK OLANLAR İMRALI'DA BELİRLENİYOR

Önder Apo'ya verilen görüşme yasakları, öyle söylendiği gibi; "hava muhalefeti", "kosterin bozuk olması" ve son dönemlerde icat edilerek devreye konulmuş 'disiplin cezası' gibi nedenlerle ilgili değildir. Gösterilen bu nedenler asıl olanı gizlemeye yönelik bahanelerdir. Önderliğe karşı savaşı gizleme araçlarıdır. Böylece kendilerine gerekçe yaratma çabalarının ötesinde hiçbir anlamı olmayan birer özel-psikolojik savaş uydurmalarıdır; bir konsept, strateji ve planlama dahilinde uygulamaya konan özel-psikolojik savaş saldırılarıdır. Bu saldırıların siyasal konjonktürle doğrudan bağlantısı olduğu bir an bile akıldan çıkarılmamalıdır.

Cemil Bayık

Önder Apo'ya, Kürdistan halkına, PKK'ye yaklaşım; uluslararası komplo ile bunların merkezinde yer alan gelişmeler, güncelde yaşanan olaylar belirleyici ve yön tayin edici olmaya devam ediyor. Güncelde yaşananlardan yola çıkarak bunu daha somut olarak görmek mümkündür.

Dikkat edilirse Kürdistan'da, Türkiye'de, Ortadoğu'da ve bu bölgelerle doğrudan bağlantılı yaşanan olaylar; birbirini tetikleyici ve harekete geçirici bir ilişki ve bağ içerisinde yaşanıyor. Bu da aralarındaki diyalektik ilişkiyi ortaya koymuş oluyor. Önder Apo üzerinde uygulamaya konan ve giderek ağırlaştırılan mutlak tecritten tutalım, Ortadoğu merkezli yaşanan 3. Dünya Savaşı'nın Karadeniz kıyılarına; Ukrayna'ya taşınmasına, Baltık Denizi sularının ısınmasına, Madrid'de yapılan son NATO toplantısına ve orada NATO'nun genişletilmesine dair alınan kararlara varıncaya kadar yaşananlar hep böyle bir gerçekliğe işaret ediyor.

Aslında bu gerçeklik birbirinden ayrı, değişik süreçlerde yaşanan, farklı nedenlerle de anlaşılabilir olan bu gelişmelerin; birbirinden bağımsız olmadıkları, sebep-sonuç ilişkisi içerisinde yaşananlar olduğunu göstermiş oluyor. Tabii ortaya çıkan bu sonuç; her gelişmenin kendi içinde taşıdığı özgünlüklerin reddi anlamına gelmiyor. Aksine farklı olanların aralarındaki ilişkilerde karşılıklı olarak birbirini etkileme düzeyinin hangi noktalara varacağını gösteriyor.

Önderlik üzerinde uygulanan mutlak tecridin derinleştirilmesi

Önder Apo ile ilgili olan hiçbir şey olağanmış gibi yaklaşılmalıdır. Rehine olarak içerisinde tutulduğu mutlak tecrit durumundan tutalım, üzerinde uygulanan baskılara, yasaklara, getirilen kısıtlamalara, çıkarılan engellere varıncaya kadar böyle bir yaklaşım içerisinde olunmalıdır.

İmralı'da uçakla, tankla, topla değil; bu araçların etkisinden daha büyük etkiye sahip olabilecek silahlarla Önder Apo'ya karşı 24 yıldır savaş yürütülmekte, her şey Gladio'nun özel savaş yönetimi tarafından en ince ayrıntısına kadar ayarlanmaktadır. İmralı'da görüş yaptırıp yaptırmama, mektup-gazete-dergi-kitap verip-vermeme, radyo veya TV gibi araçları izletip izletmeme, yine temiz havaya çıkarıp çıkarmama, yanındaki arkadaşlarla görüştürüp görüştürmemekten tutalım hücresinin kapısında nöbet tutan görevlilerin yaklaşımına kadar hepsi belli bir amaç ve hedef için belirlenmiştir. İmralı'ya yaklaşım anlık, saatlik, günlük, aylık



ve yıllık olarak stratejik olarak Gladio'nun özel savaşı kurumlarınca planlanmış ve özel olarak uygulanmaktadır. O nedenle İmralı'da yaşananları hiçbir şekilde anlık ve taktik yaklaşımlar olarak düşünmemek gerekir. Zaman zaman Önder Apo'yla ilgili özel savaş elamanı gazeteciler eliyle yayınlanan haberler de böyledir. Son günlerde Önder Apo ile ilgili olarak; özel-psikolojik savaş görevlisi olduğu çok net olan kişiye dayandırılan haberler de böyle bir anlam ifade etmektedir.

İmralı, savaşın merkezi olma rolünü oynamaktadır. Çünkü orada iki temel sistem ve düşünce; kapitalist modernite ile Demokratik Modernite arasında kıyasıya bir savaş yaşanmaktadır. Politikalar orada belirlenmekte, oradan da Kürdistan'a, Türkiye'ye, Ortadoğu'ya ve dünya geneline taşınmaktadır. Bu savaş bir anlamda iradelerin savaşıdır. Hangi irade kazanırsa, o dünyanın yönünü ve gelişim çizgisini belirleyecektir. Ve bu yukarıda vurguladığımız gibi tüm şiddetle yirmi dört yıldır kıyasıya sürmektedir.

Önder Apo üzerinde uygulanan mutlak tecrit böyle bir gerçeklik üzerinde anlam kazanmaktadır. Buna rağmen bu durumu sulandırmak, olağanmış gibi göstermek anlam yitimi ne uğratmak ve giderek toplumu buna alıştırma yönünde uygulamaya konan özel-psikolojik savaş taktikleri de söz konusudur. Tabii bilinçli olarak geliştirilen bu türden özel-psikolojik savaş saldırıları karşısında da azami duyarlılığı göstermek gerekir.

Önder Apo'ya karşı yapılan bu özel-psikolojik savaş saldırısı öyle sıradan bir süreçte yaşanmamaktadır. İmralı'da savaşın engellenme süreci; baskı ve engellemelere rağmen Kürdistan halkının, toplumunun, dostlarının hem Kürdistan ve Türki-

ye'de hem de uluslararası alanda her şeyi göze alarak, büyük bedeller pahasına da olsa Önder Apo etrafında kenetlendikleri bir dönemde yaşanmıştır. Kürdistan'da, Türkiye'de ve uluslararası alanda harekete geçen komplocu güçlerin yapmış oldukları planlamalar ve uygulamak için kararlar aldıkları bir süreçte halkımızın Önder Apo etrafında kenetlenmesi anlam kazanmaktadır. Böylesi bir sürecin içerisinde soykırımcı Türk devleti, özel-psikolojik savaş görevlilerini devreye koyarak bilinçleri bulanıklaştırmak için harekete geçmiştir.

Hiçbir zaman bir halkın, hareketin, Ortadoğu ve dünya insanlığının geleceğinin temsilini Önder Apo'da bulduğu unutulmamalı. Ve İmralı'da olan her şeyin doğrudan bununla ilgisinin olduğu akıllardan çıkarılmamalıdır. Önder Apo'ya getirilen görüşme yasakları ve üzerine yapılan spekülasyonlar da böyle bir anlam taşımaktadır.

Önder Apo'ya verilen görüşme yasakları, özel-psikolojik savaş saldırılarıdır

Önder Apo'ya verilen görüşme yasakları, öyle söylendiği gibi; "hava muhalefeti", "kosterin bozuk olması" ve son dönemlerde icat edilerek devreye konulmuş 'disiplin cezası' gibi nedenlerle ilgili değildir. Gösterilen bu nedenler asıl olanı gizlemeye yönelik bahanelerdir. Önderliğe karşı savaşı gizleme araçlarıdır. Böylece kendilerine gerekçe yaratma çabalarının ötesinde hiçbir anlamı olmayan birer özel-psikolojik savaş uydurmalarıdır; bir konsept, strateji ve planlama dahilinde uygulamaya konan özel-psikolojik savaş saldırılarıdır. Bu saldırıların siyasal konjonktürle doğ-

rudan bağlantısı olduğu bir an bile akıldan çıkarılmamalıdır.

Bunlar arasındaki bağ doğru kurulduğunda özel savaş rejiminin sözcüleri resmi olarak kabul etmeseler de Önder Apo üzerinde uygulanan mutlak tecridin bununla doğrudan ilişkisi çok açık bir şekilde görülmektedir. Yine, Önder Apo'nun dışarıyla, yanındaki yoldaşlarla hatta birçok defa zorunlu, gerekli hallerde İmralı'daki görevlilerle neden iletişiminin engellendiği anlaşılacaktır.

Önder Apo bir halkın, hareketin Ortadoğu ve dünya halklarının iradesini temsil etmektedir. O nedenle de Önder Apo'ya yönelik uygulamaya konan "yasaklar" onun her şeyle olan bağını koparmak, izole ederek mutlak tecridi derinleştirmek amaçlıdır. Bunu da Önder Apo'nun fiziken ve fiilen bağını kopararak yapmak istemektedirler. Düşman; eğer dışarıdan Önder Apo'ya bilgi gelirse, küçük de olsa bu bilgiden görüş oluşturabileceğini, çikarsamalarda bulunacağını, yapacağı yorum ve değerlendirmelerle toplum üzerinde büyük etkide bulunacağını, yön vererek harekete geçireceğini biliyor. Bunu bildiğinden, Önder Apo'nun düşüncelerinin halka, topluma ulaşmasını engellemek için her yol ve yöntemi denemektedir.

Rehine olarak mutlak tecrit altında tutulduğu 24 yılı bulan süre içerisinde Önder Apo üzerinde uygulamaya konan ve çeşitli nedenlerle gerekçelendirilen "yasakların" hangi koşullarda devreye girdiğine dikkat edilirse bu çok açık ve net bir şekilde anlaşılacaktır. Ne zaman siyasal, askeri, toplumsal, diplomatik, stratejik ilişkilerde sorunlar yaşanmaya başlanmış, Kürdistan'da soykırımcı özel savaş saldırılarında farklı araçlar ve taktikler devreye konulmuşsa, başka ülkelerle anlaşmalar ve görüşmeler

gündeme getirilerek işbirliği halinde hareket edilmişse, değişik enstrümanların kullanılması gündeme getirilmişse; mutlaka o zaman Önder Apo üzerinde uygulanan mutlak tecrit daha da ağırlaştırılmıştır.

2015 yılının bahar aylarından itibaren üzerinde uygulanan mutlak tecridin daha da derinleştirildiği, 3. Dünya Savaşı'nın kapsam ve alanının genişlediği, Kürdistan'da, Ortadoğu'da, uluslararası alanda son derece ciddi, önemli gelişmelerin yaşandığı bir süreçte her yönüyle Önder Apo ile ilgili her şeyin önemli olduğu bu şekilde bir kez daha kendini göstermektedir. O nedenledir ki, Önder Apo'yla ilgili olan her şeyin öneminin farkında olarak hareket edilmelidir. Önder Apo ve İmralı gerçeği bunu gerekli kılmaktadır.

Sınıflı, devletçi uygarlık sisteminin günümüz temsilcisi kapitalist modernite güçleri Kürt halkına ve şahsında; halklara, toplumlara, kadınlara, gençlere, emekçilere yaşanan tarihsel sürecin dışında kalmayı dayatmaktadır. Esas olarak da böyle bir dayatmayla demokratik uygarlık güçlerine saldırılmış olmaktadır. Yaptığı saldırıların başarılı olması için de Kürdistan, Türkiye, Ortadoğu ve dünyada yaşanan sorunlar veya gelişmelerle ilgili Önder Apo'nun görüşlerinin herhangi bir biçimde dışarı ulaşmasını istememektedir. Önder Apo'nun bu konular üzerine var olan görüşlerinin duyulması ve kitlelere ulaşması halinde yaratacağı etkiden korkulmaktadır.

Önder Apo üzerinde uygulanan mutlak tecridin asıl nedeni bunlardır. Bunlar dışında gösterilen nedenler ve yapılan yorumlar; Önder Apo ve İmralı gerçeğini doğru kavramamak ve bilincinde olmamak ya da bunları hakikatinden farklı göstererek saptırmak anlamına gelmektedir. Bu nedenlerden ötürü Önder Apo üzerinde uygulanan mutlak tecridi herhangi bir tutsağa karşı yapılanlarla karşılaştırma yaklaşımına asla düşülmemelidir. İmralı gerçeğini, Önder Apo üzerindeki mutlak tecridi -önceki yıllarda yaşanmış olanlara değinmeden bile- sadece 2015 baharıyla birlikte içerisine girilen süreçte yaşananlardan yola çıkarak görmek mümkündür. Önder Apo ile görüşme olacağı yönünde söylentilerin yayılması üzerine yaşanan tartışmalar da bunu doğrulamaktadır.

Sistem içi muhalefetin başını çeken CHP sözcüleri de başlayan bu tartışmalar içerisinde yerlerini alarak kendilerince yorum ve değerlendirmelerde bulunmuşlardır. Aslında bu tartışmalara dahil olarak, asıl plan ve niyetlerini ele vermişlerdir. Eğer Önder Apo herhangi bir tutsak olsaydı, CHP sözcüleri Önder Apo'nun "ailesi içerisinde bir kişi ile görüştürüleceği" söylentisi üzerine kamuoyunun bildiği o düşünceleri dile getirmezler-

di. Hatta büyük bir olasılıkla aksi yönde görüş belirteceklerdi. Fakat böyle olmadı. Bunun neden böyle olduğunun üzerinde durularak doğru sonuçlara ulaşılabilirdi.

CHP sözcüleri Önder Apo'nun bir halkın, hareketin önderi olduğunu bir selamının bile nasıl bir etkide bulunacağını bilmektedirler. Önder Apo'nun düşüncelerinin dışarıya taşınması halinde kendi asıl niyet ve planlarının anlaşılacağına bilinciyle, korkusuyla hareket geçişlerdir. AKP-MHP soykırımcı ve faşist iktidar kligi de CHP sözcülerinin yaşadığı bu korkuyu iyi bildiklerinden CHP'yi bu tartışmanın içine çekmeyi kendi çıkarlarına görmüşlerdir. CHP de Önder Apo'nun var olan etkisi, gücü konusunda farklı düşünmemektedir. Ancak herkesten daha çok AKP-MHP Önder Apo'ya düşmanlık yapmaktadır. Birçok kez tanık olunduğu üzere; Önder Apo'nun düşüncelerini, sözlerini özünden boşaltarak, sapıtarak kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak istediği de bilinmektedir. Bundan sonra da benzeri tutum ve yaklaşım içerisinde gireceklerdir.

Türkiye'de derinleşen krizin çözümsüzlüğü ve AKP-MHP faşizminin çöküşü

Türkiye, milletvekili ve cumhurbaşkanlığı seçimi için belirlenen resmi sürenin son bir yılına girildi. 2023 yılının Haziran ayı içerisinde ya da ona yakın günlerde seçimlerin yapılması gerekiyor. Bu seçimler faşist rejim için hayati önemde görüldüğünden daha şimdiden sonuçlarına dair yorum ve değerlendirmeler yapılmakta. Türkiye'de her zaman seçimlere hem içeriden ve hem de dışarıdan birçok faktör devreye girerek seçim sonuçları üzerinde etkide bulunabiliyor. Tabii bu yönlü yaşanabileceklere hazır olmakla birlikte yine Lozan'ın yüzüncü yıl dönümü olan 2023 yılının Türkiye, Kürdistan, Ortadoğu ve dünya açısından dikkate alınması gereken bir yıl olacağı açıktır. Fakat dünyanın Türkiye ve Kürdistan'a ilgisi bu olası seçimlerle ilgili değildir. Olup-olmayacağı, olması halinde nasıl sonuçlanacağı belli olmayan bir gündemi daha şimdiden Türkiye ve Kürdistan halklarının, toplumlarının asıl gündemleriymişcesine ısrarlı bir şekilde göstermekten geri kalmayanlar var. Tabii bu tür yaklaşımların bir sapıtma olduğu çok açıktır.

Günümüzde dünya sisteminin yeniden düzenlenmesi, güçler arasında dengenin kurulması; tabiri caizse taşları yerine oturtmak için siyaset savaşıyla yapılıyor. Neredeyse bunun dışında hiçbir yol kabul görmüyor. Bu nedenle de siyaset yapma konusunda ısrarlı olanlar, etkili olmak ve kurulmaya çalışılan dünya sistemi içerisinde yer almak isteyenler savaş içerisinde kendilerine bir konum belirlemiş bulunuyorlar. Soykırımcı-sömürgeci-faşist Türk devleti de böyle bir savaş içerisinde yerini almıştır. Her şeyini de bu savaşın hizmetine sunmuştur.

Ortadoğu ve Ortadoğu içerisinde de Kürdistan dünya ölçeğinde yürütülen içeriği ve amacı böyle olan bir savaşın merkezinde yer alıyor. Soykırımcı Türk devleti ise savaşın yürütüldüğü böyle bir merkezde küresel sermaye güçleri ve KDP ile birlikte kendini konumlandırmış bulunuyor. Bakur, Başûr ve Rojava Kürdistan'da soykırım ve imha amaçlı özel-kirli savaş yürütüyor. Kafkasya'da, Kuzey Afrika'da askeri güç bulunduruyor ve sıcak savaşın içerisinde yer alıyor.

Bir yandan bunları yaşarken diğer yandan da Türkiye var olan iktidar klikleri aralarındaki çelişkileri bir yana bırakarak; Kürt halkına karşı savaşta tek bir el gibi hareket ediyorlar. Kürtleri bitirmek için dış güçlere en temel çıkarlarından bile taviz verilebiliyorlar. Ülkenin tüm zenginlik kaynaklarını; AKP-MHP gibi ırkçı, faşist partilerde yuvalanmış olan, devlet gücünü sonuna kadar kullanan; soykırımcı, sömürgeci özel-kirli savaştan beslenen bir avuç sermayedar ve işbirlikçiden oluşan savaş ağaları ve baronların hizmetine sunmuş bulunuyorlar. Böylece bir yandan Türkiyeli halklar özel-kirli savaşın ağır yükü altında inim inim ineltilirken, diğer yandan Erdoğan-Bahçeli ve onların etrafında çöreklenmiş olan, kandan beslenen güçler, edindikleri servetlerle keyif çatmakta, günlerini gün etmektedirler.

3. Dünya Savaşı'nın en aktif güçlerinden olan soykırımcı-sömürgeci-faşist Türk devletinin siyasal, askeri olarak yenilgiye uğratıldığı böylesi bir süreçte; Kürdistan ve Türkiye halklarının, toplumlarının, kadınların ve emekçilerinin gündemi genel ve cumhurbaşkanlığı seçimleri değildir. Özel ve kirli savaşın faturasının ödetildiği geniş halk kesimlerinin çektiği, isyana dönüşen bunca acıyı hafifletmek için, AKP-MHP ile aynı zihniyette olanların gelip koltuğa kurulmasını sağlamak hiç değildir. Kürdistan ve Türkiye halklarının, toplumlarının asıl gündemleriymişcesine ısrarlı bir şekilde göstermekten geri kalmayanlar var. Tabii bu tür yaklaşımların bir sapıtma olduğu çok açıktır.

Türkiye ve Kürdistan halklarının, toplumlarının asıl gündemini; bu soykırımcı, sömürgeci, faşist özel-kirli savaşın doğrudan ve dolaylı sonuçları, özel-kirli savaşa dayanarak ayakta durmaya, ömrünü uzatmaya çalışan sömürü-yağma ve talan düzenine son verilmesi oluşturuyor. Böyle bir hedefe ulaşma mücadelesinin öncülüğünü; Kürdistan Özgürlük Gerillası büyük bedeller ödeme pahasına da olsa, yürüttüğü haklı ve meşru savunma direnişi ve savaşıyla; soykırımcı,



işgalci Türk devletine büyük kayıplar verdirerek tarihinde yaşamadığı ölçüde yenilgileri tattırarak yapmaktadır.

11 Şubat 2021 Garê, 24 Nisan 2021 ve 14 Nisan 2022; Zap, Meftîna, Avaşın direnişleri de tattırılan bu yenilgilerin; tarihe bir daha silinmemesine kaydedilmesinin adı olmaktadır. Kürdistan Özgürlük Gerillası, uluslararası anlaşmalarla yasaklanmış, kullanılması halinde "savaş suçu işlenmiş" olarak kabul edilen kimyasal ve taktik nükleer silahlar, bombalar, gazlar kullanan NATO'nun ikinci büyük ordusuna sahip Türk devletine böyle bir yenilgi tattırmıştır.

Soykırımcı Türk devleti bu saldırılarla; yüzyıllık hayali olan Kürt soykırımını tamamlamak, böyle bir amaca ulaşmak için savaş ve insanlık suçu işlemekten geri durmamaktadır. Havadan ve karadan her türlü desteği verdiği; özel savaş güçlerini, kontra birliklerini, KDP'yi, korucuları; DAİŞ, El Kaide, Cephed El Nusra (Şimdiki adıyla Heyetî Tahriri Şam) gibi çete güçlerini kullanmıştır. Başta Avrupa olmak üzere kapitalist modernite sistemi içerisinde yer alan devletlerin, güçlerin, desteğini hatta Birleşmiş Milletler'in bile olurlarını almıştır. Buna rağmen hedefine ulaşamamış ve Kürdistan Özgürlük Gerillası karşısında yenilmiştir.

Kürdistan ve Türkiye halklarının asıl gündemi seçim değil

3. Dünya Savaşı'nın en aktif güçlerinden olan soykırımcı-sömürgeci-faşist Türk devletinin siyasal, askeri olarak yenilgiye uğratıldığı böylesi bir süreçte; Kürdistan ve Türkiye halklarının, toplumlarının, kadınların ve emekçilerinin gündemi genel ve cumhurbaşkanlığı seçimleri değildir. Özel ve kirli savaşın faturasının ödetildiği geniş halk kesimlerinin çektiği, isyana dönüşen bunca acıyı hafifletmek için, AKP-MHP ile aynı zihniyette olanların gelip koltuğa kurulmasını sağlamak hiç değildir. Kürdistan ve Türkiye halklarının, toplumlarının temel gündemi; başta kendine "muhalfeetim" diyen sistem içi partilerin, güçlerin yaptıkları gibi; sorunların sadece acılar boyutuyla dile getirilmesiyle sınırlı olamaz. Asıl olarak bu sorunların kaynağının ne olduğu doğru gösterilerek, bunların ortadan kaldırmasını hedefler.

Bu da 3. Dünya Savaşı'nın merkezi haline gelen Kürdistan'da yürütülen soykırımcı-işgalci özel-kirli savaş ve bu savaştan çıkarı olanlara karşı mücadeleyi zorunlu kılmaktadır. Yine Kürdistan'da yürütülen soykırımcı, iş-

galci özel-kirli savaşa karşı olmayan, bu savaşın yaşanan tüm sorun ve acıların kaynağı olduğunu saklayarak, destekleyenlere karşı da yürütülecek olan bir mücadeleden yana birlikte olmayı gerektirmektedir.

Özcesi Türkiye ve Kürdistan halkları, toplumları, kadınları, gençleri, emekçileri ne "cumhur" ne de "millet" denilen ittifaklardan birine mecbur değildirler. Türkiye ve Kürdistan'da yaşanan devrimci duruma göre hareket etmelidirler. Bunun başarısı için de sosyalistler, devrimciler, demokratlar, kadınlar, gençler emekçiler tarihi stratejik ittifaklarını geliştirerek, güçlendirerek, Gemlik yürüyüşündeki gibi ortak eylemlerde buluşarak; ırkçı, sömürgeci, insanlık, kadın ve doğa düşmanı bu soykırımcı, sömürgeci, faşist düzeni/rejimi tarihin çöp sepetine atmalıdır.

Kürdistan ve Türkiye halklarının gündemi öncelikli olarak; asıl nedenleri görülmeden dile getirilen sorunların kaynağına karşı birlikte, ortak mücadelede bir araya gelişi ve ittifakların oluşturulmasını gerekli kılmaktadır. Bu temelde ittifakların, bir araya gelebilecek olanların sınırları geniş de tutulabilir. Ama ana halka doğru tutulamaz ve onunla olan bağı güçlü kurulamazsa, o zaman Kürdistan ve Türkiye halklarının, toplumlarının, kadınların, gençlerinin ve emekçilerinin isyana dönüşen tepkisinin; farklı kanaldan soykırımcı, sömürgeci, faşist TC özel-kirli savaş devleti, rejimi ve savaş baronlarının, ağalarının havuzuna akıtılmasının yolları açılmış olacaktır. Niha-yetinde bu türden çabaların olduğuna tanık olunmaktadır. Hatta bunu hiç gizlemeye bile gerek duymadan yapanlar çıkabilmektedir.

Dikkat edilirse Türkiye'de HDP, sosyalist, sol, devrimci, tutarlı demokrat vb kesimler dışında hala Kürdistan'da yürütülen soykırımcı, işgalci özel-kirli savaşa karşı çıkan, doğrudan tepki göstermeye cesaret eden farklı kesimlere rastlanmamaktadır. Her gün "hak, hukuk, adalet" gibi söylemleri kullanan CHP ve onun içerisinde yer aldığı kendilerini "Millet İttifakı" olarak adlandıran partilerin hiçbir Kürdistan'da yürütülen özel-kirli savaşa karşı tek sözcük bile dile getirmekten ısrarla geri durmaktadırlar. Aksine AKP-MHP'den daha çok "Vatan-Millet-Sakarya" edebiyatının arkasına gizlenmektedirler. İçerisinde yer aldıkları, birlikte oldukları mecliste; HDP'ye yönelik saldırılar karşısında sessiz kalmaları bir yana AKP-MHP ile birlikte ortak hareket etmekte, çıkarılan kararnamelerin, özel-kirli savaş yasalarının, hazırlanan komisyon

raporlarının altına ortak imza atmaktadırlar. Önder Apo'ya, Kürdistan Özgürlük Hareketine karşı AKP-MHP faşistleriyle saldırganlıkta yarışmakta, birlikte hareket etmektedirler.

"Önder Apo'nun ailesinden bir kişi ile görüşeceği" haberlerinin basına sızdırılmasının akabinde CHP adına konuşan parti yetkililerinin açıklamalarında da bu kendini çok net bir şekilde göstermiştir. Herkesten daha çok CHP sözcüleri bu habere karşı çıkmışlardır. Daha önce de belirtildiği gibi bir yandan "hak, hukuk, adalet" denilecek, diğer yandan Önder Apo'nun ailesinden bir kişi ile yapacağı görüşme haberine tepki gösterilecek! Üstelik bu haberin manipülasyonu, özel-psikolojik savaş propagandası olduğu, kaynağı bilinmesine rağmen böyle bir tutum içerisinde girilecek! Bu bile kendi başına CHP'nin ve içerisinde yer aldığı kendilerini "Millet İttifakı" olarak adlandıranların tutarsızlığını, niteliklerini ortaya koymaya yetmektedir.

Aynı şekilde aynı ittifakın bir parçası olan "Gelecek Partisi" Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu'nun aynı günlerde Diyarbakır'da yapmış olduğu açıklamada dile getirdiklerinin de bundan farklı bir anlamı yoktur. Ahmet Davutoğlu Diyarbakır'da sarf ettiği o sözlerle alay edercesine Kürt halkına hakaret etmiştir.

Ahmet Davutoğlu'nun kim olduğunu iyi biliyoruz. Öğrencilik yıllarından itibaren sosyalist, devrimci, demokrat kişilere, çevrelere karşı olan saflarda aktif bir şekilde yer almaktaydı. Bakanlık, AKP Genel Başkanlığı, Başbakanlık yapmadan önce AKP'nin genel başkanlarının danışmanlığını yapmaktaydı. AKP adına yapılan açıklamaların hazırlanmasında, politikaların belirlenmesinde rol alanlar arasındaydı. Hatta AKP'nin parti okulunda ilk dersi veren de oydu. Bu konuda yazdığı kitaplar, makale ve yazılar var. 7 Haziran seçimleri sonrası işlenen cinayetler, yaşanan katliamlar, 1 Kasım seçimleri döneminin başbakanı olarak "sütten çıkmış ak kaşık" değildir. Bunların hepsi herkesin şahitliği önünde yaşanmıştır. Her gün televizyonlara çıkıp "devletin kudretini görecekler" tehditleri, yakıp yıkıp viraneye çevirdikleri Sur'u "Toledo yapacakları" sözleri hala hafızalardaki canlılığını korumaktadır. Bu anlamda Kürdistan, Türkiye halklarına, toplumlarına, insanlarına izah etmesi, açıklaması ve hesabını vermesi gereken çok şeyinin olduğu açık. Bunlara rağmen Ahmet Davutoğlu Diyarbakır'da yaptığı açıklamada bunların hiçbirini yaşanmamış ve bilinmiyormuş gibi; Kürtlerin dillerini ko-

nuşmalarında, kültürel bazı hakları kullanmalarında tolere edilebileceği kapsamında olan sözler dile getirebilmiştir. Hesap vermesi gereken birinin utanmadan sıkılmadan bu içerikte konuşuyor olması tek başına bile Ahmet Davutoğlu denilen kişiliğin gerçeğini anlamak için yeterlidir.

Gemlik Yürüyüşü

Gemlik yürüyüşü ilk defa olmuyor. Daha önce de yapılmıştı. O zaman da yapılan gösteriye Kürdistan'ın hemen hemen her il ve ilçesinden, Türkiye metropollerinden binlerce insan

Faşist şef Erdoğan ve etrafında bir araya gelmiş olan ve faşistlikte, insanlık düşmanlığında ondan geri kalmayan; Devlet Bahçeli, Süleyman Soylu, Hulusi Akar vb'lerinin havada uçan tehditlerine meydanlara çıkarak en fazla da "Bijî Serok Apo", "Bijî Gerila", "PKK Halktır Halk Burada" sloganları atılarak cevap verilmiştir. "PKK'yi bitirdik", "sokaklara çıkamayacaklar", "bir kişiyi bile yanlarında bulamayacaklar", "izleri bile kalmayacak" vb üst perdeden çıkardıkları seslerin yaşadıkları hezeyandan başka bir şey olmadığı böylece açığa çıkmıştır. Her gün Özgürlük Gerillasından yediği darbeler ve bir şekilde kendini en güvende hissettiği ya da öyle sandığı şehirlerde de böylesi kitlesel eylemlerin gelişmesi onları şoka uğratmıştır.

katılmış, araçlarla Gemlik'e doğru hareket etmiş; yolda polis ve sivil faşist güçlerin saldırılarına uğramıştı. Çok sayıda yaralanan ve polis tarafından işkenceye alınanlar, zindanlara atılanlar, haklarında açılan "davalarla" mahkemelere çıkarılanlar olmuştu.

Tarihi öneme sahip olan bu eylem yaşandığı dönem itibarıyla de büyük bir anlam ifade etmiş, ilgi görmüş ve uzun süre gündemde kalarak bilinçlerde yer edinmişti. Önder Apo üzerinde mutlak tecridin ağırlaştırıldığı, Kürtleri, dostlarını, sosyalistleri, devrimcileri, demokratları tahrik edecek düzeyde hakkında manipülasyona varan haberler çıkarılmıştı. Önder Apo ile ilgili olarak söylentilerin yayıldığı, Türkiye'de Kürt düşmanlığının

tırmandırıldığı, bizzat kontr-gerillanın kontrolünde olan ırkçı faşist güçlerin eliyle Kürtlere karşı saldırıların düzenlendiği bir dönemde, anlamlı bir gösteri olarak tarihe kaydedilmişti. Halkın bu düzeyde Önder Apo'yu sahiplenmiş olmasının yarattığı etki ise düşmanı korkuttuğu gibi; düşünmeye de sevk etmişti. Çünkü o kadar baskıya, yasağa, tehdide ve engellemeye rağmen halk her türlü riski ve bedel ödemeyi göze alarak; Önder Apo'yu sahiplenme kararlılığını göstermişti.

Şimdi de Önder Apo üzerindeki mutlak tecrit ağırlaştırılmıştır. Önder Apo ile hiçbir şekilde görüşmelerin yapılmasına olanak tanınmamaktadır. Mektup göndermesi yasaklanmakta, alması engellenmektedir. Yine zaman zaman Önder Apo ile ilgili Kürdistan halkını, özgürlük mücadelesini, militanlarını tahrik edecek düzeyde haberler toplum içerisinde yaygın olarak yayılmaya çalışılmaktadır. Tüm bunlar da İkinci Şark Islahat Planı olarak adlandırılan adına "Çöktürme" denilen Kürt soykırım planının tüm şiddetle uygulanmaya konulduğu bir süreçte yaşanmaktadır.

Başta Bakur olmak üzere Kürtlere her yönüyle soykırımın dayatıldığı, Başûr ve Rojava Kurdistan'a yönelik işgal ve soykırım saldırılarının yoğunlaştırıldığı bir süreçte Gemlik Yürüyüşü'nün düzenlenmiş olması büyük bir anlam ifade etmektedir. Kürdistan halkının, dostlarının, sosyalist, devrimci ve demokrat güçlerin hep birlikte yaptıkları bu yürüyüş; tüm baskı, engelleme, yasak ve tehditlere rağmen, her türlü bedeli ödemeyi göze alarak Önder Apo'yu sahiplenerek, soykırımcı, sömürgeci, faşist Türk devletine her anlamda verilen en anlamlı bir cevap olmaktadır.

Faşist şef Erdoğan ve etrafında bir araya gelmiş olan ve faşistlikte, insanlık düşmanlığında ondan geri kalmayan; Devlet Bahçeli, Süleyman Soylu, Hulusi Akar vb'lerinin havada uçan tehditlerine bu şekilde meydanlara çıkarak en fazla da "Bijî Serok Apo", "Bijî Gerila", "PKK Halktır Halk Burada" sloganları atılarak cevap verilmiştir. "PKK'yi bitirdik", "sokaklara çıkamayacaklar", "bir kişiyi bile yanlarında bulamayacaklar", "ağızlarını açarak tek bir söz söylemeyecekler", "izleri bile kalmayacak" vb üst perdeden çıkardıkları seslerin yaşadıkları hezeyandan başka bir şey olmadığı böylece açığa çıkmıştır. Her gün Özgürlük Gerillasından yediği darbeler bu şekilde kendini en güvende hissettiği ya da öyle sandığı şehirlerde böyle bir kitlesel eylemin eklenmesi adeta onları şoka uğratmıştır. Onun içindir ki; Gebze'den, Gemlik'e doğru harekete geçenlerin üzerine polislerini sürerek saldırtmışlardır. Ancak harekete geçen eylemcilerin kararlılığı karşısında yenildiklerini görmekten kendilerini kurtaramamışlardır. Bundan sonra da bu yenilgili ruh halini yaşamaktan kendilerini kurtaramayacakları anlaşılmaktadır.

Soykırımcı, sömürgeci, faşist Türk devleti şehirlerde de yenilmiştir. Nasıl Özgürlük Gerillasına karşı NATO'dan kapitalist modernite sisteminin birer parçası olan diğer devletlerden, kurum ve kuruluşlardan aldığı her türlü desteğe rağmen başarılı olamamışsa benzeri bir sonuçla şehirlerde de karşılaşmıştır. Almış olduğu her türlü tedbir, kullandığı teknik, çıkardığı faşist yasalar, yaptığı tehditler, sokağa saldıran sivil-resmi faşistleriyle; ektiği rüzgarın kendisine fırtına olarak dönmelerini engelleyememiştir. Artık bundan ötesine yapacağı başka hiçbir şeyleri kalmamıştır.

Soykırımcı Türk devletinin Önder Apo'ya yönelik İmralı'da uygulamaya koyduğu özel-psikolojik savaş planlama ve saldırılarının birçok boyutuyla birlikte uygulandığı bilinmektedir. Bu şekilde Önder Apo'ya karşı kullandığı özel-psikolojik savaş saldırılarını sürekli kılarak olağanlaştırmak istemektedir. Önemli olan da bunun bilincinde olunarak, buna olanak tanımamaktır. O da her koşul altında Önder Apo'nun düşüncesinin, amaçlarının savunulması ve gerçek kılınması; özgürlüğü, güvenliği ve sağlığı için ısrarlı, kararlı, sürekli bir mücadele içerisinde olunmasını gerekli kılmaktadır. Bunun dışında başka bir yol yoktur. O nedenle Önder Apo üzerinde uygulanan mutlak tecridin nedenleri ve hedeflenenlerin neler olduğu doğru anlaşılmalıdır. Özellikle de uluslararası bir komployla mutlak tecrit altında rehine olarak Önderliği esaret altında tutulan bizlerin, Kürdistan halkı ve dostlarının, dünya insanlığının bunu hiçbir zaman akıllarından çıkarmaması gerekiyor.

NATO toplantısı ve sonuçları

Önder Apo uluslararası kompo ile kaçırılarak rehine olarak, mutlak tecrit altında tutulmaktadır. 3. Dünya Savaşı da bu kompo ile birlikte Kürdistan merkezli bir savaş haline gelmiştir. Geline aşamada uluslararası kompo güncellenmesiyle birlikte de üçüncü dünya savaşının sınırları ve kapsamı genişlemiştir. Böyle bir genişleme içerisinde Kürdistan'da süren savaş daha da şiddetlenmiştir.

Soğuk Savaş döneminde olası bir üçüncü dünya savaşının dünya için nasıl bir tehlike yaratacağı o dönemin öncelikli tartışmaları içerisinde yer alıyordu. Bu tehlikeler arasında nükleer silahların, bombaların kullanılmasının neden olacağı sonuçlar ürküntü yaratıyordu. Bu konuda herkesin birleştiği husus ise, kullanılacak nükleer bombaların, silahların dünyanın sonunu getireceğiydi. Bunu engellemek için de nükleer silahları, bombaları elinde bulunduran zamanın süper güçleri ABD ve SSCB; aralarında "Stratejik Silahların Sınırlandırılması" vb adlar verdikleri anlaşmaları (SALT 1, SALT 2) yaparak bu soruna kendi aralarında "çözüm" bulmaya çalışıyorlardı. Geline aşamada ise; başta Kürdistan'da Özgürlük Gerillasına karşı olmak üzere 3. Dünya Savaşı içerisinde, geliştirilen bu nükleer silahlar, adı konulmadan "taktik nükleer silahlar" olarak çoktan hem de en yaygın ve etkili bir şekilde kullanılır bir hale gelmiştir.

Böylece Önder Apo üzerinde uygulanan mutlak tecridin giderek da-

ha fazla ağırlaştırılmasının nedenleri de her yönüyle biraz daha net ve anlaşılır hale gelmiş oluyor. Uluslararası Kompo'nun güncellendiği, 3. Dünya Savaşı'nın hem alan hem de kullanılan silahlar itibarıyla kapsamının genişletildiği koşullarda Önder Apo üzerinde uygulanan mutlak tecridin daha da ağırlaştırılmış olmasının böyle bir gerçeğe olan bağının da görülmesi gerekiyor. NATO'nun Madrid'de yapmış olduğu toplantının sonuç kararları ve NATO üyesi olan devletler arasında ikili-üçlü görüşmeler sonucunda varılan anlaşmalar ve mutabakatlar da böyle bir yaklaşımı gerekli kılıyor.

Yapılan açıklama ve değerlendirmelere göre; NATO uluslararası alanda, 2021 yılında açıklanan NATO'nun 2030 yılı strateji belgesinde olduğu gibi devletler düzeyinde Rusya'yı "yakın tehdit", Çin'i de kendisine "stratejik rakip" olarak kabul ediyor, "diktatörlüklere, terörizme karşı" mücadeleyi de öncelikli görevleri arasında görüyor. Öte yandan da içerisine girilen yeni dönemde, NATO'ya da üye devletler arasındaki sorunları çözme çabasının görev olarak yüklendiği görüldüğü veriyor veya böyle bir izlenim yaratmaya çalışıyor.

Kuşkusuz Rusya ve Çin ile kapitalist modernite merkezleri arasında sorun olduğu, aralarında hegemonya mücadelesi yürüttükleri bir sır değil. Adı geçen bu devletlerin de onları kendileri için bir tehdit olarak görmelerinin anlaşılmasız bir yönü yok. Ama aynı düşüncüyü "diktatörlüklere ve terörizme karşı mücadele" açıklamaları için söylemek söz konusu olmuyor. Çünkü bugün dünya halklarının, insanlığın başına bela olan gerici, hanedan rejimlerinin; onlar gibi olmaya öykünenlerin, faşist diktatörlüklerin, DAİŞ, El Kaide, Cephed El Nusra (HTŞ) gibi tescilli çapulcu, çete gruplarının arkasında NATO ve ona üye devletler yer alıyor. Bir NATO üyesi olan TC'nin; DAİŞ, El Kaide, Cephed El Nusra ile olan ilişkileri bu çete gruplarının başta Avrupa, Türkiye ve Kürdistan'da Türk devleti adına işlediği cinayetler ve katliamlar, DAİŞ'in liderlerinin Rojava ve Suriye'de Türkiye'nin sınırında, işgali altında olan köylerde, kasabalarda yaşadıkları başta da NATO olmak üzere herkes tarafından bilinmektedir. Bu belgelerle de ispatlanmıştır.

Bir yanda böyle bir gerçeklik dururken, NATO'nun "diktatörlüklere ve terörizme karşı mücadele" açıklaması korkunç bir gerçekliği gizlemeye yönelik yapılan demagojiden öte bir anlam ifade etmiyor. NATO toplantısı ile ilgili açıklamalar, NATO Genel Sekre-

terinin de içinde olduğu Türkiye, İsveç ve Finlandiya devletleri arasındaki görüşmeler sonucunda varılan mutabakat da bunu kanıtlıyor.

Toplantı sonrasında yapılan açıklamaya göre; bu üç devlet PKK'ye ve Kürdistan halkına karşı birlikte suç işlemeye devam edecekler. Bu kapsamda NATO'nun da onayıyla İsveç ve Finlandiya devletleri Türkiye'nin Kürdistan'da işlediği savaş ve insanlık suçlarına, yaptığı soykırıma, işgal saldırılarına ortaklık edecek. Böylece "diktatörlüklere ve terörizme karşı mücadele" derken neyi kastettiklerini bizzat kendileri itiraf etmişlerdir. Daha açık bir ifadeyle bugüne kadar faşist diktatörlüklere, DAİŞ, El-Kaide, Cephed El-Nusra gibi çetelere verdikleri destekleri bundan sonra da fazılaştırarak vereceklerini ilan etmiş oluyorlar.

Türkiye, İsveç ve Finlandiya böylesi bir kararı NATO'nun isteği üzerine almış ve böyle bir açıklamada bulunmuştur. Zaten bundan başka bir karar almaları mümkün değildir. Trajik ve dikkat çekici olan da en faşist, katliamcı, kadin, doğa düşmanı, kanlı, işkenceci, ahlaksız, soyguncu olarak dünya halkları nezdinde kabul gören; soykırımcı, işgalci Türk devleti ile kendilerini "dünyanın en gelişkin demokrasisine sahip" gören İsveç ve Finlandiya'nın bir masa etrafında Kürt soykırımını gerçekleştireceklerini ilan etmiş olmalarıdır. Tabii bunun trajik olduğu kadar şaşırtıcı olmadığının, hayal kırıklığı yaratmadığının da bilinişmesi gerekmektedir.

İsveç devleti Kürt ve PKK karşıtlığında ısrar ediyor

İsveç devleti Türkiye'nin yanında Kürtlere karşı ilk defa saf tutmuyor. 1986 yılında da böyle bir karşıtlık içerisinde girmişti. Buna neden olarak da İsveç Başbakanı Olof Palme cinayetini göstermişlerdi. İddialarına göre işlenen bu cinayette Kürtlerin rolü vardı ve bundan sorumlu olarak da PKK hedef olarak gösterilmekteydi. Fakat bunun gerçeğe hiçbir alakası yoktu. Çünkü PKK'nin, Kürtlerin Olof Palme ile ilgili hiçbir sorunu yoktu. Olof Palme Kürt dostuydu. Dünya'nın muhtelif bölgelerinde yaşanan ulusal kurtuluş hareketlerini desteklemiş ve bu mücadelelerin başarısı için çalışmış, Avrupa sosyal-demokrasisi ile bağlarını kurmaları ve geliştirmelerinde aktif bir rol oynamıştı. Yine NATO'nun yanında zamanın SSCB'ye karşı ortak tutum belirlemeyerek, o günün koşullarında İsveç'in dengeleri gözetken bir pozisyona sahip olmasından yanaydı ve böyle biliniyordu. Bu yönleriyle de





Şehit Berfîn Rêbaz

sömürge ve mazlum halklar ile o günün sosyalist ülkeleri nezdinde saygın bir yere sahipti.

Böyle bir özelliğe sahip olan Olof Palme'nin Kürtlere PKK'ye ne zararı olabilirdi ki? Aksine kazandırıcakları vardı. Bu nedenle de Kürtlerin ve PKK'nin böyle bir cinayetten suçlanması akıl karı değildi. O zaman katil başkasıydı; asıl olarak da Olof Palme'nin katledilmesinden çıkarları olanlardı. Bu konuda bulunulan iddiaların aksine cinayetin faili olarak parmaklar NATO'yu, Türk devletini, İsveç istihbarat örgütü olan SAPO'nun içerisinde etkili olan NATO ile işbirliği içerisinde olan derin Gladio'yu gösteriyordu. Ki, o dönemde Türk devletinin Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) ve kontr-gerillası Avrupa ülkelerinde çok yaygın bir şekilde örgütlenmiş; hem ASALA (Ermenistan'ın Kurtuluşu için Ermeni Gizli Ordusu)'ya hem de Kürdistanlı ve Türkiyeli sosyalist, devrimci, demokrat güçlere, örgütlere karşı harekete geçmişti. Hatta bu saldırılar dışında tetikçileri tarafından 1982'de Roma'da Papa İkinci Loannes Paulus'a karşı suikast düzenlenmişti. Bu suikastı yapan ve suçüstü yakalanan Mehmet Ali Ağca ile suikastta yer alanlar arasında adı geçen Oral Çelik ve Abdullah Çatlı gibi isimlerdi. Daha sonra bu kişiler Susurluk Davası'nda da doğrulandı gibi MİT ve Kontr-gerilla tarafından birçok defa tetikçi olarak kullanıldığı resmi kayıtlarda yer alıyordu.

Böyle bir gerçeğe rağmen Kürtler, PKK Olof Palme cinayeti nedeniyle zan altında bırakılmaya çalışıldı, bu iftira gerekçe gösterilerek Avrupa ülkelerinde PKK faaliyetleri yasaklanmaya, PKK'li oldukları iddia edilen kişiler zindanlara atılmaya başlandı. Ardından da NATO ve Avrupa devletleri tarafından PKK "terör örgütleri" listesine alındı ve faaliyetleri yasaklandı.

Aslında NATO'nun Kürt ve PKK karşıtlığı Olof Palme'nin katlinden öncesine dayanıyordu. Beşinci maddesi gereği NATO, Kürtleri, PKK'yi kendisi için tehlike olarak gördüğünü açıklamış, Türkiye'nin Kürtlere ve PKK'ye karşı yürüttüğü soykırım ve imha savaşında Türkiye'nin yanında resmen yer almaya başlamış, ona her türlü desteği vermişti. Bugüne kadar da bu desteği vermeye, hatta Türkiye'nin savaşını kendi savaşı olarak görmeye devam etmektedir. NATO envanterine kayıtlı olan silahların üçte birini "taktik nükleer" silahlardan oluştuğu açığa çıkmıştır. Bu durumda NATO üyesi ve aynı zamanda NATO'nun ikinci büyük ordusuna sahip olan Türkiye'nin, Kürdistan Özgürlük Gerillası-

na karşı uzun süredir kullandığı "taktik nükleer" silah ve bombalara dair soruların üzerindeki sır perdesi aralanmış olmaktadır. Bununla da kalmayarak; kullandığı bu taktik nükleer silahları nasıl temin ettiği, kime ait olduğu, kimden aldığı ve kimlerin izniyle kullandığına dair cevaplarla; Kürdistan'da yürütülen işgal ve soykırımcı özel kirli savaşta NATO'nun Türkiye'ye verdiği desteğin boyutu da alenen gözler önüne serilmiş oluyor.

Olof Palme'nin katledilmesinden sonra İsveç ve NATO Kürtlere ve PKK'ye karşı Türkiye'nin yürüttüğü soykırımcı özel-kirli savaşın etkin bir destekçisi olarak yanında yer almaya devam etti. Hatta İsveç devleti, kendi yargı makamlarının Olof Palme cinayetiyle; Kürtlerin, PKK'nin hiçbir alakasının olmadığını resmi olarak açıklamasına rağmen Kürtlerden, PKK'den özür dileme yerine; Türk devleti ile kirli işbirliğinden yana olan tutumundaki ısrarını korudu. NATO'ya üyeliğine karşı Türkiye'nin veto tehdidine boyun eğerek ona istediği desteği vereceğine dair yapılan anlaşmanın altına atmış olduğu imza da bunun bir kanıtı oldu.

NATO 2030 Stratejik Belgesi

Daha önce Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron "NATO'nun beynin ölümü gerçekleşti" yönünde bir açıklamada bulunmuştu. Ama şimdi Madrid toplantısında yapılan açıklamalara göre, Macron'un NATO'ya dair yaptığı açıklamanın neden olduğu negatif algının etkilerini silme arayışı içerisinde bulunduğu anlaşılıyor ya da böyle bir algı oluşturulmak isteniyor. Bu yönüyle de Madrid toplantısı NATO'nun geleceği açısından önemli bir anlam ifade etmiş oluyor.

Ancak verilmek ya da öyle görülmesi sağlanmaya çalışılan bu anlamın Madrid toplantısının bir sonucu olduğunu düşünmemek de gerekiyor. Öncesinde 2021 yılında açıklanan NATO'nun 2030 yılı strateji belgesinde buna dikkat çekilmekteydi. Orada belirtilenler çerçevesinde; NATO'nun genişletilmesi, Uzakdoğu ve Ortadoğu özgülünde NATO rolünü oynayacak yeni ilişki ağının örgütlenmesi, bunun içerisinde yer alacak devletler arasında ekonomik, siyasal bağların kurulması-güçlendirilmesi yönünde adımların atılması kararı vardı. Yine Ukrayna'nın Rusya'ya karşı savaşa hazırlanması, Madrid toplantısı öncesinde de Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar devreye konularak Türkiye'nin markaja alınması ve NATO'nun Baltık Denizine ulaşmasını

sağlayacak olan İsveç ve Finlandiya'nın üyelik başvurusunda bulunacağını açıklaması da bunu gösteriyordu. ABD Başkanı Joe Biden'in Madrid Toplantısı kararlarının mürekkebi kurumadan 13 Temmuz'da İsrail'den başlattığı ve ardından Suudi Arabistan'a geçerek hem Suudi Arabistan devlet yetkilileri hem de bölgede kendine yakın duran Arap devletleri ile toplantı ve görüşmelerde bulunması bu düşünceyi daha da güçlendirmektedir.

Bu yönleriyle ele alındığında Madrid'de yapılan NATO toplantısı sonuçlarının, soykırımcı Türk devletinin psikolojik-özel savaş propagandasını yapan basın-yayın organlarında gösterilmeye çalışıldığı gibi olmadığı açığa çıkmış oluyor.

NATO toplantısı ve Biden'in Ortadoğu ziyaretine eş zamanlı olarak Putin'in de -hiç de planlamada olmadığı halde- 19 Temmuz'da Tahrir'deki Erdoğan-Reisi görüşmesine katılacak olması, bu görüşmeye Astana formatlı toplantı görüntüsü verilmeye çalışılması ve bundan hemen önce de BMGK'de veto ettiği Suriye yardımları konusunda vetosunu geri çekmesi (Türk devletinin işgalinde olan Suriye sınırında bulunan Cılgöz-Bap El Hewa Sınır Kapısının yardımlarını geçişlerine BM'de kabul edilen kararı) dikkat çekici bir anlam ifade ediyor.

Soykırımcı Türk devleti Ukrayna savaşından umduğunu bulamadı

Soykırımcı Türk devletinin tüm fiziki, siyasal, sosyal, kültürel soykırım saldırılarına rağmen; Kürdistan Özgürlük Gerillası ve halkının direnişi karşısında yaşadığı bozgun ve yenilgi, sistem olarak uğradığı çözümlenme, toplumsal olarak desteksiz kalması, uluslararası alanda yaşadığı tecrit, itibarsızlık ve suni çözüm yöntemleriyle ancak ayakta durabilmekteydi. Öyle ki, böylesine kötümleşmiş olan varlığını ayakta tutmasını; onu yerle bir edecek olan halk hareketinin geliştirilememiş olmasına borçlu bir hale gelmişti.

2021 yılı sonlarına gelindiğinde Türk devleti bu halde ölüm döşeliğine yatırılmış bir hasta olarak beklerken; 2022 yılının baharında çıkan Ukrayna Savaşı ona bağlanan bir nefes borusu oldu. Bunun üzerinde son bir hamle daha yaparak ömrünü uzatma arayışı içerisinde girdi. Bu temelde Kürdistan'da yeni soykırım ve işgal planları yaparak uygulamak için harekete geçti. Bununla da Başur ile Rojava işgal ve soykırım saldırılarını tekrar canlandırmak istedi. 2022 yılının 14

Nisan'ında havadan başlattığı saldırılarına 17 Nisan'da kara; özel kontra güçlerini, KDP'yi, korucuları, DAİŞ, El Kaide, Cepheth El Nusra (HTŞ) çetelerini ve elinde olan tüm imkanları seferber ederek; Başur'da yürüttüğü soykırım, imha ve işgal saldırılarını bir sonuca ulaştırmak istedi. Ancak yaptığı ilk hamlede Kürdistan Özgürlük Gerillası karşısında Zap'ta, Metina'da, Avaşin'de daha neyle karşılaştığını anlamadan çakılıp kaldı. Ona nefes borusu olanların; taktik nükleer silahından, bombasına, kimyasal silahından gazına, en teknik savaş malzemesi ve teçhizatına, sunulan lojistik, maddi vb desteklere rağmen herhangi bir sonuç alamadı. Havadan indirdiği, karadan KDP bölgelerinden Barzani güçlerinin açtığı koridordan cepheye sürdükleri; konumlandıkları, bırakıldıkları yerlerde ne kalabilirdi ne de çıkabildiler. Cansız bedenleri ortalıkta, Türk devleti uçaklarının, helikopterlerinin, obüslerinin bombardımanları altında kaldı.

Yapmış oldukları ilk hamlede böylesine hüsrana uğramış olması soykırımcı faşist Türk devletinin, yaptığı planlamanın tamamlayıcı adımı olarak gördüğü; Rojava soykırım ve işgal saldırısını başlatmasını tartışmalarını gündeme getirdi. Onun içindir NATO'nun genişleme planlamasının bir parçası olarak görülen İsveç ve Finlandiya'nın NATO'ya üyelik başvurusunda bulunmasına bir fırsat olarak sarıldı. Bu başvuruyu sonuna kadar değerlendirmek istedi. Güvenilmez bir müttefik haline geldiği NATO içerisinde yeniden kendine bir yer yapmaya çalıştı. Bunlardan bir şeyler elde ettiğini sanmış olacak ki, Madrid toplantısının hemen ardından Rojava Kürdistan'a yönelik düşündüğü soykırım ve işgal saldırısını başlatabilmek için harekete geçti.

Soykırımcı, sömürgeci Türk devleti ve onu elinde tutan AKP-MHP faşist iktidar kliği şimdi tüm umudunu bu saldırıyı başlatmaya bağlamış bulunuyor. Bunu 2023 yılı hayallerine ulaşmak için yakalamış olduğu son bir fırsat olarak görüyor. Onun için can çekişen birinin son bir çırpınışla ayağa kalkma çalışması emareleri gösteriyor.

Kazanan PKK, Kürdistan Özgürlük Gerillası ve halkı olacaktır

Türk devleti ve onu elinde tutan Erdoğan-Bahçeli faşist kliğinin son bir çırpınışa dayalı ayağa kalkma teşebbüsünün hiçbir şekilde sonuç vermesi mümkün değildir. Önce sadece NATO'ya dayandı, bir sonuç elde edemedi. Sonra Rusya ve ABD-NATO arasında dengelere oynayarak bir sonuca ulaşamadı. Ardından "hem camiden hem de kiliseden oldu." Böylece hiçbir şekilde bir sonuç elde edemez hale geldi. Şimdi ise içerisinde düştüğü bu pozisyonda kendisini istenildiği gibi kullanılmak üzere açık/serbest pazara sundu.

Türk devletinin içerisinde düştüğü bu çaresizlik karşındaysa; Kürdistan halkı, PKK, Özgürlük Gerillası 50'nci zafer Newroz yılında; Önder Apo'nun yol göstericiliğinde 14 Temmuz direniş ruhunun, 19 Temmuz Rojava Devrimi'nin verdiği güç ve coşkuyla Önder Apo'nun rehberliğinde yürüyerek kahraman şehitlerinin izinde "varlığını koruma, özgürlüğü sağlama" savaşında zafer anını yakalamış bulunuyor. Tarihinin en sonuç alıcı mücadele gücü ve hamlesiyle de bunun adımlarını atıyor, mücadelesini

yürütüyor. Soykırımcı faşist Türk devletine ve onu elinde tutan AKP-MHP faşist diktatörlüğüne her gün ağır darbeler vuruyor. Zap, Metina, Avaşin başta olmak üzere Kürdistan'da 'varlığını koruma, özgürlüğü sağlama' mücadelesi yürüten, dönemin taktiği-ne, ruhuna cevap olan kahraman özgürlük gerillası, Kürdistan'ın tüm par-

2022 yılının baharında çıkan Ukrayna Savaşı Türkiye'ye bir nefes borusu oldu. Bunun üzerinde son bir hamle daha yaparak ömrünü uzatma arayışı içerisinde girdi. Bu temelde Kürdistan'da yeni soykırım ve işgal planları yaparak uygulamak için harekete geçti. Bununla da Başur ile Rojava işgal ve soykırım saldırılarını tekrar canlandırmak istedi. 2022 yılının 14 Nisan'ında havadan başlattığı saldırılarına 17 Nisan'da kara; özel kontra güçlerini, KDP'yi, korucuları, DAİŞ, El Kaide, Cepheth El Nusra (HTŞ) çetelerini ve elinde olan tüm imkanları seferber ederek; Başur'da yürüttüğü soykırım, imha ve işgal saldırılarını bir sonuca ulaştırmak istedi. Ancak yaptığı ilk hamlede Kürdistan Özgürlük Gerillası karşısında Zap'ta, Metina'da, Avaşin'de daha neyle karşılaştığını anlamadan çakılıp kaldı.

çalarında, yurtdışında büyük direnişle yurtsever Kürdistan halkı; rolünü oynayarak, tarih yazıcıları olarak görev ve sorumluluklarını yerine getiriyor. Böylece 2023 yılı, Türk devleti için umutlarına ulaşacağı, hayallerine kavuşacağı bir yıl olma yerine; onun için çöküş yılı olma anlamına geliyor.

Bu yönüyle 2023 yılı PKK, Kürdistan Özgürlük Gerillası ve halkı için bir zafer yılı olma anlamına geliyor. Önder Apo'ya, 14 Temmuz Direniş Şehitleri; M. Hayri Durmuş, Kemal Pir, Akif Yılmaz, Ali Çiçek'e, 19 Temmuz Rojava Devrimi'nin büyük komutanları: Şilan Kobanê, Xebat Dêrik, Ferhat Dêrik ve onların şahsında tüm şehitlerimize verdiğimiz söz de bu uğurda; Hareket olarak, halk olarak görev ve sorumluluklarımızı ertelenemez bir görev olarak yerine getirmeyi emrediyor.



JÎ BÎHARA EREBÎ BER BÎ ŞOREŞA ROJAVA

Bêguman li Rojava, Bakur û

Rojhilatê Suriyê di pêşengiya

Kurdan de biharbûn cuda pêş-

ket. Şoreş li ser hîmê projeya

Modernîteya Demokratîk ya

Rêber Apo pêş ket. Li ser vê

bingehê hîn ji despêkê ve di

çend xalan de me prensîbên

xwe zelal kiribûn. Yek; me got

em parçekî bingehîn yê

şoreşa Suriyê ne.

Du; em naxwazin şoreşa Suriyê

çekdari bibe, bila rêjîm ji bo

makezagona demokratîk

vekirî be û bi gelên Suriyê re

li ser makezagonê nîqaş bike.

Yanê diyalogê esas bigre. Sê; me

got em naxwazin li ser Suriyê

destwerdanên derve çêbibe.

Çar; me got em nabin teref,

em bi xwe terefek in û temsîla

xeta sêyemîn dikin. Bi vî awayî

şoreşa Rojava cudabûna xwe

dani holê û bû hêviya tevahî

gelan, jinan, ciwanan,

sosyalist û demokratan.

- Di sala 2010'an de çirûska Bihara Ereban ku bi daxwazên weke demokrasî, azadî, wekhevî, mafên mirovan û li dijî bêkarî û enflasyonê pêş ketibû, ya rastî li Rojava pê ket. Iro em 10 saliya Şoreşa Rojava li pey xwe dihêlin. Rûxmî ku Bihara Ereban li gelek welatan bû roja êş û zilmê, gelo Şoreşa Rojava çawa bi ser ket?

Endama Komîteya Navendî ya PKK'ê Xalide Engizek: Di serî de ez salvegera 10'emîn a Şoreşa Ro-

java bi rûh, hest û ramanên şoreşgerî silav dikim. Şoreşa azadî û rumetê di serî de li Rêber Apo, gelên me yên welatparêz, gelên cihanê yên şoreşa me destek kirin, li tevahî jin û ciwanan, li hêzên me gerîla û tevahî hêzên me yên parastinê li Rojava û bi taybetî jî li YPJ'ê pîroz dikim. Di şexsê hevalê Bawer Rojhilat, Çekdar Amed, Xebat Dêrik, Gulê Selmo Silava, Bêrivan, Jînda Til temir, Serhed û Lewend, Zerdest û Goran, Jiyan Ehrez, Zelal Koçer, Amara Mako, Avraz M. Emîn, Firat Amed, Şiyar Gever, Murad Penaber, Devrim Erzirom, Cîlo Gever, Memo Heseke, Çekjîn Efrîn, Akîf Gever, Rubar Qamişlo, Zekerîya Efrîn, Yasir Qamişlo, Mêvan û Azadî Dêrik, Ruksen Efrîn, Ronahî Reşo, Deştî, Hebûn Amed, Rêbîn Rojhilat, Şervan Kobanê, Ebu Leyla, Ebu Adil, Şêlan Helêq, Şevîn Mardîn, Abid Xelîl Cano û Çeko, Asmîn, Hevrîn Xelef de, her wiha di şexsê hevala Lêgerîn, Hêlîn Qereqox, Avşîn, Bagok û Kemal de tevahî şehîdên enternasyonal, tevahî şehîdên me yên ji netewa Erebi, ji netewa Tirk û ji netewa Suryan, şehîdên Til Hemîs û Til Birak, şehîdên Mebruka û Rawiya, şehîdên Berxwedana Kobanê û Berxwedana Serdemê yên Efrînê, şehîdên Pêngava Holê û Pêngava Xezeba Firatê bi minet bi bîr tînim, bejna xwe li ber bîranîna wan ditewînim. Em soz didin ku em ê wan şehîdên mezin di tekoşîna xwe de bidin jiyankirin, armanca ku ew di oxira wê de şehîdbûne bi serkeftinê tacîdar bikin. Em ê Rojava'ya azad, Suriyê û Rojhilata Navîn a demokratîk diyarî tevahî gelên Rojhilata Navîn bikin.

Gelên Rojhilata Navîn, di serî de jî gelê Erebi bi sedan sal in di welatê xwe de, li ser axa xwe tevî ku weke netew hatine naskirin, bi dewlet netewe bi sazî bûne û form girtine jî, lê belê her dem weke civak hatine parçe kirin, di bin nîrê netewperestî, zayendperestî, olperestî û zanişperestî de hertim hatine perçiqandin. Ev gelên li herêmê, weke civaka resen, her

hatine parçekirin û di bin navê ol û netewperestî de hatine bikaranîn. Bi hişmendiya zayendperestî ve jin derveyî jiyana û civakê hatiye hiştin. Ev civaka ku hatiye parçekirin; him weke dewlet li gor rastiya eşîrtî û qebîletî hatiye parçekirin û ji her eşîrekî re dewletek hatiye çêkirin him jî beşa serdest a vê civakê, yanî çîna serdest ya civaka Erebi; axa, şêx û begên vê civakê, heta rayedarên dewletên wan, bûne ajanê pergala modernîteya kapîtalîst û civakên xwe jî bi birçibûn, bêkarî, bêazadî, bêdalet, bêrumet û bînîrx hiştine. Ji ber vê yekê gelê Erebi bi sedan sal in ji ber vê rastiya xwe ya civakî û desthilatdariyên herêmî yên dîktator û ajan her cure zilm, îşkence, nezanî, zizanî û tarîtiyek mezin jiyana kiriye. Tevî ku van gelan li hemberî dagirkeriya Fransa, Îngilîz û Osmanîyan ji bo serxwebûna xwe tekoşînên bêhempa dane û weke netew mafên xwe bi dest xistin jî, lê belê weke civak nikaribûn xwe ji parçebunê rizgar bikin û di aliye hişmendî de jî nikaribûn ronakbîriya xwe pêk bînin. Ji ber vê yekê di aliye hişmendî de her ku çû bi zayendperestî, olperestî û nijadperestî hatin strandin û weke nexweşiyekê kur bikin, êdî nikaribûn xwe ji vê tarîtiyê rizgar bikin.

“Salên 2000'an wê bibe salên bihara gelên Rojhilata Navîn û navenda wê jî wê Kurdistan be”

Bi salên 2000'an re him ji ber krîza pergala modernîteya kapîtalîst tê de jiyana dike û dixwaze xwe ji vê krîzê rizgar bike him ji ber hevsengiya ku di pergale de xirabû, pergala dixwaze hegemonya xwe li cihanê ava bike, ta ku karibe hevsengiya pergale ji nû ve ava bike, him jî û ya herî bingehîn ev e, rastiya civakî ku mîna lehiyekê diherike, demdirêj pêşî lê nayê girtin, bi çî şewazî be jî, ji xwe re rubarekî dibîne ku tê de biherike, êdî civakê rêya herikîna xwe dîtibu. Ji bo pêşîya vê herikîna civakî bigre û ji ber van hemû sedeman him krîzê pir kur bibû him

jî rewşa civakan ji bo derketinek şoreşgerî xwe disepand. Piştî hilweşîna Sovyetê, pergala li ser blokan hatibû avakirin tîk çû. Gel jî ketin lêgerîna qedera xwe bi destê xwe diyarkirinê û li hemberî rêveberiyên desthilatdar ên li welatê xwe, rabûn serhildanê. Gelan bi xeyal û utopyayek mezin a azadî, wekhevî, demokrasi û edaletê ketin ser rê. Bêhesab, bêdudilî, bêtirs hemû cure serpêhatî dan ber çavên xwe û rabûn ser piyan. Şoreşa Yemîn, li Tonis, Meydana Tehrîr li Misir, li Yemen di pêşengiya jinên di bin çarşefên reş de li dijî rêveberiyên dîktator rabûn û xwestin bi rumet jiyana bikin. Lewre ji van şoreşên gel re gotin Bihara Erebi.

Serhildanên gelên li Rojhilata Navîn û bi taybetî jî gelê Erebi ku çirûska wê ya yekemîn li Tonisê pêket û mîna kevîrê domîno belavî tevahî welatên Erebi bû, herî dawî derbasî Suriyê jî bû û bandora xwe li Rojava-yê Kurdistanê jî kir. Ji beriya van bûyeran, Rêbertiya me gotibû “Salên 2000'an wê bibe salên bihara gelên Rojhilata Navîn û navenda wê jî wê Kurdistan be.” Rêber Apo çima ev got? Ev him pêşbîniyek Serokatî bû û him jî tekoşîna hebûn û azadiyê ya gele Kurd bibû çavkaniya îlhamê ji bo gelên herêmê. Waye em dibînin ku pêşdîtina Rêbertiya me rast derket û me di her keliyê de ew hestên şoreşê û biharbûna Rojhilata Navîn jiyana kirin û dîtin. Di ser biharbûna li welatên Erebi re 11 û di ser Şoreşa Rojava re jî 10 sal derbas bûn. Li tevahî welatên Erebi Tonis, Misir, Libya, Yemen û Suriyê ku şoreş pêş ketibû, ev biharbûn hîn teze bû, qurçimandî. Pergalê bi xwe yekser û bi destê hêzên dijî şoreşê dest werda hest, daxwaz û destkeftiyên gel û şoreş ji rêya wê ya rast hat derxistin.

Piştî rêveberiyên desthilatdar û dîktator ên van welatan hatin hilweşandin, di pêvajoya avakirina rêveberî û modela pergalek alternatîf de civakên şoreş kirine, li derve hatin hiştin. Di hemû welatên lê şoreş pêkhatî de rê li ber hêzên Îslama radîkal vekî-

rin ku şerê navxweyî dest pê bike. Nakokiyên mezhebî, etnîkî û cînî hatin kurkirin. Bi vî awayî civakan şoreş û armanca xwe ji bîr kirin, ketin nava şerê navxweyî ya desthilatdariyê. Çima wiha bû? Divê em jî weke gelê Kurd û tevahî gelên li herêmê dijin û bi taybetî jî gelê Erebi vê pîrê ji xwe bikin. Bipirsin ku çima şoreşa me ji me hat dizîn? Çima û kê dest werda şoreşa me? Çima bihara me bû zivistanek diwar û tarî? Çima hêviyên azadiyê di me de hatin qurçimandin? Divê teqez em van pirsan ji xwe bikin ku ji bo em karibin bersiva rast bibînin. Ji bo xwîna ewqas şehîd badilhe-wa neçe, divê em van pirsan rast ji xwe bikin û bersiva wan jî rast bibînin û li şoreşa xwe xwedî derbikevin û biparêzin. Em weke gelê Kurd jî divê tîkçûna şoreşên li welatên Erebi pêk hat û ji wan hate dizîn, dîsa dagirkirina hin parçeyên ji welatê me, rast şîrove bikin û dersan jê derxînin; nehêlin şoreşa me jî tîk biçe.

Sedema yekemîn ya ku gelê Erebi nikarî li şoreşa xwe xwedî derbikeve ew bû ku nekarî konjoktora heyî rast bixwîne û wê piştî şoreşê çî bê serê wan bibîne. Wan bawer dikirin ku ew şoreşek sivil dikin û wê kes destwerdanî şoreşa wan neke. Heta wan bawer kir ku saziyên mafê mirovan ên peymanên navnetewî îmza kirine û Neteweyên Yekbûyî wê meşrûyet bidin şoreşa wan û xwedî li wan derbikevin; ew ê jî li gora wê pergale demokratîk û laîk li gorî pîvanên birjûwaziya biçûk ên lîberal ava bikin. Wan, rastiya van saziyên navnetewî çawa bûne maşeya destê pergale û li şûna gelan pergale diparizîn, nedîtin. A din, ew ne di ferqa rastiya Şerê Cîhanê yê Sêyemîn de bûn ku pergala bi giştî di şer de ye û ji bo xwe, li firsenda destwerdanek giştî digere. Ji bo Şerê Cîhanê yê Sêyemîn hin kes dibêjin ji dema şerê Kendavê yê sala 1990 dest pê kir, hinek jî dibêjin ji 11'ê Îlona 2001'an ku weke destwerdana Kendavê yê duyemîn dest pê kir. Dibe ev hemu jî rast bin û tev weke xelekên zincîrê bi hevdu ve girê-



dayî û weke parçên hevdu pêk hatine. Ji ber ku piştî Yekitiya Sovyetan bi awayekî fiilî hilweşiya, pergala cîhanê ya nû ket rojevê. Her çiqas Sovyet belav bûbe jî, Rusya hîn jî hêzeke potensiyel e; Çîn û Hindistan jî weke hêzên alternatîf bilind dibin dihatin pê-nasekirin. Tevî ku tehdîda Sovyetê ji ser rabûbe jî, NATO ji bo meşrûyeta hebûna xwe berdewam bike, pêwîstiya xwe bi hemleyên nû dibîne û ji bo vê jî, ji xwe re hincet û sedemên hemleyn diafirîne. Ji bo kartên xwe ji nû ve bilîzin, qada herî gûncav û stratejîk Rojhilata Navîn e. Jixwe bi destwerdana Kendavê re ev tê fêmkirin.

Rêvebiriyeke ku tê de îradeya gel cih nagire û temsîl nake, nikarin bersiva demê bidin

Rêber Apo di nîrxandinek xwe de pergala ku li herêmê hate avakirin wiha pênase dike: “Weke tê zanîn di şerê cihanê yê yekemîn de Împeratoriya Osmanî beşeke mezin ji herêmên ku bi sedsalan di bin serweriya xwe de bi rê ve dibir, ji dest dan. Împeratoriyeke Ewropa jî demên xwe yê dawî dijiyan, cihê xwe ji hin hêzên din re hiştin û ji dikê vekişyan. Împeratoriyeke nû bilind dibûn. Li gorî serdema nû dewletên hegemonîk derxistin holê. Ketina nava serdema Împeratoriyeke ku navên wan ne Împeretor e. Qadên ku şoreşa Sovyetê bandor lê kiribûn, her ku diçû weke tehdîdên mezin dibin, diditîn. Tevgerên rizgariya netewan ên ku piştî Şerê Cihanê ya duyemîn derketin û şerê rizgariya netewî dimeşandin, ew qada tehdîdê fireh dikirin. Lê belê hêzên kapîtalîst ên hegemonîk, carina bi ekonomî, carina bi leşkerî û carina jî bi teknoloji; bi giştî jî bi rêya çandê û bîrdozî ew hêzên ji bo xwe tehdîd dîtîn, di astek mezin de bêbandor kiribûn û mesafeyek girtibû. Modernîteya kapîtalîst ji bo xwe serkeftin îlan kiribû. Tirkiyê jî di nav de tevahî dewletên Rojhilata Navîn ji pergala piştî şerê cihanê ya duyemîn bandor nebibûn. Ji qedera ku di dema Şerê Cihanê yê yekemîn de ji bo wan hatibû diyarkirin, razî bûn. Statuya piştî Şerê Cihanê yê yekemîn hatibû diyarkirin, berdewam dikir. Her çiqasî yê di bin navê Sykes-Picotê ve parvekirinê çêkirin Îngilîz û Fransîz bin jî, lê hêza ku di wê demê de bilind dibû DYE bû. Pergalên hatin avakirin, ji bo dema tê de û dema pêş bikaribin wan kontrol bikin, bû. Bi rêya nijadperestî ve Împeratoriyeke rûxandî; ev têrê nekir, ji bo ji her netewekê dewletek ava bikin nijadperestên mîkro jî ava kirin. Bi vî awayî Împeratoriyeke rewşa

tehdîda ji bo xwe derxistin. Dema Împeratoriyeke ji rewşa tehdîdê derxistin, netewên nufusa wan zêde jî tehdît bûn. Ji ber vê yekê, netewa Erebiyê li ser 24 dewletan ku sînorên wan bi cedwelê xêz kiribûn, parçe kirin. Em li vir nabêjin Împeratoriyeke baş bûn, netew dewlet baş in. Kîjan rêvebirîya ku tê de îradeya gel cih nagire û temsîl nake, ne baş in.”

Rojhilata Navîn di aliyê jeopolîtîk û jeostratîjîk de xwedî roleke dîrokî ye û dergûşa tevahî çandana e. Hêzên hegemonîk ji bo vî erdnîgariyê di bin venêrîna xwe de bigrin, her tim politîkaya ‘parçe bike û bi rêve bibe’ û ‘kêvroşkê re bireve, tajîyê re jî bigre’ li ser gelê herêmê meşandine. Kurdan jî weke neteweyek potensiyel, xwest ji bo xwe bi kar bîne. Lê belê Rêber Apo di Kurdan de guhartinek cidî çêkiribû û pergala wê yekê ji bo hesabên xwe yê li ser Rojhilata Navîn asteng didît û xwestin ji pêş xwe rabikin. Îradeya di sala 1998’an de li Waşingtonê Barzanî û Telebanî li hevdu anîn, he-man îradeya ku komplo amede kiribû. Di 9 Cotmehê de dest bi kompoyê kirin û bi 15 Sibata 1999’an ve pêvajoyek nû dan destpêkirin. Xwestin ji bo Îran, Tirkiyê, Suriyê û Iraqê binin ser rê, Kurdan weke dar û şiv bi kar bînin. Ji aliyê din ve di Kurdan de hêviya avakirina dewletekê li Başurê Kurdistanê dide avakirin ku Kurd li ser ti çareseriyên nû nekin û Kurdên parçên din jî, bikin qurbana wê pilanê. Yanî bi kurtahî piştî îdamaya Sedam pêwîstiya hêzên hegemonîk bi hincetên nû hebû ku bikaribe di herêmê de nufûsa xwe zêde bike û projeya xwe ya Rojhilata Navîn ya mezin pêk bîne. AKP jî, ev derfeta şoreşgerî ku li herêmê derketibû holê, ji bo xwe weke şansê didît. Weke tê zanîn, AKP jî aliyê modernîteya kapîtalîst li ser esase Îslama nerm li Rojhilata Navîn belav bike, cîhana Erebiyê fetih bike, weke proje hat avakirin. Ew îdayên ku digotin me weke AKP nêrîna Mîlî hilbijartîye û em esas digirin; di esase xwe de ev nêrîn û xwe pênasekirina AKP, bi hêzên hegemonîk re di nava peymanekê de hatibû plankirin. Têkiliyên xwe heya radeyekê bi dewletên Erebiyê baş kiribûn. Erdoxan xwe li ser civaka Erebiyê weke qehremanekî pênase kiribû ku li Davos û platformên navnetewî, parastina Îslamê û gelê Erebiyê dike. Ev rewşa heyî ji bo xwe kir awantajekê û dest werda şoreşa gelên herêmê. Ji ber AKP çavê xwe berdabû dewlemendiya Rojhilata Navîn û dixwest Erebiyê Sunî tev bi rêxistin bike û erdnîgariya ew lê dimînin jî, bixwe bin kontrola xwe. Bi vî awayî di Îslamîkirina şoreşê, berovajîkirina armancên şoreşê de û di destwerdana hê-

zên derve ya nava herêmê de, di derceya yekemîn de rol list. Vê yekê ji ber du sedeman kir; ya yekemîn, ji bo statukoperestîya pergala heyî, neyê guhartin û destkeftiyên şoreşê bikeve xizmeta hêzên hegemonîk û wan de. Ya duyem jî, ji bo Kurd nebin xwedî statuyekê pir hewldan kir. Hîn ji despêkê ve AKP’ê destek da hêzên Îxwan ên li Misir, Tonis, Lîbya û Suriyê û nehişt hêzên şoreşger û demokratîk pêş bikevin. Pêwîstbû hîn ji despêkê ve hemû kes vî rastîyê bidîta û pêşî lê bigirtiba. Ji ber vê jî, ji despêka Bihara Gelan de diviyabû Kurd û Erebiyê pilana me qala wê kirî, fêmkirin; li gorî vî jî, projeyên xwe yê alternatîf ava bikin. Gelê Kurd xwedî wê şansê bû ku Rêber Apo bi paradîgmaya Modernîteya Demokratîk, ji bo Kurdên her çar parçeyên Kurdistanê projeyekê alternatîf ava kiribû. Lê gelê Erebiyê ne projeyek wan hebû ne jî vî projeya Serokatî nas dikirin; haya wan jê tinebû. Ev rexneyên dîrokî ya me Kurdan e ku me di dema wê de projeya Rêbertî bi gelên herêmê re parve nekir û têkoşinek hevbeş nemeşand. Ji ber van sedeman li welatên Ereban şoreş negihîştin armancên xwe. Li Suriyê jî şoreşa me giştî nebû; tenê li Bakur û Rojhilatê Suriyê bi sînordar ma. Rêber Apo di vî mijarê de em rexne kirin û got; “Bi rizgarkirina çend bajaran ve Rojava azad nabe û hûn ê nikaribin şoreşê biparêzin. Divê hûn ber bi Suriyê ve şoreşê belav bikin. Li giştî Suriyê şoreşê li dar bixînin û bikin bingeha şoreşa Rojhilata Navîn.” Bêguman asoya me teng bû. Hewldan û karê ku me kir, heya astekê serkeftî bû, lê belê armanca me ya bingeheke pêk nehat.

Divê gelê Kurd şoreşa Rojava bike bingeha şoreşa Suriyê û Rojhilata Navîn

Wê demê divê gelê Erebiyê hêviya xwe ji şoreşê qut nekin, pêvajoya şoreşa duyemîn ji nû ve dest pê bikin û şoreşa ku ji wan hatiye dizîn, paş de vegeirînin. Em jî weke Kurd şoreşa Rojava bikin bingeha şoreşa Suriyê û Rojhilata Navîn! Di dehemîn salvegera şoreşa 19 Tîrmehê de soza herî bi wate ya bi şehîdên şoreşê re, dîsa ji bo erka xwe ya dîrokî pêkbînin, divê pêngava duyemîn ya şoreşgerî bavêjin.

Bêguman li Rojava, Bakur û Rojhilatê Suriyê di pêşengiya Kurdan de biharbûn cuda pêşket. Şoreş li ser hîmê projeya Modernîteya Demokratîk ya Rêber Apo pêş ket. Di saya nîrxandinên Rêbertiya me de me dikaribû şîroveyek rast ji bo şoreşa Rojava û Suriyê bikin. Di dema ku her kesî

digot, temenê Esed 6 heyv in, Serokatî û Tevgera Azadiya Kurdistanê nîrxandinên cuda kirin. Gotin, “Ev şer wê dirêj bike, heta belkî nehêlin hûn nefesê jî bistînin, wê nehêlin li Rojava statuya Kurd were avakirin.” Ji ber vê jî hîn di Sibata 2011’an de Rêber Apo perspektîfêk da û got; “Ya yekemîn; hûn ê weke Kurd yekîtiya xwe çêbikin, bi yek armancê tekoşinê bikin. Ya duyemîn; hûn ê civaka xwe bi rêxistin bikin, her kesî beşdarî tekoşinê bikin. Ya sêyemîn jî; hûn ê hêzek xwe ya parastinê ji 50 hezar kesî ava bikin; ji ber ku wê deskeftiyên şoreşê ji we re nehêlin.” Di vî warî de perspektîfa Tevgera me zelal bû, hîn ji despêkê ve di çend xalan de me prensîbên xwe zelal kiribûn. Yek; me got em parçekî bingeheke yê şoreşa Suriyê ne. Du; em naxwazin şoreşa Suriyê çekdarî bibe, bila rêjîm ji bo makezagona demokratîk vekirî be û bi gelên Suriyê re li ser makezagonê nîqaş bike. Yanê diyalogê esas bigre. Sê; me

- **Gelê Kurd xwedî wê şansê**
- **bû ku Rêber Apo bi**
- **paradîgmaya Modernîteya**
- **Demokratîk, ji bo Kurdên**
- **her çar parçeyên Kurdistanê**
- **projeyekê alternatîf ava**
- **kiribû. Lê gelê Erebiyê ne**
- **projeyek wan hebû ne jî vî**
- **projeya Serokatî nas dikirin;**
- **haya wan jê tinebû. Ev**
- **rexneyên dîrokî ya me**
- **Kurdan e ku me di dema wê**
- **de projeya Rêbertî bi gelên**
- **herêmê re parve nekir û**
- **têkoşinek hevbeş nemeşand.**
- **Ji ber van sedeman li welatên**
- **Ereban şoreş negihîştin**
- **armancên xwe. Li Suriyê jî**
- **şoreşa me giştî nebû; tenê li**
- **Bakur û Rojhilatê Suriyê bi**
- **sînordar ma. Rêber Apo**
- **di vî mijarê de em rexne**
- **kirin û got; “Bi rizgarkirina**
- **çend bajaran ve Rojava azad**
- **nabe û hûn ê nikaribin**
- **şoreşê biparêzin. Divê hûn**
- **ber bi Suriyê ve şoreşê belav**
- **bikin. Li giştî Suriyê şoreşê**
- **li dar bixînin û bikin**
- **bingeha şoreşa Rojhilata**
- **Navîn.”**

got em naxwazin li ser Suriyê destwerdanên derve çêbibe. Çar; me got em nabin teref, em bi xwe terefek in û temsîla xeta sêyemîn dikin. Bi vî awayî şoreşa Rojava cudabûna xwe danî holê û hûn hêviya tevahî gelan, jinan, ciwanan, sosyalist û demokratan.

Lê belê hîn şoreş di sala xwe ya yekemîn de bû, di salvegera duyemîn de bi pêşengiya AKP’ê li ser şoreşa Rojava êriş dest pêkir. Di dema DAÎŞ’ê xwest êriş li ser Suriyê bike AKP, bi DAÎŞ’ê re li ser girtiyên xwe yê ku di destê DAÎŞ’ê de bûn bazar kirin û berê DAÎŞ’ê ji ser Şamê vegehand ser Kobanê. Wê demê li Tirkiyê qaşo pêvajoya diyalogê hebû. Xwestin vî pêvajoyê dewam bikin, berê şer bidin

Rojava û hêza PKK’ê di Rojava de biqedînin. Ji ber vê yekê jî, ev deh sal in şoreşa Rojavayê Kurdistanê, Bakur-Rojhilatê Suriyê di nava şer de ye. Hem parastina şoreşê dike him pergala ji jiyana azad ava dike. Lê hêzên hegemonîk dizanin ku ger ev şoreş bi ser bikeve, wê hêviyên civakan, jinan, ciwanan û tevahî sosyalîstan mîna dema şoreşên ji bo rizgariya netewan bi desteka Sovyetan pêşdiketin, dîsa zindî bibin. Ji ber vê jî, bi darê Tirkiyê Kurdan tehdît dikin û nahêlin şoreş bi ser bikeve.

Li welatên din ên Ereban hemû hêviyên şoreşgerî çewisîn û niha bêîstîkrarî û bêpergalî dijin, an jî cardin berê xwe dane pergala dewletê, pergala navendî. Yanî mirov li encamê dinêre, tenê desthilatdarên dîktator ji desthilatdarî hatin xistin. Ji derveyî vî, ti pîrsgirêkên civakê nehatin çareser kirin. Ne pîrsgirêkên civakî û ne jî yê pergaleke hatine çareser kirin. Her wiha ji ber ku pergala berê jî hatiye hilweşandin, niha li tevahî welatên Erebiyê ku şoreş lê hatibû kirin, jiyanek weke dojahê heye. Ji milekî ve destwerdana hêzên derve çêbu, ji milekî ve şerê navxweyî bînavber didome, ji milekî ve jî pîrsgirêka birçibûn, koçberî, bêkarî, bêedaletî û bêwekhevî her ku diçe kûr dibe û mezin dibe. Di encamê de rewşeke ne diyar derketiye holê. Ev rewş bi temamî ji ber bêpêşengî û bêprojebûnê hatin jiyan kirin. Lê li Rojava, Bakur-Rojhilatê Suriyê hêviya ji jiyana azad ku xwe dipêre paradîgma civaka exlaqî politîk, e. Gelo ev rewş ji bo Rojava bes e û baş e? Na, ger tu hêzeke şoreşger bî, li ku derê derfetên şoreşê ava dibin, divê tu destwerdana wir bikî. Divê şoreşa Rojava ji şoreşa Gelê Erebiyê re pêşengî bike. Ger neke, wateya şoreşbûna wê jî namîne.

Paradîgmaya Rêber Apo, ji bo çareserkirina pîrsgirêkên herêmê tekane rêye

Gelo di vî serkeftina şoreşa Rojava de par û rola pergala Konfederalîzma Demokratîk a ku xwe dispêre paradîgmaya Modernîteya Demokratîk a Rêber Apo, çawa ye?

Xalide Engizek: Şoreşa Rojava li ser perspektîfa paradîgmaya civaka demokratîk, ekolojîk û azadiya jinê ya Rêber Apo xwe ava dike û bi rê ve diçe. Niha çawa ku Gula Lotos di nava çiravê de pir bi bedewî şîn dibe û mezin dibe, hestên xweş dide derdoran; di nava çirava civakî û pergaleke de, li Rojhilata Navîn ku di bin navê olî, mezhebî, etnîkî, çînî û zayendî de her roj dikevin qirika hevdu û hevdu serjêdikin de Şoreşa Rojava jî xwe li ser hîmê Konfederalîzma Demokratîk ava dike. Di herêmê de serûbinbûnek mezin dihat jiyan kirin. Ji her alî ve hêzên navnetewî, herêmî û xiyaneta PDK’ê, tev bi hevdu re li ser kar bûn; hesabên qirêj dikirin û dixwestin li wir bi cih bibin û çeperan bigrin. Lê ji milê din ve li wê qadê hêzên şoreşger bi navê mirovahiyê ve şer û têkoşin dikirin û di oxira parastina welat de canên ciwanan didan. Bi vî têkoşinê ve hesabên qirêj xerab dikirin û bijareka, ango projeya xeta sêyemîn û alternatîf pêş dixistin. Di demên wiha yê şoreşê de ger tu pêvajoyê derfetan rast bixwîni, dikarî bi navê gelan encamên mezin ên şoreşgerî biafirîni.

Rêbertiya me Rojava baş nas dikir û 20 salan li wir mabû. Ji ber vê jî perspektîfa ku ji bo Rojava dihat dayîn, pir nû bû û bandoreke hişmendî, hîsî û manewî dida gelê Kurd û gelên herêmê. Hîn di despêka şoreşê de

her kesî propagandaya aliyekê dikirin. Li gorî wan du alî hebûn; aliyê rêjîma dîktator û aliyên azadiyê dixwazin; yanê Artêşa Azad. Lê belê her tişt ewqas ne reş û spî bû. Lêgerînanên azadiyê û gelan, nedibû ku xwe mehkûmî van her du bijarekan bikirana. Ji nan û avê bêtir pêwîstiya herêm û civakê bi azadî û demokrasiyê hebû. Eger cudabûnên etnikî, mezhebî û çandî neyên dîtin, li şûna wê tek kirin were sepandin, di nava van cudabûnan de dijmîntî were pêşxistin, çavkaniyên aborî di destê komeke biçûk de were komkirin, mafê xwe rêxistinkirin û xwe îfadekirinê ji holê were rakirin, jin ji nava jiyane were dûrxistin an jî wê bikin nesneyek; bêguman ev hemû pîrsgirêkên herî girîng bûn ku diviyabû bîn çareserkin. Yên ku li ser van pîrsgirêkan nafikirin û ji bo çareserkirina wan kar û şer nakin; wê demê gelo ji bo çi şer dikin? Bêguman mirov dikare bêje ew şer jî şerê desthilatdariyê ye. Yanî di encama vî şerî de tenê desthilatdarî dest diguhere; pîrsgirêkên civakî jî wekî xwe dimînin, heta hîn xerabtir dibin. Di vê wateyê de tekoşîna ku me li Rojava dimeşand, di aliyê rê-baz û projê de tam jî ji bo çareserkirina van pîrsgirêkan bû. Serokatiya me hişmendiya netewewletê bi erdê re kir yek û li şûna wê Netewa Demokratîk da çandin. Ev paradigmayê Serokatiya me, ji bo çareserkirina van pîrsgirêkan weke rêçeteyekê bû; ji bo gelê Kurd ku welatê wan hatibû parçekirin jî, weke dermanekê bû. Niha gelê Kurd di vê sedsala 21'an de ji bo Kurdistanê mezin ava bike rabe ji nû ve sînoran ji holê rake, ev yek him ne objektîf bû him jî nedibû çareserî; heta wê pîrsgirêk kurtir bibûya. Ji aliyê dîrokî ve jî pergala netewewlet û sînorên hatine xêzkirin, di aliyê fizîkî de wateya xwe wenda kiribûn. Ji aliyê din ve, bi awayekî paradigmatîk bi gelan re li ser hîmê demokrasiyê hatina cem hev du; hîn zêde bi nîrx e. Bi zanebûna Netewa Demokratîk em dikarin van dijmîntiyên hatine avakirin, ji holê rabikin. Ev pergala Netewa Demokratîk, li şûna ku hêzê di navendekê de an jî di destê komekê de bihêle, li erdê an jî li jêr belav dike. Rêveberiyên herêmî ava kirin hîn baştir û birumet e. Ev xet di wateya rastî de jî alternatîf e. Li Rojava bîngeha wê pergala Rêbertiyê hat avêtin û encam jî girt.

Bi siyaseta kembera Erebi xwestin di navbera gelê Kurd û Erebi de şer derxînin

Di salên borî de rêjîma BAAS a faşîst, li ser Kurdan politikayên Erebkirinê, yanî kembera Erebi meşand. Bi vê politikayê ve erdnîgariya Rojavayê Kurdistanê, ji hev hatibû cudakirin. Di navbera Efrîn, Kobanê û Cizîrê de gelên din û piranî jî gelê Erebi hatibû bicihkirin. Bi vê politikayê, di navbera gelên li herêmê û bi taybetî jî gelê Kurd û Erebi de hestên dijmînantî pêşxistin û wan anîn hemberî hev. Ji ber vê politikayê, ne tenê gelê Kurd, gelê Erebi jî pir zirar dît. Ji ber ku wan malbatan anîn li Kurdistanê bi cih kirin; di encamê de ew jî ji koka xwe, ji ser axa xwe hatin qutkirin. Di despêka şoreşê de, pir hewildan hatin kirin ku şoreşa Rojava û ew gelên ku di navbera herêmên Kurdan de hatibûn bicihkirin bînin beramberî hev. Heta hîn Kurdan, xwestin derfetên şoreşê ji bo hestên xwe yê nîjadî bi kar binin û bi civaka Erebi ên li Kurdistanê hatine bicihkirin re şer bikin.

Ji milê din ve jî li van herêman bi desteka dewleta Tirk komên çete



hatin bicihkirin. Bi vê xwestin di navbera gelê Kurd û Erebi de şer derxînin. Heta astekî di vê mebesta xwe de encam girtin, li Til Hasi û Til Êran bi destê van komên çeteyên ku girêdayî dewleta dagirker a Tirk, li ser Kurdan komujî pêk anîn. Ji bo armanca xwe ya perçekirinê pêk binin, xwestin bi van komujîyan ve Kurdan ji herêmên navber derxînin û paqij bikin. Di vê wateyê de modela Netewa Demokratîk, li dijî van hişmendiyan bû alternatîfeke xurt. Ferq û cudabûna hêzên şoreşger ji hêzên din, ev e ku; tenê nabêje, di heman kêliyê de tiştê dibêje û civaka ku xeyal dike bi çalakîyên xwe ve pêk jî tîne. Pergala rêveberiya Xweseriya Demokratîk ya ku xwe li ser kantonan ava kiriye, gaveke şoreşgerî û şênber e. Hêzên ji têkçûna desthilatdariyên xwe ditirsîn, bi taybetî jî dewleta Tirk, dema dîtin jiyana azad pêş dikeve û pergala tê ava kirin, îradeya civakê di pêşengiya jin û ciwanan de derdikeve holê û jiyana dibe; xwestin wê îradeyê ji holê rakin û êrîş kirin. Lê carekî bi şoreşa 19 Tîrmehê ve li ser vê xakê modela Netewa Demokratîk dihat avakirin. Ji milekî ve li ser hîmê xwebirêvebirin, xweparastin û têra xwe kirinê jiyana dihat birêxistinkirin, ji milê din ve jî, li hemberî ambargo, dorpêç û êrîşên li ser dihatin kirin re, şer dikir.

12'ê Mijdara 2013'an Meclîsa Gel a Rojava hat avakirin; li hemberî biryara ku Rojava derveyî opozîsyonê hiştinê, gel vîna xwe ya xweser îlan kir. Di 7'ê Çileyê 2014'an de jî Rêveberiya Xweser, ji bo erêkirina hevpeymana civakî, hat îlan kirin. Di nava vê xebatê de gelên Kurd, Erebi, Suryan, Asur û beşên din ên civakê jin, ciwan, bawerî û kesayetên navdar beşdarbûn û ev hevpeyman temsîla hemû beşên civakê kir. Her kesî xwe tê de dît û xwedî lê derketin. Destpêkê ev rêveberî li Efrîn, Kobanê û Cizîrê weke kanton xwe bi rêxistin kirin, paşê jî her ku qad hatin rizgarkirin weke kanton lê hatin zêdekirin. Niha jî weke Rêveberiya Xweser a Bakur-Rojhilatê Suriyê hatiye avakirin. Her kes bi awayekî azad xwe di vê rêveberiyê de îfade dike. Di serî de mafên jinan bi hevpeymana civakî hatine misogerkin. Dad'a civakî hatiye bi rêxistinkirin; êdî dad ne bîngeha milk e, li şûna wê bîngeha wîjdanê civakê ye. Ev pergala li ser hîmê paradigma demokratîk, ekolojîk û azadiya jinê hatiye avakirin. Civakbûn li ser hîmê hevjiyana azad tê pêşxistin. Têkiliyên navbera ferd û civakê li ser esasê ferdê azad û civaka komûnal hatiye

vesazkirin. Têkiliya navbera zayendan li ser esasê hevjiyana azad tê vesazkirin. Têkiliya navbera netewan jî li ser esasê Netewa Demokratîk tîne vesazkirin. Pirrengî û pîrzimanî esas e, bawerî û çand xwe bi awayekî azad îfade dikin, ji hev du re rêzê digrin. Di heman erdnîgariya ku Sunî û Şîî him hevdu him jî herdu bi hev re Êzîdî û Elewîyan serjêdikirin de, bi pergala Rojava re ev bawerî tev bi hevdu re jiyandin dikin, ji hevdu re rêzê digrin.

Di 21 Çileyê 2014'an kantonê Cizîrê, 27 Çileyê kantonê Kobanê û 29 Çileyê de jî kantonê Efrîn hat avakirin. Vê modela nû bala cihanê dikişand, heyet li pey hevdu dihatin serdana Rojava. Dixwestin di cih de bibînin û şîrove bikin. Tez, gotar û pirtûk li ser hatin nivîsandin. Ev yek hêvî da gelên bêmaf hatine hiştin, bê dewlet mane û tekoşîna azadiyê didin. Ya girîng ew e ku bersiv ji pîrsa çawa bijîn re hat dayîn. Her gelek, her civakek çawa dixwaze bijî, xwe çawa azad dibîne wisa dikare bijî.

ENKS ji destpêkê heya îro, hertim li pêşîya şoreşê bûye asteng û rola xayîntiyê listiye

Tevî wê ked û hewildana hate dayîn jî Serokatiya me her rexne kir û got; "Tenê ne ji bo Kurdan, ji bo tevahî gelên Suriyê û ji bo tevahî Suriyê tekoşîn bikin, pergalek demokratîk ava bikin." Di vê pêvajoyê de qelîşorên Başûr, rêveberiya wê û bi taybetî jî PDK'ê her gotin ev çiyê, rêveberiya xweser çiyê, Kurdan temsîl nake. PDK'ê weke alternatîfa wê pergale, him ji bo Kurd nebin yek him jî ji bo hişmendiya dewletperest bi wan bisepînin, piştigirî da ENKS'ê. Bi rastî jî ev ENKS her li pêş şoreşê bû asteng û rola xayîntiyê listiye.

Di demeke ku hişmendiya PDK'ê Rojava rexne dikir de, di Adara 2016'an de Federasyona Demokratîk ya Bakurê Suriyê hat îlan kirin. Dema ev gav hate avêtin, gelek kes şaş bûn û gotin; "gelo Rojava dev ji projeya xweseriyê berdaye." Lê ya girîng naverok, mijara em ê jiyana xwe çawa ava bikin û çawa bijîn bû; ya din şêkil e, ne girîng. Rojava bi xwe bawer gav diavêtin û stêrka wê diçirûsî. Ji ber vê yekê DYE û Îngiltere ji aliyê siyasî ve destwerdana Rojava kir. Xwestin PDK bikin şîrikê Rojava û ji wir pay bidin wan. Hin aliyên xwestin di bin navê ku Kurdan li hevdu binin, Xweseriya Demokratîk ji holê rabikin, li şûna wê avahiyek federal weke ya Başûr ava bikin. YPG kirin mijara nî-

qaşê ku wê çawa ew koma çeteyên Rojê girêdayî ENKS'ê daxilî YPG'ê bikin. Ji ber PDK û ENKS parçeyekî plana DYE û Îngilîzan e. Wan mijar şaş famkiribûn; ya ku hatibû îlankirin ne avahiya federal ya Başûr bû, ya Federasyona Demokratîk bû. Ango ne cureyekê dewletê bû, cureyekê demokrasiya rasterast bû.

Em zanin ku ji dema konferansa Qahîreyê ya ku piştî şerê cihanê yê yekemîn hate lidarxistin, rola ji Kurdan re hatiye diyarkirin, rola îro dane PDK'ê ye. Ji bilî wê tiştêkî din, nêrînek din qebûl nakin. Ji ber ku naxwazin pîrsgirêka Kurd çareser bibe. Ji bo Rojhilata Navîn qet serê xwe ji pîrsgirêkan dernexîne, dixwazin pîrsgirêka Kurd jî weke pîrsgirêka Îsraîl li Rojhilata Navîn biafirînin. Di der barê wê de Rêber APO wiha dibêje; "Derdê wan bi Rojava re ne tenê xeta netewewletê ye. Esas derdê wan ew e ku dibêjin çawa dibe ev xwedî paradîgmeyek wiha ne? Ji ber derewa wan ya ku dibêjin pîrsgirêka Rojhilata Navîn qet çareser nabe, eşkere dike. Diyar bû ku esas ne wiha ye, eger Rojhilata Navîn pîrsgirêkên xwe bi Netewa Demokratîk çareser bike, wê aşitiya navxweyî ava bike, muhtacî derve nabe, çavkaniyên xwe nade bi çekan, wê bide hilberînê, parvekirinê. Dema Rojhilata Navîn hate wê rewşa refahê; ne hêzên olperest, ne jî hêzên hegemonîk ên cihanê dikarin hespê xwe lê bibezînin. Ji ber wê jî derketina wan li hemberî Rêveberiya Xweser û pergala Kantona pîr xwezayî ye."

Ev e 11 sal in şerê tî meşandin ji bo kanton negihêjin hevdu, ew valatî neyê dagirtin e. Bi hêza NATO, Rusya û bi destê dewleta dagirker a Tirk êrîş ser Rojava dikin. Destpêkê Efrîn, paşê jî Girê Spî û Serêkaniyê, niha jî dixwazin êrîşî Kobanê bikin. Li deverên hatine dagirkirin, êrîşî tevahî nîrxên civakê dikin. Li şûna demokrasiyê, DAÎŞ hat tercîhkirin û bi DAÎŞ'ê re tifaq kirin. Ji bo çi? Ji bo qadek bi aloz hebe ku weke qijikên laşan xwe bavêjin ser nîrxên gel, ên ku bi xwîn û xwedana xwe bi dest xistine.

Rola PDK'ê tenê ew e ku bi xiyaret û namerdî li ser xwîna Kurdan bazaran bike

Di roja me ya îro de paşverûtiya herêmî, hêzên gerdûnî û bi taybet ji dewleta Tirk û PDK çawa nêzî Şoreşa Rojava dibin?

Xalide Engizek: Li ser Şoreşa Rojava û deskeftiyên wê ji destpêkê ve

hesabên her hêzekî hene. Hin dixwazin ji paradîgmeyê sûtê bigrin, hin dixwazin ji hêza leşkerî ya şoreşê sûtê bigrin, hin jî dixwazin ji qadên ku hatine rizgarkirin sûtê bigrin û ji xwe re bikin baregehek ku ji wir herêmê bi rê ve bibin. Hêzên ku van hesaban dikin, di serî de hêzên Koalîsyona Navnetewî û Rusya ye. Di nava van hêzan de ji bo berjewendiyên xwe nakokî hebin jî, li ser mijara Kurd, hesabên wan weke hev in. Ya din ev hemû jî hêzên kapîtalîst û pragmatîst in, ti nîrxekî wan ê mirovahî nîne. Tenê armanca wan hegemonyaya xwe ya siyasî, leşkerî û aborî avakirin e. Di vê mijarê de cudabûna Rusya û Koalîsyonê nîne. Tenê rêbaz û metodên wan cuda ne. Rusya dixwaze rêjîma Esed li ser piya bihêle û naxwaze avahiya dewleta unitar bê rûxandin. Dixwaze dewleta navendî bimîne, lê lewaz be û bi wan ve girêdayî be. Koalîsyon jî her çiqas eşkere nebêje jî dixwaze Suriyê bibe sê parçe; beşekî mezin ên Sunî bixwe bin kontrola dewleta Tirk, beşek jî yê Şîî û Elewî di bin bandora rêjîmê de bimîne, beşekî biçûk jî herêma Cizîrê jî bixwe bin kontrola Kurdan û bi Başûr, PDK ve girêbide. Ew bi xwe jî li ser herêmên weke Reqa, Dêrezor û Hesekê bimîne, him jî bo wir jî xwe re bike baregeh û ji wir siyaseta xwe ya herêmê bi rê ve bibe, him nehêlibe statuya Kurdan bê avakirin û him jî li pêş planên Rusya û Îranê bibe asteng. Di vê siyaseta de rola ji Tirkîyê û PDK'ê re hatiye dayîn jî wiha ye: dewleta dagirker a Tirk weke hêza lêdanê ya pergala modernîteya kapîtalîst e. Bi pereyên Kendavê, ji hemû cihanê çete kom kirine, hêzeke jî çeteyan ava kirine û pê êrîşî ser Kurdan dikin. Ji ber dizanin Kurd hesiyê piştî Suriyê ya berê û ya pêşerojê ne. Ger Kurd bêbandor û bêstatu bimînin, dikarin rihet kontrol bikin, Suriyê yeke bê Kurd jî dikare rihet were kontrolkirin. Bi hinceta Kurdan, statuya Iraq û Suriyê ji holê rakirine, ji sedê 30-40 axa Iraqê dagir kirine, bi qasî 50 baregehên leşkerî li ser axa Başûr û Iraqê ava kirine. Serokatî berê jî gotibû, "Tirkîyê li ku derê ye, NATO li wir e." Ev barageh qasî ji bo tasfiyekirina PKK'ê anîne wir, lê di heman demê de ji bo dagirkirina erdê Iraqê ye ku di dema pêş di dîzayna herêmê de sûtê bide planên Amerîka û ji bo xwe jî pay jê derxîne ye. Ji ber ku hîn xewna Musil û Kerkukê dibîne. Ya din jî ger bikaribe PKK'ê bêhêz bihêle yan jî tesfiye bike, wê were sînorê Îranê. Ev jî tî wateya ku Amerîka û Îsraîl hatine sînorê Îranê. Yanê rola Tirkîyê di vê formilê de rola nobedar û hêza lêdanê ye. Rola PDK'ê jî rola xiyaret û hevkarî ye. Rola Enkîdu ye. Çawa ku Enkîdu ket pêşîya leşkerên Gilgamêş û bir ser Humbaba ye. Ew çiyayên asê, ew daristanên bivir neketî, ên muhteşem, kesî nikaribû derbas bikirana, Kurdan xwe lê diparastin. Enkîdu ket pêşîya wan, ew birin heta nava daristanê û qewmê xwe şikand. Ne tenê şikand, parêzvanê wan, an jî rêberê wan kuşt, tinekir. Îro jî PDK ketiye pêşîya Tirkîyê ew birin Efrînê. Ew Efrîna bedew, ew axa sor weke kezeba dayîkan, ew darên zeytûnê bi bereket koka xwe berdabûn binê axa bav û kalan ku Kurd dibêjin darek bi ewladekî ye, ew çiyayên serbilind çiyayên Hawarê bi rumeta xwe meydan dixwendin, ew şûnwarên dîrokî ên ji dema Huriyan de mane; Kela Hurî, Kela Seman, Şikefta Duderî, Girê Endarê, Girê Cindirêşê... Tev bi ser berjêrî radestî çeteyên hov û dagirkerên Tirk kirin. Paşê wan hovan bi keşçan dar ji kokê ve rakirin, hemû şûnwar hilweşandin û teqandin. Perezgehên

gelê me yê Êzîdî hilweşandin. Yanê destdirêjî li ax û rûmeta gelê me kirin. Bi vê yekê dixwazin Kurdan bêkok û bêdîrok bihêlin.

Esas dixwazin plana xwe ya qirkirinê tamam bikin. Heman tiştî niha li Zap, Avaşîn û Metîna dikin. Dikevin pêşiya leşkerên Tirk wan dibin wan çiyayên Zapê ku Îskender nekariye derbas bike, bi çekên nukleer û kîmyewî diteqînin. Bi navê mirovahî li wir komek gêrîla li ber xwe didin, wan çiya ji talana sermayeya cihanî diparêzin, dixwazin wan gêrîlayan îmha bikin. Ji ber dizanin imhaya gêrîla, Kurd û gelên herêmê bêparastin hiştine. Gelek û civakek bêparastin ji bi qirkirinê re rû bi rû ye. Yanî rola PDK'ê tenê ew e ku bi xiyaret û namerdî li ser xwîna Kurdan bazaran bike.

Eger dewleta qirker û dagirker bika-ribe mîna Efrîn, Girê Spî û Serêkaniyê, Minbic, Til Rifet û Kobanê dagir bike; ew ê biçe heya Dêrîk û paşê ji biçe Şengalê. Bi vî awayî plana xwe ya bi giştî dagirkirina Kurdistanê tamam bike û di dîzayna herêmê de bibe xwedî gotin. Wê demê tiştekî bi navê Iraq û Suriyê ji namîne. Îran ji dikeve xeteriyek mezin û wê nikaribe li ser piyan biseki-

2011'an dibe, ne ji Kurd qebul dikin ku weke berê jîyan bikin. Kurd wê her tiştê xwe daynin holê, wê ji bilî jiyaneke azad tiştekî din qebûl nekin. Ji ber vê yekê ji divê Rêveberiya Xweser ya Bakur-Rojhilatê Suriyê û hêzên rêjîma Suriyê bi hevdu re li hemberî dagirkeriya Tirk bisekinin û xaka Suriyê ji dagirkerî biparêzin. Siberoja xwe bi hevdu re diyar bikin. Suriyê ya pêşerojê li ser hîmê welatê hevbeş, makezagona demokratîk, Rojava, Bakur-Rojhilatê Suriyê ya azad û Suriyeke demokratîk ava bikin. Tenê ev sekna bi rûmet dika-re Suriyê û Rojava ji êrişan biparêze.

Li cihekî kar, tekoşîn û parastin bi pere be, li wir jiyana komînal û azad nayê avakirin

Şoreş bi pîrsgirêkên çawa re rû bi rû dimîne. Pîrsgirêkên avakirinê çawa ne? Gelo hîn bi rêveberî û rêjîma Suriyê re pîrsgirêk dewam di-kin?

Xalide Engizek: Pîrsgirêkên şoreşê béguman hîn pir hene. Weke me li jor anîn ziman, Rojava tevî hemû êriş û dorpeçan ji weke giravek hêviyê dîtayisîne ser jiyana herêm û cihanê. Lê belê tevî vê ji pîrsgirêkên şoreşê yên ciddî hene û li benda çareseriyê ne. Berî her tiştî li cihekî ku şoreş pêk were, gelek tişt serûbinî dibin. Ji milekî ve valatiya rêveberî, parastin û pîrsgirêkên civakî derketine holê û hîn berdewam e. Divê ev valatî bi şewazekî alternatîf werin dagirtin ku neşibe ya berî xwe. Dibe cudabûna xwe daynê holê. Pîrsgirêka yekemîn; pîrsgirêka avakirina jiyana azad û pergala demokratîk e. Rêbertî got, "Rizgariya demokratîk û avakirina jiyana azad." Heya astekê ev valatî hatine dagirtin. Li ser esasê xwebirêvebirinê, xweparastinê û tîra xwe kirinê, rêveberiya xweser li ser feraseta Konfederalîzma Demokratîk hate ava kirin. Lê belê ji ber hişmendiya dewletê tam nehatî derbaskirin, di terz, rêbaz û şêkil de hîn ji bandora hişmendiya dewletê heye. Sazî û rêxistinên hatine avakirin ku bi wan demokrasî rizgar bikin û jiyana azad bikin, lê ji ber pîrsgirêkên hişmendî, tam xwe ji dewletbûnê rizgar nekirine. Yanî pere û burokrasî dikeve jiyana saziyên şoreşê. Li cihekî kar û tekoşîn, heta parastin bi pere be, li wir mirov nikare qala jiyana komînal û azadiyê bike. Ji ber mirov nikare jiyana xwe radestî şervanekî bi pere bike. Divê xweparastin erka xwe ya exlaqî û wîjdanî bibîne. Divê xweparastin civakî bibe, di çerçûveya şerê gelê şoreşgerî de rola xwe bilîze. Pêwîst e hêzên leşkerî û civak bibin yek, hêzên leşkerî di nava civakê de xwe bi cih bikin, lê profesyoneliya xwe biparêzin û pêşengî bikin. Civak ji ne tenê weke palîştî hêzên leşkerî, divê bi xwe erka xwe ya parastinê pêk bînin û hebûna xwe biparêzin. Divê em ji ezmûnên jiyana kirine ji dersan derxînin û cih û warên xwe bernedin. Mîna gelê Erebi li Nêcef çawa li hemberî leşkerên Emerîka şer kirin, gelê me ji divê tev bibin şervan. Serokatî ji bo xweparastinê ji gotibû, "Pêwîst bike hûn ê axê bixwin, hûn ê 10 salan weke jin û mêr neçin cem hevdu, hûn ê gund û bajarên xwe biparîzin." Di vî mijarê de em bawer in dersên pêwîst hatine derxistin. Ji ber herkes dibîne, Kurd dema cih û warên xwe berdidin, dijin li wir guhartina demokratîk pêk tîne. Ev pîrsgirêk ji gelekî mezin û mayînde ye.

Wekî din ji di cihekî de têkilî li ser pere tê danîn, li wir têkilî ya karker û



karsaz e. Karekî ji dil û komînal nîne. Tiştê pergala Rojava cuda bike, ev şewazê têkilîye ye. Divê têkilî ji dil û komînal bin, ked weke azadî were dîtin, ji kedê moral û heyecan were girtin, her kar ji bo xwe rûmet were dîtin. Ya rast ew e û wê demê jiyana bi wate dibe. Serokatî got, "Ger ez ji vî girtîgehê derbikevim, mîna ku ez ji tofana Nebî Nûh rizgar bûbim, ez ê berê xwe bidim gundekî binya Cudî, Amed, Dêrsim, li wir ez ê komînekê ava bikim." Di hevdişîneke xwe ya bi parêzeran re jî dibêje, "Ez ji vir derkevim, ez ê biçim kolanên Amedê, ez ê kolanên Amedê bimalin û paqij bikim. Ez ê ji her kesî re silavê bidim, ên silava min vegêrin ez ê bi wan re nîqaş bikim û wan rêxistin bikim." Yanî Rêbertî qala jiyana mutewazî û kedkar dike; qala felsefeya yek luqme û yek hirçe dike. Yanî ji me re dibêje wisa bijîn û kar bikin. Lê hîn di vî warî de pîrsgirêk hene. Civak, ev derfetên ku şoreşê ava kirine, weke derfetek azadiyê nagire dest, takekesî nêz dibe, berjewendiyên xwe yên şexsî û aboriyê dide pêş deskeftiyên komînal.

Em agahiyan digrin ku komîn, meclis ava kirine û xwe bi rê ve dibin. Lê belê komîn û meclîsan tenê weke mekanîzmayeke îdarî digrin dest. Jiyana komînal nêz terzê jiyana û nêzîkî çand. Ji ber vî weke memuran kar dikin. Psikolojiya ku pergala di civakê de çandiye, psikolojiyeke balkêş e. Tu dibêji qey memurbûn ji kedkarî û karkerî bi nixtir û hêjatir e. Weke ku bîpere kar kirin, bînirxûn e. Ev derewên pergale ne; ev populîzm e, modernîzm e. Mirov dikin kole, lê belê psikolojiyek wisa ava dikin ku ew kes xwe wekî mîr dibîne. Memurtî, koletiya bi heqdest e. Ji ber di encamê de ger tu pere ji kesekî digirî, kesek ji pere belav dike. Ev tê wateya ku xwediyê welat, pergala dozê ne tu yî, yê pere belav dike ye. Ger wê di jiyana me de tiştek neyê guhartin, wê demê me çima şoreş kir? Ger pere hebin teqez wê serdest û bindest, zengîn û feqîr ji hebin. Ji ber vî divê ev terzê jiyana were guhartin.

Pîrsgirêkên Çand û Aboriya Komînal

Pîrsgirêka din ya şoreşê, pîrsgirêka çandê ye. Serokatî mijara çandê û sazîbûna li ser hîmê çanda xwe weke ava di tasê de pênaşe dike û dibêje: "Heya av di tasê de ye, li ber çavan ji xuya dike ew av e. Lê dema tas dişkê û av dirije ser axê, belkî feyda xwe li

axê dike û di axê de xwe didomîne, lê êdî ew ne av e." Av çand e, tas ji sazîbûnê, formgirtin e. Çanda Kurdan a resen pir xwedî kok e, xwe ji neolitîkê heya roja me ya îro didomîne. Di dengbêjî û çîrokan de form girtiye û xwe daye jiyankirin, domdar bûye. Lê belê niha ew form ji ber êrişên liberalîzmê derb dixwe. Dîsa cil û berg, çanda xwarin û vexwarinê bi giştî di bin êrişên modernîteya kapîtalîst de ye û di nava pençên qirkirinê de ye. Cihekî ku ev çand were parastin, Rojava ye. Lê belê mirov li cil û bergên gelê me yên li wir dinêrê, li por û makaya jinan, li rih û simbelê mêran û ciwanan dinêre; tê de çanda modernîteya demokratîk ava nebûye. Bando- ra selefîti û modernîteya kapîtalîst zêdetir heye. Şewazê me, ne şewazê modernîst e û ne jî yê selefîyan e. Terzê me, terza modernîteya demokratîk e. Yanî ji cil û bergan bigre, heta şêkil û şemal, ji mîmarî heta rêbaza axaftinê, divê em terzê xwe ava bikin.

Yek ji pîrsgirêka şoreşê ji ekonomiya komînal e. Béguman di van deh salan de di ferasetê de pêşketin çêbûye, lê belê civak ji ekonomiya komînal dîtirsîn û bawer nakin. Ger di van 10 salan de civak tevahî milkê xwe, hemû çavkaniyên xwe yên ser erd û bin erd kiribana komîn, niha wê rewşa şoreşê cuda bûya. Di cihanê de yekane cihê çavkaniya ava şîrîn Kurdistan e. Niha Kurdistan zuha bûye; li Rojava ji bo avê, destê xwe li ber dewleta dagirker a Tirk vedikin. Yanî ev mijarek baweriyê ye. Divê civaka me fêrî komînalîteyê bibe. Kurdan bi du tiştan hebûna xwe heya îro berdawam kiriyê; bi çiyayên xwe, ya din ji bi kurbûna rehên civakbûna xwe. Lê niha dijmîn bi teknîka herî pêşketî çiyayên me bi erdê re rast dike, daristanên me wêran dike. Bi kûrkirina çanda eşîrî, malbatî û qebîletiyên hevkar ji dixwaze civakbûna me belav bike. Bêguman ji vî kêliyê û pê ve ev zehmet e. Lê belê em piştguh nekin, ji ber ku pergala nasekine, li ser kar e û dixwaze koka me biqelîne. Ev pîrsgirêka hişmendî û wîjdanê ye. Weke tê zanîn Rêbertiya me dema paradiğmaya xwe ragihand, got: "Ji bo şoreşa Rojhilata Navîn û Kurdistanê li ser hîmê paradiğmaya Modernîteya Demokratîk pêk were, divê berî her tiştî şoreş di hişmendî û wîjdan-exlaq de pêk were."

Taybetmendiyên nixrên civaka xwezayî, wîjdanê civakê yê kolektîf û hişmendiya wê ya dostê xwezayê, ferdê wê ya azad û civaka wê ya komîn, ji zû ve hatibû wendakirin. Lîbe-

ralîzm ku bîrdoziya modernîteya kapîtalîst e, xwe berdabû nava tevahî hucreyên civakê û ew rizandibû. Her çiqas civak hebûna xwe bi awayekî xwezayî biparêze jî, lê belê modernîteya kapîtalîst 24 seatan hişê civakê û wîjdana wê, bi bîrdoziya xwe û çekên pergale bombardîman dike. Tê gotin ku mirov weke hebûn xwedî mîjeyekî nerm û qayişokî ye. Him erênî, him jî neyinî bandor dibe û bandor dike. Ji bo vî jî her bîrdoziyek destpêkê li ser hişê mirov bandor û dagir dike. Paşê bedena wî tê dagir kirin. Ji ber vî yekê ji divê di serî de hiş û wîjdana civakê vegere ser hîma xwe ya bingehîn ya dîrokî. Ger di vî warî de azadî û rizgarî pêk were, béguman bi hişmendiyeke ku xwe dispêre wîjdan û exlaq, ferdê azad û civaka komînal dikare were avakirin. Yek ji pîrsgirêkên herî cidî yê şoreşê ev e û divê bi perwerdehiyê ev mil were avakirin. Di van 10 salan de béguman mesafeyek hatiye bihurandin, lê bi tamamî derbas nebûye. Destpêkê divê ev pîrsgirêk were derbaskirin.

Dema em van pîrsgirêkan tînin zîman, divê bi me re reşbînî çênebe. Ev pîrsgirêkên pêşketinê ne; ji bo bîrdoziyê têne binavkirin. Ji bo vî jî divê bi berdewamî tekoşîn were meşandin. Eger ev pîrsgirêkên xwerêvebirin, xweparastin û tîra xwe kirinê çareser bibin, rêjîma Suriyê wê ji neçarî were muzekereyan. Ger heya niha nayê muzekereyan, hîn hêviya xwe di tîkçûna şoreşê de dibîne, ji ber wê nayê. Divê ev hêvî bê zuhakirin. Dema tevî vî jî neyê çareseriyê, ji xwe tu yê çareserîya xwe pêk bînin û hebûna xwe biparêzî.

Di vî salvegera 10'emîn ya şoreşê de, dîsa şer li ber derî ye û dewleta Tirk ya qirker dixwaze êrişê Rojava bike. Ji xwe her roj êrişan pêk-tîne û gelên me şehîd dixê. Bi balafrîn xwe qadên me bombebaran dike û mirovên me yên herî hêja şehîd dibin. Ger em bi pêngava duyemîn ya şoreşê destwerdinê pêvajoyê, ji kêmaniyê xwe ders derbixînin, pîrsgirêkên xwe çareser bikin, em dikarin vî pêvajoyê vegêrin aliyê xwe û serkeftinê bi dest bixînin. Bi vî awayî him em ê qadên xwe yên dagirkerî rizgar bikin him jî em ê rihê şehîdên xwe şad bikin.

Di dawiyê de carek din ez salvegera Şoreşa Rojava li Rêbertî, gelên me û şehîdên azadiyê pîroz dikim, di parastina destkeftiyên şoreşê de serkeftinê dixwazim.

Di vî siyaseta qirkirinê de rola ji Tirkiyê û PDK'ê re hatiye dayîn ji wiha ye: dewleta dagirker a Tirk weke hêza lêdanê ya pergala modernîteya kapîtalîst e. Bi pereyên Kendavê, ji hemû cihanê çete kom kirine, hêzeke ji çeteyan ava kirine û pê êrişê ser Kurdan dikin. Ji ber dizanin Kurd hestiyê piştî Suriyê ya berê û ya pêşerojê ne. Ger Kurd bêbandor û bêstatû bimînin, dikarin rihet kontrol bikin, Suriyê yeke bê Kurd ji dikare rihet were kontrolkirin. Bi hinceta Kurdan, statuya Iraq û Suriyê ji holê rakirine, ji sedê 30-40 axa Iraqê dagir kirine, bi qasî 50 baregehên leşkerî li ser axa Başûr û Iraqê ava kirine. Serokatî berê ji gotibû, "Tirkiyê li ku derê ye, NATO li wir e."

ne. Yanî divê bê zanîn ku nêzikatiyên li hemberî Rojava, nêzikatiya ji giştî Kurdistan û Tevera Azadiya Kurdistanê re ye. Niha di şêkil de weke ku tenê êrişî Kurdan dike, diyar dibe. Lê belê em zanin ku ên bi navê Kurdan şer dikin Tevergera me ye. Eger ev Teverger tasfiye bibe, paşê wê tevahî Kurdan qir bikin. Ji ber vî yekê ji divê gelê Kurd û Erebi û tevahî gelên herêmê li dora vî tekoşîna Kurdan bibin yek. Mîna ku dema Selehedîn ji bo umeta Îslamê pêşengî kir û umeta Îslamê ji êrişên derve parastin, îro jî, ji bo umeta demokratîk Rêber Apo pêşengî dike. Em him umeta demokratîk ava bikin him jî umeta Îslamê ji yên weke Ebû Cehil, Ebû Sufyan rizgar bikin, tevahî çand û baweriyên ji qirkirinê biparêzin.

Rêjîma Suriyê û Iraqê ji divê bizanibin ku ne ji Kurdan be, ti hêza wan tune ye. Ne hukmê wan mîna berî

Ulusal Özgürlük Mücadelesinde ÖZGÜÇ VE İTTİFAKLAR SORUNU

Özgüç ilkesiyle yaşamak, kendi gücüyle yaşayıp korunmak özgürlüğün esasıdır. Başkasının gücüne dayanarak kendi özgür yaşamını yaratamazsın.

Başkası tarafından korunarak özgür olamazsın. Seni kim var ediyor ve koruyorsa, aslında özgürlüğün onun elinde demektir. Başkasına muhtaç ve bağımlı olarak da özgür olunamayacağı açıktır. Özgüç ve öz savunma aslında kendine güveni, kendi gücünü yaratmayı, güçlü ve iradeli olmayı ifade etmektedir.

Özgüç ve öz savunma ilkesini uygulayamayanlar zayıf, iradesiz, muhtaç konumda olanlardır. Bu biçimde de özgür olunamayacağı ve yaşanmayacağı açıktır.

Böyle bir anlayış ve ruh halinin Kürdistan'da özgür yaşamı kazanamayacağı ortadadır.

Duran Kalkan



Kapitalist modernite sisteminin yaşadığı derin kriz ve kaos, ulus, sınıf, cins ve benzeri temellerdeki özgürlük mücadelelerinin gelişimini hem zorunlu kılıyor ve hem de bunun için önemli imkânlar sunuyor. Özellikle yaşanan 3. Dünya Savaşı'nın çözümsüzlüğü bu mücadeleleri daha da önemli kılıyor. Bu gerçeklik dünyanın dört bir yanında yaşansa da, sömürgeci ve soykırımcı egemenlik altındaki Kürdistan'da çok daha derin ve yoğun olarak yaşanıyor.

Kuşkusuz söz konusu mücadeleler de kendileriyle birlikte birçok sorunun çözümünü gündeme getiriyor. Doğru teorik anlayış, ideolojik ve politik çizgi, doğru program ve tüzük, strateji ve taktikler, tarz ve yöntem söz konusu sorunların başta gelenleri oluyor. Bunlarla birlikte özgüce dayanma ve harekete geçirebilme, bu çerçevede değişik düzeyde geliştirilecek ilişki ve ittifaklar da doğru çözümlenmesi gereken önemli sorunlar arasında yer alıyor.

Önder Apo, paradigma değişimi temelinde söz konusu sorunlara ilişkin savunmalarında çok geniş ve somut çözümler getirmiş ve bunlar program ve planlamalarda yer almış olsa da, gelişen pratik ve çeşitli etkilemeler bu konular üzerinde uygun zaman aralıklarında tekrar durmayı ve açıklık getirmeyi gerektiriyor. Burada belirtilen temelde ve yeniden bir özetleme dahilinde Kürt sorunu ve özgürlük mücadelesinde öz güç ve it-

tifaklar sorununu kısaca ele almak istiyoruz. Elbette amacımız belirtilen konuları genişliğine işlemek değildir. Tersine biraz da pratik gelişmeleri ve pratikte yaşanan hatalı yaklaşımları dikkate alarak bazı önemli noktalara parmak basmaktır. Okuyucu için yeniden bir çerçeve çizebilirsek, aslında amacımıza ulaşmış olacağız.

1- Kürt Ulusal Sorununun Bazı Temel Özellikleri

Kuşkusuz ulusal sorunlar, kapitalist modernite sisteminin ulus-devlet boyutunun tekçiliği temelinde ortaya çıktılar. Aslında söz konusu tekçilik, yani tek ulus, tek devlet, tek dil, tek vatan, tek bayrak anlayışı ve politika- sız özünde faşizan ve soykırımcı bir karaktere sahiptir. Yani ulus-devlet sistemi, özünde faşist, sömürgeci ve soykırımcı bir zihniyeti ve siyaseti ifade eder. Bu da esas olarak toplumu ve bireyi devletleştirme anlayışından kaynaklanır. Ulus-devlet sistemi, toplum ve birey adına hiçbir şey bırakmamayı, her şeyi devletin tekçiliği içinde eritip asimile etmeyi öngörür.

Halbuki daha önceki çağlarda var olan devletler, örneğin imparatorluklar böyle değildi. İmparatorluk sarayı ve mülkü etrafında siyasi ve askeri yanı ağır basan bir devlet örgütleniyordu; fakat bunun dışında farklı dil, din ve kültürlerden oluşan geniş bir toplum ve topluluklar toplamı var oluyordu. Söz konusu kabile, aşiret ve halk toplulukları bir nevi kendi

özerk örgütlenmeleri içinde kendi yaşamlarını sürdürüyor, yerelde kendilerini yönetiyorlardı.

Ortadoğu'nun önemli imparatorluklarından olan Osmanlı ve İran İmparatorluğunda da durum böyleydi. Şahlık ve padişahlık genel yönetimi altında onlarca kabile, aşiret ve halk önemli bir düzeyde kendi toplumsallığını yaşıyordu. Çoklu bir dil, din, kültür ve özerk yaşam durumu vardı. Daha çok aşiret toplulukları biçiminde yaşayan Kürtler'de söz konusu halklardan biriydi. 'Kürt Beylikleri' biçiminde imparatorluklar içinde otonom bir yaşam sürdürüyordu. Hatta Osmanlı İmparatorluğu içinde Kürtler ile Ermeniler "Milleti Sadıka" olarak adlandırılıyordu. Yani 'Sadık milletler' olarak görülüyorlardı. Bu temelde özel ve en geniş bir otonomi durumunu, neredeyse yarı bağımsızlık gibi bir durumu yaşıyorlardı.

Çok sayıda Kürt beyliği (ki buna Osmanlı resmi sistemi 'Kürdistan Beylikleri' diyordu), adeta bir devlet gibi kendi ekonomisini, siyasetini, savunmasını örgütleyip ve toplumu yönetiyordu. Sadece Osmanlı merkezi yönetimine her yıl belirlenmiş olan vergisini veriyor ve çok ihtiyaç olduğunda padişah ordusu yanında büyük askeri seferlere katılıyordu. Sümer'den itibaren Kürdistan üzerinde egemenlik kurmaya çalışan devletçi sistem, Osmanlı ve İran ortaçağında kendini bu biçimde somutlaştırmıştı. Bu süreçte Osmanlı ve İran imparatorlukları arasında yüzyıllarca süren Kürdistan üzerindeki egemenlik mücadelesi, 1639 Kasr-ı Şirin Antlaşmasıyla Kürdistan'ı ikiye bölmüştü.

Söz konusu durumun değişime uğraması 19. yüzyılın başından itibaren başladı ve günümüze kadar sürdü. Bunun da esas nedeni, gelişen Avrupa kapitalist modernite sistemi karşısında Osmanlı İmparatorluğu'nun modernleşmek zorunda kalması ve yaşadığı güç kaybını telafi etmek için daha çok asker ve paraya ihtiyaç duymasıydı. Söz konusu daha çok asker ve vergi ihtiyacını da Kürt beyliklerinin elinde bulunanı alarak karşılamayı uygun gördü. Kürt beyleri bu talebi gönüllü karşılamayınca da 1806 tarihinden itibaren teker teker Kürt beylikleri üzerine saldırı düzenledi ve otonomilerine son verip beylikleri ezerek Kürtlerin kendi yönetimlerini büyük ölçüde ortadan kaldırdı. Revanduz Beyliğine saldırı ile başlayan bu sürecin en önemli halkası Cizre-Botan Beyliği ile yaşanan savaştı. 19. yüzyılın ortasına doğru yaşanan bu savaşta Bedirhan Bey, ayakta kalabilmek için kendini devletleştirme gibi bir çaba içine girse de hem geç kalmıştı ve hem de önemli bazı hatalar yaptı.

19. yüzyılın son çeyreğinde, bey-

likleri ezilmiş olan Kürdistan'a Osmanlı merkezi yönetimi daha çok saldırdı. Alışılan eski özerklik sistemlerini yaşamak isteyen Kürt toplumu, bu kez aşiret ve dini önderleri etrafında birleşip direnmeye çalıştı. 1880'lerde Osmanlı-İran sınır boyunda gelişen Şex Ubeydullah Direnişi, söz konusu parçalı direnişlerin en önemlisi ve 19. yüzyılın sonuncusuydu.

Kuşkusuz bu süreç 1. Dünya Savaşı öncesinde ve içinde çok daha vahim bir hal aldı. Türk-İslam sentezci İttihat ve Terakki Cemiyeti yönetimi, Almanya yanında girdiği 1. Dünya Savaşı'nın ilk yılında Rus ve İngiliz tahriklerini bahane ederek Ermeni soykırımına başvurdu. Savaş içinde Arap aleminde gelişen İmparatorluktan kopma eğilimleri, İttihat ve Terakki yönetimindeki soykırımcı anlayış ve politikayı daha da derinleştirdi. Arabistan ve Kürdistan'da yaşanan yoğun paylaşım savaşını kaybeden İttihatçı yönetim, Turancı emeller besleyerek Orta Asya'ya yöneldi. Osmanlı topraklarının yeni haritası, savaşın galibi İngiltere ve Fransa tarafından çizildi.

Rusya'da Ekim Devrimi ve Kemalist hareketin gelişim süreci

Bu sürecin yeni ve önemli iki olayından biri Rusya'da Ekim Devrimi'nin gerçekleşmesi ve Sovyetler Birliği'nin kuruluş sürecinin başlamasıydı; diğeri ise, Mustafa Kemal öncülüğünde ve ayakta kalan Osmanlı ordusuna dayalı olarak yeni bir hareketin gelişmesiydi. Emperyalist saldırı karşısında zorlanan Sovyet yönetimi, temel karakterine bakmadan kendini siyasi ve askeri olarak biraz rahatlatan Kemalist hareketi destekleyince, söz konusu hareket gelişme gösterdi.

Kemalist hareketin temel programı "Misak-ı Milli" olarak belirlenmişti. Bu da "Türklerin ve Kürtlerin yaşadığı topraklarda yeni bir milli devlet kurmayı" ifade ediyordu. Bu harekete yönelik İngiltere ve Fransa'nın Yunanistan üzerinden geliştirmeye çalıştığı müdahale yenilgiye uğratılınca, hareketin gücü ve kendine güveni arttı. İkinci ve önemli sorun Kürdistan'dı. Kemalist hareket, ayakta kalan Kürt ileri gelenlerinin belli bir kısmının desteğini almayı başarmıştı. Kürtlerdeki genel eğilim, belirlenen Misak-ı Milli içinde yer almaktı. Hristiyan İngiltere ve Fransa'ya karşı Müslüman Kemalist hareketi tercih ediyordu. Kemalistler bu durumdan ustaca yararlandılar. Özerk yaşamın hemen verilmesini ve yasal statü yaratılmasını isteyen Koçgiri'yi daha sürecin başında ezdiler. Savaşın yorgun düşen Fransa ile 1921'de anlaşma yapmayı başardılar. Süleymaniye'de İngilizlere karşı çıkıp Kürt devleti isteyen Şex

Mahmut Berzenci'nin durumuyla İngiltere'yi korkuttular. Lozan'da "İsmet Paşa'nın Kürtlüğü" söylemine de dayanarak kendilerinin "Türklerin ve Kürtlerin ortak yönetimi olduğu" iddiasıyla Kürt haklarını yok sayan bir anlaşmayı ortaya çıkarttılar.

Bu temelde TC devleti kurulduysa da Kürdistan üzerindeki Türkiye-İngiltere mücadelesi bitmedi. Kemalistler Misak-ı Milli temelinde "Musul meselesini" hep sıcak tuttular. 'İngiliz yanlısı' gerekçesiyle Süryani soykırımını düzenleyerek, İttihat ve Terakki'nin Ermeni soykırımı yanına yeni bir soykırım daha eklediler. Kürtlerin örgütlenip vaadedilen "Muhtariyeti" isteyeceği ve bunun da İngiltere karşısında kendilerini zorlayacağı korkusuyla çeşitli bahaneler yaratıp Kürt ileri gelenlerini idam ettiler. Bir provokasyonla Şex Saîd Direnişinin başlamasına yol açıp, Kürtler hazırlıksız ve kendilerinin hazırlıklı oldukları bir ortamda yeni bir Kürt katliamı yapıp Kürt soykırım sürecini de başlattılar.

Fakat Kürtler kuvvetliyidiler, Ermeniler ve Süryaniler gibi hızlı soykırıma tabi tutmak kolay değildi. Kürdistan üzerinde İngiltere ile mücadele ediyorlardı ki, İngiltere oluşan küresel kapitalist sistemin birinci gücüydü. Bu durumu değerlendirerek ve ileride uygun fırsat yakaladıklarında Musul vilayetini almayı bir milli strateji haline getirerek, Kürt varlığının yok sayılması ve TC içinde Kürtlerin desteklenmemesi temelinde İngiltere ile anlaştılar. 1926 Haziranında İngiltere ve Türkiye devletleri arasında imzalanan antlaşma ile sözde Türkiye-Irak sınırı çizildi.

Kürt sorunu ve çıkış süreci

Bütün bunları adına "Kürt sorunu" denen sorunun gerçekte nasıl ortaya çıktığını ve ne anlama geldiğini, yani temel özelliklerini doğru anlamak için belirttik. O halde **birincisi**, Kürt sorunu öyle bir anda ortaya çıkmadı, tersine bir tarihi süreç içinde şekillendi. Bu süreç aslında Sümer'e ve devletçi sistemin kuruluşuna kadar dayanır. Sümer devletleşmesinin ilk yayılma alanlarının başında Kürdistan'ın geldiği ve Sümer'in kurucusu Gılgamış'ın en önce Yukarı Mezopotamya'ya saldırdığı bilinmektedir. Yine Osmanlı ve İran İmparatorlukları arasında Kürdistan'ın sürekli bir savaş alanı yapıldığı da bilinen bir gerçek olmaktadır. Fakat daha somut olarak sorunun ortaya çıkışı esasında 1806 yılından itibaren ve Osmanlı'nın Revanduz Beyliğine saldırısı ile başlamıştır. Kısaca somutta iki yüzyıllık bir sorun durumudur.

İkincisi, Kürt sorunu, 1. Dünya Savaşı denen emperyalist paylaşım savaşı içinde ve sonrasında savaşta



katılan güçler arasındaki mücadele sonucunda ortaya çıkmıştır. Bunda Türkiye, İngiltere ve Fransa devletlerinin payı birinci derecede, Almanya ve Sovyetler Birliği'nin payı ikinci derecededir. Tabi Kürdistan'ın doğusunu işgal eden İran'ın payı da önceliklidir. Yine Lozan Antlaşmasını imzalayan tüm devletlerin bunda payı vardır. Bu temelde sorun, birkaç devletin yol açtığı bir sorun değil, kapitalist modernite sisteminin küresel bir yapı kazanırken ortaya çıkardığı bir sorundur. Yani baştan itibaren küresel bir sorundur, kapitalist küresel sistemin ortaya çıkardığı bir sorundur. Bu nedenle, mevcut devletlerin günümüzde sorunu küreselleştirdiği görüşü doğru değildir. Bu durum, çözüme yanaşmayarak tüm küresel güçleri sorun üzerinde aktifleştirip kendilerini de zora sokmaları biçiminde ifade edilirse belki bir anlamı olur.

Üçüncüsü, Kürt sorunu küresel devletçi sistem tarafından Kürdistan'ın ve Kürt halkının dört parçaya bölünmüş olması sorunudur. Yani ülkenin ve halkın parçalanmış olması durumu vardır ve çözümün bir boyutu ülkenin ve halkın bir biçimde birleştirilmesi olmaktadır. Kısaca Kürtlerin ülke ve halk olarak birlik sorunları vardır.

Dördüncüsü, Kürt sorunu esas olarak Kürtlerin yok sayılması ve yok edilmek istenmesi sorunudur. Yani Kürt halk varlığına dayatılan bir soykırım sorunudur. Bu soykırım katliam, tehcir, demografyayı değiştirme ve her düzeydeki asimilasyon yöntemleriyle, yüzyıldır sürdürülmektedir. Adı Kürt sorunu olsa da esas olarak Kürdistan'ı ve Kürt halkını bu durumda tutan küresel kapitalist modernite sisteminin ve onun faşist ulus-devlet boyutunun soykırımcı zihniyete ve siyasete sahip olması sorunudur. Sorunu yaratan, Kürt halk varlığını yok sayıp yok etmek isteyen işte bu zihniyet ve siyasettir. Bunun başka bir örneği de bulunmamaktadır.

Beşincisi, Kürdistan küresel kapitalist sistem tarafından dörde bölünüp her bir parça bir sömürgeci-soykırımcı devletin egemenliği altına bırakılmış olsa da esas olarak tüm küresel devletçi sistem tarafından birlikte ve ortak olarak yönetilmektedir. Sorun ortaya çıkartıldıktan bu yana Kürdistan'daki yönetim esas olarak oluşturulan küresel sistem tarafından icra edilmekte ve somut olarak da dört sömürgeci devlet ile küresel kapitalist sistemin öncü gücünün oluşturduğu bir ortak yönetim tarafından yönetilmektedir. Bu yönetim geçmişte Bağdat Paktı, CENTO, Irak'a

komşu devletler topluluğu gibi adlar almıştır. Çekiş Güç Operasyonu denen yapının da böyle bir karakteri vardır. Bu ortak yönetimin fiiliyatta işletilen kuralları söz konusudur. Örneğin Kürt sorununun çözümünde hiçbir devlet yalnız başına karar veremeyecektir, hiçbir devlet diğer devletlerin sınırları içindeki Kürtlere destek olmayacaktır. Yani Önder Apo'nun 'Kürt kapanı' olarak ifade ettiği sistem işletilecektir. Bu yönlü yazılı bir anlaşma veya kararın olup olmadığı ise henüz bilinmemektedir. Kürdistan üzerindeki söz konusu ortak yönetim, 1980-1988 arasındaki Irak-Iran savaşı sırasında işlememiştir.

İttihat ve Terakki Cemiyeti'nden soykırımcı zihniyet ve siyaseti olduğu gibi devralan Kemalist hareket ve TC devleti, daha oluşum sürecinde geliştirdiği Koçgiri Katliamı ve 1924'te gerçekleştirdiği Asuri-Süryani Soykırımı ardından, planlı ve sistemik bir Kürt soykırım sürecine yönelmiştir. Kürtlerin örgütsüz ve birliksiz, dolayısıyla hazırlıksız olma durumundan yararlanarak, esasta komplo ve provokasyonlara başvurarak ve yine Kürdistan'a parça parça yönelerek 1925-1940 yılları arasında ağır fiziki katliamlarla Bakurê Kurdistan'ı askeri denetim altına almayı başarmıştır. 1925-27 arasında Amed-Bingöl hatında, 1929-31 arasında Ağrı bölgesinde ve 1937-38 yıllarında Dersim alanında geliştirdiği soykırım düzeyindeki katliamlarla Kürt toplumunun var olan bilinç ve örgüt düzeyini de ezmiştir. Kurduğu askeri diktatörlük rejimini daha sonra ekonomik sömürü ve kültürel soykırımla da birleştirerek, Kürdistan'ı çok yönlü ve bütünlüklü bir soykırım sürecine almıştır.

Aynı dönemde İran Şahlığı'nın yürüttüğü "Ak Devrim" ile Arap BAAS milliyetçiliğinin uygulamaya çalıştığı "Arap Kemer Projesi" de benzer Kürt soykırım uygulamaları olmaktadır.

2- Ulus-Devletçi Çözüm Arayışları

Yabancı ulusal egemenlik ve sömürgecilik politikalarına karşı ezilen sömürge halkların yöneldiği mücadele, genel olarak ulusal kurtuluş hareketleri veya ulusal bağımsızlık ve özgürlük hareketleri olarak tanımlanmıştır. Özellikle Sovyetler Birliği'nin ortaya çıkışı ardından bu hareketler güçlü bir müttefik bularak hızla gelişmiş ve işçi sınıfı öncülüğüyle reel sosyalist hareketin bir parçası haline gelmiştir. Faşizmin yenildiği 2. Dünya Savaşı ardından Çin Devrimi'nin zafer kazanması, Vietnam

Ulusal Kurtuluş Mücadelesi etrafında Uzak Asya'da, Küba Devrimi etrafında Latin Amerika'da ve Angola Ulusal Kurtuluş Mücadelesi etrafında Afrika'da muzaffer ulusal kurtuluş hareketlerinin gelişmesi dünyanın nüfus bakımından en küçük halklarını bile etkilemiş ve harekete geçirmiştir. Bu durum, dört parçalı Kürdistan'da ağır soykırım altında yaşayan Kürt halkını ve özellikle Kürt aydın-gençliğini de etkilemiştir.

19. yüzyılda Osmanlı merkezi yönetiminin saldırılarına karşı Kürt beyliklerinin gösterdiği direnişlerin ulus-devletçi bir programları ve karakterleri esas olarak yoktur. Onlar daha önceki durumu, yani otonom yönetimlerini korumak istemişlerdir. Her ne kadar direniş içinde Bedirhan Bey devlet olma gibi söylemleri gündeme getirir de, aslında böyle bir bilinç ve hazırlığı söz konusu değildir. Yüzyılın son çeyreğinde gelişen Şêx Ubeydullah Direnişi, ulusal birlik ve devletleşme bakımından daha ileri bir konum arz etse de, Osmanlı ve İran İmparatorluklarının ortak saldırı yürütmeleri ve dış ilişki geliştirememesi gibi nedenler sonucunda başarılı olamamış ve o da yenilgi yaşamıştır.

Şêx Sait ve Seyit Rıza'nın üzerine kalan Amed-Bingöl ve Dersim Direnişleri de her ne kadar temelinde toplumun huzursuzluğu ve verilen 'Muhariyet' sözünün yerine getirilmesi istemi gibi etkenlere dayansa da, bölgesel karakterleri, yeterince programlı, örgütlü ve hazırlıklı olmamaları, çoğunlukla provokasyonlara karşı tepkisel gelişmeyi ifade etme durumlarıyla esasta o dönemin ulus-devlet amaçlı ulusal kurtuluş hareketleri düzeyine gelememişlerdir. 19. yüzyılda yaşananlar gibi, merkezi yönetimin (19. Yüzyılda Osmanlı, 1925'ten itibaren TC) ezici ve soykırımcı saldırılarına karşı kendini koruma kapsamındaki direnme hareketleri olmuşlardır. Aynı dönemde Süleymaniye etrafında direniş geliştiren Şêx Mahmut Berzenci'nin, her ne kadar para basma ve devlet kurma gibi girişimleri olsa da, çok dar bir bölgedeki hareketi ve yaşadığı zayıflıklar onun ulus-devlet düzeyine ulaşmasına imkân vermemiştir. Ağrı Direnişi ile Simko Şikaki Direnişinin kısmi farklı yönleri bulunsun da, esasta onlar da diğer Kürt direnişlerinden özünde pek farklı değildir.

İçerik ve biçim bakımından ulus-devletçi çözüm arayışını belirgin kılan hareket 'Mahabat Kürt Cumhuriyeti' hareketidir. 2. Dünya Savaşı'nda antifaşist blokun İran'da üslenmiş olması, Rojhilatê Kurdistan toplumunu,

aydınlarını ve ileri gelenlerini derinden etkilemiştir. Bunun sonucunda bir Kürt devleti kurma bilinci ve arayışı güçlenmiştir. Buna göre önemli bir örgütlenme ve pratik hazırlık da yapılmıştır. Savaş ardından yaşanan boşluğa dayanarak ve başta Sovyetler Birliği olmak üzere Hitler karşıtı devletlere güvenerek 'Mahabat Kürt Cumhuriyeti'ni ilan edip yoğun bir devletleşme faaliyeti içine girmişlerdir. Bu konuda Qazi Muhammed ve arkadaşlarının bilinci, ciddiyeti, çabası ve cesareti ileri düzeydedir. Özellikle Başûrê Kurdistan Kürtleri içinde önemli bir çekim merkezi olmayı da başarmıştır. Fakat Kürt sorununu yaratan dış sistemin Kürt devletine ve ulus-devlet çözümüne kapalı olması sonucunda ve Şahlık yönetimine verdikleri destek nedeniyle girdiği çatışmada yenilmekten kurtulamamıştır.

Irak'taki koşullara ve Irak üzerinden yürütülen mücadeleye dayalı olarak ortaya çıkan ve Başûr KDP'si biçiminde örgütlenen hareket ise, önderlik düzeyindeki bilinç ve örgütlülük yetersizliği ve önceki direnişlerin yenilgisinden duyduğu korku nedeniyle olacak ki, aslında hiçbir zaman bütünlüklü bir ulus-devlet hareketi haline gelememiştir.

PKK kendisini 'Modern Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi' olarak tanımlamıştır

Kürdistan'da ulus-devletçi çözüm arayışını bütünlüklü ve etkili bir biçimde geliştiren hareket aslında PKK olmuştur. Önceki direniş hareketlerinin yenilgi nedenlerini çok yönlü ve derinlikli bir biçimde sorgulayarak çok ciddi dersler çıkarmıştır. Asya, Latin Amerika ve Afrika'da gelişen ve zafer kazanan ulusal kurtuluş hareketlerini inceleyip, onların derslerini çok yönlü olarak özümsemiştir. Kürt egemen sınıfının yenik ve ezik konumu yanında içine girdiği işbirlikçiliği çözümleyerek, kendisini emekçi sınıflara dayalı bir halk hareketi olarak örgütlemeyi baştan itibaren bir ideolojik tutum olarak esas almıştır. Kendi doğuşunu ve gelişimini bir aydın-gençlik hareketi olarak tanımlayıp, keskin bir aydın eleştiriciliği ve gençlik dinamizmiyle radikal bir hareket olarak varlık bulmuştur.

PKK baştan itibaren kendisini 'Modern Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi' olarak tanımlamıştır. İşçi sınıfı öncülüklü bir ulus-devlet çizgisini ideoloji ve program olarak esas almış, eylem hattında ulusal kurtuluş savaşını ve gerillayı benimsemiştir. Kendinden önceki hareketlerin yenilgi nedenlerini esas olarak ulus-devleti hedeflemelerine ve modern bir ulusal hareket olarak mücadele edememelerine bağlamıştır. Bu nedenle de ulus-devletçi ulusal kurtuluş hareketlerinin tüm özelliklerini kendinde somutlaştırmaya çalışmıştır. Ulusal özgürlüğü ve bağımsızlığı emek özgürlüğü ile birlikte ele alarak, kendisini reel sosyalist hareketin bir parçası olarak görmüştür. Kürt sorununda ulus-devlet çözümüne ulaşmada bunlar da yetmeyince, ulus ve sınıf özgürlüğünü cins özgürlüğü ile de birleştirmeyi öngören Kadın Özgürlük Hareketinin ve devriminin geliştirilmesine yönelmiştir.

PKK baştan itibaren öz güç ilkesini esas almış, özgüce dayalı olarak var olmayı ve gelişmeyi temel bir prensip almıştır. Her şeyi kendi gücüyle ve halkın gücüyle yapıp başaracağına inanmıştır. Önceki direniş hareketlerinin önemli bir yenilgi nedeni olarak

da öz güce dayanmamayı, dış güçlerden beklentili olmayı, yani işbirlikçi anlayış ve tutumu görmüştür. Gerçekten de Önderliksel çıkıştan itibaren PKK Hareketi her zaman söz konusu ilkeye uygun hareket etmiş, mücadeleyi esas olarak kendi gücüyle geliştirmiş, buna hizmet ettiği oranda başkalarıyla ilişkilenmeyi ve ittifak kurmayı öngörmüştür. Önder Apo'nun "Çareyi kendinde bulma" ve "Zorluklar karşısında kendine yüklenme" ilkeleri bu gerçeği ifade etmektedir.

Esas özgüce dayanmak olsa da kuşkusuz hiçbir devrim ilişkisi ve ittifaksız başarılamaz. PKK de öz gücü esas almakla birlikte, bağımsızlık ve özgürlük çizgisine uygun olarak çok yönlü bir ilişki ve ittifaklar anlayışını tanımlamış ve pratikte gerçekleştirmek üzere esas almıştır. Yani strateji biliminin sadece temel mücadele yönteminin belirlenmesi boyutuyla sınırlı kalmamış, söz konusu stratejik yolda yürüyecek güç mevzilenmesini de düşüncede tanımlayıp pratikte gerçekleştirmeye çalışmıştır. Önder Apo, Önderliksel doğuş etrafında şekillenen ideolojik grubu bir aydın-gençlik grubu olarak tanımlamıştır. Kuşkusuz her şeyin öncülüğünü bu grup yapacaktır ve de yapmıştır. Reel sosyalizmi ve ulus-devlet ideolojisini esas aldığı için, öncü olarak işçi sınıfını (Kürdistan'da parti) ve temel güç olarak da işçi, köylü ve aydın-gençlik ittifakını tanımlamıştır.

Bu öncülüğün ve temel gücün ittifaklarını iç ve dış olmak üzere iki bölümde ele almıştır. İç ittifaklar olarak Türkiye devrimci ve sosyalist hareketini, Kürdistan yurtsever cephesini ve Türkiye'nin demokratik devrim güçlerini ortaya koymuştur. PKK, baştan itibaren Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devrimi ile Türkiye Demokratik Halk Devrimini stratejik müttefikler olarak görmüş ve buna göre davranmıştır. Dış ittifaklar olarak da başta Sovyetler Birliği olmak üzere tüm sosyalist devletleri ve hareketleri, kadın ve gençlik hareketlerini, Ortadoğu ve dünyadaki ulusal kurtuluş hareketlerini, dünyanın tüm antifaşist demokratik güçlerini tanımlamıştır.

Kuşkusuz bunlar PKK'nin stratejik ilişki ve ittifaklarını oluşturmaktadır. Taktik ilişkiyi ise, ideolojik bağımsızlık ve öz gücü zedelememek kaydıyla herkesle öngörmektedir. Nitekim koşullar olgunlaşınca kendisiyle savaşan devlet yönetimiyle bile ilişkiye girmekten çekinmemiştir. Kısaca taktik ilişki bir yararlanma ilişkisi, alıp verme ilişkisidir. Esas olarak da karşıt güçler (ve düşmanlar) arasındaki ilişki olmaktadır. Bu da çok dikkatli ve örgütlü yaklaşmayı gerektirir. Bir siyasal hareket taktik ilişkiden kaçınmadığı gibi, ona bir stratejik ilişkiymiş gibi de yaklaşmaz. Eğer böyle yaklaşırsa, o zaman felâketle karşılaşır.

Dikkat edilirse, baştan itibaren PKK, kendisini sosyalist bir öncülük ve bu temeldeki bir ulusal kurtuluş hareketi olarak tanımlamış ve buna göre şekillendirmiştir. Böyle bir hareket olmanın gereklerini de pratikte çok yönlü bir biçimde yerine getirmiştir. Kendisini bir ideolojik grup olarak örgütlemiş, halka ulaşmasını engelleyen ajanlara karşı ilk şiddetli mücadeleyi başlatmış ve bu temelde halka ulaşarak partileştirip bir halk hareketi haline getirmiştir. 12 Eylül 1980 faşist-askeri darbesi karşısında bir yandan 1982 Büyük Zindan Direnişi'ni örgütlemiş, bir yandan da kendini Lübnan-Filistin sahasında toplayıp ideolojik ve askeri olarak eğitmiştir. 1982 güzünde ülkeye geri dönüş hareketini başlatmış ve 15

Ağustos 1984'te Devrimci Gerilla Atılımını geliştirmiştir.

Önder Apo'nun siyasi çözüm projesine kapitalist modernite sistemi komployla karşılık vermiştir

9 Ekim 1998 tarihinde başlayan uluslararası komplo saldırısına kadar kesintisiz 15 yıl amansız bir gerilla savaşı yürütmüştür. Böyle bir savaş verme ve bunun bedelini ödeme gücünü göstermiştir. Bu temelde Ulusal Diriliş Devrimini başarmış ve Kadın Özgürlük Devrimini başlatmıştır. Kürt sorununa demokratik siyasi çözümü için 17 Mart 1993'te ateşkes ilan etmiş, Kasım 1998'de Önder Apo Roma'ya giderek Avrupa Birliği'ne 8 maddelik çözüm projesi sunmuştur. Peki sonuç nedir? Ulus-devlet çözümü silahlı direnişle gerçekleşmediği gibi, demokratik siyasetle de gerçekleşmemiştir. Silahlı devrimi destekleyecek olan stratejik müttefikler, destek bir yana kendi varlıklarını bile koruyamamışlardır. Türkiye'nin devrimci-demokratik güçleri, bırakalım 1990 sürecinde demokratik halk devrimini geliştirmeyi, eski güçlerini de kaybederek tamamen etkisiz hale gelmişlerdir. Artık ebedi geleceğin kendisi olduğunu iddia eden Sovyetler Birliği, hiç kimse fiske bile vurmadan kendi içinde çözülmüş ve çökmüştür. Acaba Türkiye'de ve Rusya'daki bu yaşananlar, Kürt halkının varlık ve özgürlük mücadelesi karşısında doğru anlayış ve tutum geliştiremedikleri için mi olmuştur? Diğer yandan, 1993 ateşkesine TC devleti topyekûn imha saldırısı ile karşılık verirken, Önder Apo'nun siyasi çözüm projesine ise Avrupa Birliği ve bir bütün kapitalist modernite sistemi uluslararası komplo saldırısıyla karşılık vermiştir. Kendi yaratıkları sorunun demokratik siyasi çözümüne bile yanaşmamışlardır. Demek ki, Kürt sorununun çözümüne sadece Kürdistan üzerindeki egemen devletler değil, aynı zamanda küresel kapitalist sistem de açık ve hazır değildir.

PKK deneyimi çok net olarak göstermiştir ki, Kürt sorununa ulus-devlet çözümünün önü kapalıdır. Denebilir ki, belki PKK'nin hata ve yetersizlikleri bu sonuçtan sorumludur. Evet bu süreçte PKK'nin de eleştirilecek hata ve yetersizliklerinden söz edilebilir. Fakat bunlar çözümsüzlüğün esas nedenleri değil, ancak etkenleri olabilir. Esas neden, devletçi sistemin ulus-devlet çözümüne kapalı olmasıdır. Bu düzeydeki bir çözümü bile kendisi için yıkım olarak görmektedir. PKK'ye imha ve uluslararası komplo dayatılması bunun en açık kanıtıdır.

O halde Hewlêr merkezli sözde Kürt ulus-devletinin oluşumu ve bunun bir çözüm olma durumu da sahtedir. Aslında Kürt sorununa böyle bir çözüm ve bir Kürt devletinin kuruluşu yoktur. Hewlêr merkezli yaratılan oluşum, bir yönüyle Bağdat'ta güç merkezileşmesini zayıf bırakmayı amaçlarken, diğer yanıyları da esas olarak PKK'nin yaratmaya çalıştığı çözüme karşı savaşma ve onu imkânsız kılma amaçlıdır. Yani Kürt sorununu yaratan, onu çözümsüz kılan ve ondan çıkar elde eden güçlerin çıkarını temsil etmektedir. Neçirwan Barzani'nin itirafıyla bir ABD oluşumudur ve onun çıkarı doğrultusunda hareket etmektedir. Nitekim Eylül 2017'de ayrı referandum olmak için Mesut Barzani'nin devlet girişimi ABD tarafından boşa çıkarılmış ve ABD'yi dinlemediği için de Mesut Barzani'nin sözde başkanlığı sona ermiştir.

O halde KDP olayını doğru anlamak gerekiyor. Zaten bir tek KDP'nin olmadığı ve ilk olarak KDP'nin Mahabat'ta Qazi Muhammed ve arkadaşları tarafından kurulduğu bilinmektedir. O KDP, gerçekten de ulus-devletçi bir çizgiye sahiptir. Başur KDP'si ise, Mahabat'ın yıkılması ardından Süleymaniye'de kurulmuştur. Sovyetler'den dönerek biraz ün yapmış olan ve belli bir silahlı güce sahip bulunan Mustafa Barzani işte bu KDP'yi biraz da zorla ele geçirmiştir. Daha sonra Süleymaniye'li aydın ve siyasetçiler YNK ismiyle yollarına devam etmişlerdir. ABD ve İran desteğiyle Irak'a karşı savaşan Barzani KDP'si ise 1975'te yenilmiş ve aşbatal ilan etmiştir. Aslında Barzani KDP'si bu süreçte bitmiştir. Fakat Kürdistan ve bölgedeki yeni gelişmeler ortamında bir denetim gücü olarak ABD tarafından 1980 başından itibaren yeniden sahneye sürülmüştür. Yine ABD gözetiminde Irak ve İran devletlerinin anlaşması sonucunda bu kez de 1988'de bitmiştir.

Barzani KDP'sinin üçüncü var oluşu 1991 sürecinde Çekiç Güç Operasyonu kapsamında gerçekleşmiştir. Bu da ABD ve TC öncülüğündeki bir NATO operasyonudur. Bu sefer Barzani KDP'sine sözde bir devletçik de verilmiştir. Niçin? Esas olarak PKK'nin Başurê Kurdistan'a girişini ve gelişimini engellemek için bunu yapmıştır. Aynı sistem, 1980 başında Ulusal Demokratik Güçbirliğini (UDG) örgütleyerek PKK'nin Mardin'i geçip Botan'a ulaşmasını engellemeye çalışmışlardı. Bu durum aşıp PKK Botan'a girdikten sonra bu kez de Başur'a girme durumu ortaya çıkınca, Çekiç Güç Operasyonu temelinde KDP'yi yeniden örgütleyip eline bir de sahte devletçik vererek PKK'nin Başur'a girişini engellemekle görevlendirdiler. Yani 1980'deki UDG'nin yerine bu sefer KDP geçmiş oldu.

Kısaca hem KDP'nin varlığı ve hem de sözde devlet olması PKK'nin varlığı sayesinde ve PKK'ye karşı savaşması içindir. PKK olmazsa veya KDP PKK'ye karşı savaşmazsa anında yok olur. Onu kuran ve yönetenler derhal yok ederler.

Demek ki ABD öncülüğündeki kapitalist modernite sistemi hala Kürt sorununun ulus-devlet çözümüne kapalıdır. Yani Kürt sorununun bir ulus-devlet çözümü esasta yoktur. ABD'nin KDP'yi elde tutması ve biraz da Kürtlerden söz etmesi PKK'ye karşı savaşmak ve kendi çıkarlarını korumak içindir. PKK'ye karşı özel savaş olarak sözde ulus-devlet çözümü olabilmemiş gibi davranmaktadırlar. Böyle bir tutumu ve KDP'yi elde tutmayı olası gelişmelere karşı bir tedbir olarak sürdürmektedirler.

3- Yeni PKK ve Demokratik Ulus Çözümü

PKK'nin Kürt sorununa ulus-devletçi çözüm arayışının uluslararası komplo ile karşılaşması, bunun nedenleri üzerine Önder Apo'yu derin bir araştırmaya ve sorgulamaya götürdü. Tüm çabalara rağmen, Kürt sorunu ulus-devletçi çözüme kavuşturulamamıştı. Dahası onlarca yıl ulusal kurtuluş savaşı vererek zafer kazanıp ulus-devlet kuran güçler, beş-on yıl sonra tekrar savaş verdikleri sistemle ilişkililiyor ve onlara yeniden bağlanıyorlardı. Yani söylendiği gibi savaşla ortaya çıkan ulus-devletler de bağımsızlık ve özgürlük getiriyordu. Ayrıca sonsuz yaşayacağı söylenen sosyalist devlet Sovyetler Birliği de çokpü tarihi

karışmıştı. Bunların birbiriyle bağı vardı ve nedenleri de ortak.

İşte bu sorgulama ve arayış, Önder Apo'yu paradigma değişimine götürdü. Öyle ki özgürlük, eşitlik, paylaşım, komünal yaşam ilkeleri, devlet ve iktidar gibi baskı, sömür, talan ve tekel anlamına gelen araçla hayata geçirilmek ve başarılmak isteniyordu. Ortada çok ciddi bir amaç ve araç karşıtlığı vardı. Bu temelde başarılı olmak çok zorluk içerdiği gibi, sağlanan başarının ömrü de araç nedeniyle uzun olmuyor, öngörülen ilkeler kalıcı yaşam bulmuyordu. Yeni ve kalıcı olarak yaratılan sistemler kısa sürede yıkılıp yok oluyordu. Binlerce yıllık ta-

*PKK'nin devrim anlayışı,
iktidar ve devlet sistemine
karşı özgür birey ve
demokratik komün temelinde
toplumu eğitmek ve
örgütlemektir. İktidar ve
devleti küçültmeye çalışırken,
demokratik toplumu
büyütmektir. Devlet artı
demokrasi formülü temelinde
devletçi sisteme karşı
demokratik ulus sistemini
geliştirmektir. Devletten
gelecek saldırılara karşı da
öz savunma temelinde
direnmek ve demokratik
ulus değerlerini koruyup
geliştirmektir. Kürt sorununu,
Kürt demokratik ulusunu
örgütleyerek ve demokratik
öz yönetime kavuşturarak,
sınırlara dokunmadan ve
devleti de yok etmeden
demokratikleşme
temelinde çözmektir*

rihin dersleri bu durumu açıkça ortaya koyuyordu. Burada bir yanlışlık vardı ve düzeltilmesi gerekirdi. Yani amaçla aracın asgari düzeyde uyumlu kılınması zorunluydu. Binlerce yıl geçmiş olmasına rağmen, bu durum neden görülemediği?

Böyle bir sorgulamada kuşkusuz amaç üzerinde durulamaz ve değiştirilemezdi. O halde amaca ulaşmayı sağlayacak olan aracı gözden geçirip değiştirmek ve amaçla uyumlu kılmak gerekirdi. Önder Apo işte bunu yaptı; özgürlük, eşitlik ve paylaşım ilkelerini pratikte yaşanır kılacak ve yıkılmayacak araçlar bulmaya çalıştı. Bunun için de devletsiz ve iktidarsız toplum gerçeğini esas aldı. Özgürlük, eşitlik ve paylaşım ilkelerini yaşamsal kılacak araç olarak demokratik yönetimi ve demokratik siyaseti öngördü. Devletçi sosyalizmin olamayacağını değerlendirerek, sosyalizmi demokrasi ile ancak uygulanabilir olduğunu söyledi. Yine demokrasinin bir devlet biçimi olduğu yalanını deşifre ederek, halkın kendi kendini yönetimi (ya da yönetme) olduğu gerçeğini somutlaştırdı. Böylece devlet olmayan demok-

rasiyi, devletsiz sosyalizmi tanımladı. Özgürlük, eşitlik ve paylaşımın ancak demokratik yönetimle mümkün olabileceğini ortaya koydu. Devletle toplumu ayırarak, devletsiz toplumun var olamayacağı anlayışının bir yalan olduğu gerçeğini herkese gösterdi. Bu temelde bir baskı ve sömür sistemi olarak devlet ve iktidar ile halkın kendi kendini yönetimi (ya da yönetme) olan demokrasiyi ayırttı. Devlet artı demokrasi çözüm formülünü ortaya çıkardı. Devrimciliği devlet ve iktidara karşı toplumun demokratik yönetimini örgütleme ve geliştirme olarak tanımladı. Devrimi bir devleti yıkıp başka bir devlet kurma olarak tanımlayan anlayışı çürütürken, devrimin devlet ve iktidara karşı toplumun ve demokratik yönetimin örgütlenmesi ve geliştirilmesi olduğunu ortaya koydu. Böylece PKK'yi iktidarcı ve devletçi bir parti olmaktan çıkartarak, demokratik toplumcu bir parti olarak yeniden tanımladı.

Bu temelde var olan her şeyin yeniden tanımlanması gerekti. Yaşadığı derin bir zihniyet devrimi temelinde hakikat rejimi adıyla evrensel var oluşa yeni bir bakış açısı ve yöntem geliştirdi. Bunlar temelinde de tüm kavramları ve kuramları yeniden değerlendirdi. Kapitalizmi modernitenin kopuk ele almanın yanlışlığını ortaya koyarak, kapitalist modernitenin üç sac ayağından birinin ulus-devlet olduğunu ve ulus-devletin de tüm farklı var oluşları kendi teklisinde asimile eden bir faşist-soykrımcılık olduğunu ortaya koydu. Böylece ulus-devletin hiçbir özgürlük sorununa çözüm olamayacağını, tam tersine özgürlükleri yok etme aracı olduğuna dikkat çekti.

Yine ulus kavramı üzerinde yeni değerlendirmeler geliştirdi. Ulusu devlet, vatan, pazar, dil ve din gibi unsurlarla tanımlayan anlayışların yanlış ve yetersiz olduğunu değerlendirerek, bir zihniyet ve kültür birliği olarak Demokratik Ulusu tanımladı. 'Her devlete bir ulus veya her ulusa bir devlet' formülünün mevcut katliam ve soykırımların esas yaratıcısı olduğunu ortaya koydu. Çoklu ulus, alt ve üst ulus kavramlarını getirdi. Demokratik ulusun esasta çoklu ulus olduğunu vurgulayarak, tekçi ulus-devlet milliyetçiliğinin çözemediği, tersine soykırım dayattığı ulusal sorunların bu temelde çözülebileceğini ortaya koydu. Farklı ulusların kendi özgür yaşamlarını örgütleyerek bir üst ulusu oluşturabileceklerini ve demokratik konfederalizm sistemi içinde yan yana ve hatta iç içe yaşayabileceklerini gösterdi.

Önder Apo demokratik ulusun boyutlarını tanımladı. Zihniyet ve kültür birliği olarak özgür birey ve demokratik komün yaşamını çözümlledi. Demokratik ulusun siyasi boyutu olarak demokratik konfederalizmi belirledi. Kapitalist modernitenin ulus-devlet boyutuna karşı demokratik modernitenin demokratik konfederalist toplum boyutunu ortaya koydu. Özgürlüğü demokratik özerklik temelinde yaşayan birçok farklılığın konfederal yönetim içinde birleşebileceğini belirtti. Demokratik konfederalizm sistemi olarak da KCK'yi tanımladı ve tüm devletçi güçleri, yaşanan sorunları KCK ile demokratik siyaset temelinde çözmeye çağırdı. Tabi başta Kürt sorunu olmak üzere kapitalist modernitenin ortaya çıkardığı sorunları bu temelde çözmeye yaklaşılmayan ulus-devlet faşist-soykrımcılığı bu çağrıya saldırı ile karşılık verdi ve bu durum da yıllardır yaşanan savaş ve çatışma ortamını gündeme getirdi.

Kısaca yeni PKK'nin devrim anlayışı, iktidar ve devlet sistemine karşı özgür birey ve demokratik komün temelinde toplumu eğitmek ve örgütlemektir. İktidar ve devleti küçültmeye çalışırken, demokratik toplumu büyütme. Devlet artı demokrasi formülü temelinde devletçi sisteme karşı demokratik ulus sistemini geliştirmektir. Devletten gelecek saldırılara karşı da öz savunma temelinde direnmek ve demokratik ulus değerlerini koruyup geliştirmektir. Kürt sorunu, Kürt demokratik ulusunu örgütleyerek ve demokratik öz yönetime kavuşturarak, sınırlara dokunmadan ve devleti de yok etmeden demokratikleşme temelinde çözmektir.

Eğer faşist ulus-devlet tekliliği ve Kürtleri yok etme zihniyeti ve siyaseti aşılsa, Kürtlerin Kürt olarak örgütlenip yaşamasının Türkiye'yi bölmeyeceğine ve zayıflatmayacağına inanılırsa, o zaman çok rahatlıkla bu sorun çözülebilir. Fakat dikkat edilirse, sorun esas olarak zihniyettir. Çözüm-süzlük yaratan zihniyet, Kürtleri yok etmeyi ve asimile ederek Türkleştirmeyi öngören zihniyettir. İşte bu zihniyet ve onun ulu açtığı siyaset soykırımcıdır. Soykırımcı zihniyet ve siyaset de sonu gelmez bir çatışmaya yol açmakta, tüm sorunları çözümsüz kıлып Türkiye'yi krizler ortamında felâkete sürüklemektedir. Bir süredir yaşanan savaş bu durumu açığa çıkarmış, Kürt sorununda demokratik çözüm gerektiğini artık iyice dayatır hale gelmiştir. Bu temelde Türkiye'de devletin ve toplumun ciddi bir zihniyet devrimine ihtiyacı vardır.

4- Özgür Yaşamda Özgüç ve Öz Savunma

PKK'nin öncelikli mücadelesi yine de ulusal özgürlük mücadelesidir. Bu konuda herhangi bir değişiklik olmamıştır. Yani amaç aynıdır, fakat bu amacı gerçekleştirmede araç değişmiştir. Ulusal özgürlüğün ne türden olursa olsun iktidar ve ulus-devlet sistemiyle gerçekleşmeyeceğini anlamış, bunu demokratik ulus çizgisinde gerçekleştirmeyi öngörmüştür. Zaten çokça söylene de gerçekte ayrı ve bağımsız devlet olmadığını, her devletin Sümer'den bu yana gelen devletçi sistemin bir parçası ve ona bağımlı olduğunu artık iyi çözümlenmiş ve anlamıştır. Bağımsızlık düşüncededir, ideolojik bağımsızlık esastır. Yaşamda özgürlük esas olarak düşünsel, ideolojik bağımsızlıkla gerçekleşir.

Özgür yaşamın temelinde de özgüç ve öz savunma ilkesi vardır. PKK'nin özgüç ve öz savunma ilkesinde de herhangi bir değişiklik olmamıştır. Başlangıçtaki ilkesel tutumu şimdi de aynı biçimde devam ettirmektedir. Fakat bunların gerçekleşme araç ve yöntemlerinde değişiklikler olmuştur. Kuşkusuz bu temeldeki değişiklikler de önemlidir, basit görülemez. Hatta söz konusu değişikliklerle PKK'nin özgüç ve öz savunma ilkesinin daha etkin hayat bulmasının zemini güçlenmiştir de denebilir.

Özgüç ilkesiyle yaşamak, kendi gücüyle yaşayıp korunmak özgürlüğün esastır. Başkasının gücüne dayanarak kendi özgür yaşamını yaratamazsın. Başkası tarafından korunarak özgür olamazsın. Seni kim var ediyor ve koruyorsa, aslında özgürlüğün onun elinde demektir. Başkasına muhtaç ve bağımlı olarak da özgür olunamayacağı açıktır. Özgüç ve öz savunma aslında kendine güveni, kendi gücünü yaratmayı, güçlü ve ira-

deli olmayı ifade etmektedir. Özgüç ve öz savunma ilkesini uygulayamayanlar zayıf, iradesiz, muhtaç konumda olanlardır. Bu biçimde de özgür olunamayacağı ve yaşanmayacağı açıktır. Böyle bir anlayış ve ruh halinin Kürdistan'da özgür yaşamı kazanamayacağı ortadadır.

Kürt sorununun çözümünde özgüç ve öz savunma ilkeleri dün de esastır, bugün ve yarın da esastır. Sorunun özelliklerini genel hatlarıyla yukarıda ifade etmeye çalıştık. Onlar dikkate alınır, özgüç ve öz savunma olmadan ve bunlar çok güçlü bir biçimde harekete geçirilmeden özgürlük adına Kürdistan'da hiçbir şeyin kazanılamayacağı açıkça görülür. Çünkü Kürt sorunu yer küredeki devletlerin bazılarının sorunu değildir, tersine tüm devletçi sistemin yarattığı ve çözümsüzlükte karar kılmış olduğu bir sorundur. Bu kadar karşıtın olduğu bir ortamda zaten öyle etkili destek bulmak da mümkün değildir. Olabilecek destekler ancak zayıf düzeyde olabilir ki, onları da işlevli kılacak olan öz gücün harekete geçirilmesidir. 'Taşıma suyla değirmen dönmez' diye bir deyim var ki, Kürt sorunu için öyle taşınacak fazla su bulmak da mümkün değildir.

Diğer yandan, Kürt sorunu artık tekil olarak ele alınacak ve sadece ulusal özgürlükle çözülebilecek bir sorun da değildir. Birçok temel sorun Kürdistan'da ulusal özgürlük sorunuyla iç içe geçmiştir. Bu yönüyle de Kürdistan başka ülkelere benzemektedir. Aslında bu gerçeklik baştan beri vardır ve sorunun karakterinden kaynaklanmaktadır. Fakat süreç içinde ve özgürlük mücadelesi geliştikçe bu gerçekler daha çok açığa çıkmıştır. Dikkat edilirse, daha baştan PKK, ulusal özgürlük sorunu ile sınıfsal kurtuluş sorununu birlikte ve iç içe ele almıştır. Kendini hem ulusal ve hem de toplumsal özgürlük hareketi olarak tanımlamıştır. Hatta PKK dışındaki bazı hareketler de, tam tutarlı ve derinlikli olmasalar da benzer bir yaklaşım göstermeye çalışmışlardır. Dahası bu temelde gelişen mücadele çözüm üretmekte zorlanınca devreye kadın özgürlüğü girmiş, söz konusu özgürlük mücadelesi genel hareketin hızla öncüsü haline gelmiştir. Bu da bir tesadüf veya tercih değil, özgürlük mücadelesinin içerdiği diyalektik gerekliliktir.

Şimdi bütün bu konular çok daha fazla iç içe ve de bütünlüklüdür. Adeta hiçbir özgürlük mücadelesi birbirinden ayıramamakta ve birbirinin önüne geçirilememektedir. Dikkat edilirse, hepsi aynı önemdedir, hepsi birbirine bağlıdır. İçlerinden birini kopartıp da tek başına gerçekleştirmek mümkün değildir. Ulusal özgürlük, kadın özgürlüğü, bu temeldeki toplumsal özgürlük, birey özgürlüğü, inanç özgürlüğü, hepsi bir iç içelik ve bütünlük arz etmektedir. Kuşkusuz bu durum da özgüç ve öz savunma ilkesini öne çıkartma ve esas haline getirmektedir. Elbette bu durum ilişki ve ittifakları da önemli kılmaktadır, fakat bu önem ancak özgüç temelinde hayat bulabilir.

5- Özgürlük Mücadelesinde İlişki ve İttifaklar

PKK'nin ulusal kurtuluş stratejisini önceki bölümlerde ifade etmiştik. Şimdi yeni paradigma temelinde ulusal özgürlük stratejisi nasıldır sorusuna cevap vermemiz gerekmektedir. Aslında yukarıda da belirttiğimiz gibi, sorunlar o kadar iç içe geçmiştir ki,

çözümleri de birbirinden ayıramamakta ve iç içe geçmiş bulunmaktadır. Hepsisi de genel bir demokratikleşme, demokratik modernite devrimi ile çözümlenecek sorunlar olmaktadır. Böyle olsa da ulusal özgürlüğün yine de öncelik arz eden ve mücadeleyi siyasi ve askeri boyutta şekillendiren yanları da bulunmaktadır.

PKK'nin bir aydın-gençlik grubu olarak doğduğunu belirttik. Yani bir aydın hareketi oldu ve bilinci içerdi, diğer yanı gençlik hareketi oldu ve eylemi içerdi. PKK'yi tanımlayan fedai militan kadro gerçeği bu özellikleri taşımak durumunda kaldı. Şimdi özgürlüğü de içeren hakikat devriminde kadro, örgütlenmiş ve eylemli kılınmış hakikat olarak tanımlandı. Kadronun pratiklik ve kuramlı olması gerektiği özellikle vurgulandı. Yani başlangıçtaki özelliklerde ciddi bir değişiklik yoktur. Ancak aynı özelliklerde derinleşme kesinlikle vardır. Yani günümüz kadrosu çok daha fazla aydın ve genç, yani bilinçli ve dinamik olmak durumundadır. Böyle olamayanlar günümüz PKK'sinin başaran kadrosu olamazlar.

Toplumu sadece sınıf olarak tanımlamanın hatalı ve yetersiz olduğu, yine işçi sınıfının kendine yüklenen öncülük misyonunun gereklerini yerine getirecek konumda bulunmadığı dikkate alınır, artık önceki gibi 'işçi sınıfı' öncülüğünden söz edemeyiz. Zaten Kürdistan'da başka alanlardakine benzer bir işçi sınıfı da fazla oluşmamıştır. Kürdistan'da artık eski köylülük de kalmamıştır. Dolayısıyla ulusal özgürlük mücadelesinde öncülüğü ve temel gücü işçi sınıfına ve köylülüğe dayalı olarak tanımlayamayız. Parti zaten öncüdür, onu ifade etmek bile gereksizdir. Küresel soykırım sisteminin yüz yıllık zihniyet ve siyasette ısrar etme ve bu temelde Kürdistan'da egemen ulus-devlet yönetimlerini saldırtıp destekleme durumları dikkate alınır, ulusal özgürlük mücadelesinin demokratik siyasetten fazla öz savunma savaşı temelinde geçeceği görülür. Bu da parti öncülüğünün de en çok somutlaşma alanı olan fedai militan gerillacılığın öncü karakterini ortaya çıkartır. Kuşkusuz özgürlük mücadelesini geliştiren toplumsal inşaa ve kitlesel eylemde de kadın ve gençlik öncülüğü esastır. Bu durum hem ideolojik boyutta böyledir ve hem de dinamik toplumsal güce sahip olma bakımından böyledir.

Peki, söz konusu öncülüğün ve temel gücün stratejik ilişki ve ittifakları, yani müttefikleri ya da dostları kimler olacaktır? Bu konuyu yine iç ve dış ittifaklar diye ayırırsak, önümüze şu çıkar. İç ittifaklar, sırasıyla Türkiye, İran, Suriye ve Irak'ın sosyal şovenizmi aşan devrimci ve sosyalist güçleri, sistem karşıtı kadın ve gençlik hareketleri, Kürdistan'ın tüm yurtsever kesimleri, Türkiye ve Ortadoğu'daki tüm antifaşist, demokratik, ekolojist, feminist hareketler sayılabilir. Dış ittifaklar olarak da sistem dışı güçleri saymamız gerekir. Ancak marksist, anarşist ve benzeri hareketlerin derin bir özleştirici ile kendilerini yenilemeleri, ekolojist hareketleri sistem içine çekmeye çalışan reformist akımlara karşı mücadele edilmesi, feminist harekette jineolojiye uygun bir çizginin geliştirilmesi,



rilmesi, diğer etnik ve antifaşist hareketlerin demokratik karakterinin güçlendirilmesi gerekli ve önemlidir.

Kürt sorununun çözümünü hedefleyen ulusal özgürlük mücadelesi, sorunun karakteri gereği geçmişte de alternatif bir sistem yaratmayı gerekli kılıyordu. Dolayısıyla PKK'ye katılmak, mevcut sömürgeci-soykırımcı sistemden koparak Önder Apo'nun yarattığı yeni sisteme katılmayı ifade ediyordu. Fakat paradigma gereği yeni sistem de devlet ve iktidar olmayı hedefliyordu. Bu nedenle, soykırımcı iktidar ve devlet sisteminden kopup kendi Kürt özgürlüğünü esas alan iktidar ve devlet sistemimize katılma durumu yaşanıyordu. Her ne kadar Kürt varlığı ve özgürlüğü esas olsa da, yeni sistem her türlü devlet ve iktidarı tüm yönleriyle reddetmeyi içermediği için, özgür yaşam ve demokratik sistem tüm boyutlarıyla yeterince ortaya çıkmıyordu.

Şimdi paradigma değişimi temelinde geliştirilen yeni paradigma, PKK'nin yürüttüğü özgürlük mücadelesinde söz konusu bu çelişkiyi ortadan kaldırdı. Yeni sistem kadın özgürlüğüne ve ekolojiye dayalı demokratik toplum yaşamı olunca, iktidar ve devlet sisteminin gerçek alternatifi yaşamın tüm boyutlarında ortaya çıktı. Bu durum da Kürdistan'da sömürgeci-soykırımcı sistemin alternatifini yaratma, geliştirme ve her daim yaşama anlamına geliyor. Aynı şey, Türkiye, İran, Suriye ve Irak açısından da geçerli oluyor. Ve bu durumun tüm bölgede ve dünyada gerçekleştirilmesi ortaya çıkıyor. Demek ki PKK'nin ilişki ve ittifak çalışması, aslında kapitalist modernite sistemine karşı demokratik modernite sisteminin yaratılmasını ve adım adım inşa edilerek büyütülmesi, böylece alternatif bir dünyanın yaratılmasını ifade ediyor. Ulusal özgürlükte müttefiklik, dostluk işte bunları içermektedir.

Son zamanlarda ilişki ve ittifak deyince, özellikle iktidar ve devlet güçleri anlaşılmakta ve bunlar arasında seçim yapılması tartışma konusu olmaktadır. Halbuki biz hareket olarak iktidar ve devlet sistemi dışındayız, bunun dışında alternatif yeni sistem yaratıyoruz. Bu nedenle, mevcut iktidar ve devlet sistem güçleri hiçbir biçimde bizim stratejik ilişki ve ittifaklarımızın içinde yer alamaz. Eski paradigmadaki Sovyetler Birliği ve sosyalist devletleri stratejik müttefik olarak tanımlıyorduk; fakat o zaman onları da sistem karşıtı güç olarak görüyorduk ve biz de iktidar ve devlet paradigmasına sahiptik. Şimdi bu durum değişmiştir. Adına ne derse densin, hiçbir

iktidar ve devlet gücü bizim stratejik müttefikimiz olamaz. Peki ne olur? Öyleleri ancak taktik ilişkimiz olur.

Taktik ilişki siyasi ve askeri ilişkidir, ideolojik ve stratejik değildir. Dolayısıyla kısa süreli ve geçicidir. Bir siyasi-askeri çıkar ilişkisi, alıp-verme ilişkisidir. Müttefiklik ve dostluk ilişkisi değildir. Esas olarak karşıtlar arasındaki ilişkidir. Adeta savaş gibi bir ilişkidir. Bu nedenle, böyle bir ilişkinin tarafı olmaz. Kendi mücadelemize hizmet eden tüm taktik ilişkileri geliştiririz. Taktik ilişki güçleri içinde ayırım yapmayız. İktidar ve devlet güçleri birbiriyle sürekli çıkar ilişkisi ve çatışması içinde oldukları için, çoğunlukla ikilemli bir duruş ortaya çıkarırlar. Bunun için, Önder Apo, biz bu ikilemli çıkar duruşlarından hiçbirinin yanında olmayacağız ve hep üçüncü siyasi çizgi olarak hareket edip, çıkarımıza olan herkesle ilişki içine gerektiğinde gireceğiz dedi. Bu konuda 'Ben şu güçle sürekli ilişki içinde olacağım' demek yanlıştır, taktik ilişkinin mantığına aykırıdır. Benzer biçimde 'Ben şu güçle hiçbir zaman ilişki içine girmeyeceğim' demek de yanlıştır. O zaman karşıt tarafla sürekli ilişki içinde olmayı ifade eder ki, bu durum taraf olmak ve üçüncü siyasi çizgiyi yürütmek anlamına gelir. Peki böyle si söz ve davranışlar bizim içimizde ve çevremizde var mı? Var ve hem de çok var. Bu nedenle işleri çıkmaza sokan, ancak ne yaptığını bile anlamayan tutum ve davranışlar çok fazladır. Gerçekten ilişki ve ittifak konusunun doğru anlaşılması ve bu temelde etkin pratikleştirilmesi gerekir.

6- Başkasından Beklememe ve Mücadeleyle Kazanma

Aslında buraya kadar belirttiklerimizde fazla bir yenilik yoktu. Bilinenlerin tekrarı ve özetlenmesi oldu. O halde böyle bir özet neden gerekmiş ve bizden bunlar niçin istenmiştir? Çok açık ki, bu sorunun cevabı, bilinmeyenleri bilinir kılmak için değil, bilinmesine rağmen uygulanmayan veya yanlış uygulanan hususları açığa çıkartıp eleştirmektir. Özgürlük Mücadelesinde özgüç ve ittifakları bilmekten çok, benimsememek veya biraz farklı olmasını istemek vardır.

Bizde başkasından bekleme durumu neden bu kadar çok ortaya çıkmaktadır? Çünkü yaşamı anlama ve yaşama yaklaşım durumumuz yanlıştır. Fazla yorulmadan, kafa yormadan ve erkenden, kolaylıkla çözümlenmesini istiyoruz. Toplumun sorunlarıyla uğraşmak, siyasi mücadele yürütmek,

bunu yirmi dört saat ve uzun süreli kılmak bizi ziyadesiyle sıkıyor. İstiyorum ki fazla mücadele etmeden işler kolaylıkla yürüsün. Fakat yürümüyor, yaşam gerçeği böyle değil ve bu mümkün olmuyor. İşte başkasından bekleme durumu böyle ortaya çıkıyor. Yani böyle bir yanlışlık ve zayıflık durumu yaşanıyor.

Stratejik ilişkilerle taktik ilişkileri ayıramama, taktik ilişkileri stratejikmiş gibi ele alma, stratejik ilişkilerden çok taktik ilişkilere önem verme ve yönelme böyle ortaya çıkmakta ve yaşanmaktadır. Çünkü orada gözle görülür maddi güç vardır ve bu da zayıf insan için çekici olmaktadır. Kürt sorununun çözümünün ancak bu görünen güçle olacağını sanma ve ona önem verme yaşanmaktadır. Halbuki çözecek diye beklenen güç bizzat sorunu yaratan ve sorunun varlığından çıkar sağlamaktadır. Bu durumu görüp, buna göre mücadeleciler bir yaklaşım geliştireceğimize, adeta 'niye böyle oluyor' diyen ve herkesin bizim gibi olmasını isteyen bir yaklaşım öne çıkmaktadır.

Son NATO toplantısını değerlendirirken de benzer tutumlar fazlasıyla görülmüştür. Neredeyse 'NATO bize niye böyle yaptı' diyerek ağlayacak düzeyde karamsarlıklar yaşanmıştır. Oysa herkesi olduğu gibi değerlendiren, neden böyle davrandığını sorgulamak hem doğruyu ortaya çıkartır ve hem de çok daha etkili bir eleştiri gücü geliştirir. Örneğin İsveç ve Finlandiya'ya '73 yıl bekleyip de neden şimdi NATO'ya girmek istediklerini' sormak önemliydi. Aslında bu devletlerden daha çok ABD yönetimi onların NATO'ya girişlerini istemişti. Onlar da buna uyuyor ve ABD'ye boyun eğiyorlardı. Oysa Olof Palme boyun eğmemiş, her zaman NATO'yu eleştirmişti. Dolayısıyla NATO'ya giren İsveç yönetimi açıkça Palme çizgisinden uzaklaşıyordu. Tabi bunu biliyorlardı da. Anlaşmayı yapan bakanların son derece donuk duruşları bu gerçeği net bir biçimde gösteriyordu.

Diplomatik çalışma savaş yapmak gibidir. Bu düzeyde bir ideolojik bilinç ve siyasi yaratıcılık ister. Özgürlük Mücadelesi çizgisine ve tarzına hakimiyeti gerektirir. Bu işle ilgilenenlerin bunları bilmesi ve gereklerine göre hareket etmesi şarttır. Eğer böyle yapılırsa, savaşta kazanılan kadar bu alandaki mücadeleyle de kazanılır. Hatta cephegedeki savaşın kazanımları burada kalıcı kılınır. İlgilenenlere yol açıklığı ve başarılar diliyoruz.



Kazanan ÖZGÜR BASIN OLACAKTIR



Basın-yayın kurum ve kuruluşları hep bir şekilde hakim ve egemen güçler tarafından; iktidar odaklı olarak kullanılmaktadır. Bunun dışında kendi başına karar alan, politika belirleyen, harekete geçen konumda değildirler. Kapitalist modernite günümüzde etkin bir güç olarak vazgeçilemez gördüğü basın-yayın organlarını buna göre bir toplum mühendisliği çalışması olarak konumlandırmaktadır. İktidar ve devlet dışı güçlere, düşüncelere, örgütlenmelere karşı tutumlarını, kararlarını pratikleştirmede de aynı şekilde hareket etmektedir. Böyle bir yaklaşıma bağlı olarak da iktidarı tekeline alanlar; iktidar ve devlet dışı topluma, düşünce ve güçlere karşı kendi basın-yayın organlarını koçbaşı olarak kullanmaktadırlar.

Cemal Şerik

Her koşul altında ve her dönem basın-yayın organları kapitalist modernitenin temel hedefi olmuş ve her zaman; gözlerin, dikkatlerin üzerinde olduğu, kontrol ve denetim altında tutmaya çalıştığı bir alan olarak yerini almıştır. Çıkar ve menfaatleri için yapmayacağı çılgınlık, işlemeyeceği bir suç olmayan kapitalist modernite sisteminin basın-yayın organlarını bu şekilde saldırı hedefi

haline getirmesi de nedensiz değildir. Basın-yayın organlarının oynamış olduğu rol; ekonomik, siyasal, toplumsal, kültürel, ideolojik, askeri vb birçok temel, stratejik alan üzerindeki doğrudan etki gücü; onu doğrudan saldırıların hedefi haline getirebildiği gibi, aynı zamanda onu ilgi odağı haline de getirebilmiştir.

O nedenledir ki, kapitalist modernite sistemi basın-yayın organlarını her zaman yanında, yedeğinde görmek; böylesi bir konuma getiremediklerini

ise kontrol ve denetim altında tutmak ister. Bu ayırsız olarak tüm iktidar ve ona endekslenmiş olan güçler ile kurumsal yapılanmalar için de geçerlidir. Aynı şekilde kapitalist modernite sistemine, onun düzenine, kurumsal yapılarına itiraz ve muhalefet edenler ile karşı olanlar da böyle bir yaklaşım içerisinde bulunmaktadırlar.

Bu yönleriyle de basın-yayın organları hiçbir zaman nötr olmamışlar ve tarafsız değildirler. Mutlaka yanında ya da kıyısında, köşesinde olmuşlardır.

İktidarlar basın-yayın yoluyla, toplum üzerinde toplum mühendisliği yürütmektedir

Bu şekilde hep ilgi odağında yer alan basın-yayın organları, haber ve enformasyon ile ilgili olan her şeyi kendi sınırları içerisinde olan bir çalışma olarak görmüşlerdir. Bu yüzden oynamış oldukları rol ve misyon gereği sürekli bir yükseliş içinde olmuşlardır. Kapitalist modernite sistemi içerisinde, iktidarlar varlığını koruyabilmek ve genel olarak meşruiyetlerini kabul ettirebilmek için basın-yayın organları kuvvetler ayrılığı ilkesine dayalı devlet yönetim modelinde; yasama, yürütme ve yargı kurumlarının altında “dördüncü kuvvet” olarak tanımlansa da giderek önem sıralamasında ilk başta yer almaya başlamıştır.

Günümüzde kapitalist modernite sistemi içerisinde yargının, yasamanın ve yürütmenin ayırımından bahsetmenin olanağı yoktur. Çünkü kendi başlarına birer güç olduklarından bunların bir sistem içerisinde yan yana gelerek, kendi aralarında denge kurarak, ilişkilerini buna göre düzenlemesi iktidarın-devletin doğasına aykırılık gösterir. Bunlar üzerinde, iktidarı elinde tutan güçlerin tamamen bir tekeli söz konusudur. O nedenle pozisyonları ve rolleri buna göre belirlenmiş olan sınırları aşamamaktadırlar.

Montesquieu yaşadığı 18. yüzyıl Avrupası’nda içerisinde olduğu arayışlarına bağlı olarak çıkarsamalarda bulunmuştu. Akılcılığa karşı olan düşünceleri vardı. Buradan hareketle de “tek bir doğa yasası ve evrensel bir insan doğası olduğunu” kabul etmediğinden “Yargı, Yasama ve Yürütme” olarak adlandırdığı “kuvvetler ayrılığı prensibini” geliştirmişti. Aydınlanma Çağı’nın beyin fırtınaları yarattığı o günün Avrupası’nda daha farklı çıkarsamalarda bulunulanlar da vardı. Ancak bulunan bu çıkarsamaların/tespitlerin gerçekleştirilebilirliği tartışmalıy-

dı; o nedenle de bunlar bir tasarım ve ütopya sınırlarını aşmamaktaydı. Günümüzde de hala Montesquieu’nün kuvvetler ayırımına dayalı yaptığı; düzen-iktidar-devlet tanımlamasına ulaşıldığından bahsedemeyiz.

Basın-yayın organlarına bu dünya gerçekliği içerisinde biçilen rol de yargının-yasamanın-yürütmenin oynadığı rolün ötesine geçmemektedir. Kuvvetler ayrılığı devlet ve iktidar tekeli elinde tutan güçlerin kontrolü, denetimi ve emri altındadır. Bunun ötesinde bir rolleri söz konusu değildir. Sadece kendisine verilen rolün gereklerini yerine getirme yükümlülükleri vardır. Bunu yerine getiremediğinde de müdahale edilerek ya yeniden dizayn edilmekte ya da yerine yenileri ikame edilmektedir. Bugünkü dünya gerçekliği bunun örnekleriyle doludur.

Dikkatle ele alındığında görülecektir ki basın-yayın kuruluşları, küresel sermaye güçlerinin temel yatırım alanları arasında yer almaktadır. İktidarlar toplum üzerinde basın-yayın organlarına dayalı etkilerini kurmakta ve toplum mühendisliği çalışması yürütmektedirler. İktidar içi çatışma halinde olan gruplar da aynı düzeyde basının gücünü kullanarak iktidar üzerinde kendi tekellerini kurmak istemektedirler.

Basın-yayın kurum ve kuruluşları hep bir şekilde hakim, egemen güçler tarafından; iktidar odaklı olarak kullanılmaktadır. Bunun dışında kendi başına karar alan, politika belirleyen, harekete geçen konumda değildirler. Kapitalist modernite günümüzde etkin bir güç olarak vazgeçilemez gördüğü kendi basın-yayın organlarını buna göre bir toplum mühendisliği çalışması olarak konumlandırmaktadır. İktidar ve devlet dışı güçlere, düşüncelere, örgütlenmelere karşı tutumlarını, kararlarını pratikleştirmede de aynı şekilde hareket etmektedir. Böyle bir yaklaşıma bağlı olarak da iktidarı tekeline alanlar; iktidar ve devlet dışı topluma, düşünce ve güçlere karşı kendi basın-yayın organlarını koçbaşı olarak kullanmaktadırlar. Hatta saldırıya geçmeden önce ilk hazırlıklarını bu alanda yapmakta, biçtikleri role göre ihtiyaç duydukları yasal düzenlemelerde bulunmaktadırlar. Öyle ki militarist, paramiliter ve doğrudan, resmi olarak donatıldığı, silahlandırılmadıklarından daha önce bunları ön mevziye sürmekteydiler. Bunlara “yol temizliği” yaptırılarak “kamuoyu” oluşturulmakta, hedefler belirlenmekte ve yol gösterilmektedir. Yargı-

lamalar yapılmakta ve verilen hükümler ilan edilmekte, infazlara bu yol izlenerek gidilmektedir.

Kapitalist modernite sistemi kendisine muhalif olan, karşısında duran toplum ve halka, ideolojik düşünce yapılarına, siyasal ve örgütlü güçlere karşı saldırılarını hep bu şekilde yürütmüşlerdir. Bu tür saldırıların en yoğun yaşandığı Türkiye ve Kürdistan ise öncelik sıralamasında ilk sırada yerini almaktadır.

**Özgür Basın
her zaman özel-kirli
savaş rejiminin hedefi olmuştur**

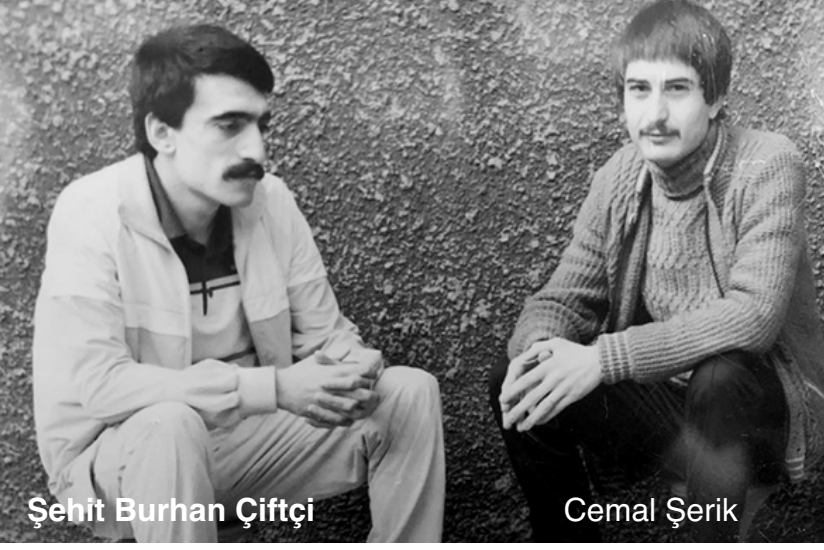
TC devletinin basın-yayın organlarına yönelik politika ve yönelimlerini bugünüyle sınırlandırarak ele almak lazım, öncesinden devraldığı miraslar söz konusudur. Aslında kendisini devraldığı bu miras ve birikim üzerinden yapılandırmıştır. Özellikle de Osmanlı’nın son yüzyılı ve TC’nin kuruluşuyla birlikte başlayan yıllar bu konuda öğretici deneylerle doludur.

Osmanlı, basının siyaset içerisindeki rolünü bir ihtiyaç olarak 19. yüzyılın başlarında ikinci Mahmut döneminde duyumsamıştır. Böyle bir duyumsamanın yaşanmasında Yunanistan bağımsızlık savaşının lehine yayın yapan Avrupa basınının etkisi büyük olmuştur. Bu temelde de kendi propagandalarını yapacak böyle gazetelerin çıkarılmasına ihtiyaç duymuşlardır. Basınla ilgili sansür ve yasaklamalara ise daha sonradan gidilmiştir. Bu yasaklarla da amaçlanan Osmanlı saltanatının çıkarlarının korunması olmuştur. Bundan hareketle de saltanatın resmi görüşlerini yansıtan özel gazete yayınlarına başlanmıştır. Ancak özel iznine tabi olan bu gazetelerin ömrü uzun olmamıştır.

Osmanlı’da basına yönelik ilk ciddi baskı, sansür ve yasaklamalar 19. yüzyılın ikinci yarısının ortalarında getirilmiş ve çıkarılan yasalara dayalı olarak gazetelerin neredeyse tamamı kapatılmıştır. İkinci Abdülhamid döneminde çıkarılan yasalarla basın üzerindeki baskılar daha da ağırlaştırılmıştır. Aslında yapılan bu baskılarla uygulamaya konulacak olan politikaların hangi doğrultuda olacağının da yol haritasını belirlemiş oluyordu.

İttihat Terakki döneminde ise, Abdülhamid döneminden farklı bir yaklaşım sergilenmiştir. Ancak bu farklılık, Abdülhamid’in basın-yayın kurum ve organlarına yönelik olan politika ve düşüncelerine karşıtlık temelinde değildir. Aksine Abdülhamid’in basın-yay-





Şehit Burhan Çiftçi

Cemal Şerik

yın organlarına yönelik düşünce ve politikalarını savunmaktadırlar. Farklılığı ise kullandığı yöntemlerle ilgilidir. Sorunu çözme yolu olarak, fiili yönlemlere başvurmuşlar; tehditlerde bulunmuşlar ve cinayetler işlemişlerdir.

TC'nin ilanından sonra çıkarılan Taktir-i Sükûn yasasıyla da Kürt soykırımının uygulamaya konulduğu bir sürece girilmiştir. Çıkarılan bu yasa aynı zamanda TC'nin kendisi için tasfiye edilmesi öngörülen farklı çevrelerin de devre dışı bırakılmasının önünü açmıştır. 2. Dünya Savaşı'nın yaklaştığı koşullarda basına yönelik çıkarılan yasalar da uygulamaya konulacak olan politikaların ön hazırlayıcısı olma rolünü oynamıştır. Daha sonraki yıllarda ise, baskı, sindirme, şiddet ve yasaklamalarla birlikte; iktidarla uyumu, onun propagandasını yapacak, bunu yaptığı ölçüde de iktidar olanaklarından yararlanmasına olanak tanıyan bir basın politikası devreye konulmuştur. 1960'larla birlikte başlayan darbeler dönemindeyse daha planlı, kontrollü devlet denetimi altında; ihtiyaç duyulan düzenlemelerin yapılmasının zamanını hazırlayan, ona hizmet edecek ve buna imkan tanıyan basın politikaları devreye konulmuştur. 1960'lı yılların sonları ve 1970'li yılların başlarında ise kesintiye uğratılmaya çalışılan, fakat 1970'li yılların ortalarına doğru yeniden ivme kazanan toplumsal muhalefet ve devrimci kabarış karşısında devletin özel-kirli savaş karakterini gözler önüne seren onlarca gazeteci katledilmiş; gazete ve dergiler kapatılmış, yasaklanmış, yüzlerce gazeteci işkencelerden geçirilmiş, ağır hapis cezalarına çarptırılarak zindanlara atılmıştır.

Apocu Hareketin gelişmesi, kitleleşmesi ve Özgürlük Devrimini başlatmasıyla birlikte her yönüyle dört başı mamur sömürgeci, soykırımcı basın-yayın politikaları devreye konulmuştur. 1991 yılının Nisan ayında kamuoyu tarafından SS (sansür ve sürgün) kararnameyle Kürdistan'da ve Türkiye'de basına yönelik politikalarda yeni bir döneme girilmiştir. Aslında içerisine girilen bu dönem, İkinci Mahmut'la başlayan, Abdülhamid dönemiyle yol alan, İttihat Terakki ile yasal düzenleme yapmaya bile gerek duymadan başvurulan yöntemlerle kendi yasallığını/yasadışılığını esas alan, Cumhuriyetin ilanından sonra soykırma ve Türkleştirmeye dayanan inkar politikalarının harmanlanarak bir arada uygulamaya konulmuş hali olmaktadır öte bir anlam ifade etmedi.

SS Kararnamesi'nin uygulamaya konulmasıyla birlikte; Kürdistan'da ve Türkiye'de faili belli cinayetler, kitle katliamları, işkenceler, tutuklamalar, gazetelerin bombalanması, gazete ve dergilerin sansürlenmesi, karartılarak/boyanarak çıkması, dağıtımının engellenmesi, dağıtımcıların, gazetecilerin katledilmesi yaşanan günlük sıradan olağan olaylar haline getiril-

meye çalışıldı. Kürdistan'a yönelik haberlerin yayınlanmasında izin veren tek yetkili makam olarak sömürge valiliği adres olarak gösterildi. Öyle ki, sömürge valisinin verdiği, onayladığı haberlerin dışında olan hiçbir haber yayınlanamaz hale getirildi.

Tarihe ikinci "Şark Islahat Planı" olarak geçen "Çöktürme Planı"

Oluşturulan böyle bir atmosfer içerisinde Süleyman Demirel-Tansu Çiller-Doğan Güreş ve Mehmet Ağar'dan oluşan dörtlü kontra çete yönetimi Türkiye'de iktidar üzerinde kendi tekellerini kurarak Kürdistan'da soykırım saldırılarını belirli bir sonuca götürmeye çalıştı. Benzeri politikalar daha sonraları da devreye konuldu. Uluslararası Komplo sürecinde bu çok daha net bir şekilde kendisini gösterdi. 2011 yılında "KCK Operasyonları" adı altında yürütülen saldırılarda da böyle yüzlerce basın-yayın çalışmasında yer alan kişinin içerisinde yer aldığı "dava" dosyalarını konu alan "yargılamalar" da bunun bir sonucu olarak başlatıldı. 2014 Ekim ayında karar altına alınan ve 2015 yılının Nisan ayında uygulamaya konan ve adı "Çöktürme" olarak konulan soykırım planıyla da bu saldırılar çok daha ileri boyutlara taşırıldı.

Tarihe ikinci "Şark Islahat Planı" olarak geçen "Çöktürme Planı"nda da birincisi gibi; basın-yayın organlarına yönelik uygulamaya yönelik kararlara öncelik verildi. Buna göre soykırım saldırılarında basın-yayın organlarına oynatacakları rol belirlendi. Bununla birlikte özgür, alternatif basın-yayın organlarına yönelik saldırılar da bu soykırım planı içerisinde yer aldı. "Çöktürme Planı"nın uygulamaya konulmasıyla da alınmış olan kararlar doğrultusunda harekete geçtiler. Alternatif, özgür basın-yayın organlarını, kurumlarını kapatarak, varlıklarına el koydular. Aynı şekilde sistem içi de olsa çelişki içerisinde olduğu basın-yayın organlarına el değiştirerek tamamen kontrollerine aldılar. Öyle ki, Türkiye ve Kürdistan'da "tek tipleştirilmiş" bir medya ordusu oluşturuldu. AKP-MHP faşizminin belirledikleri dışında tek bir söze, yazıya, yoruma, habere yer vermeyen gazete, radyo ve TV yayıncılığı dönemine girildi. Gazete sayfaları, ekranlar, radyolar bırakalım AKP-MHP'ye karşı olmayı, onlara dair en ufak bir eleştiri yapanlar hemen kapatıldı. Bu yönleriyle basın-yayın organları tek sesli bir koroya dönüştürüldü. Toplum özel-psikolojik haberleriyle, yorumlarıyla, programlarıyla, bilgileriyle körşafir-dilsizler topluluğu haline getirilmeye çalışıldı. AKP-MHP faşizmi böylesi bir zemine dayanarak; kendi Türkiye'sini, toplumunu biçimlendirerek kendi faşizmini yarattı. Sadece Bakurê Kürdistan'da değil, Rojava ve Başûrê Kürdistan'ı da dahil ederek;

bugüne kadar yürütülmüş olanları da aşan işgale, inkar ve imhaya dayalı bir soykırım saldırısı başlatıldı.

2022 yılının Haziran ayında Bakurê Kürdistan ve Türkiye metropollerinde alternatif, özgür basın-yayın organlarına yönelik başlatıldığı saldırılar da böylesi bir gerçekliğin yeni bir etabı olmaktadır.

İmha ve soykırım saldırıları Önderlik direniş çizgiyle yenilgiye uğratılacaktır

Haziran ayında özgür, alternatif basın-yayın kurumlarına yönelik başlatılan saldırılar her ne kadar Bakurê Kürdistan'da ve Türkiye metropollerinde başlatılmış olsa da daha geniş bir alanı içerisine almaktadır. Başûrê Kürdistan'da işbirlikçi-hainlerin ve Bağdat rejimi içerisinde rüşvetle satın aldıkları bazı bürokratların da desteğini alarak basın-yayın kurumlarına yönelik uygulamaya konulmak istenen hain planları da bu çerçevede değerlendirmek gerekmektedir. Öyle anlaşıyor ki, "Çöktürme Planı"nın güncelleştirilmesi olan bu saldırılar daha geniş alanları içerisine alarak daha da tırmandırılmak istenmektedir. Başta NATO ve ilişki içerisinde olduğu diğer kapitalist modernite devletlerinin de her türlü desteğini arkasına alan soykırımcı, sömürgeci, faşist TC devletinin bugüne kadar tüm imkanlarını seferber ettiği "Çöktürme Planı"ndan beklediği/umduğu sonucu elde edememesi de böyle bir olasılığı güçlendirmektedir.

Tabiî soykırımcı TC devletinin 2023 yılına attığı önem ve anlamı hiç unutmamak ve başlatılan bu saldırılarla olan bağını hiçbir şekilde akıllardan çıkarmamak gerekir. Geçmişte basın-yayın kurumlarına yönelik saldırılarla asıl amaçlarının ne olduğu dikkate alındığında bu yön çok daha fazla öne çıkmaktadır. Unutmamalıdır ki; TC, Kürdistan'da bir imha ve soykırım saldırısı yürütüyor olsa da aynı zamanda, yürüttüğü bu özel-kirli savaşla kendini ayakta tutma arayışlarını da dışa vurmaktadır ve bunu kendisi için tek çıkar yol olarak görmektedir. Bu saldırılardan bir sonuç alabilirse, kendisine göre biraz daha ömrünü uzatabileceğini sanmakta ve zaman kazanabileceğini düşünmektedir.

Soykırımcı TC devleti 2023 yılına bu temelde ayakta kalarak girmek istiyor. Eğer bunu başarabilirse, bir nebze de olsa içerisinde olduğu tehlikenin ağırlığının hafifleyeceğini varsayıyor. Haziran ayında başlatıldığı saldırıyla bu doğrultuda bir adım atmış oluyor. O nedenle ki, bunun bilinciyle bir yaklaşım ve hazırlık içerisinde olunması; düşmana böylesi bir şansın tanınmaması gerektiğinin bilinci ile hareket etmek gerekiyor.

Bu gerçeklerden hareketle Bakur ve Türkiye metropollerinde basın-yayın kurumlarına yönelik başlatılan saldırıları basit bir taktik yönelim ve saldırı olarak görmemek ve öyle bir yaklaşım içerisinde olmamak gerekir. Fakat bu bir panik havası ve olumsuz ruh hali içerisine girme anlamına gelmez. Aksine daha soğukkanlı ve düşman saldırısını boşa çıkarıcı ve direniş esas alan bir yaklaşımı gerekli kılmaktadır. Bu konuda 2015 yılında uygulamaya konan "Çöktürme Planı"yla birlikte yaşananlardan da gerekli olan dersler mutlaka çıkarılabilir.

Kuşkusuz "Çöktürme Planı" kapsamında yürütülen saldırılara karşı alternatif, özgür basın-yayın kurumlarının güçlü direnişleri oldu. Her şeye rağmen faaliyetlerin sürdürülmesindeki ısrar da bunu göstermektedir. Bu yönüyle 1990'lı yıllardaki saldırılar karşısında Zeynep (Gurbetelli Ersöz), Alişer (Yücel Halis) ve Alırza (Burhan Çiftçi) yoldaşlarda temsili bulan Önderlik Direniş çizgisinde ısrar, kendisini çok net bir şekilde gösterdi. Fakat buna rağmen; hem 1990'ların başındaki hem de 2015 yılında "Çöktürme Planı" karşısında yaşanan direnişlerden gerekli sonuçları çıkarmadan hiç de gerekmediği halde savrulan ve farklı arayışlar içerisine girenlerin de olduğu unutulmamalı ve buna karşı da olası savrulmaların da mutlaka önüne geçilebilmelidir. Bu yönleriyle ilk adımları atılan bu saldırılar karşısında çok yönlü bir yaklaşım ve hazırlık içerisinde olunabilmelidir. Bu çerçevede hem çalışmalarını sürekli kılabilecek olan tedbirler alınabilmeli, hem de bu çalışmalar içerisinde yer alanlar kendilerini hazırlıklı kılabilirler.

Böylesine önemli tarihsel bir süreçte başlatılan stratejik saldırılarla karşı karşıya bulunmaktadır. Düşmanın başlatıldığı bu saldırıları boşa çıkararak, hüsrana uğratma olanakları da her zamankinden daha fazladır. Apocu Hareketin tarihinde ilk propaganda, eğitim ve örgütlenme mücadelesi sözle başladı, kalem ve kâğıt sözle yapıldı kalıcı hale getirdi. Teyp-kaset, daktilo, teksir makinesi ise, birçok kişi ve alana daha farklı imkanlarla kolay ve çabuk ulaşılmasını sağladı. Çok sınırlı olsa da dağıtılan bildiriler, yazılan sloganlar, duvarlara yapıştırılan afişler ve gazetelerle, eylemlerle verilmek isten-

men bu temel faaliyetlerin yürütülmesinde hizmete sunuldu.

Tüm bunlar eğitim, propaganda ve örgütlenme mücadelesinde nereden nereye geldiği sorusuna doğrudan en kısa bir şekilde verilen cevabın kendisi oldu. Elbette ulaşılan bu imkanlar kendiliğinden oluşmadı. Uğruna büyük bedellerin ödendiği mücadelesinin ortaya çıkardığı kazanımları; o nedenle ki her bir kazanımın eklenmesi mücadelenin kat ettiği mesafenin bir dışa vurumu ve kendini ifadelendirme biçimi olarak anlam kazandı; rolünü oynadı. Bu yönüyle Apocu Hareketin gelişim diyalektiğinin en somut bir ifadesi oldu.

Düşman da bu gerçeği gördü ve saldırılarının hedefine Apocu Hareketin eğitim, propaganda ve örgütlenme çalışmalarını koydu. Ortadan kaldırmak ve bunu yapamıyorsa da sınırlandırarak engellenmesini hedef haline getirdi. Bu doğrultuda saldırılarını yoğunlaştırdı. Saldırıları topyekun yürütülen özel-kirli savaşın hedefi haline getirdi. Yazarı, muhabiri, dağıtımcısı, çalışanı vb onlarca emekçisini katletti; işkencelerden geçirerek zindanlara attı. Gazete, dergi, ajans, yayın evlerini kapatmak, dağıtımını engellenmek için elinden ne geliyorsa onu ardına koymadı. Hakkında özel savaş raporlarına, savcılara dosyalar hazırlatarak özel davalar açtı. Soykırım saldırılarını daha kapsamlı hale getirerek nihai hedefine ulaşmak istedi. Elde ettiği istihbaratı bilgilere, yaptığı keşiflere dayanarak; arkasında olan küresel sermaye güçlerinden, NATO'dan aldığı desteği,



Şehit Gurbetelli Ersöz

nen mesaj topluma ulaştırıldı. En önemli ve belirleyici olanı da Önder Apo ve etrafında bir araya gelen öncü kadroların söyledikleri ve yaptıkları arasındaki uyum birlikteliği ve yaşam biçimleri oldu.

Apocu Hareket büyüdükçe propaganda, eğitim ve örgütlenme faaliyetlerine; Serxwebûn, Serxwebûn özel sayıları, Berxwedan, PKK Bültenleri ile ihtiyaç duyulan broşürlerin hazırlanması, basımı ve dağılımı dahil oldu. Bu çalışmaların yürütülmesi için resmi olarak örgütlenmelere gidilerek, kadrolar görevlendirildi. Bunları ise yürütülen devrim hazırlıkları içerisinde PKK'nin resmi yayın organı olarak kabul edilen Serxwebûn'un düzenli yayına geçmesi ve temel parti görüşlerini, politikasını, strateji ve taktiklerini anlatan, başlatılan dönemin mücadele, örgütlenme ve kadro sorunlarına çözüm üreten kitapların hazırlanması, basımı ve dağılımı izledi.

Günümüzde ise; sayısı yüzleri bulan kadronun içerisinde yer aldığı, etrafında binlerce yurtseverin kenetlenildiği, devrim öncesi hiçbir gücün ulaşamadığı düzeyde propaganda, eğitim ve örgütlenme için olanaklar yaratıldı. En modern teknik ve im-

tekniki kullanarak yaptığı özel planlamalar kapsamında Özgür Gerilla Alanları'nda olduğunu sandığı eğitim okullarını/kamplarını bombalayarak işlevsiz kılmaya çalıştı. Ancak tüm bunlara karşı Apocu Hareket eğitim ve propaganda ve örgütlenme çalışmalarına hiçbir koşul altında ne son ve ne de ara verdi. Kesintisiz bir şekilde yoluna devam etti.

Şimdi de bu saldırılara yenilerini ekleyerek sonuç almaya çalışmaktadır. 2023 yılına hazırlık kapsamında 2022 yılının Haziran ayında Bakurê Kürdistan'da ve Türkiye metropollerinde özgür, alternatif basın-yayın kurumlarına yönelik yaptığı saldırıları da bu temelde başlattı. Ancak nasıl önceki saldırılarından umduğu/beklediği sonucu elde edememişse, aynı şekilde aynı akıbetle karşılaşmaktan kendini kurtaramayacaktır. Özgür, alternatif basın-yayın kurumları ve alanları tecrübe ve deneyimleriyle; var olan birikimine dayanarak her türlü saldırıyı püskürtecek güce sahiptir. Kürdistan Özgürlük Devrimi başarı ve kazanımlarıyla özgür demokratik bir Kürdistan için oldukça elverişli bir ortam ve imkan sunmaktadır.

14 TEMMUZ'UN ANISINA KARŞILIK VERMEK

14 Temmuz 1982'nin anısına bir kongre düzenlenmesi söz konusu oldu. Bu bir dönüş kararıydı. 1983, dönüşü hızlandırma ve eylem başlatma yılıydı. 1984'de, adına 15 Ağustos Atılımı denilen bir sürece girme oldu. 1985 yılı, 15 Ağustos Atılımı'nın sonuçlarını yenilgiye götürmeme, 1986 ise, bunun tedbirlerini bir kongrede alma yılıydı. 1987, direnişi daha da sürdürme, silahlı mücadeleyi güçlendirmekti. 1988, kendini ısrarla dayatan iç ve dış engellere karşı koyup silahlı mücadeleyi bir adım daha öteye, silahlı propagandadan gerillaya ulaştırmaktı. 1990, biraz gerillaya benzer bir durumu yaşatmaktı. Artık biraz da halkı ayağa kaldırarak kesintisiz ve yenilgisiz hale getirmekti. 1991, bir anlamda halkın da köklü bir taban teşkil ettiği bir gerillayı kalıcı kılmaktı. 1992, biraz daha nitelikli ve istikrarlı halk cephesini ve gerilla cephesini oturtmaktı.



Rêber Apo'nun 14 Temmuz 1992 çözömlemesinden derlenmiştir

14 Temmuz direnişçiliği, ancak kesintisiz başarıları mümkün kılan bir devrimcilikle ve onların zaferiyle mümkün olabildiği.

İnsanlar unuttukandır, hatta denilir ki "hafıza-i beşer nisyan ile malûldür"; yani, insan hafızası unutkanlık hastalığı taşıyor. Fakat bunun tam böyle olduğunu sanmıyorum veya böyle olmaması gerekir kanısındayım. Unutulmaz yaşamlar, anlar, kişiler, eylemler vardır. Varlıklarıyla insanlıkla eş düzeyde değer taşıyan, öyle olması gereken unutulmazları göz ardı edemeyiz, bellekten silemeyiz. Bu, eğer yeterince anlaşılmışsa; unutulmaması gereken gerçekten unutulmazsa; bu, onu gerçekleştiren kişinin de başarısı demek olur, unutulmazın yaşatılması olur ve bütün bunların bileşkesi de zafer olur.

Bir kişiyi, bir örgütü, bir halkı değerlendirmek istiyorsak, ölçmek istiyorsak; en temel kıstaslardan birisi de geçmişine ne kadar saygı gösterdiği, geçmişinin yititliklerine ve unutulmazlıklarına ne kadar yaşam şansı verdiği veya ne kadar unuttuğudur. Çok acıdır ki, halk gerçekliğimize baktığımızda, belleksiz bir halk, hafızasını çoktan yitirmiş bir halktan söz ediyoruz. Bu bir anlamda doğrudur.

Tarihi halklar demek; tarihini olduğu gibi yaşayan halklar demektir. Bakın Avrupa'nın gelişmiş halklarına; yaşadıkları önemli oranda kendi tarihleridir. Bir de bizim tarihimize bakalım; kişinin burnunun ötesini göremeyeceği kadar inkarla yüklüdür. Ve en kötüsü de bireylerine kendisinin olmayan tarihi, onun tarihiymiş gibi mâl etmektedir. Bir halka kendisinin olmayan bir tarihi mâl ettin mi, tarihini unutmaktan da daha kötü bir duruma düşmüş demektir. Kendi egemenlerinin tarihi ile aldatılan bir halk, belli ölçüde baskı düzeni altındadır. Buna egemenlerin kendi tarihlerini, bilinçli olarak genel tarih haline getirmesi diyebiliriz. Ancak tamamen yabancı bir tarihi, hem de katliamla yazılmış bir tarihi, kendi öz tarihiymiş gibi yaşamak ve kabul etmek bir halk açısından, hele onun temsilcileri açısından içine girilebilecek en derin alçaklık, ihanet ve gaflet durumunu ifade eder. Bizim gerçeğimiz söz konusu olduğunda maalesef yaşamının bu olduğunu görürüz.

Somut görevimiz, partiye bilinç kazandırmak ve onun kanalıyla halka uzanmaktır. Bırakalım bir halkın tarihsizliğine çare olmak, katliam tarihinin onun tarihi olmadığını kendisine anlatmak; en yakın etle-tırnak gibi bağlı olmamız gereken tarihi bile özümsetmekte, onun anlamını ve çıkarılması gereken sonucu belirlemede bile zorluk çekiyoruz. Bu, katliam tarihi ile kendisini aldatmış olan halkın izdüşümünü saflarımızda yaşamak demektir. Gelişmeyen kişilik, parti tarihinde gafil kişilik böyledir.

Kişiliği yaratan en önemli öğelerden birisi; karşı koyduğu olay ve olgular zinciriyle, karşı koymayı gerçekleştirirken ortaya koyduğu bilinç, irade gücü, kin ve öfkedir. Şüphesiz karşı koymanın gerekçeleri çok önemlidir. İnanç ister, yiğitlik ister, büyük hırs ve çaba ister. Sizler neden ölgünsünüz? Neden öfkeniz zayıf, çabanız zayıf? Bu, tanımını çok açık ki yenilmiş kişilikte buluyor ve çoğumuz da böyleyiz. Bunun ne kadar kahredici olduğunu acaba anlıyor musunuz? Buna karşılık basit bir köylü gibi tepki duymak da herhalde kabul edilebilecek bir durum değildir.

Yaşamınızı istemiyor muyuz? Elbette ki istiyoruz. Büyük kavga yaşam içindir. Fakat nasıl? Kelime bulmakta zorluk çekiyoruz. Büyük acılar yaşayanların aslında karşı koymayı mükemmel yapması, bunun için kendini oldukça hazırlaması gerekiyor. Ama fırsat bulamıyor, can alıcı olamıyor, belki de olanak ve zemininden yoksun. Ne var ki en büyük karşı koymayı gerçekleştirmekten de vazgeçmiyor. Bu tam bir trajedidir. Şok dediğimiz bir durumu yaşamaktır. Partimizde en yaygın yaşanan bir durum da budur. Durumunuz ağırlıklı olarak böyledir. Ya yenilgili bir yaşam tarzı ve mücadelelilik, ya da trajediye açık bir devrimcilik!.. Bunun ikisini de kabul etmek mümkün değil, ama yaşandığı bir gerçek!

Zindan direnişçiliğinde 14 Temmuz adımı, ölüm orucuna karar verme diye anılır. Bu karar değerlendirilmelidir. Aynı zamanda bu ciddi bir görevdir. Karar; bir halka dayatılan en onursuz baskı ve sömürden de öteye, bir soykırım sürecine karşılık vermek ve aynı zamanda amacını bile inkar ettirmeye varan dayatmalara, dayanılmaz işkencelere tepkiye kadar birçok yönü göz önüne getirilebilir.

Ağır basan yanın ne olduğu tartışılabilir. Ayrıca içinde hareket ettikleri partinin o dönemdeki durumu, gücü yanında güçsüzlüğü, umudu kadar umutsuzluğu ele alınabilir. Aynı şey halk için de söylenebilir. Halkın içinde bulunduğu durumun etkileri, yine uluslararası kamuoyunun durumu, hepsi birer etken olarak böyle bir kararda nasıl bir rol oynamıştır biçiminde bir değerlendirmeye tabi tutulabilir. Ama bütün bunlar doğru değerlendirildiğinde bile bu kararın ikili yanı kendisini ortaya koyar.

14 Temmuz direnişinin bilincinde olmak

Bir ölüm kararı mıdır, bazıları buna intihar der. Kaldı ki, daha önce Mazlum'un da bir kararlılığı vardır. 21 Mart, direniş kararı! Aslında "ancak yaşamı adarsak, insanlığı, halkımızı ve kimliğini, hatta kişi olarak onurumuzu kurtarabiliriz, bunun dışında mümkün hiçbir biçim yoktur, bunun dışında bir eylem biçimi yoktur" denilmektedir. Bu doğrudur da. Gerçekten başka bir biçim yoktur o koşullarda. Yaşamak için, onur için, bazı değerlerden vazgeçmemek için, eğer yaşamak bunlarla yaşamaksa, yapılması gereken, onun can bedelini ortaya koymaktır.

Bunu bu dönemde yüzlerce kişi yapabilir, ama o dönem için durum farklıydı. Hiç şüphesiz, bu eylem kendi koşulları içinde değerlendirilmelidir.

Zaten bir tarihsizlik egemendi, bu tarihsizliği biraz karşı konulmuştur. Kürt olgusunu ağzına almak yasak; ama onlar onu inkar etmek istemiyorlar. Bir öncü parti adına yola çıkmışlar, onu inkar etmek istemiyorlar. Karşı taraf bunları mutlak olarak inkar edeceksin diyor. Karşı taraf derken, kastedilen sıradan bir-iki jandarma veya işkenceci değil, rejimin mutlak egemenleridir. Türkiye sermayesi var, Kürt hain işbirlikçileri var. Toplumu mutlak sessizliğe gömmek ve aldatılmayı onaylatmak için üzerine geliyor. Düşmana göre, partiden geriye zor-bela birkaç "artık" kurtulmuş, onları ne yapacaklarını kestirmeye çalışıyor.

Biz bu sahadayız o zaman. En yakın taraftarlar bile kendilerine sahip çıkamayacak kadar zayıf bir durumu yaşıyorlar. Hatta o

günlerde içeri alınan kitlenin büyük bir çoğunluğu teslimiyete girmiş durumdadır. Gerçek bu! Bu gerçek hayli sindiricidir, iç karartıcıdır, soluk kesicidir.

Aslında söyleyecek söz bulamıyorum o dönem için. Varsa bir yaşamım, bu yaşamı devam ettirmekten başka bir şey yapamazdım. Çünkü onların anısının çok derin bilincindeydim. Kaldı ki her yönüyle onları savunacak güçte bir direniş yarattım. Bağımsız ve özgür koşullarda, istediği kadar söz söyleyebilen, savaşılabilen bir zemin olmadıkça, onlara sahip çıkmak sahtekarlık olmaktan öteye gitmez. Böyle bir dönemin, böyle bir anın kararı, demek ki sanıldığı kadar bireysel değil. Ancak bir romanla izah edilebilecek bir süreçtir ve halen bunu izah edememenin sıkıntılarını yaşıyoruz.

14 Temmuz, büyük ölüm orucu eyleminin onuncu yıldönümünü bugün yaşıyoruz. Mazlum'u, Kemal'i, Hayri'yi, Akif'i iyi tanıyorduk. Yoldaş olmayı bildikleri kesindir. Bu karar, bunun en iyi göstergelerinden birisidir. Fakat buna rağmen Hayri son sözlerinde borçlu gittiklerinden söz ediyor. Öyle fazla bir şey yaptıklarına bile emin değiller. Kemal'in benzer türden bir yaklaşımı vardır. "Bu halk savaşı başarıya ulaşacak" diyor, ama çaba yetersizliğine olan derin öfkesi de söz konusu.

Demek ki kararın en önemli bir yanı, karşı koymadan vazgeçmeme ve bunun can bedelini ödeme oluyor. Olumlu yanı budur ve gereken de budur. Diğer ve daha çok da olumsuz diye niteleyebileceğimiz, onlara yalnız mâl edilemeyecek olan yönü de; büyük bir yetmezliğin sonucu olmasıdır. Ülke halkı zayıf ve faşistler buradan cesaret alıyor. Uluslararası kamuoyu zayıf, parti zayıf, zindan kitlesi zayıf, direniş biçimleri o gün için çok çok zayıf. İnsanlar kendilerini bu biçimde adamamalıydı bizce. Bu, zayıflıkların kefareti oluyor. İşte görmek gerekir dediğimiz, yetersiz dediğimiz ve yalnız onlara bağlanmayacak olan yön budur.

Onlar bunu, canlarını, kendilerini ortaya koyarak ödemeye çalışır ve yine de kendilerini borçlu ilan ederken, bunun giderilmesi gerektiğini de böylece kanıtlamış oluyorlar. "Biz böyle gittik, ama gereken tamamlanmalı" di-

yorlar. Kararın diğer yönü budur. Bu yetersizliği kim kapatacak? Aksi halde bu bir intihar olur ve devrimciler de intihar etmezler. Yetersizlik giderilemezse bu gidişler intihar olacak, buna gereken karşılığı vermek de kalanların işi oluyor, kalanların namus meselesi oluyor.

Şehitlerimiz, bu direnişleriyle bizi de böyle ağır bir yükün altına soktular. Bu bir nevi bize de tepkidir. Bir halk, bir örgüt ve insanlık, bizi böyle dayanılmaz koşullar içinde zayıf bırakmışsa, biz de böyle bir protestoyla buna karşılık veririz demişlerdir eylemleriyle. Kalanlara bir diğer mesaj veya mesajın bir diğer yönü de bu oluyor.

Bu mesajdan, bu hatırlatmadan çıkan sonuç; bıraktıklarını tamamlamaktır. Peki neyi tamamlayacağız? Bu dayanılmaz koşullardaki yaşamı, yaşanılır hale getirin, faşist baskıya karşı koyun, azaltın veya ortadan kaldırmak demektir. Bilgisizlik var, giderin demektir. Parti zayıf, güçlendirin demektir. Faşizmin tek yönlü, korkusuz yürüyüşünü durdurun demektir. İşte çıkarılacak önemli sonuçlar budur.

Şehitlerin arkasında ağlayarak anılarına sahip çıkılamaz

Temel görev, anın yüklediği görevleri yerine getirmek, büyük zaafı ortadan kaldırmaktır. Biz bunu daha o dönem anladık. Ağlamakla, düşünmekle anılmaz bu değerler. O halde, örgüt güçlenecek, savaş gelişecek ve halk devrime gelecektir. Aldığımız talimat buydu. Ve on yıldır yapılanlar belli. Birçok dönüm noktalarından bahsedilebilir. Hareket açısından olduğu kadar, yine halk tarihi açısından olduğu kadar, bizim hareket açısından da bu böyledir. Belki de böylesine bir dönemeç noktası olmasaydı, bugün bu hareket böyle olmazdı. Ama eğer bugün bu tarih var deniliyorsa, bir örgüt buna sorumlulukla cevap vermiştir deniliyorsa, bunu da iyi anlamak gerekir.

Tarihsizlik, nasıl tarih yapıldı? Kimliksizlik, nasıl kimlik yapıldı? Bu dönemeç noktasının koşulları neydi? Bütün yönleriyle gerçeği nedir? O koşullarda, özellikle ulusal imha tutturulmak, keşinleştirilmek isteniyordu. Bir-iki kişi direnerek bu koşullarda bu belirleyici oluyor, kabul edemeyiz diyor. Diğerleri ise, öldürerek kabul ettiririm diyor. Oranın celladı vardı. E. Oktay Yıldırım. O, bir düzen kılıcıdır, celladıdır. Bunu iyi anlamak gerekir. Bir subay olmaktan çok öte bir konumdaydı ve bunu iyi görmek gerekir. Onu da tarihi, ulusal, sınıfsal boyutu içinde görmek gerekiyor. Ama ne yazık ki, yalnız bireysel özelliklerle tasvir edilmeye çalışılıyor, o da yetersiz kalıyor. Onun şahsında düzenin yargılanması çok önemlidir.

Bir yerde direnmekten başka canımızı ortaya koymaktan başka bir çözüm kalmamıştır deniliyorsa, bu çok tehlikeli bir durumun varlığını gösterir. Direnişin önderleri eğer bir yerde intiharvari bir direnişi seçmişlerse, orada iyi düşünmek gerekir. Bir dönemeç noktasıdır, fakat ölüme gidiliyor. Halk adına önderlik yapması gerekenler şehit düşüyor. Geriye kalanlar, belki onların köprü teşkil eden cesaretlerinin üzerine basarak ileri bir adımla yola çıkacaklar. Büyük imhanın, yok etmenin karanlığından aydınlığa doğru bir köprü oldu onların cenazeleri, kurumuş vücutları... Ve bu biz oluyoruz aynı zamanda.

Birileri öyle gider, diğerleri de biraz ağlar, sizler, ondan sonra unutturulursa bu olmaz! Bu duruma düşüldüğünde, söylediğimiz gibi tarihin gafili, tarihin haini ortaya çıkar. İstedığınız kadar süslü sözcüklerle durumu örtbas etmeye çalışışın, doğru bir anma değildir bu. Onlar öyle giderken, bizim de soluk alışları-

mızın çok sınırlandırıldığını biliyoruz. Elimizdeki tek şans özgür koşullarda savaş imkanidir. Onlar öyle savaştılar, biz ise daha değişik savaşabilecektik. Bunu değerlendirmek kalıyordu geriye.

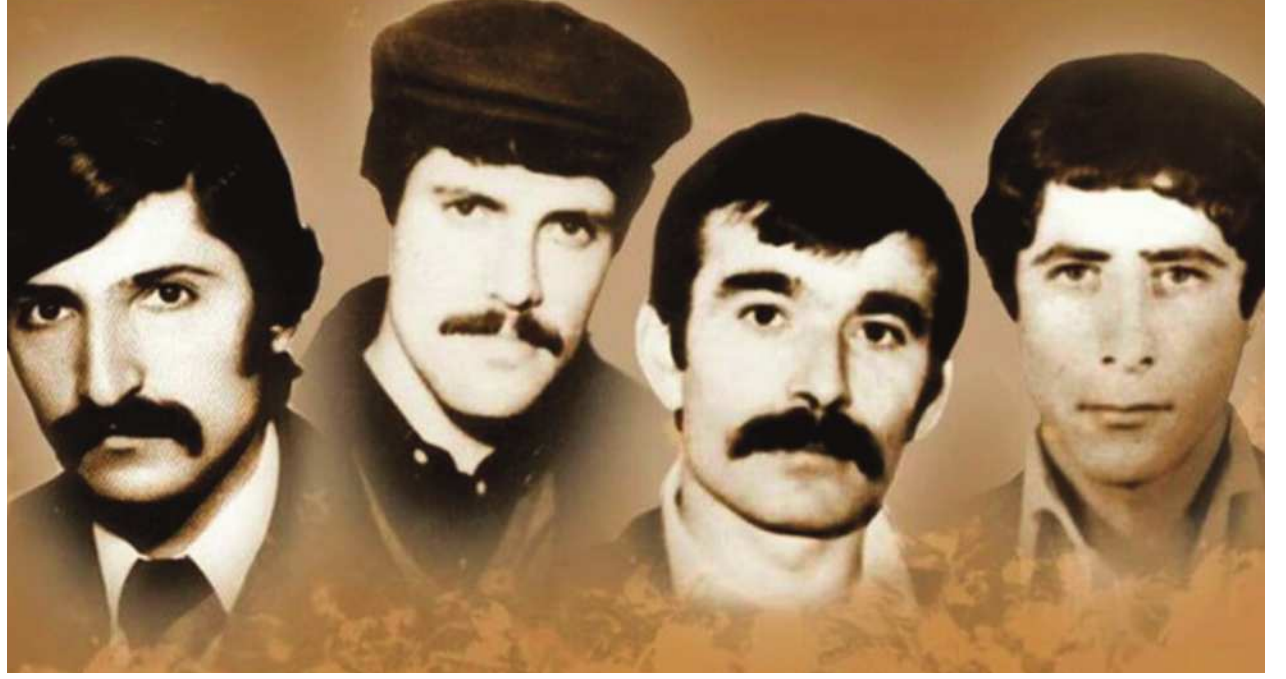
On yılda neler yapıldı? Onun tarihçesini ortaya koyacak durumda değilim şimdi. Hiç şüphesiz, dönüp baktığımızda görüyoruz ki, yüzyılların baş aşağı gidişini, ihanet ve gafletin derinliğine gelişimini, biz bu on yılda tersine çevirdik. Böyle değerlendirilebilir. Bu direniş kararlığı, tarihi bu temelde doğrultmaya büyük bir karar veriş anlamına gelir. Karar bilindiği gibi uygulamanın kendisi değildir. Bu anlamda bu on yıl bir uygulamadır.

On yıl önce bu sahada, bu kararın uygulanma çareleri üzerinde çok düşünüyorduk. Bir konferans bir kongre düzenliyorduk. Ülkeye ufak-tefek birkaç adım atmaya çalışıyorduk. Belki de zindan duvarından daha sert duvarlardan sızıp içeri girmek istiyorduk. Bir silah için, küçük bir grubun yürek savaşını kazanmak için çabalar mütahişti. Ve çok iyi biliyorduk ki, bunu başaramazsak söyleyecek her şey boştu. Ülkeyi faşizme tamamen terk etmiş olacaktık. Bütün bir halk göçe zorlanıyordu. Büyük anılar var; mutlaka karşılık vermeyi gerektiriyor. Karşılık vermesi gerekenlere çağrılar var. Halkımız korkusunu iliklerine kadar yaşıyor. Sözümlü ona onun adına yola çıkanlar var, ama kaçıştan başka bir şey düşünemiyorlar. O büyük zayıflığı gidereceksin ve anıya karşılık vereceksin! İşte burada eylemden ziyade, biraz da söylemin gücü büyük önem taşıyor. Benim bu yıllarda en çok baş vurduğum silah hitap oldu ve ardından çözümlerle işi idare etmek zorunda kaldık. Bu dönemin silahı ancak böyle kuşanılabilirdi. Şimdi biraz daha talimatlarla, perspektiflerle işi yürütmeye çalışıyorum. Bu, son zamanların bir gelişmesidir. Daha öncesi bin dreden su getirip iknayı geliştirmektir.

Sonuçları biliyoruz: Biraz planlamalar geliştirdi, ülkelerine adım attılar, ilk kurşunu patlattılar, ama kolay düştüler. Ne var ki düşme yürekliliğini göstermeleri de küçümsenemez. Birkaç yıl kurtuldu böylece. 1982'nin anısına bir kongre düzenlenmesi söz konusu oldu. Bu bir dönüş kararıydı. 1983, dönüşü hızlandırdı ve eylem başlatma yılıydı. 1984 de, adına 15 Ağustos Atılımı denilen bir sürece girme oldu. 1985 yılı, 15 Ağustos Atılımı'nın sonuçlarını yenilgiye götürmeme, 1986 ise, bunun tedbirlerini bir kongrede alma yılıydı. 1987, direnişi daha da sürdürme, silahlı mücadeleyi güçlendirmektir. 1988, kendini ısrarla dayatan iç ve dış engellere karşı koyup silahlı mücadeleyi bir adım daha öteye, silahlı propagandadan gerillaya ulaştırma. 1990, biraz gerillaya benzer bir durumu yaşatmaktır. Artık biraz da halkı ayağa kaldırarak kesintisiz ve yenilgisiz hale getirmektir. 1991, bir anlamda halkın da köklü bir taban teşkil ettiği bir gerillayı kalıcı kılma. 1992, biraz daha nitelikli ve istikrarlı halk cephesini ve gerilla cephesini oturtmaktır.

Kazanım yılları

Bu yıllar, küçümsenmemesi gereken ve her birisi büyük irade isteyen, büyük çaba isteyen kazanım yılları olarak değerlendirilebilir. İnsanlar hesap vermesini bilmelidir. Yıllara hesap vermesini bilmelidir. Bunu özellikle kendi vicdanına karşı başarmalıdır. Hesap verme lafla olmuyor. Başarıdan başka hiçbir biçim kabul görmüyor. Aksi halde hepsi borçlu yazılır. Her yıl borç hanesini artırma sonuçta iflasa götürür. Çok kolay düşüyorsunuz, bu bir iflastır;



bir kazandırmadan on kaybettiriyorsunuz. Ölseniz ne çare?

Hayri'nin üzüntüsü; yapılmayan, yerine getirmeyen görevlerin üzüntüsüdür. O koşullarda onlara yüklenemedik, çünkü zindan koşulları bellidir. Peki kalanların durumuna ne diyeceksiniz, kendinize ne diyeceksiniz? Bu konuyu çok vurguladık, sizi çok eleştirdik. Özgür koşullarda, her türlü direnme silahı elindeyken, borçlu ölmeyen kaç kişi var? Bunun hesabını vereceksiniz. Bu, bizim için düşmanla hesaplaşmadan daha zorunlu bir hesaplaşmadır.

PKK'ileşmek, PKK tarzıyla savaşmak o kadar kolay değil ve çoğunuz biz bu onuru bahşedemeyiz. Eğer bu büyük direniş şehitlerinin anısına vereceğimiz en yerinde bir karşılık varsa, o da borçlu ölmektir. Hayri, "ben borçlu gidiyorum" diyordu. Onun ardından yürüyenler, "bizler borçlu ölmeyeceğiz" demeliler. Doğrusu budur. Onun borçlu ölmesini ben anlayışla karşılar ve anlarım da. Fakat bunun dışında hiç birisinin, hele elinde özgürlük silahı olup da her türlü direnme imkânına sahipken, çok kötü gideni, mezarında da olsa iyi anmayacağını belirttim. Büyük eksiklikler, yetersizlikler içinde gideni anmaya fazla güç bulamıyorum. O halde, en önemli sonuçlardan birisi, kolay ölmeyi bilmektir, borçlu ölmeyi bilmektir. Yaşamı bu temelde mutlak başarı temelinde örgütleyebilmekten başka sonuç çıkaramazsınız.

Beni görüyorsunuz; bu anılara bağlı kalmak için adeta boğazımı yırtıyorum, sesim zor çıkıyor. Bir monologla buraya kadar getirdim. Peki size ne oluyor? Çenenize bile kıyamıyorsunuz. Ben hepimize silahlı ve her türlü mücadele yöntemiyle savaşma imkanı verdim. Bu imkanlarla mücadele etmeye tenezzül bile etmiyorsunuz. O zaman kendimizi biraz iyi yargılayalım, muhasebeyi doğru yapalım. Bunu yapamazsak ne olur? Oyunun kötü fiğüranları olmaktan; başarısızları, güçsüzleri oynamaktan öteye gidemeyiz. Bu, hiç de anılara bağlı kalmanın bir biçimi olamaz. Bu tarihe verilen en kötü karşılık olur.

Borçlu gidebilmek meselesi söz konusu oldu mu, böyle bir tarih yazıcılığı söz konusu olamaz. Bunun kabul edilmesi imkansız! Çok eleştirmemiz bu nedenledir. Anlayışla karşılamak bir tarafa, mutlak gereklerinin hepimizce yerine getirilmesi gerekiyordu. Ben de başlarda bu kadar derin ve tempolu değildim. Fakat baktım ki anılar dayatıcıdır. O halde ar damarımızı çatlatmak istemiyorsak koşacağız, çare olacağız. Bu savaşı imkan dahiline sokabilmek için, başımızı yerden yere, duvardan duvara vurma pahasına da olsa bir şeyler çıkaracağız. Beyinde veya canda ne bitiyorsa harekete geçirip buna yükleneyeceğiz. Nitekim, yaşamın diğer bütün belirtilerini adeta dondurarak yük-

lendik, var mı tarihsizliğe karşı başka türlü mücadele biçimi?

Bir çoklarınız bu saflardasınız ama adeta boğulması gereken konumdasınız. Bir canınızı ortaya atmışsınız. Küçük-burjuva satıcı tarzıyla ben bu kadarını satarım, karşılığında bu kadarını da PKK'den isterim diyorsunuz. Gidin bunu başka yerde satın. Burada canlar böyle satılmaz ve karşılığında da böyle yaşanmaz. Bu tarzda ölmek burada suçtur. Senin cenazeni bile kaldırmak yüküdür. Bu kadar cenazeyi kaldıramıyorsunuz. Düşman çukurlara atıyor. Bu da bir trajedi değil mi? Bu da bir diğer zayıf yönümüz değil mi? Kasaplar Deresi gibi birçok dereyi doldurmuşlar. Hangi cesetlerle ve nasıl dolduruluyor? Eğer gerillamız bu görkemli dağları biraz güç merkezi yapabilseydi, ölüme de doğru tarzda yürüyebilseydi, biz derelere böyle atılmazdık.

Burası benim direniş merkezim. Bir elin parmak sayısını geçmeyecek kadar şehit verdik ve anıları da yüce tutulmuştur. Bir direnişçi, bütün mevzilerinde de kendi konumunu doğru geliştirmesini bilmek zorundadır. Şunu demeye getiriyorum; 14 Temmuz direnişçilerinin anısı oldukça borçlu ve iflas etmiş intiharlarla anılamaz. Bu tarzda karşılık verilemez. Bu sonucu mutlaka çıkaracaksınız. Aksi halde, PKK'de işiniz yok, bu şehitlerin anısını anmaya hakkınız yok. 14 Temmuz direnişinden parti için çıkarılacak en önemli bir sonuç da budur.

Kendinizi çoktan yapmış olacaksınız. Hazırlığınız çoktan bitmiş olacak. Gittiğiniz yerde propaganda gücünüz, örgüt gücünüz, eylem gücünüz nasıl? Gelen raporlara bakıyoruz, faaliyete gidenler zenginlerin evlerini tercih ediyorlar. Gerilla birliği günün bilmem kaçta kaçını yemekle geçiriyor. Bir PKK'li böyle olmaz. Bunu bırakacaksınız. Bütün sahalardaki görevliler, bizim adımıza bunu yapamaz. Parti safları ikna saflarıdır. Fakat en azından karışıkta de terbiye olmayı bilmelidir.

Gençsiniz, yükünüz benden daha fazla ağır değildir. Dünya üzerimizde çalışıyor. ABD'nin, Almanya'nın ve diğer birçok ülkenin istihbarat örgütlerinin günlük olarak hareketlerimizi izlediği açığa çıkmıştır. MİT Müsteşarı, "Apo'nun şu anda nerede olduğunu biliyorum, ama ne yaptığını anlayamıyorum" diyor. En son demeç budur. Düşmanın bu kadar büyük takibi altındayız ve neyi, nasıl yaptığımız bile onlar için büyük bir merak konusu. Peki siz nasıl yaşıyorsunuz? Nasıl yaşıyorsunuz? Propaganda gücünüze bakın, örgüt gücünüze bakın, eylem gücünüze bakın, bize layık mısınız? Değilseniz, ben neden sizi idare edeceğim? Ekmek kapısı başka yerde de var. Orada rahatça geçirsiniz. Burası ateş sahası, buraya tek yürek denilir, ondan daha fazla da düşünce yoğunluğu, irade yo-

ğunluğunun olduğu yerdir. Ben bunları ısrarla bu kadar söylerken, siz kendinizi bu kadar yaşayacaksınız. Bunu yapmayın. Zorlama yoktur örgütlerde. Fakat iknayı doğru anlamak gerekir.

Eylemlerinizi intihara çok yakın tarzda yapıyor. Oysa 14 Temmuz direnişçilerinin eylemi, bir intihar eylemi değil; en büyük ve mutlak verilmesi gereken bir savaş biçimidir. 14 Temmuz ölüm orucu ve bu savaş biçimi artık rolünü oynamıştır. Geriye kalanlara tam tersi bir eylem biçimi gereklidir. Borçlu gitmemenin, başarılı olabilmemenin, hesabı tam verebilmemenin, bütün örgütsel tedbirleri, söz tedbirleri, eylem tedbirleri alınır ve öyle gidilir artık. Sonuç budur ve bizim önderlik ettiğimiz PKK'ileşme de budur.

Maalesef, bu geçen on yılda bu konudaki çabalarımızın sınırlı sonuç verdiğini belirtelim. Bu, daha çok da sizin inat duvarlarınıza çarptığından ötürü böyle oldu. Yani halen karşımadaki baskı çok serttir, özel savaş sistemlidir. Ama bunun karşısında, bundan fazla ilerleme olmaz diyen tutumu, en tehlikeli tutumlardan birisi olarak görüyorum. Tersî söz konusudur. Böyle özel savaşlara karşı yapılması gereken; en kapsamlı devrimciliğe soyunmaktır. Bunun özellikle kişilik yapısını hazırlamaktan tutalım taktik süreçleri, olanak ve birikimini nefes nefese hazırladığımıza ve hele de yakaladığımız fırsatları doğru karşılık verme temelinde oldukça değerlendirebildiğime kesin eminim. Yapılan biraz da budur. Başka türlü bu dönemleri karşılamak da, kurtarmak da imkansızdır.

PKK direnişçiliği, zafer kazanan Türkiye direnişçiliğidir de aynı zamanda. 14 Temmuz direnişçiliği Türkiye'ye yansımıştır. Ardı sıra 15 Ağustos Atılımı ile idamlar durduruldu. Unutmayalım ki, bu iki eylem olmasaydı, darağaçlarında insanlar sallandırılmaya devam edecekti. İdamlar ne zaman durduruldu? 15 Ağustos Atılımı sonrasında durduruldu. Yoksa karar karardı ve uygulanacaktı. İki yüze yakın PKK'li ile birlikte, Türkiye'nin diğer güçlerinden de birçok kişi idam edileceklerdi.

Tasfiyeciliği kabul edenler, aslında 12 Eylül faşizminin hükmünü icra etmesine yardımcı oldular. Buna karşı gelenler ise, faşizmin amaçlarının boşa çıkarılması ve direnişin az-çok devam etmesi imkanını hazırladılar. Kendi emeğine saygılı olanlar, kendi direnişçi yaşamına saygılı olanlar için bu çok büyük anlam taşır. Bunun değerini bilin.

Eğer gerçekten partileşmek istiyorsanız; bir yeniden doğuşla karşı karşıya olduğunuzu görmelisiniz. Eğer tarihi iki döneme ayırırsak; biri bundan önceki dönem, diğeri bundan sonraki dönemdir. Sizler bundan sonrasında tarihin içinde yer almak istiyorsanız, direnişin anlam ve önemini iliklerinize



kadar yaşayıp bu temelde bir doğuşu gerçekleştirerek yaşanabileceğini unutamazsınız, bunu göz ardı edemezsiniz. Partileşmek açısından çıkarılacak bir sonuç; yeniden özgürlük tarihi olabilmek, özgürlük tarihinden vazgeçmemek ve onun yenilmez militanı olmaktır. PKK biraz bunu ispatlamaya çalıştı. Tüm gücümüzle bunun sorumluluğunu üstlendik.

Bugün tam istediğimiz gibi olmasa da, buna hatırı sayılır bir başarıyla karşılık verilmiştir. Bu on yılda yapılanlar, tam istediğimiz gibi olmasa da, yine de bizi kendimize karşı saygısız kılmayacak, aksine umutlu kılacak, hiç olmazsa bundan sonrasının başarı imkanlarını daha da artıracak bir gidişatin da yakalandığı vurgulanabilir. Partileşmeye kesin adım atılmıştır. Bu şehit yoldaşlar, biz partimizin adını inkar etmeyiz dediler. Ama biz de saygı duyulacak partiyi yarattırsak, ancak anınıza karşılık veririz dedik ve bu biraz başarılıydı. Partinin adı uğruna büyük eylem düzenlemek ne kadar önemliyse, onu somutlaştırmak da bir o kadar önemlidir. Böyle karşılık verilmeye çalışıldı.

Halklaşma olmadan partileşilemez. Tıpkı partileşmeden, halkın kendi kimliğini dahi kazanmayacağını kesin olması gibi. Bu konuda da çok şey söylenebilir. Kürt halkının kimliğinden bugün düşman bile bahsediyor. Bu noktaya getirildiler. Milyonlarca insan bugün kendi kimliğiyle eylem bile düzenleyebiliyor. Onların adına birçok resmi süreç başlatıldı. Halk, uluslararası siyasi süreci etkileyecek duruma da geldi. Türkiye siyaseti üzerinde ağırlıkla etkide bulunmaya kadar gidiildi.

Bir halkın yeniden doğuşu var; Kimliğiyle, eylemiyle bir yeniden doğuş! Biz buna ERNK biçiminde bir cevap vermek istedik. Cepheye kavuşan, yani savaşa kavuşan, siyasi savaşa giren halk biçiminde bir değerlendirmeye tanımlamak istedik. Bu bir gerçektir. Kürt halkının yeniden diriliş hikayesidir. Bunun üzerine de çok şey yazılabilir. Bu yıllara bu da sığdırılmıştır. Bir halk yeniden nasıl ölüm döşeğinden kaldırılır? Ona "halkım, bir adın var, adını unutma" denildi. "Güçlünün, gücünü konuşturabilirsin" denildi ve serhildanlara çekildi. Yani yürütüldü. "Savaşabilirsin senin gücün büyüktür" denildi. Ve halk savaşı diyebileceğimiz bir sürece yakınlıştırıldı.

Tüm bunlar bir halkın somutluk kazanması oluyor. İhanete uğramış, katliam tarihi kendisine öz tarihi diye belletilmiş bir halktan; öfkeli, kendini kazanmaya azimli ve bu konuda da başarısızdan başka bir şeye şans tanımayan bir yürüyüş başlamıştır. Önemli bir gelişmedir bu nokta. Bütün dikkatleri üzerine topluyor, hem de bu sadece ulusallık özelliğini kazanma değil, yine toplumsal özgürlükle bunu iç içe yürütme değil; sosyalist kimliğe de bu-

rünme oluyor. Hatta enternasyonalizme de en iyi yataklık eden bir devrim gerçeğini yaşıyoruz. Eğer bu gidişatı sürdürürse, bu yürüyüşü ve bu savaşı daha da derinleştirirse, tarihin ihanete uğramış, unutulmuş halkından, devrimin yatağı bir halk çıkabilir. Hem de 20. yüzyıl sona ererken, 21. yüzyıla insan soyunun devrimine beşiklik edecek bir halk olarak kendisini taşıyabilir.

Her şey öncünün doğru yürütmesine bağlıdır. Böyle bir halk, bir eylem gücü haline gelmiştir. Esas itibarıyla de devrimler bu duruma gelen halklar tarafından kazanılır. Dünya da karşılarında dursa, ortalama büyüklükte bir halk, kendini böyle konuşturan bir halk sürecine girmişse, o devrim başarıya gider.

14 Temmuz direnişçilerinin anılarına verilecek en iyi karşılık; silahlı savaşı geliştirme

Halkın şiddetine de ulaşmak istedik. Bir halk, eğer faşizmin özel savaşının en katmerlisiyle karşı karşıyaysa, onun dili, ancak eylemiyle çözülür, iradesi onunla bilinenir. Onun savaşma azmi, savaşma cesareti, varolup olmayacağını temel ölçüsüdür. Bu bütün köle halklar için olduğu kadar, en çok da bizim halkımız için geçerlidir. Yaşamamızın tek ölçüsü savaşabilmesidir. Karşısındaki düşman, eğer ona mutlak anlamda inkardan başka bir politikayı ve onun çok ilerlemiş bir uygulamasını dayatmışsa, ondan öte bir yaklaşıma niyeti bile yoksa; bu halkın yaşamamızın ve nefes almasının bile ancak bir koruma savaşıyla mümkün olabileceğini bilmesi gerekir. Bunu tartışmak bile saçmadır.

Bir halk adına yola çıkıp da bir tek yumruğunu bile sıkmaya yanaşmayan, dişini bile gıcırdatıp directmeyenler, böyle Kürtçü örgütler var. 14 Temmuz direnişçileri bu büyük direnme kararlığına giderken, celladın köpeğine mama getiren örgüt liderleri vardı. Bunlar, bugün, bu büyük direnişe ve onun öncü örgütüne dil uzatacak kadar düşmüşlerdir. Diyarbakır zindanında o gardiyanlara, o işkencecilere hizmeti politika bilirdiler. Şimdi yeniden kendilerini, "acaba bize de bir rol düşmez mi" tarzında bir konum içinde tutuyorlar.

Yalnız onlar değil, bu yıllarda örgüt olarak sözüm ona varlığını sürdürenler ve hatta savaştıklarını iddia edenler vardı. Bunlar kendilerine devrimci-demokrat, sosyalist adlarını takıyor, ama Avrupa'da yaşamlarına zarar gelececek şekilde örgütleyip onu bir saat bile erkene almayacak kadar kendi bireysel çıkarları konusunda hassas davranıyorlardı. Değil düşmana bir yumruk atmak, mutlak anlamda bir şey yapamaz diyerek kendilerini gaflete daldırıyorlardı. Ve bu anlamda, bu yıllarda bir halkı sadece unutmak değil, kaybetmek değil, hiçe saymanın bütün

davranışlarını ortaya koydular.

İlkel-milliyetçilik faşizme sığındı. Daha önceleri monarşizme sığınmıştı, günümüzde de emperyalizme sığınıyor. Ona dayanarak güç olmaya çalışıyor. Eskinin irili-ufaklı bazı örgütleri, on yıl sonra, on beş yıl sonra tekrar ayrı adlarla ortaya çıkıp fırsat kolluyorlar. Neymiş; emperyalizm, sömürgecilik PKK'yi terörist ilan etmiş ve PKK etrafındaki çember giderek daraltılmış. Türk militarizmi, özel savaşı sonuç almak üzeriymiş, onların dönemi sona ermek üzereymiş!

Tam da bu noktada Başur'da bunlar harekete geçerken, Bakur'da ise Hizbullah adı altında bir "parti" ortaya çıktı. Kürt adıyla parti kurma çalışmalarına girişildi. Dayandıkları düşünce de şu; işte boşluk doğmuş, devlet biraz deşifre olmuş, PKK ise tutunamıyormuş ve kendileri bundan doğan boşluğu dolduracaklarmış!? Serbest koşullarda ve hem de demokratik tarzda bir Kürt partisi kuracaklarmış!? Allah adına da bir parti kurup Kürtleri sözüm ona yeniden Müslümanlaştıracaklarmış!? Müslümanlık adına, Müslümanlığın da en faşistçesini uygulayanlar, en namuslu insanları katlederek egemenlik kuracaklar. En temel sosyalist görevlere metelik kadar değer vermeyenler, on yılı sırtüstü yatarak geçenler, Kürdistan için sosyalist önderlik taşıyorlar. Kürtlüğü en ucuzundan bir ticaret aracı olarak kullananlar, Kürtlük için hükümet kuracaklarmış!?

Halk adına bir de bunların yapılmak istenildiğini görüyoruz. Tabii ki müthiş bir direnişle kazanılan, müthiş bir savaşla ancak bugünü görebilen bir halka karşı, bu sahtekarlığı, hem de düşmana dayanarak yapmak istiyorlar. Bunları da gördük, fakat kesin olan, halkın savaşla kazanılan kimliğini bunlara kaptırmayacağıdır. Halk aldanmaz! Nasıl ki Türk özel savaşının bütün biçimlerine karşı, kendisini kendisine kazandıran örgüte amansız bağlılığı sürdürüyorsa, "biz PKK'yız" diyorsa, bütün o demagojik yaklaşımlara da ilgi göstermiyordur. Bu da savaşla yaratılan bir halkın kolay aldatılamayacağını gösteriyor.

Elbette düşmanın gücü küçümsemez, bu güç acımasızdır ve tarihte böyle ne kadar direnişçi çıkmışsa, iki aydan fazla bir zaman ona biçmemiştir. TC tarihindeki bütün irili-ufaklı isyanlara bir seferle karşılık vermiştir. En çağdaş devrimcilerin direnişlerine bir-iki operasyonla ezici darbeler indirebilmiştir. Ve direnişe kalktığımız zaman, en zayıf dönemimizdeydik; o ise, arkasına bütün dünyayı almıştı. Bu bir gerçektir! Bunun için de sürekli büyüyen bir silahlı mücadele yürütülmüş, kıyamet kadar çaba harcanmıştır. Bunun tarihini mutlaka doğru bilmeniz.

14 Temmuz direnişçilerin anılarına verilecek en iyi karşılık; silahlı sava-

şıma doğru yaklaşımı göstermektir. Bizim çabalarımıza ne kadar layıksınız demiyorum, ama bu halkın müthiş desteği ve yardımı var, bütün yoksulluğuna rağmen, yarı yarıya artık bu sürece hizmet edenler var. Peki bütün bunları göz önüne getirmeden, siz nasıl savaşıyorum diyebilirsiniz? Bakıyoruz, günde beş gerilla devriliyor. Oysa beş kişilik bir gerilla birimi, bir bölgede hiç değilse beş yüz kişilik bir düşman gücünün varlığını sona erdirmekten ölmeyi aklına bile getiremez. Bunu biraz düşüneceksiniz. Gerilla tarihine bakın; eğer çok büyük talihsizlikler olmazsa, beş-on kişilik bir gerilla birimi, düşmanın bir yanından girer, diğer yanından çıkar. Onun alaylarına varıncaya kadar hedefleyebilir.

Gerilla, başaran bir kuvvet demektir. Ona bu temelde yaklaşacaksınız. Şöyle bir soruyla karşı karşıyayız; sadece geri yaşamın ve kültürlülüğün değil, tarihsizliğin ve hatta toplum olmamanın bütün özelliklerini üzerinde taşımış olanlar, bunun sonuçlarını bize çok kötü ödetiyorlar. Ben bunlarla uğraşmak istiyorum ve onları doğru tarza getirmek için çabada asla sınır tanımam. Ama biraz gerçekleri bilenler gayrete gelse, çok şey verebilecek olanlar var, onları da seyretmekten başka bir rolü yakıştırmıyorlar kendilerine. Bu doğru değil. Ülkedeki kargahlara her gün buradan yoğun bir şekilde yöneliyorum. Yaptığınız, yaşadığınız doğru değil, uyguladığınız ordulaşma olmuyor. Gerilla ordusu böyle gelişiyor.

Halen bütün gelişmelere yol açan biz oluyoruz. En geri klan toplumunu dahi ölçü alanlar, taş çatlasa on yılda ordulaşmaya gitmişlerdir. Derme-çatma silahlar ve beş-on kişiyle dağa çıkabilenler, bir-iki yılda sonuç aldılar, hiç olmazsa ordu kurdular. Siz ise kendi biriminizi bile eğitemiyorsunuz. Basit Kürt kişiliğinin sen-ben kavgasını yürütüyorsunuz. Bundan daha ileri bir kavgacılık bilmiyorsunuz. Bu, çok büyük bir gerilik ve utanç verici bir durumdur. Bunu aşacağız. Gerilladan vazgeçilemez. Ondan vazgeçildiğinde her şey biter, ne parti kalır geriye, ne de serhildan. Ama gerillanın sürebilmesi de, silahın dayandığı siyasetin göz önünde bulundurulmasına bağlıdır.

Güçlü siyasete dayanmayan direnmelerin ne duruma getirildiğini biliyoruz: Bu tür direnmelerin sonucu, 1925'lerden 1975'lere kadar yaşandığı gibi, bir günde düşman tarafından teslim alınmadır. Gerilla ise, buna meydan vermeyen bir savaş biçimidir. Başarının en temel ögesidir, ancak gerekenler yapılsa bu rolünü oynar.

Bir parti ordulaştıkça partileşir, bir halk ordulaştıkça halklaşır

Biz ordulaşmayı, halklaşmanın ve partileşmenin en temel odağı olarak görüyoruz. Ordulaşma uğruna geliştirilecek savaş; halklaşma savaşı, halkın özgürlük savaşı ve bunun parti öncülüğündeki başarısının en temel ölçülerinden birisidir. Ordulaşmaya bu nedenle büyük değer biçiyoruz. Ordulaşma sürecini bütün yönleriyle ele alıyoruz. Onu salt bir askeri aygıt olarak değil, yoğunlaşmış siyaset olarak, çelikleşmiş örgüt olarak, tutturulacak temel vuruş tarzı ve savaşçılığı olarak üzerinde kapsamlı duruyoruz. Bunu başardığımız oranda partileşmenin ve halklaşmanın zaferinin kesin olacağını söyleyebiliriz.

O halde, en temel görevimizin partinin ezici militan ve çalışanlarının böyle bir ordulaşmayı yaratmaları olduğunu vurgulayalım. Ordulaşmaya büyük bir tutkuyla sarılıyoruz, ama

doğru temelde... Vuruş tarzının keskinliği esastır, ama çok kapsamlı çabalarla, özellikle siyasileşmenin öncelik taşımasıyla bu böyledir.

Bu temelde, biz genelde bütün direniş şehitlerinin, sadece PKK'nin ve Kürdistan'ın değil; başta Türkiye olmak üzere, tüm ülkelerin direniş şehitleri anısına böyle bir on yılla karşılık vermeye çalıştık. Hiç şüphesiz bu on yılda bu büyük şehitlerin anısının etkisi vardır ve belki de belirleyicidir. Daha fazlasını da yapmak isterdik, ama bilenen nedenlerle gerçekleşen budur. Bundan sonra bizi daha da iddialı kılan bu gelişmelere dayanarak, geleceği çok daha güçlü kazanmaya çalışacağız. Bu olanaklarla bundan sonrasını daha güçlü kılmak mümkündür. Anılardan çıkartılması gereken en önemli sonuç; geçmişte düşülen zaafı, eksiklikleri tekrarlamamaktır. Böyle bir fırsat da yakalanmıştır. Bu iyi değerlendirilirse, geleceğin kazanılması daha da kesinleşir. Bu iddia büyüktür, çabası da büyük olacaktır.

Üzerimize düşeni, gerçekten çok mütevazıca ve bir emekçinin alçakgönüllülüğüyle yerine getirmeye çalıştık. Büyük iddia, büyük çaba, büyük bilinç, karar büyüklüğü ve uygulama ustalığı da gerektiğinde gösterilerek, görevlerin gerekleri yapılmaya çalışıldı. Bütün bu eleştirilere rağmen, PKK yapısında birleşenlerle, bundan sonra da yola devam etmek isteriz. Ama eleştirilerin gereklerinin yerine getirilmesinden de vazgeçmeyiz. Bunun kısa sürede olması hepimizin yararına olur, hepimizin başarı şansını artırır. Mutlaka bu temelde karşılık vermeliyiz.

Tüm dost güçlere de, PKK'yi bu temelde bir güç olarak değerlendirmeleri gerektiğini söylüyoruz. Özellikle birlikte kurtulmaya mahkum olduğumuz Türkiye halkı ve onun öncü güçleriyle birlikte, savaşımızı bundan sonra doğru temellerde geliştirmeye de özen gösteririz. PKK pratiği kendini biraz kanıtlamıştır. Halklar için ne söylerse onu yapar. Buna Türkiye devrimciliği de, hiç olmazsa bundan sonra biraz karşılık vererek iyi bir yoldaş müttefik, olmazsa iyi bir dost müttefik olmayı bilmelidir. Her düzeyde ortaklaşa savaşım doğru bulduğumuz ve istediğimiz bir tarzdır. İnaniyoruz ki, bundan sonra Türkiye cephesinde de gelişmeler daha farklı ve istenilen doğrultuda olacaktır.

Çok yüksek değer biçtiğimiz Türkiye direniş şehitlerine, çıkışımızı, en az kendi direniş şehitlerimiz kadar onların anısına da bağlayabileceğimiz bu şehitlere de, vereceğimiz en büyük karşılık; PKK'yi böyle savaşan öncü güç haline getirmektir. Dolayısıyla onların da anısına verilen söze bağlı kalındığı gibi, geçerlilik de kazandırılmıştır.

Bu temelde diyoruz ki, Bütün Türkiye'li ve Kürdistanlı Direniş Şehitlerinin Anısı Ölümsüzdür!

Yine 14 Temmuz Direniş Kararlılığı, Başarımızın Temelidir!

Bu temelde verdiğimiz söz, artık zaferi esas alan, ondan başka hiçbir gidişata şans vermeyen, halkımızın da, artık bu dönemde mutlaka öncülüğü doğru yaklaşımda isteyebileceği ve kabul edebileceği bir devrimciliğe yol almaz. Biz bundan sonra bu temelde yeni bir dönemci yakalayabildiğimize eminiz.

Bu temelde de, bütün direniş şehitlerinin anısı, 14 Temmuz direniş kararlılığı, zafere ulaşacaktır!

Bu zaferin çalışma tarzı, bütün çalışmalarımıza yön verecek ve mutlaka başaracağı!

14 TEMMUZ ZAFER ÇİZGİSİNDE DİRENELİM VE FAŞİST-SOYKIRIMCI SİSTEMİ TARİHE GÖMELİM

Tarihi 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin 40'ıncı yıldönümünü yaşıyoruz. 14 Temmuz Direnişi, halk olarak var olmak ve özgür yaşamak için zafer çizgisinde ölümüne direnişin bilincini, iradesini ve kararlılığını ifade etmektedir. Yok oluşa giden Kürt tarihini durdurarak, özgürce var oluş için fedaice direnme tarihinin başlatıcısı olmaktadır. Bu temelde her türlü teslimiyeti ve ihaneti yok ederek, özgürlük direnişi içinde onurlu yaşamın yolunu açmış bulunmaktadır. Bunun içindir ki, Özgürlük Hareketimiz tarafından "Ulusal Onur Günü" olarak tanımlanmıştır. Böylece Kürdistan'da kırk yıldır süren onurlu yaşamın başlatıcısı olmuştur.

PKK'nin Tüm Kadro
ve Sempatizanlarına!

Değerli Yoldaşlar!

Hareket ve halk olarak Fedailik Ayımız olan Haziranı tamamlayıp, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin bulunduğu yeni bir Temmuz ayına girdik. Bu vesileyle, başta Önder Apo olmak üzere tüm yoldaşların ve yurtsever halkımızın 30 Haziran Fedailik Günü'nü kutluyor, 27'nci Fedailik Yılında üstün başarılar diliyoruz. Şehadetinin 26'ncı yıldönümünde Özgürlük Tanrıçamız Zilan Yoldaşı ve şahsında tüm kahraman şehitlerimizi saygı, sevgi ve minnetle anıyoruz. Amaçlarını başarma ve anılarını yaşatma sözümüzü bir kez daha yineliyoruz.

Geçen Haziran ayı boyunca da Hareket ve halk olarak Zilan Fedai Çizgisinde yaşadık ve savaştık. Zilan Fedai Çizgisindeki özgürlük direnişimiz Zap, Avaşin ve Metîna'da yeni bir zirve yaptı. Yeni Zilanlar yaratan kahraman gerilla öncülüğümüz, faşist-soykırımcı AKP-MHP çetelerine vurduğu öldürücü darbelerle yeni bir zafer umudu ve iradesi yarattı. Zilan komutasında savaşan fedai militan bir özgürlük ordusu olduğunu bir kez daha kanıtladı. Tüm halkımız, dostlarımız ve insanlık için özgür yaşam umudunu, iddiasını, coşku ve heyecanını yeniden var etti.

Bu temelde, Zilan çizgisinde fedailişen kahraman gerilla güçlerimizi ve yurtsever halkımızı selamlıyoruz. Zap, Avaşin ve Metîna başta olmak üzere her alanda gerçekleşen başarılı eylemlerini kutluyor ve başarılarının devamını diliyoruz. Bu büyük zaferlerin yaratıcısı olan kahraman şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. Tarihi İmralı, Zap, Avaşin ve Metîna öncülüğünde gelişen gerilla ve halk direnişimizin mutlaka zafer kazanacağını belirtiyoruz.

Zafer çizgisinde ölümüne direniş

Değerli Yoldaşlar!

Yeni bir Temmuz ayına girdik ve tarihi 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişinin 40'ıncı yıldönümünü yaşıyoruz. 14 Temmuz Direnişi, halk olarak var olmak ve özgür yaşamak için zafer çizgisinde ölümüne direnişin bilincini, iradesini ve kararlılığını ifade etmektedir. Yok oluşa giden Kürt tarihini durdurarak, özgürce var oluş için fedaice direnme tarihinin başlatıcısı olmaktadır. Bu temelde her türlü teslimiyeti ve ihaneti yok ederek, özgürlük direnişi içinde onurlu yaşamın yolunu açmış bulunmaktadır. Bunun içindir ki, Özgürlük Hareketimiz tarafından "Ulusal Onur Günü" olarak tanımlanmıştır. Böylece Kürdistan'da kırk yıldır süren



onurlu yaşamın başlatıcısı olmuştur.

Bunlar temelinde, başta Önder Apo olmak üzere tüm yoldaşların, yurtsever halkımızın ve dostlarımızın 14 Temmuz Ulusal Onur Günü'nü kutluyoruz. Böyle tarihi önemi ve anlamı olan büyük günün yaratıcıları Mehmet Hayri Durmuş, Kemal Pir, Akif Yılmaz ve Ali Çiçek yoldaşları derin saygı, sevgi ve minnetle anıyoruz. Hareket ve halk olarak kırk yıldır 14 Temmuz Direniş ve Zafer Çizgisinde mücadele ettik ve tüm özgürlükçü gelişmeleri bu temelde kazandık. Bundan sonra da 14 Temmuz Fedai Çizgisinde yaşayıp savaşıcağız ve Kürdistan'da onurlu özgür yaşamı mutlaka kesinleştireceğiz.

Çok iyi biliniyor ki, Özgürlük Hareketimizin tarihinde önemli kararlaşımlar vardır. Bunlardan birincisi, 1973 Newroz'un da Çubuk Barajında yapılan toplantı ile özgürlük mücadelesi yürütmek için örgüt olmaya karar vermeyi ifade eden Önderlik çıkışıdır. İkincisi, 18 Mayıs 1977'de Haki Karer yoldaşın katledilmesi üzerine verilen partileşme ve silahlı direniş kararıdır. Üçüncü kararlaşıma ise, söz konusu partileşme ve silahlı direniş fedai çizgisinde yürütmeyi ifade eden 1982 Büyük Zindan Direnişidir. 1982 Newroz'un da Mazlum Doğan'ın direnişiyle başlayan, 17 Mayıs'ta Dörtler'in direnişiyle gelişen ve 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu ile zafer kazanan tarihi kararlaşıma sürecidir.

Demek ki tarihi özgürlük direnişinin büyük kararı zindanda verilmiştir. Kürdistan özgürlük mücadelesinin fedai direniş çizgisi zindanda yaratılmıştır. Bunun temelinde "Mezar taşıma borçlu yazılısın" diyen özeleştiril tutum ve kararlılık vardır. Haki Karer yoldaşın şehadeti üzerine ulaşılan kararlılık temelinde yürütülen büyük direniş kırk beşinci yılındadır. 1982 zindan kararlaşıması temelinde başlatılan tarihi direnişin kırkıncı yıldönümü yaşanmaktadır. Hareket ve halk olarak işte bu tarihi kararlaşımlar temelinde yaşanıp savaşılmış ve tüm özgürlükçü gelişmeler de bu temelde

yaratılmıştır. Kürdistan'da hiçbir özgürlükçü gelişme yoktur ki temelinde Büyük Zindan Direnişi olmasın, Haki Karer'in anısına sahip çıkmak için geliştirilen devrimci intikam direnişi olmasın. Özgür Kürdistan'ı temsil eden her şey bunlar temelinde var olmuş, Hareket ve halk olarak bugüne bunlar temelinde gelinmiştir.

Bugün de dağda, zindanda, ova-da, şehirde, sokakta, dört parça Kürdistan'da ve dünyanın dört bir yanında fedai özgürlük direnişi bu temelde gelişmektedir. Zap, Avaşin ve Metîna'da, tüm Medya Savunma Alanlarında ve Bakur sahalarında yaşanan fedai gerilla direnişi bunlar temelinde gerçekleşmektedir. Özgürlük için tüm direnişlerin temelinde 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu fedailiği, Zilan fedailiği vardır. Bundan sonra da hep böyle olacak, Hareketimiz ve halkımız 14 Temmuz Ulusal Onur Çizgisinde, zaferle kilitlenen fedailik çizgisinde yaşayıp mücadele ederek, tarihsel bakımdan kaybedilmiş her şeyi tekrar geri kazanacaktır.

Fedailerin devrimi

Değerli Yoldaşlar!

Kürdistan özgürlük güçlerinin ve yurtsever halkımızın temmuz ayında gerçekleştiirdiği 19 Temmuz Rojava Özgürlük Devriminin de 10'uncu yıldönümü yaşanmaktadır. Hiç kuşkusuz bu devrimin temelinde de 14 Temmuz ve Zilan fedai çizgisi vardır. Söz konusu çizgide Rojavayê Kurdistan halkımızın ve Kuzey-Doğu Suriye halklarının böyle bir devrime cüret etmesi ve binlerce şehit vererek bu tarihi devrimi on yıldır yaşatması elbette çok büyük bir olaydır. Bunun sonuçları önümüzdeki süreçte çok daha fazla açığa çıkacak ve her alanı etkileyecektir.

Bunlar temelinde 19 Temmuz 2012 Rojava Özgürlük Devrimine emeği geçip katkı sunan herkesi, Rojava Özgürlük Güçlerini, Rojavayê Kurdistan halkımızı ve Kuzey-Doğu Suriye halklarını kutluyor, başarılarının deva-

mını diliyoruz. Şilan Kobanê, Xebat Derik ve Ferhat Derik şahsında tüm kahraman şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. Zor süreçleri başaran Kuzey-Doğu Suriye halklarının bundan sonra da Özgürlük Devrimini derinleştirerek ve yayarak başarılarını sürdüreceğine inanıyoruz.

Kuşkusuz bir devrim için ilk on yıl çok önemli bir süreç demektir. Her şeyin büyük zorluklar ve bilinmezlikler içinde yaratıldığı bu sürecin başarılması, daha sonraki süreçler için güçlü bir temel atmaya ifade eder. Rojava Özgürlük Devrimi de geçen on yıllık süreç içerisinde tüm bunları yaşamış ve tarihi öneme sahip büyük bir deneyim ve tecrübe elde etmiştir. Deyim yerindeyse devrimin acemilik ve amatörlik süreci aşılmış, bundan sonra her şeyin ustaca ve profesyonelce yürütüleceği bir süreç başlamıştır. Rojava özgürlük güçlerinin ve Kuzey-Doğu Suriye halklarının ikinci on yıla ve daha sonrasına bu temelde yaklaşıp, devrimi daha çok toplum-sallaştırıp kültürel bakımdan derinleştireceğine, her türlü saldırı karşısında öz savunma temelinde devrimi mutlaka savunacağına, Kürdistan ve Suriye geneline yayarak büyüteceğine inanıyor, bu temelde üstün başarı dileklerini ifade ediyoruz.

Değerli Yoldaşlar!

İmralı soykırım sisteminde ağırlaştırılmış tecrit ve işkence devam ediyor. Geçen dönemde İmralı'da herhangi bir aile ve avukat görüşü gerçekleşmedi. Dolayısıyla Önder Apo'dan ve diğer yoldaşlardan bize herhangi bir bilgi ulaşmadı. Sürekli görüşme başvurusu yapılıyor, fakat herhangi bir sonuç çıkmıyor. Avukatlar geçen dönemde bazı hukuki girişimler yaptılar, fakat somut bir sonuç elde edemediler. Sadece "yeni disiplin cezası verildi" biçiminde bilgiler geliyor. Mayıs sonu itibarıyla üç aylık yeni disiplin cezası verildiği ifade ediliyor.

Tabi "disiplin cezası" olarak ifade edilen hususun bir boyutu Önder Apo ve diğer yoldaşlarla avukat ve aile gö-

rüşmesinin engellenmesi oluyor. Fakat diğer boyutu da AİHM'in verdiği yeniden yargılama kararının uygulanmaması, Avrupa hukukundaki 15 ve 25'inci yıllarda cezanın yeniden gözden geçirilmesi maddesinin uygulanmaması için sözde gerekçe yaratılması olmaktadır. Bu biçimde gerekçe oluşturup biriktirerek bu tür hukuki girişimlerin önünü şimdiden almaya çalışmaktadırlar.

Geçmişte olduğu gibi, bu süreçte de zaman zaman "Devletin Önderlikle görüştüğü" biçimindeki bilgiler faşist iktidar ve muhalefet çevreleri tarafından ortaya atılmakta ve tartışılmaktadır. Daha önce faşist şef Tayyip Erdoğan tarafından bu tür şeyler dillendirilmişti. Bu süreçte ise CHP ve bazı muhalefet çevrelerince böyle bir tutum içine girildi. İktidarı ve muhalefetiyle TC faşist-soykırımcı sistemi, bu biçimde Önder Apo'yu sözde kullanmaya çalışmış oluyor. Fakat bir yönüyle de kendi fu-karalıklarını ve Önder Apo'ya ne kadar muhtaç olduklarını ortaya koymuş oluyorlar. Özel psikolojik gelişme işte böyledir, çok dikkatli olunmazsa sahibini vurma durumu ortaya çıkabilir.

Bu noktada CHP ve benzer muhalefetin zihniyeti ve siyaseti eleştirilebilir. Fakat söz konusu sözde bilgi ve tartışmaların hepsinin psikolojik savaş kapsamında olduğunu unutmamak gerekir. Diğer boyutları olsa da esas boyutu kesinlikle psikolojik savaştır. Özellikle gerillanın, halkın ve dış çevrelerin Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü talep eden eylemlilikleri gelişme gösterdiği zamanlarda bu tür sözde bilgi ve tartışmalar ileri sürülmektedir. Bunun dikkatleri dağıtmak, gündemi çarpıtmak, yurtsever ve demokratik çevreleri beklenti içine sokmak ve bu temelde Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü isteyen eylemleri zayıflatmak amacı güttüğü açıktır. Dolayısıyla bu konuda son derece dikkatli olup özel savaşın oyununa gelmemeliyiz. Yine halkımız da ve dostlarımız da bu tür yanlışların oluşmasına izin vermemeliyiz. Bu temelde Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü hedefleyen eylemleri zayıflatmamalı, tersine sürekli büyütüp yaymalıyız.

Kuşkusuz Önderliğin durumunu değerlendiren, neden bu kadar ağır tecrit uygulanıyor diye kendimize sormalı ve doğru cevaplar vermeliyiz. Peki nedir doğru cevap? Çok açık ki, Önderlik düşünceleriyle sürece müdahale edip mevcut durumu tersine çevirmesin, süreci yönlendirir hale gelsin diye söz konusu tecridi uyguluyorlar ve Önder Apo'nun bir kelimesinin bile dışarı çıkmasını istemiyorlar. Peki bu durum ne anlama geliyor? Elbette bu sorunun iki boyutlu cevabı vardır. **Birincisi**, faşist-soykırımcı sistem Önder Apo'nun düşüncelerinden ve etkisinden korktuğu için böyle yapmaktadır. **İkincisi** ise bizimle ilgilidir. Her türlü düşünce ve pratikte zayıf ve yetersiz kaldığımız için ve Önder Apo bunları gidermesin diye böyle yapıyorlar. Düşmanın Önder Apo karşısında zayıf olması ve düşüncelerinden korkması elbette iyidir. Fakat bizim zayıflık ve yetersizliklerimiz kabul edilemez. Dikkat edilirse, bu zayıflıklar Önderliğe zarar vermektedir. O halde mutlaka gidermemiz ve düzeltmemiz gereklidir.

Önderlik gerçeğini doğru anlama ve başarılı uygulama noktasında zayıflıklarımız ve yetersizliklerimiz devam etmektedir. Önderliği bütünlüklü değil, parçalı ele alma ve katılma durumu söz konusudur. Savunmaları okuma, inceleme ve Önderlik zihniyeti üzerinde yoğunlaşma az ve yetersizdir. 'Önderlik şimdi uygulanamaz' görüşü etkisini sürdürmektedir. Dolayısıyla kendi görüşünü esas alma ve bu temelde aşırı bireycileşme durumu yaşanmaktadır. Önderlik çizgisinde kaba bir bilgilenme ardından dar pratikçiliğe koşma ve kendini uygulama durumu çokça görülmektedir. Önderliği doğru ve yeterli anlama konusunda kadrolar arasındaki tartışma durumu da zayıftır. Bu da iddiasızlığı ve kendini esas almayı ortaya çıkarmaktadır.

Önderlik düşüncelerini dışarda yayma konusunda son dönemlerde belli bir çaba gösterilmektedir. Savunmaların farklı dillere çevrilmesi ve daha geniş çevrelere ulaştırılması yönünde bir çaba var, fakat çok zayıf ve yetersizdir. Dolayısıyla bu durumun mutlaka aşılması gerekir. Yine hukuki girişim ve mücadelenin de sürekli geliştirilmesi ve çok yönlü kılınması gereklidir. En keskin ve yoğunlaştırılmış savaşın İmralı'da yaşandığı gerçeği bir an bile unutulmamalıdır. Dolayısıyla her anın görev ve sorumluluğunu belirlerken İmralı'ya, Önderlik duruşuna ve direnişine bakmak gerekir. Yine direnişteki tarz, üslup ve tempo konusunda Önder Apo'nun tarihi İmralı Direnişinden öğrenmeyi bilmemiz gereklidir.

Ukrayna savaşı 3. Dünya Savaşı'nın bir parçası ve son halkasıdır

Değerli Yoldaşlar!

Kürtler için tarihi kararlama olan 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişinin kırk birinci yılına girerken, dünyada ve Kürdistan'da siyaset daha hareketli ve savaş yoğunlaşarak devam ediyor. Rusya'nın başlattığı Ukrayna savaşıyla dünya, AKP-MHP faşizminin 14 Nisan saldırısıyla da Kürdistan bu hale gelmiştir. Kuşkusuz her iki saldırının da birbiriyle belli bir bağı vardır. AKP-MHP faşizminin Zap merkezli işgal saldırısı, çok büyük ölçüde Ukrayna savaşının ortaya çıkardığı koşulların etkisi altında gelişmiştir.

24 Şubat'ta başlayan Ukrayna savaşı beşinci ayına girmiş durumdadır. Her ne kadar söz konusu savaş Rusya'nın saldırısı ile başlamışsa da bu

konuda NATO'nun ve desteklediği Zelenski Yönetiminin tahriki ve teşviki de az değildir. Yine her ne kadar söz konusu savaş Rusya ile Ukrayna arasındaki bir savaş olarak değerlendirilse de aslında Rusya ile NATO arasında ve Ukrayna üzerinde süren bir savaş konumundadır. Rusya yönetiminin birkaç günde Ukrayna yönetimini etkisiz kılma planı başarılı olmamış, savaş beşinci ayına girerek uzamıştır. Daha ne kadar süreceği de belli değildir. İleriki süreçte askeri boyut azaltılsa bile Ukrayna krizinin uzun süre devam edeceği ve yaygın bir çıkar mücadelesine sahne olacağı açıktır. Savaşta Ukrayna harap olmuş, görüldüğü kadarıyla Rusya öngördüğü başarıyı elde edememiştir. Mevcut savaşta ABD ve NATO etkinliği çok daha fazla öne çıkmaktadır. Bu da mevcut Rusya yönetiminin, 2 Ağustos 1990'da Kuveyt'e saldıran Saddam Hüseyin Yönetiminin durumuna düşüş düşmediğini tartışılır kılmaktadır.

Çok açık ki, üç gün süren NATO toplantısının temel gündemi Ukrayna savaşı olmuştur. NATO düzeyinde söz konusu savaş geniş ölçüde değerlendirilmiş ve izleyeceği yeni politikalar oluşturulmaya çalışılmıştır. NATO toplantısının ne tür kararlara ulaştığı ise önümüzdeki günlerde daha fazla netleşecektir. Geçen yılki toplantı ardından NATO'nun yeni bir konsept oluşturduğu değerlendirilmişti. Ardından ABD ve NATO'nun Afganistan'dan çekilmesi gündeme gelmişti. Onun ardından da Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısı başladı. Peş peşe yaşanan bu olaylar kuşkusuz birbirinden bağımsız değil. Dolayısıyla bu toplantı ardından NATO'nun neler yapacağını gözlemek gerekir. Zira İsveç ve Finlandiya gibi devletlerin de bu süreçte NATO'ya katılmak istemeleri ilginçtir. Yani 73 yıldır var olan sisteme katılmamış olan söz konusu devletler, her ne nedense NATO'ya girme ihtiyacını şimdi hissetmişlerdir.

Hiç kuşkusuz mevcut Ukrayna savaşı 1990'dan bu yana süren 3. Dünya Savaşı'nın bir parçası ve son halkasıdır. Doğu Avrupa'da, Avrupa ile Asya arasında yaşanıyor olması bu savaş çok daha fazla etkili kılmaktadır. Bazılarına göre Ukrayna savaşının sonuçları temelinde yeni bir dünya şekillenecektir. Tabi bunu da ABD ve NATO şekillendirecektir. Kuşkusuz bu görüşü yabana atmamak gerekir. Fakat şu da bilinmeli ki, Körfez savaşı temelinde ve DAİŞ saldırıları ile Ortadoğu ne kadar yapılandıysa, yine Afganistan savaşı ile Güney Asya yapılanması ne kadar geliştirse, Ukrayna savaşıyla da yeni dünya ancak o kadar şekillenebilir.

Çok açık ki, beş bin yıllık iktidar ve devlet sistemi ve beş yüz yıllık kapitalist modernite düzeni 20. yüzyılda olduğu gibi savaşmamaktadır. Çünkü dünyayı yok etmekle tehdit eden nükleer silah boyutuna ulaşmıştır. Ancak savaşsız da edememekte, mevcut kriz ve kaos durumunu aşamamakta ve kendini yönetip ömrünü uzatamamaktadır. Bunun için var olan egemenliğini kriz ve kaos içinde devam ettirmesini sağlayacak düşük yoğunluklu ve bölgesel savaşlara ihtiyaç duymaktadır. Geçen otuz yılda başta Körfez savaşı olmak üzere Balkanlar'da, Kafkasya'da, Asya, Afrika ve Amerika'nın bazı bölgelerinde yaşanan savaşlar bu türden savaşlardır ve Ukrayna savaşı da bunun son halkası durumundadır. Bu nedenle, Ukrayna savaşının sonucuna göre yeni dünya şekillenmesi olmaz. Söz konusu edilen dünya şekillenmeleri 1. ve 2. dünya savaşları ardından yaşanmıştır ki,

bunun da 1917 Rus Devrimine ve Sovyetler Birliği'nin varlığına dayandığı açıktır. Dolayısıyla bu tür yeni gelişmeler olmadan hiçbir sistem içi savaş yeni bir çıkış yaptıramaz ve yeni bir kapitalist küresel sistem yaratamaz.

Aslında Sovyetler Birliği'nin çöküşüne ve Çin yönetiminin izlediği politikalara dayanarak kapitalizmin zafer kazandığı ve Rusya ile Çin'i de içine alarak kapitalist küresel sistemin tamamlanacağı iddia edilmişti. Peki sonuç ne oldu? Ekonomik ve askeri olarak büyüyen Çin, küresel kapitalist sistemi rahatlatmadığı gibi sistem için yeni bir rakip durumuna geldi. Rusya'da benzer bir durumu yaşıyor.

Ortadoğu'nun birçok bölgesindeki savaş durumu devam ediyor. ABD-İran gerginliği ve savaşı bölge üzerinde sürüyor. Bir yandan nükleer anlaşma konusu müzakere edilirken, bir yandan da çatışmalı durum olduğu gibi yaşanıyor. Irak'ta bir türlü yeni hükümet kurulamıyor. Irak ve Suriye'de kriz durumu sürerken, ABD ve İsrail'in bu ülkeleri parçalayacağı görüşü daha yüksek sesle dillendiriliyor. İsrail-TC ilişkileri yeniden geliştiriliyor. Yine TC-Suudi ilişkilerinde gözle görülür bir gelişme var. KDP, neredeyse AKP-MHP ile kardeş parti haline getirildi.

Yaklaşık son on yıldır izlediği politikalar ve son Ukrayna saldırısı bu durumu açıkça gösteriyor. Küresel tekeller için Rusya ve Çin kaynaklarını sömürmek iyiymi. O zaman kapitalist Rus oligarkları 'demokratik dünyanın' sevimli çocuklarıydılar. Ama şimdi varlıklarına el konulan ve 'diktatörlükle' itham edilen duruma geldiler. Peki bu oligarkları ve diktatörleri kim ve hangi sistem yarattı?

Yine bazı çevreler, ABD'nin Afganistan'dan çekilmesi ardından Ortadoğu'nun küresel önemini kaybettiğini, üçüncü küresel savaşın merkezinin Pasifik'e kaydığını, artık yeni dönemde ABD-Çin savaşının yaşanacağını iddia etmişlerdi. Fakat söz konusu iddiaların daha mürekkebi kurmadan Ukrayna üzerindeki Rusya-NATO savaşı gündeme geldi. Açık ki Ukrayna savaşının her şeyin belirleyici

cisi olacağını iddia edenler gibi, Pasifik savaşının merkez olacağını iddia edenler de yanılmışlardı. Peki, doğru olan nedir? 3. Dünya Savaşı'nın tek bir bölgede değil, birkaç bölgede birlikte devam edebileceğidir. Bununla birlikte Ortadoğu'nun merkezi rolünü ve önemini devam ettireceğidir.

Pasifik'te Çin'e karşı yeni bir ittifak oluşturuldu

Şimdi her üç bölgede de benzer durumlar yaşanıyor. ABD, Avrupa'da NATO'yu daha da genişleterek, Rusya'ya karşı etkili bir mücadele yürütmeye çalışıyor. Ukrayna'yı da böyle bir mücadelenin merkezi yapıyor. Deniyor ki, Rusya yönetimi mevcut Ukrayna savaşı için yıllardır hazırlanıyordu. Peki, ABD ne yapıyordu? Şimdi çok daha net bir biçimde açığa çıkıyor ki, ABD de tıpkı Rusya gibi yıllardır Ukrayna savaşı için hazırlanıyordu ya da Ukrayna'yı böyle bir savaşa hazırlıyordu. Yani işbirlikçi Ukrayna yönetimi 1990'ın işbirlikçi Kuveyt yönetimi olurken, Putin yönetimi de Saddam yönetiminin durumuna düşüyordu.

Aynı ABD, Pasifik alanında da Çin'e karşı benzer bir ittifak oluşturup etkili çıkar mücadelesi geliştirmeye çalışmaktadır. Nitekim bir süre önce ABD'nin, İngiltere dahil bazı Pasifik ülkeleriyle birlikte Çin'e karşı yeni bir ittifak oluşturduğu açıklandı. Bu temelde Pasifik mücadelesinin giderek kızışacağı ifade edildi. Belki de bu tür ittifaklara katılabilmesi için İngiltere Avrupa Birliği'nden ayrıldı.

Diğer yandan, Ortadoğu'nun birçok bölgesindeki savaş durumu devam ediyor. ABD-İran gerginliği ve savaşı bölge üzerinde sürüyor. Bir yandan nükleer anlaşma konusu müzakere edilirken, bir yandan da çatışmalı durum olduğu gibi yaşanıyor. Irak'ta bir türlü yeni hükümet kurulamıyor. Irak ve Suriye'de kriz durumu sürerken, ABD ve İsrail'in bu ülkeleri parçalayacağı görüşü daha yüksek sesle dillendiriliyor. Dahası son dönemde diplomatik trafik daha da hızlanmış durumda. İsrail'in çeşitli Arap devletleriyle ilişkileri son derece ileri düzeye ulaştırıldı. İsrail-TC ilişkileri yeniden geliştiriliyor. Yine TC-Suudi ilişkilerinde gözle görülür bir gelişme var. KDP, neredeyse AKP-MHP ile kardeş parti haline getirildi.

Deniyor ki, mevcut ABD yönetimi, İran'a karşı, merkezinde İsrail ve Arap devletlerinin bulunduğu bir Ortadoğu ittifakı hazırlamaya çalışıyor. Son İsrail ve Suudi görüşmeleri, sanki TC devletinin de söz konusu bu ittifaka dahil edildiğini gösteriyor. Bu biçimde İran, bölgesel bir ittifak tarafından kuşatma altına alınmaya çalışılıyor. Böylece İran'a karşı savaşta ABD yönetimi yeni bir hamle yapacak.

Kuşkusuz bu görüşün önemli bir gerçek payı olabilir. Ortadoğu'da son derece hareketlenen diplomasi trafiğinin bir boyutunu bu oluşturuyor. Fakat diğer bir boyutu da Ortadoğu petrol ve doğal gazının Avrupa'ya daha fazla taşınması oluşturuyor. Kendilerince Ukrayna savaşı nedeniyle Rusya üzerinden sağlanan petrol ve doğal gaz akışının kesilmesi bu biçimde telafi edilmiş olacak. Avrupa ve ABD, bu biçimde Rusya doğal gazına bağımlı olmaktan kurtulacak. Geçmişte Rusya'nın müdahalesi nedeniyle Ortadoğu ve Doğu Akdeniz'de bu yönlü birlik oluşturulmadığı gibi karşı ittifaklar ortaya çıkıyordu. Ancak şimdi Ukrayna savaşının etkisiyle Rusya müdahalesi zayıfladı ve ABD öncülüğünde birliğin önü açılmış oldu.

Bu duruma bazı çevrelerce "ABD'nin üç NATO'su" deniyor. **Birincisi** Avrupa'daki mevcut olandır ve daha da genişletilerek Rusya'ya karşı mücadelede kullanılacaktır. **İkincisi** Çin'e karşı Pasifik'te oluşturulan beşli ittifaktır. **Üçüncüsü** ise, İran'a karşı oluşturulmaya çalışılan Ortadoğu NATO'suymuş. Kuşkusuz bunlar tartışılan ve değerlendirilen hususlardır. Bilgi edinilmesinde ve siyasi değerlendirmelerde kullanılmasında belli bir yarar vardır. Aşırı bir ABD merkezli görüş olarak eleştirilebilir. Fakat günümüzün çok merkezli kapitalist modernite sisteminde ABD'nin birinci pozisyonunda olduğu da açıktır. Önder Apo'da mevcut durumu böyle tanımlamaktadır. Her ne kadar Trump yönetimi ABD'yi içe yönleltiyse de Biden yönetimiyle birlikte bu durum değişti ve mevcut ifade edilenler ortaya çıktı.

Tabi bunlar ABD'nin hesapları ve planları olabilir. Ancak bunların uygulanıp uygulanamayacağı veya ne kadar uygulanabileceği belli değildir. Örneğin ABD, Avrupa devletlerini Rusya'ya karşı mücadeleye ne kadar yönleltebilecek ve böyle bir mücadele içinde ne kadar tutabilecektir? Açık ki bu durum tam belli değildir. Şimdilik Rusya'ya karşı yaptırımlara yöneltebilmektedir, ancak bu durumun ne kadar ve nasıl devam edeceği belirsizdir. Yine Pasifik ittifakını ne kadar geliştirip devam ettirebilecektir; bu da belli değildir. Zaten Avrupa devletlerini böyle bir ittifak ve mücadele içine sokamamaktadır. Onun için İngiltere'nin AB'den ayrılmış olma ihtimali güçlüdür. Ortadoğu'ya gelince, ABD zaten baştan beri Avrupa devletlerini, özellikle Almanya ve Fransa'yı İran'a karşı aldığı tutum ve geliştirdiği yaptırımlar içine çekememişti. Avrupa devletleri İran'ın mevcut yönetimiyle her zaman iyi ekonomik ilişki içinde olmuşlardır. Dolayısıyla bundan sonra da İran ile savaşır duruma sokulmaları zordur. Elbette bu durum Ortadoğu'da İran'a karşı birleştirilmek istenen güçleri de etkileyecektir. Herhalde bu nedenle ABD yönetimi bölgesel ittifaklar oluşturmaya yönelmektedir. Açık ki Rusya, Çin ve İran'a karşı birlikte mücadele etmesi çok zordur. Bu durum adeta Asya'ya karşı mücadele etmek anlamına gelir ki, Avrupa ve Amerika birleşse bile bunda başarılı olmaları artık imkânsız gibidir. Dahası önümüzdeki kasım ayında yapılacak ara seçimde Biden yönetimi kaybederse, yeniden Trump çizgisiyle uzlaşmak zorunda kalabilir. Kısaca sonrasının nasıl olacağını gelişmeler gösterecektir.

Ortadoğu petrolünün ve doğal gazının Avrupa'ya aktarılması

Elbette her üç bölgedeki durum da TC devletini ve Özgürlük Hareketimizi yakından etkilemektedir. AKP-MHP faşizminin 14 Nisan günü havadan başlattığı ve 17 Nisan'dan itibaren karadan işgale dönüştürdüğü saldırı, çok büyük ölçüde Ukrayna savaşından etkilenmiştir. Kuşkusuz en fazla etkilenen de Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler ve çatışmalardır. Hem İran'a dönük sözü edilen kuşatma durumu ve hem de Ortadoğu petrolünün ve doğal gazının Avrupa'ya aktarılma durumu Özgürlük Mücadelemizi doğrudan etkilemektedir. Çünkü, diğer etkenler yanına bir de söz konusu enerjilerin aktarılma yolu meselesi vardır. Eğer ABD ve Avrupa Birliği TC devleti ile anlaşır-

sa, o zaman en kısa ve ucuz yol Kürdistan üzerinden geçecektir. Tabi mevcut TC-KDP ittifakı bir süredir işte bu temelde oluşturulmuştur. Yol anlaşmasını bu ittifak yapacak, bu işlemin gerçekleşebilmesi için de PKK'nin imhası ve etkisiz kılınması gerekecektir. O zaman TC ve KDP ittifakı, söz konusu yolun işleyebilmesi için PKK'nin birlikte etkisiz kılınmasını AB'ye ve ABD'ye daha fazla dayatacaktır. Nitekim daha şimdiden böyle bir dayatma söz konusudur ve ileriki süreçte bu durum daha çok artabilecektir.

3. Dünya Savaşı yeni bölgelere yayılarak devam etmekte, fakat mevcut savaş da sistemin kriz ve kaosunu hafifletmeye yetmemektedir. 2. Dünya Savaşı gibi bir savaş içine girmeyi ise mevcut silah düzeyi ile taraflar göze alamamaktadır. Kapitalist modernite

Sistem karşıtı diğer güçlerin durumu çok daha geri ve zayıf haldedir. Bir dönem etkili görünen ekolojist hareketler, yeşilcilerin partileşerek sistem içine girmeleriyle ve bunun dışında kalanların da marjinalleşmesiyle daha geri ve zayıf duruma düşmüştür. Aslında yeşil partilerin sistem içinde belli bir etkinlikleri gelişmektedir. Fakat reformist yapılarıyla bu gücü alternatif sistem mücadelesine dönüştürememektedirler. Gençlik hareketlerinin her alanda özel savaş etkisi altına alındığı ve iyice zayıf konuma getirildiği gözlenmektedir. Yine işçi ve emekçi hareketleri oldukça zayıf ve reformist duruma düşürülmüştür.

Fakat somut durum böyledir diye, bu durum demokratik modernite çizgisinde alternatif sistem çıkışlarının olamayacağı anlamına gelmez. Ka-

şın'de, daha sonra ise Zap'ın batısı ile Metîna'da nasıl bir savaşın yaşandığını hemen herkes biliyor.

17 Nisan işgal saldırısının nedenleri ve amaçlarına gelince, aslında bu durumu biz Mayıs Talimatı'nda geniş olarak değerlendirmiştik. AKP-MHP faşizminin 2021 yılında önce Garê'de, daha sonra ise Metîna, Zap ve Avaşin'in sınır hattındaki işgal saldırılarında ciddi bir biçimde kırıldığını ve böyle yeni bir saldırı yapacak güçten düştüğünü belirtmiştik. Ancak buna rağmen 17 Nisan işgal saldırısı gündeme geldi. Neden? Çünkü Ukrayna savaşı kapsamında yaşanan gelişmeler AKP-MHP faşizmine böyle yeni bir saldırı yapma imkânı ve gücü verdi. Bu temelde ABD ve KDP'nin desteği ve teşviki AKP-MHP faşizmini böyle bir işgal saldırısına yöneltti.

Elbette bununla birlikte TC'nin tarihi "Misak-ı Milli" hedefleri de vardı. TC kurucusu Mustafa Kemal, Hatay'ın işgal ve ilhakında olduğu gibi, fırsat bulunduğu zamanda geçmişte Misak-ı Milli içinde yer alan toprakların yeniden parça parça işgal ve ilhak edilmesini vasiyet etmişti. Yani Kürdistan'ın Rojava ve Başûr parçalarının ele geçirilmesini istemişti. AKP-MHP faşist-soykırımcı diktatörlüğü ise, bunun için imkân ve fırsatların oluştuğunu değerlendirmişti. Bu temelde faşist şef Tayyip Erdoğan, söz konusu işgal ve ilhak planını BM Genel Kurulu'na sunmuş, hazırladığı haritayı herkese göstermişti. Bu çerçevede de 26 Ağustos 2016 tarihinden itibaren Suriye ve Irak sınırlarını geçerek söz konusu işgal saldırılarını başlatmıştı. Kısaca böyle bir işgal ve ilhak saldırısı AKP-MHP faşizmi için yerine getirilmesi gereken bir görevdi. Nitekim

fırsat ve imkân bulunduğu her durumda bunun gereğini yerine getirmek zorundaydılar. Ukrayna savaşı temelde kısmi bir imkân ve fırsat oluşunca ve ABD ile KDP'nin somut desteği ortaya çıkınca da söz konusu "milli görevi" yerine getirmek istediler.

Tabi bunlarla birlikte AKP-MHP faşizminin ucuz zafer kazanma ve bu temelde içerdeki oy oranını artırma arayışı da vardı. Eğer bunu başarırca hileli ve göstermelik bir seçim de yaparak faşist iktidarını yenilemeyi hesaplıyordu. Nitekim böyle bir fırsat ve imkân da bulunca, Zap ve Avaşin derinliklerine yönelik yeni bir işgal saldırısında kullanmak istedi. Kuşkusuz söz konusu amaçları doğrultusunda da hızlı ve yoğun bir saldırı ile gerilla direnişini kırmayı, belki de gerillayı alandan kaçtırmayı, böylece kendi açısından yeni bir zafer kazanarak iktidar ömrünü uzatmanın gerekçelerini elde etmeyi hedefledi.

Gerilla AKP-MHP

faşizmini Zap'a kilitledi

AKP-MHP faşizmi başlangıçta söz konusu hedefe uygun bir biçimde ve yoğun bir askeri ve teknik güçle dar bir alana dönük işgal saldırısı yürüttü. Bu temelde Çiyayê Reş, Şikefta Birindara, Karker, Kurêjahro, Şehit Şahin ve Werxelê alanlarını hedefledi. Hızlı ve somut sonuç alabilmek için, her alana birden yoğun güç indirmek iste-

di. KDP alanını kullanarak güçlerini ve helikopterlerini Başûr'dan hareket ettirdi. Hazırladığı çete güçlerini kullanarak, belli bir savaş zayıflığını da göze aldı. Tabi yönetimimiz siyasi gelişmeler temelinde böyle bir işgal saldırısının başlatılabileceğini değerlendiriliyordu ve bu temelde gerillanın önemli bir hazırlığı da vardı. Çoğu alanda gerilla söz konusu havadan indirmelere fırsat vermedi. Bunun üzerine düşman hem havadan indirme çabalarını sürdürdü ve hem de sızma yaparak karadan ilerlemeye ve tepeleri bu temelde tutmaya yöneldi. Bu da fark edilince, çok sayıda karadan ilerleme gücü yine gerilla eylemleriyle darbe-nip düşman hareketi sınırlandırıldı ve hızı yavaşlatıldı. Gerillanın koordineli tünel ve tim savaşı AKP-MHP faşizminin hızlı ve somut sonuç alma planını boşa çıkartmayı bildi.

İşte bu durum AKP-MHP faşizminin 17 Nisan işgal saldırısını ciddi bir çıkmaza soktu. Gerillayı Zap'ta kilitlemek üzere saldırı başlatan AKP-MHP faşizmi, böylece kendisi kilitlenmiş hale geldi. Başka bir deyişle adeta batağa saplanmıştı. Böyle bir durumda kuşkusuz geri çekilemezdi. Çünkü geri çekilmek demek, Şubat 2008 Zap saldırısında Yaşar Büyükanıt ve İlker Başbuğ'un durumuna düşmek demektir. Bunun da ne anlama geldiği İlker Başbuğ'un yargılanma ve hapse atılma durumuyla netlik kazanmıştı. Günümüz Zap saldırısının sözde komutanları Tayyip Erdoğan ve Devlet Bahçeli böyle bir duruma elbette düşmek istemiyordu. Bunun üzerine yeni arayışlara girdiler ve bazı yeni adımlar atmaya yöneldiler.

Peki neydi bu yeni adımlar? Kuşkusuz bunun bir yanı savaş alanına daha fazla çete sevk etmek ve daha çok yasak silah kullanmaktı. Ayrıca KDP'yi daha çok savaşın içine çekmek ve imkânlarından faydalanmaktı. Diğer önemli bir yan ise, özellikle Çiyayê Reş ve Rubar Tepesi alanlarını koruyabilmek için savaşı Zap'ın batısına yaymaktı. Nitekim 25 Mayıs tarihinden itibaren Cudi, FM ve Hakari tepeleri alanlarına indirme yaparak ve savaşı Metîna'ya taşıyarak bunu gerçekleştirmeye çalıştılar. Yani savaşı Zap'ın batısına taşıma düşmanın bir istemi ve başarısının sonucu değildi. Tersine Zap ve Avaşin alanlarında içine girdiği çıkmazdan kurtuluş için çare arayışındaydı. Tabi Zap'ın batısının AKP-MHP faşist çeteleri için çare olması mümkün değildi. Gerilla için çok daha mükemmel olan bu alanlar, ancak AKP-MHP faşizminin daha çok ölüm ve çıkmaz alanları olabilirdi. Nitekim sonuç öyle de oldu. AKP-MHP faşizmi en büyük darbeleri saldırdığı bu yeni alanlarda yedi.

AKP-MHP faşizmi için Ukrayna savaşının oluşturduğu imkânlar tükeniyor ve zaman gittikçe daralıyor. Bu biçimde doğusu ve batısıyla Zap alanını işgal edemediği ve ilhak görevini başaramayacağı açığa çıkmış bulunuyor. Daha da önemlisi, iktidar ömrünü uzatabilmek için AKP-MHP faşizmine Zap sahasında ucuz bir zafer kazanma imkânı giderek tamamen yok oluyor. Gündem saptırarak başarısızlığını gizleyecek yeni verilere ve yeni ucuz zafer kazanma alanlarına ihtiyacı var. Belli aralıklarla gerçekleştirilen Şengal saldırıları ile Yunanistan'la yaratılan suni gerginlik durumları esasta gündem saptırma anlamına geliyor. Bir süredir Rojava'ya dönük saldırı tehditleri ise, yeni kolay ve somut zafer kazanma ve buna dayanarak iktidar ömrünü uzatmaya çalışma arayışını oluşturuyor.

Tabi bunlar AKP-MHP faşizminin hesapları ve arayışlarıdır. Sonuç verip vermeyeceği ise pratikte belli olacaktır. Nitekim gündem saptırma arayışları çok fazla etkili olmamıştır. Rojava'ya dönük saldırı tehdidi ise efendilerinden icazet alamadığı için şimdiye kadar gerçekleşmemiştir. Öyle anlaşıyor ki, bazı nedenlerle ABD ve Rusya istedikleri icazeti vermemektedir. En azından şimdiye kadarki durum böyledir. Bu durumu aşabilmek için, AKP-MHP faşizminin şantaj politikalarına hız verdiği görülmektedir. İsveç ve Finlandiya'nın NATO'ya girme meselesini tamamen böyle bir şantaj aracı haline getirdiği ortadadır. Yine Rusya ilişkilerini de bu temelde kullanmak istemektedir. Dolayısıyla Rojava'ya dönük saldırı tehditleri ciddiye alınmak ve hazırlıklı olunmak durumundadır.

Çok açık ki, genelde PKK'ye dönük imha ve tasfiye saldırıları için, özelde ise Kuzey-Dogu Suriye'ye yönelik yeni işgal saldırıları için gereken imkân ve desteği elde edebilme noktasında AKP-MHP faşizmi elindeki tüm kozları kullanacaktır. Bu çerçevede İsveç ve Finlandiya'nın NATO'ya katılma meselesini şimdiye kadar kullandı ve sonuna kadar kullanacağı açıktır. Yine Ortadoğu petrol ve doğal gazının Türkiye üzerinden Avrupa'ya aktarılması konusunu pazarlayacak, bu çerçevede PKK'ye karşı imha saldırıları için daha fazla ve uzun süreli imkânlar elde etmeye çalışacaktır. Bu temelde kolaylaştırıcı etken olarak KDP işbirikçiliğini sonuna kadar kullanacaktır. Tabi Türkiye'nin imkânlarını da tümüyle pazarlayacaktır.

Bu konularda AKP-MHP faşizmini engelleyecek ciddi bir şey bulunmamaktadır. Türkiye'nin pazarlanacak ekonomik ve siyasi imkânları az değildir. ABD ve NATO'nun PKK'ye bu kadar fazla saldırması ve KDP'yi bu denli esas alması, yeni süreçte şimdiye kadar bolca lafı edilen demokrasinin izinin bile kalmayacağını ve bazıların dillendirdiği sözde yeni sistemin daha çok diktatöryal olacağını göstermektedir. ABD ve NATO'nun özgür Kürdistan'a bu kadar karşı çıkması ve KDP işbirikçiliğini bu kadar esas alması bunun açık göstergesidir. Bu da AKP-MHP faşizmi için ciddi bir imkân demektir.

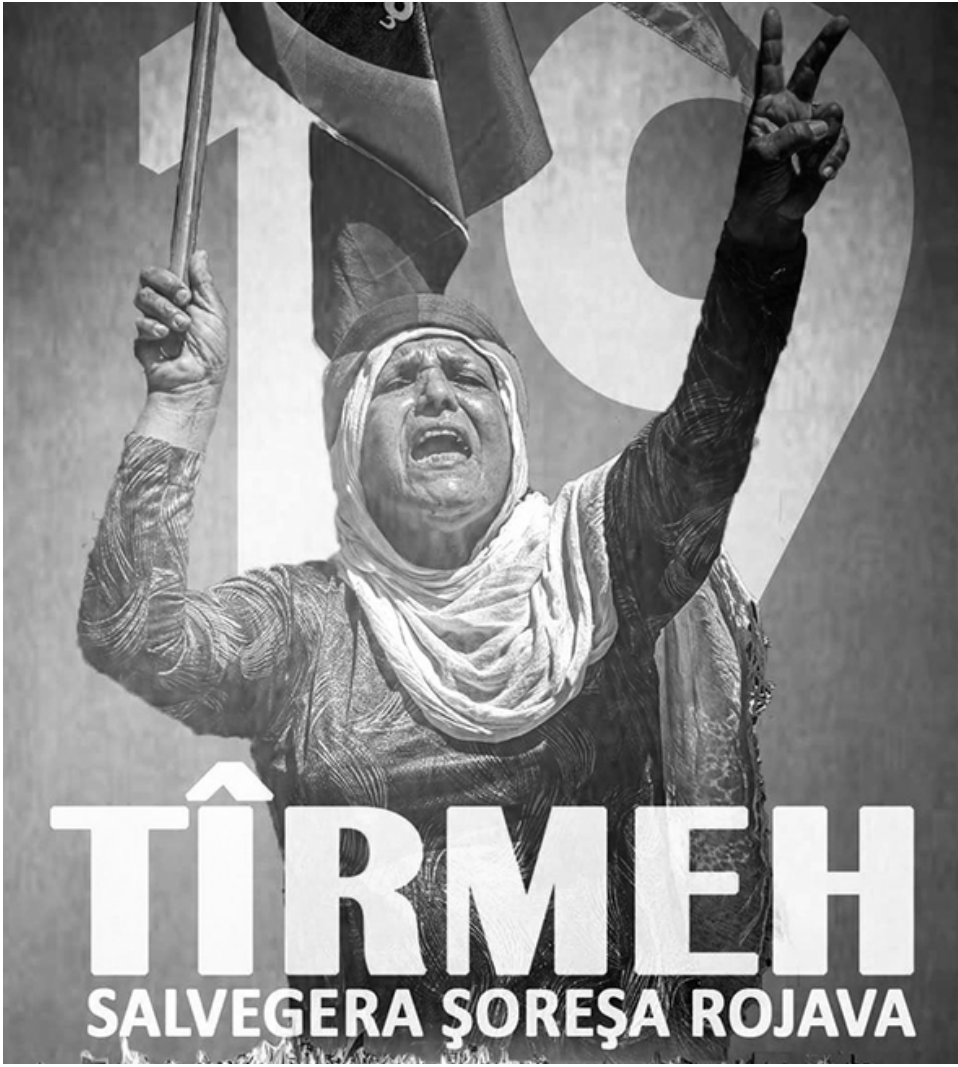
KDP işbirikçiliği etkisiz

kılınmadıkça Kürt

özgürlüğü gerçekleşmez

KDP gibi bir desteği değil AKP-MHP faşizmi, dünyada hiçbir güç bulamaz. Çünkü talan edeceği sınırlı bir toprak üzerindeki sınırsız egemenliği karşısında tüm ülkeyi ve ulusu bu düzeyde satabilen başka bir güç örneği bu dünyada bulunmaz. KDP'nin geldiği nokta işte böyle bir nokta olmaktadır. Geçmiş tarihi süreçte ve özellikle Lozan sürecinde örnekleri görülen işbirikçilik türleri KDP tarafından çoktan aşılımıştır. KDP işbirikçiliği etkisiz kılınmadıkça Kürt özgürlüğünün gerçekleşmeyeceği açıktır.

Kuşkusuz bir de Türkiye siyasetinin durumu vardır. CHP etrafında toplanan altılı masadan oluşan sistem içi muhalefetin aslında Türkiye'nin temel sorunlarıyla hiçbir ilişkisi yoktur. Türkiye siyasetinin geleceği Zap savaşında belirlenirken, muhalefet bu savaşta habersiz gibi davranmaktadır. Muhalefet bu yaklaşımla AKP-MHP faşizmine tam destek vermektedir. Muhalefetin Kürt sorunu zihniyet ve siyasetinin AKP-MHP faşizminden



sistemi azami kâr ve birikim mantığını da aşip demokrasiye duyarlı hale gelemediği için, mevcut kriz ve kaos durumunu düşük yoğunluklu bölgesel savaşlarla, özel savaş ve kriz yönetimleriyle sürdürmeye çalışmaktadır. Sistemin bu durumdan kendi gücüyle çıkacağına ve kriz-kaos durumunu hafifleteceğine dair herhangi bir işaret şimdilik gözükmemektedir. Dolayısıyla gerilla tek çare olarak alternatif bir sistem çıkışı kalmaktadır. İnsanlığın kaderi ve geleceği böylesi bir çıkışın gerçekleşmesine bağlıdır. Bu da sistem karşıtı güçlerin bilinç, örgütlenme, birlik ve eylemliliğiyle gerçekleşebilecek bir durum olmaktadır.

Ne yazık ki, mevcut durumda gözükene, sistem karşıtı güçlerin bilinç, örgütlenme ve eylem bakımından zayıf olması durumudur. Söz konusu zayıflığı aşmaya çalışan birinci güç kuşkusuz kadın özgürlük hareketleridir. Bu çerçevede önemli bir bilinçlenme, örgütlenme ve eylem durumu yaşanmaktadır. Dünyanın dört bir yanında farklı düzeylerde de olsa kadın mücadeleleri söz konusudur. Ancak bunların doğru bir kadın özgürlük çizgisi temelinde gelişmemesi, birlik olup etkili hale gelmemesi için erkek egemen zihniyet ve siyasetin ideolojik düzeyde, tek tek devletler eliyle ve ittifak dahilinde çok yoğun bir saldırısı vardır. Bunları dikkate alarak, bu hususları aşma ve kadın özgürlük mücadelesini her alanda örgütlü ve eylemli kılma gereği ortadadır.

pitalist modernite sisteminin çözümsüzlüğü ve sürekli derinleşen krizi, sistem dışı güçleri daha çok arayışa yöneltmektedir. Dahası böylesi dönemlerde gerçekten de bir kıvılcım tüm bozkırı tutuşturabilir. Mao'nun bu belirlemesinin küresel düzeyde hayat bulacağı koşullar yaşanmaktadır. Toplumsal var oluşun kuantumik hareketi de böylesi çıkışları olasılık dahilinde görmektedir. Dolayısıyla sistemin iç durumunu tartışıp ne yapabileceklerini sorgulamak yerine, esas olarak sistem dışı güçlerin alternatif çıkışı üzerinde yoğunlaşmak, 'zayıftırılar, kısa sürede bir gelişme olmaz' demek yerine umutla bu güçlerin eğitim, örgütlenme ve eylem faaliyetlerini geliştirmek daha doğrudur. Önder Apo'nun geliştirdiği Demokratik Uygarlık çizgisi bizden bunu istemektedir.

AKP-MHP faşizminin ucuz

zafer kazanma arayışı

Değerli Yoldaşlar!

AKP-MHP faşizminin havadan 14 Nisan'da, karadan ise 17 Nisan'da başlattığı Zap ve Avaşin'e, 25 Mayıs'tan itibaren ise Metîna'ya yönelik işgal saldırıları iki buçuk ayını dolduruyor. Merkez Karargah Komutanlığımız ve HPG-BİM, bu temelde yaşanan savaşın bilançosunu günlük, haftalık ve aylık olarak kamuoyu ile paylaşıyor. Dolayısıyla önce Zap ve Ava-

hiçbir farkının olmadığı çok iyi görülebilmektedir. Bu da aslı dururken taklidine gerek olmaması misali, Kürdistan'da savaş sürdükçe AKP-MHP iktidarının değişmesinin zor olacağı anlamına gelmektedir.

Açık ki AKP-MHP faşizmi için sadece iki handicap söz konusudur. **Bi-rincisi** gerillanın fedai çizgide direnmesi ve Zap örneğinde olduğu gibi yenilmemesi ve **ikincisi** de AKP-MHP faşizmi için zamanın daralmasıdır. Yirmi yıldır iktidarda olan AKP için belli ki artık zaman daralmış durumdadır. Dolayısıyla elini çabuk tutması ve hızlı zafer kazanması zorunludur. Bu da elbette ki öyle kolay olmamaktadır. Bu noktada Kürdistan Özgürlük Gerillası giderek artan bir güçle direnmekte ve AKP-MHP faşizminin zafer kazanmasına fırsat vermemektedir. Tabi AKP-MHP belasından kurtulabilmek için bu durum da yeterli olmamaktadır. Gerillanın halkı da savaşa çekerek AKP-MHP faşizmini yenilgiye uğratma gücünü göstermesi gerekmektedir.

ABD müdahalesi bölgede ciddi hiçbir çözüm ortaya çıkarmamıştır

Değerli Yoldaşlar!

Çok açık ki, önümüzdeki bu bir yıl hem kapitalist modernite sistem için, hem Türkiye için, hem de bizim için çok önemli bir yıl durumundadır. Siyaseten oldukça kritik bir yıla girdiğimiz söylenebilir. Belki de mücadele tarihimizin en kritik yıllarından biri olarak görülebilir. Bu durum, güçlü devrimci çıkışlar yapmak için daha fazla imkân ve fırsata sahip olmayı içerdiği gibi, ciddi saldırılara maruz kalma ve tehlikeler içermesi açısından da böyledir.

Öncelikle kapitalist modernite sisteminin çok daha derin bir kriz ve kaos yaşadığı açıktır. Sistem son yirmi yıldır Ukrayna krizi gibi ağır bir durumla karşı karşıya gelmemiştir. Kuşkusuz Ortadoğu ve Güney Asya'da yaşadıkları da önemlidir, fakat Ukrayna krizi kadar sistemi göbeğinden zorlayan bir yapıya sahip değildir. Kaldı ki Ortadoğu krizi ve kaosu da devam etmektedir. Otuz iki yılı bulan aktif ABD müdahalesi bölgede ciddi hiçbir çözüm ortaya çıkarmamıştır. Tersine sorunları daha da ağır ve karmaşık hale getirmiştir. Mevcut ağırlığıyla Ortadoğu krizi ve kaosu da sürmektedir. Dahası bunlara bir de Pasifik krizi eklenmiş bulunmaktadır. Geçen süreçte tüm gücünü kullanmasına rağmen Ortadoğu krizine ciddi hiçbir çözüm getiremeyen sistem şimdi bir de buna Ukrayna ve Pasifik krizinin eklenmiş olması durumuyla karşı karşıyadır. Bu da kapitalist sistem içi çelişki ve çatışmaların daha çok artacağı anlamına gelmektedir.

Kuşkusuz kapitalist modernite sisteminin çelişki ve çatışmalarının artması Demokratik Modernite güçleri açısından kötü değildir. Tersine devrimci mücadele için daha çok fırsat ve imkânın ortaya çıkmasına yol açar. Bu olumlu yandır ve önseziyle ve doğru yaklaşımla önceden görüp etkin değerlendirmeyi gerektirir.

Fakat hiçbir şey tek yanlı değildir ve düz bir biçimde gelişmez. Sistem içi çelişki ve çatışmaların artmasının olumlu yanları olduğu gibi, tersine olumsuz yanları da mevcuttur. Örneğin bir süredir NATO'nun durumu ve İsveç ile Finlandiya'nın NATO'ya katılması tartışılmaktadır. TC devletinin bu durumu PKK'ye karşı pazarlık konusunu yaptığı ve bu temelde NATO'yu

Kürt soykırımına daha aktif destek verir hale getirmeye çalıştığı açıktır. Nitekim yapılmakta olan NATO toplantısının da en önemli gündemlerinden biri budur ve TC ile İsveç ve Finlandiya'nın anlaştığı ifade edilmektedir. Peki bu anlaşma ne karşılığında oldu? Çok açık ki Kürtler ve PKK karşılığında oldu. "Teröre karşı mücadele ve Türkiye'nin güvenliğinin korunması" adı altında İsveç ve Finlandiya devletlerinin TC'ye daha çok siyasi ve askeri destek vermesi ve Kürt soykırımına daha çok ortak olması temelinde gerçekleşti.

Burada denebilir ki 'olsun' zaten tüm NATO ve kapitalist modernite sistemi Kürt varlığına ve özgürlüğüne karşı değil mi? Evet karşı da söz konusu bu karşıtlığın aktifleşme düzeyi de bizim açımızdan önemlidir.

Diğer yandan, Ukrayna savaşı ve krizinin sistem içi ilişkileri nasıl şekillendireceği tam belli değildir. Rusya ile belli bir çatışmaya girilmiş ve Sovyetler Birliği'nin yıkılışından bu yana oluşturulmaya çalışılan ilişkilerin çok önemli bir bölümü kırılmıştır. Buna karşılık sistem içinde ABD'nin ve NATO'nun etkinliği artmış ve bu bayrak altında birlik olma eğilimi güçlenmiştir. Fakat bu her iki durumun da nasıl somutlaşacağı henüz belli değildir. Mevcut NATO toplantısıyla birlikte önümüzdeki yıl boyunca bu konu en temel bir gündem olarak yer alacaktır. Böyle bir süreçte kapitalist modernite sistemi içinde demokratik çıkışlar olabilir ve eğer gerçekleşirse bu tür çıkışlar elbette önemlidir. Ancak bunun tüm sistem açısından geçerli olmayaacağı, tersine sistemin demokrasiyi daha da daraltarak militarizme ve daha çok baskıcılığa kayacağı söylenebilir. Kuşkusuz bu da faşist ulus-devlet diktatörlüklerini daha çok destekleme ve besleme anlamına gelecektir.

Bu noktada Ortadoğu petrol ve doğal gazının Avrupa'ya daha çok taşınması konusu da bizim açımızdan önemli olmaktadır. Çünkü en kolay yol Türkiye üzeri aktarımdır ve o da Kürdistan'dan geçmektedir. Kürdistan bu temelde de daha fazla küresel çelişki ve çatışmaya sahne olacaktır. Eğer öngörülür olunur, doğru yaklaşımlar ve bu durum Kürdistan'ın özgürlüğüne bağlanabilirse, bu durumda özgürlük mücadelesi açısından daha çok fırsat ve imkân ortaya çıkar. Çünkü en istikrarlı işleyiş ancak Kürdistan'ın özgürlüğü temelinde olabilir. Kürt inkâr ve imhası her zaman çatışma ve istikrarsızlık doğurur. Fakat azami kâr da daha çok baskı ve egemenlik ister. Dolayısıyla azami kâr sistemi esas olursa, bunun TC-KDP ittifakına dayanacağı ve bu temelde de PKK'nin imhasının gerekeceği açıktır. Böyle bir durumda mevcut olan işgal ve ilhak saldırılarının daha da artması ve uzun bir sürece yayılması anlamına gelir.

Görülüyor ki önümüzdeki yılda küresel sistem kendi içinde ve Kürdistan etrafında son derece hareketli olacaktır. Bu, siyasi, ekonomik ve askeri hareketlilik Kürdistan özgürlük mücadelesini geliştirmek için önemli imkânlar ve fırsatlar yaratacağı gibi, ciddi tehdit ve tehlikeler de ortaya çıkartabilecektir. Söz konusu bu durumu daha şimdiden öngörüp, imkân ve fırsatları artırıcı ve bunları etkin kullanıcı bir sürecin gelişmesi için büyük bir duyarlılıkla çaba harcamak gerekir. Kuşkusuz bizim açımızdan esas olan öz gücümüz ve devrimci halk savaşı stratejisi temelinde gelişen silahlı direniştir. Fakat bunların etkili gelişip başarılı olabilmesi için

de ciddi bir politik yaratıcılığa ve etkinliğe ihtiyaç vardır.

TC derin devleti yüzüncü yılı soykırımın zafer yılı yapmak istemektedir

Benzer bir durum Türkiye'nin içi açısından çok daha belirgin olmaktadır. Önümüzdeki Ekim ayıyla birlikte cumhuriyetin yüzüncü yılına girilecektir ki, bu temelde Kürt soykırımına zafer ilan edebilmek için yoğun bir çaba ve hazırlık vardır. TC derin devleti yüzüncü yılı soykırımın zafer yılı yapmak istemektedir. Faşist şefler Tayyip Erdoğan ile Devlet Bahçeli her fırsatta bu durumu dile getirmektedir. Muhalefet karşısında bu temelde ciddi bir etkinlik de kazanmaktadır. Bizim de bu gerçeği dikkate alıp ona göre hareket etmemiz gereklidir.

Şurası açık bir gerçektir ki, Kürt düşmanlığı ve soykırımı dışında mevcut devletin yüz yıl önce kurulmuş cumhuriyetle çok fazla bir bağı da kalmamıştır. Çok açık ki, cumhuriyete zemin oluşturan İttihat ve Terakki Cemiyetinin yönü Orta Asya'ya dönmüştü ve Enver Paşa Orta Asya bozkırlarında savaşırken öldü. Cumhuriyeti kuran Mustafa Kemal'in yönü ise Avrupa'ya dönmüştü ve Türkiye'yi Avrupalı yapabilmek için çalıştı. İktidarı ve muhalefetiyle şimdiki TC siyasetinin ise aslında hiçbir yönü bulunmuyor. İki cami arasında kalmış beynamaz gibi, ne Avrupalı olabiliyor ne de Orta Asya'ya dönebiliyor. İşte bu şekilsizlik daha çok tehlikelidir. Çünkü her yöne savrulmaya açıktır. Dahası tüm imkânları toplayarak sadece Kürt halkına saldırmakta ve Kürt soykırımını tamamlamaya kilitlenmiş bulunmaktadır.

Kuşkusuz önümüzdeki yılın bir de seçim yılı olması gerçeği var. Haziran sonu itibarıyla artık seçim yılına girilmiştir ve amiyane deyimle artık geri sayım başlamıştır. Fakat mevcut koşullarda seçimin yapıp yapılamayacağı, yapılacaksa bunun nasıl olacağı henüz belli değildir. Ancak bir yıl sonra da yönetim olgusunun bir çözüme bağlanması zorunludur. Yani TC devleti yönetim sorununu çözmek, bir biçimde yeni bir yönetim oluşturduğunu dünyaya ilan etmek durumundadır. Peki bu nasıl olacaktır? En muğlak ve karmaşık soru işte budur. Açık ki mevcut AKP-MHP faşizminin iktidarı bırakmaya hiç niyeti yoktur. Fakat eski türden bir seçimi

kazanması da artık mümkün görünmemektedir. Sistem içi muhalefet sert bir iktidar mücadelesi yürütmese de Türkiye içinde ve dışında önemli bir desteği vardır. Çoğunluk Türkiye'de yönetim değişikliği istemektedir. Fakat mevcut Türkiye sistemi bu değişikliği yapabilecek durumda değildir. Dahası olası bir seçimde belirleyici güç Kürt halkı ile Türkiye'nin demokratik çevreleridir. Mevcut sistem ise, söz konusu bu güçlerin varlığını bile reddetmekte ve siyaseten yok edebilmek için her türlü baskı ve hile yöntemine başvurmaktadır.

Türkiye tam bir kaos içinde

Peki, Türkiye'de ne olacak, önümüzdeki bir yıl içinde neler yaşanacaktır? Bu sorunun açık ve kesin bir cevabı yoktur. Türkiye aslında tam bir kaos içindedir. Dolayısıyla sorunun cevabı "Her şey olabilir" olmaktadır. Darbe mekaniği işleyebilir ve sistem içinde yeni darbeler gelişebilir. AKP-MHP faşizmi savaşa iktidarını sürdürmekten, baskı ve hileyle yönetime el koymaya kadar her şeyi yapabilir. Nitekim HDP'yi kapatma ve Kobanê davaları önemlidir. AKP-MHP faşizmi baskı, terör ve tutuklamaları giderek artırmaktadır. İç çatışma ve yeni katliamlar gelişebilir. Cumhuriyetin yüzüncü yılında "tek devlet ve tek millet" zaferi ilan etmeye hazırlanan Türkiye, tarihinin en büyük siyasi krizlerinden birini yaşayabilir.

Kısaca Türkiye'nin çok fırtınalı bir siyasi sürece girdiği açıktır. Bu fırtınalı ortam, özgürlükçü ve demokratik gelişmelerin sağlanması için de önemli bir fırsat ve imkân sunar. Önemli olan bu durumu zamanında görüp yeterince değerlendirmeyi bilmektir. Ancak bu yapılamaz ve AKP-MHP faşizmi yıkılarak Türkiye demokratik devrim sürecine sokulamazsa, o zaman her türlü faşist terör ve katliam, karşı-devrimci girişim gündeme gelebilir. İşte bu durumu görerek önümüzdeki yıla yaklaşmak, her an çok duyarlı ve dikkatli hareket etmek, demokratik örgütlenme, birlik ve eylemi doğru tarzda sürekli geliştirmek, yerinde ve zamanında atak ve girişken olmayı bilmek ve bu temelde mutlaka faşizmi yıkıp demokratikleşme sürecinin önünü açabilmek gerekir. Bu yıl Türkiye için çok ciddi bir değişim yılı olacaktır. Bunu Kürt özgürlüğüne dayalı bir demokratikleşme süreci olarak geliştirmeyi başarmak gerekir. Yoksa derinleşen kriz ve kaosu çok

acı ve ağır sonuçları ile de karşılaşmak mümkündür.

O halde, önümüzdeki yılda Türkiye'nin demokratik devrim yaşayabilmesi için öncelikle savaşta AKP-MHP faşizminin yenilmesi ve demokratik siyasetin etkin, inisiyatifli hareket etmesi, yani 7 Haziran 2015'te olduğu gibi 'AKP-CHP hükümet kursu' diyen değil de kendisinin yönetime aday olması, tüm demokratik güçleri birleştirip harekete geçirirken birçok çevreyi de sürükleyebilmesi, devrimci-demokratik güçlerin birlik içinde hareket etmesi gerekir. Kuşkusuz belirleyici olan devrimci öncülüğün durumu ve tutumudur. Partimiz, Türkiye'nin devrimci güçleriyle oluşturduğu ittifakı daha da geliştirerek böyle bir öncülük rolünü mutlaka oynamak durumundadır. Demokratik siyaset oluşturduğu üçüncü ittifaka dayanarak ve onu daha da geliştirerek yönetim olma cüretini mutlaka gösterebilmelidir.

Çok açık ki, hem Türkiye'de ve hem de Ortadoğu'da ve küresel düzeyde etkili bir eylemlilik içinde olmak ve esas olarak stratejik müttefiklerimizin güçlenmesi ve birlik olunması için çalışmak gereklidir. Fakat bu temelde taktik ilişki geliştirme ve siyaset yapmayı da önemsememiz şarttır. Her alandaki iktidar ve devlet yapılanmaları içindeki çıkar çatışmalarında üçüncü siyasi çizgi olma gerçeğini daha dikkatli hayata geçirmemiz zorunludur. Bunları etkin bir diplomasiyle değerlendirebilmemiz önem taşımaktadır. Kısaca hem kendi öz gücümüzü ve dinamiklerimizi doğru ve etkin kullanabilirsek ve hem de taktik ilişkilerde imkân yaratan usta bir siyaset izleyebilirsek, giderek daha çok iç kargaşaya yaşayacak olan Türkiye'de başarılı bir sonuç alabiliriz. Bu da tüm umudunu AKP-MHP'ye bağlayan KDP'nin çöküşü, işbirikliliğinin yenilgisi ve özgür Kürt birliğinin önünün açılması olur.

Değerli Yoldaşlar!

Hareket olarak 2021-2022 kışında başta Merkez Komite toplantımız olmak üzere KCK, HPG, PAJK, KJK ve Komalên Ciwan düzeyinde yönetim toplantıları yaptık ve bu toplantılarda 2021 yılı pratiğini kapsamlı değerlendirek önemli dersler çıkartıp somut kararlar aldık. Ayrıntıda aldığımız birçok karar yanında siyasi ve askeri kararlarımızın temel üç yönü vardı. **Bi-rincisi** her alandaki tüm çalışmalarını Devrimci Halk Savaşı stratejisi temelinde yeniden planlamak ve kendimizi



buna göre örgütleyip gereken hazırlıkları yapmak. **İkincisi**, düşmanın işgal saldırılarına karşı Medya Savunma Alanları'nı etkin ve zafer kazanacak koordineli bir tünel ve tim savaşına göre yeniden planlayıp hazırlıklı kılmaktır. **Üçüncüsü** ise, koşullarımızı ve imkânlarımızı zorlayarak savaş tüm alanlara yaymanın yol ve yöntemlerini geliştirmektir. Tabi bu üçüncüsü temelinde dağdaki savaşa paralel ova ve şehir savaşlarını da etkin olarak devreye koymaktır.

Kış sürecinde bu sonuçlar temelinde kendimizi eğittik ve hazırladık. Baharın başında dar bir yönetim toplantısıyla söz konusu çalışmaların sonuçlarını ve yaşanan gelişmeleri yeniden değerlendirdik. Ukrayna savaşında yaşanan gelişmelere dayalı olarak AKP-MHP faşizminin Medya Savunma Alanları'na yönelik yeni saldırı geliştireceğini öngörerek, buna göre de nelerin yapılması gerektiğini tartışıp kararlaştırdık. Yani düşmanın 14-17 Nisan saldırısına her zamankinden daha fazla hazırlıkla iddik. Sadece düşman saldırısının tam olarak ne zaman başlayacağını bilemiyorduk. Bu nedenle, saldırının başladığı Zap ve Avaşın alanındaki gerilla güçleri ilk anda savaşa belli bir adapte olma sorunu yaşadı. Fakat hızla bu durumu aşarak, kendini düşman saldırılarını karşılayacak ve etkili darbeleyecek bir konuma getirdi.

Savaş tek cephede değil, her yerde gelişti

AKP-MHP faşizmi 2021 yılında Zap, Avaşın ve Metîna'nın kendisiyle sınır olan alanlarına saldırmış ve bu temelde gerillanın üslenmesini ve mevzilenmesini daraltmayı öngörmüştü. 17 Nisan 2022 saldırısıyla biraz daha ilerleyerek Zap ve Avaşın'ın bazı merkezi bölgelerine saldırmayı ve buraları işgal etmeyi öngördü. Bir de Kurêjahro alanına saldırarak gerillayı Başûr'dan kuşatmayı hedefledi. Bu temelde KDP imkânlarından gerektiği kadar yararlandı. Bu çerçevede 17 Nisan'dan itibaren esas olarak Werxelê, Şehit Şahin, Karker, Şikefta Birîndara, Kurêjahro, Çiyayê Reş ve Rubar Tepesi alanları düşman saldırısına uğradı ve savaş alanı haline geldi. 25 Mayıs'tan itibaren düşman Zap'ın batısındaki Cudi, FM ve Hakkari tepeleri alanlarına da saldırarak, buraları da savaş alanı haline getirdi.

Tabi burası düşmanın merkezi saldırı hattıydı ve mücadele tarihimizin en yoğun savaşına sahne oldu. Fakat düşman saldırıları sadece buralara dönük değildi ve savaş sadece buralarla sınırlı olmadı. AKP-MHP faşizmi, topyekûn özel savaş konsepti temelinde başta İmralı olmak üzere dört parça Kürdistan'daki ve yurtdışındaki tüm halka, hatta dostlarımıza, tüm savaş alanlarına ve direniş güçlerine karşı saldırı içinde oldu. Zap ve Avaşın saldırılarına paralel olarak tüm Medya Savunma Alanları'na, Bakur eyaletlerine, Maxmur, Süleymaniye, Şengal ve Rojava alanlarına dönük kara veya hava saldırıları yürüttü. Hatta eş zamanlı olarak Şengal alanına dönük KDP dayatmalı Irak saldırısı bile gelişti. Yani savaş tek cephede değil, her yerdedi.

Savaş her yerde olsa da merkezi Zap ve Avaşın'di ve kader belirleyici savaş bu alanlarda yaşandı. Mevcut durum günümüzde de olduğu gibi devam ediyor. Günlük savaş tecmillerine bakıldığında ne denli bir savaş yoğunluğunun yaşandığı açıkça görül-

yor. Düşmanın indirme ve kara hareketiyle alana çok yoğun bir güç sevk ettiğini ve savaş uçağı, helikopteri, keşif uçağı, obüs ve tank kullandığını, kimyasal silahla birlikte taktik nükleer silaha başvurduğunu, her gün onlarca hava saldırısı ve yüzlerce topçu atışı yaptığını belirtmemiz yeterlidir. Ukrayna savaşındaki yoğunluğun kat kat fazlasının Zap ve Avaşın savaşında yaşandığını belirtmek abartı değildir. Düşman saldırılarına karşı gerillanın da günlük olarak en az 10-15 eylem yaptığı belirtilirse, savaşın yoğunluğu o zaman daha iyi anlaşılır.

Gerilla, Zap-Avaşın-Metîna alanını AKP-MHP çeteleri için cehenneme çevirmiştir

Bilindiği gibi, bu saldırı AKP-MHP'nin son savaşı olarak ifade edilmiştir. Faşist şefler, bu savaşı kendileri açısından 'ölüm-kalım' savaşı olarak değerlendirmişlerdir. Buna göre de bir saldırı içinde olmuşlardır. Bu çerçevede başta ABD ve KDP olmak üzere çok sayıda devletin desteğini almışlar ve Türkiye'nin tüm imkânlarını bu savaşa seferber etmişlerdir. Zap ve Avaşın gerillası işte böyle bir saldırıya karşı kelimenin gerçek anlamıyla yiğitçe, kahramanca, fedaice direnmıştır. 2008 Zap savaşından çıkartılan sonuçlar temelinde yürütülen hazırlıklara dayanarak çok etkili bir savaş performansı göstermişler, Zap, Avaşın ve Metîna alanını AKP-MHP çeteleri için cehenneme çevirmiştir. Açıklanan bilançolar ve basına yansıyan görüntüler bu gerçeği açıkça göstermektedir. Koordineli tünel ve tim savaşı önemli bir başarı sağlamış, Demokratik Modernite gerillacılığının taktik ve tarz yaratıcılığını ortaya koymuştur. Özellikle YJA-Star komuta ve savaşçı gücünün öncülük rolünü yüksek bir moral ve taktik yaratıcılıkla başarılı bir biçimde oynaması, Zap-Avaşın-Metîna savaşına farklı bir renk katmış ve daha büyük bir başarıyı ortaya çıkartmıştır.

Kısaca geçen iki buçuk aylık savaşın sonucunun gerilla açısından çok büyük bir başarı olduğu rahatlıkla söylenebilir. Başka hiçbir gücün böyle bir savaş performansı göstermesi ve bu koşullarda savaşması mümkün değildir. NATO'nun ikinci büyük ordusu olmakla övünen Türk ordusu, kelimenin tam anlamıyla Zap, Avaşın ve Metîna'da perişan olmuş ve tarihinin en büyük yenilgisini yaşamıştır. Dolayısıyla AKP-MHP faşizminin çıkmazı derinleşmiş ve çöküşü hızlanmıştır. Bunun içindir ki, başka alanlara saldırarak bu durumu telafi etme arayışına girmiştir. Bu nedenledir ki, adeta kudurmuş gibi önüne gelen herkese saldırmaktadır. Zindanlardaki işkence ve zulüm, halk üzerindeki baskı ve tutuklama, herkese dönük tehdit bunun en açık göstergesidir.

Bu vesileyle bir kez daha özellikle Zap, Avaşın ve Metîna başta olmak üzere tüm Medya Savunma Alanları'nda ve her alanda kahramanca direnen ve destanlar yazan HPG ve YJA-Star'ın tüm komuta ve savaşçı gücünü tarihi başarılarından dolayı yürekten kutluyor ve başarılarının sürekli olacağına dair inancımızı belirtiyoruz. Kürdün özgür var oluşunu garantileyen bu tarihi direnişin tüm kahraman şehitlerini saygı, sevgi ve minnetle anıyoruz. Onlar 30 Haziran ve 14 Temmuz fedai ruhuyla savaşmışlar ve bu çizginin başarıları militanları oldular. Onlar Kemal Pir ve Zilan

komutasında savaşmışlar ve komutanlarına layık birer savaşçı olduklarını tarih önünde kanıtladılar. Apocu direniş ve zafer ruhunun yenilmez olduğunu dost-düşman herkese bir kez daha gösterdiler.

Yiğitliği zaferle taçlandırmayı bilmek gerekiyor

Peki, mevcut savaşın giderilmesi gereken hiç hata ve eksikliği yok mu? Kuşkusuz var. Açık ki bunlar üzerinde Merkez Karargah Komutanlığımız yoğun olarak duruyor ve hataları düzeltip eksikleri gidermeye çalışıyor. Biz bu çabalara olduğu gibi katılıyoruz ve yüksek değer biçiyoruz. Savaş cepheleindeki tüm komutan ve savaşçı yoldaşların da bu temelde yaklaşarak gereken düzeltme ve yeterliliği sağlayacaklarına inanıyoruz. Örneğin fedailiğin eylemde olduğu kadar yaşamda da gösterilmesi ve böyle bütünlüklü ele alınması çok büyük bir önem taşıyor. Yiğitliği zaferle birleştirmeyi ve taçlandırmayı bilmek gerekiyor. Pratik içinde çok aceleci olma, dar yaklaşma, tek eyleme kilitlenme, hiç geri çekilmeyi düşünmeme ve planlamama, hemen kendini patlatmak isteme, çok fazla gözü kara davranma gibi tutumlar gözüküyor. Halbuki tek eylemin değil, onlarca eylemin gerçekleştirilmesi olmayı ve düşmanı vururken kendini de korumayı hedeflemek gerekiyor.

Açık ki Zap, Avaşın ve Metîna'da odaklanan mevcut savaşın en zayıf ya da talihsiz yanını dar bir alanda ve cephede sürmesi, aynı düzeyde yayılamaması oluşturuyor. Kuşkusuz geçen iki buçuk aylık süre içerisinde hemen her yerde eylemler oldu ve devrimci savaş Bakur eyaletlerinden Türkiye metropollerine kadar bir ölçüde yayıldı. Medya Savunma Alanları'nda Xakurkê'nin belli bir çabası var, fakat çok daha fazla geliştirilmesi gerekiyor. Yine Bakur'da Botan ve Amed alanlarının değerli girişimleri yaşandı; ancak hem bunların da daha çok geliştirilmesine ve hem de her eyalete yayılmasına ihtiyaç var.

Kuşkusuz devrimci savaşı şehirlere yaymak için HBDH Milislerinin, YPS'nin ve gençliğin çok önemli ve değerli çabaları var. Yoğunluğu az ve düzeyi düşük de olsa yaptıkları eylemler faşizme en ağır darbeleri vuruyor ve Zap, Avaşın ve Metîna'daki gerilla direnişiyle bütünleşiyor. Bu vesileyle hepsini kutluyor ve başarılarının devamını diliyoruz. Çabalarının çok değerli olduğunu belirtiyor ve daha çok gelişeceğine dair inancımızı ifade ediyoruz.

Yine her alandaki bütün çalışmalar devrimci halk savaşı stratejisinin gereklerine göre yeniden planlayıp örgütlü kılmadığımız görülüyor. Bu nedenle kendini savaş dışı görme anlayış ve tutumları yaşanmaya devam ediyor. Düşman algısı ve düşmanı takip etme çok zayıf kalıyor. Açık ki savaş askeri boyuta indirgenğinde vurma ve vurulma işi olur. Eğer sen düşmanını vurmaz ya da vuramazsan, o zaman o seni vurur. Yani vuramadığın durumda vurulursun. Savaşın en basit ve kesin kurallarından biri budur. Ne yazık ki bizde hala bu temel kurala uymama ve onun gereklerine göre yaşamama durumları fazlasıyla ortaya çıkmaktadır. Örneğin Başûr'da yaşanan tamı tamına bu olmaktadır. Kuşkusuz bütün bunları ciddiyle değerlendirip gereken anlayış ve tarz düzeltmeleri yapmamız gereklidir.

Hareket olarak, eğer 14 Temmuz 1982'yi başlangıç alırsak 40 yıldır, 18 Mayıs 1977'yi başlangıç alırsak 45 yıldır savaşıyoruz. Bu temelde kazandığımız çok büyük bir askeri tecrübe vardır. Bu tecrübeyi bir yana atmak, tersine varlık ve özgürlük savaşında çok daha etkili kullanabilmek gerekir. 40 ya da 45 yıllık savaşın kuşkusuz farklı dönemleri olmuştur. Her dönemde geçerli olan ve de farklılıklar oluşturan yanları vardır. Örneğin düşman her zaman bizi imha etmek amacıyla saldırmıştır. Bir biçimde sürekli saldırı içinde olmuştur. Fakat söz konusu saldırıların dönem dönem farklılıkları ortaya çıkmıştır. Bu açıdan, genel savaşın tecrübesini esas almakla birlikte, örneğin 30 Ekim 2014 tarihli MGK toplantısında kararlaştırılan ve 24 Temmuz 2015 tarihinden itibaren aktif pratikleştirilen 'Çöktürme Eylem Planı' temelindeki saldırıların farkını görmek gerekir. Bir yanyıla gerillanın üs alanlarını ele geçirme noktasında 1994 saldırılarına benzemektedir. Fakat burada işgali sınır dışına taşıma ve "Misak-ı Milli" dedikleri alanları tümenden ele geçirme hedefi de vardır.

Kısaca faşist, sömürgeci ve soykırımcı TC devleti, gerillayı ezme ve PKK'yi imha etme amaçlı saldırılarını sınır içinde ve dışında tüm gerilla alanlarını ele geçirme tarzıyla ve bu temelde Misak-ı Milli hedeflerini gerçekleştirme temelinde yürütmektedir. TC sınırları içinde hiçbir gerilla noktası bırakmak istemediği gibi, bir tek yurtsever örgüt ve kişi de bırakmak istememektedir. Faşist şef Tayyip Erdoğan, "Ben Kürdüm diyenler Kuzey Irak'a gitsinler" demişti. Kaldı ki şimdi 'Kuzey Irak' ve 'Kuzey Suriye' dediği alanları da işgal ve ilhak etme çabası içindedir. Yani kendi sınırı dışında da hiçbir gerilla üssü ve Kürt örgütüllüğü bırakmak istememektedir. 26 Ağustos 2016 tarihinden itibaren bu anlamda yeni bir süreç başlamıştır. Bugün Zap, Avaşın ve Metîna merkezli olarak yürüttüğü saldırılar bu sürecin son halkası olmaktadır. Bugün yürüttüğümüz topyekûn devrimci halk savaşı direnişi, işte hedefleri ve yoğunluğu böyle olan bir faşist-soykırımcı saldırganlığa karşı yürütülmektedir. Dolayısıyla Kürt varlığı ve özgürlüğü açısından kazanılması zorunludur.

Demek ki biz de herhangi, sıradan bir savaş yürütmüyoruz; tersine ölüm-kalım, varlık-yokluk savaşı yürütüyoruz. Dolayısıyla bu savaşı mutlaka kazanmamız gerekiyor. Zap, Avaşın ve Metîna merkez olmak üzere tüm Medya Savunma Alanları'ndaki savaş da bu temelde yürütmemiz, yani mutlaka kazanmamız gerekiyor ve hem de bu savaşı her alana yayarak mutlaka zafer çizgisinde bir devrimci halk savaşı içine girmemiz gerekiyor. Açık ki bundan başka bir sonuç olmaz ve bu kabul da edilemez. O halde bu konu üzerinde farklı tartışmalar da yürütülemez. Durum esnetilemez ve kavram kargaşası içinde boğulamaz. Parti ve gerillada somutlaşan tüm profesyonel devrimci öncülüğün, kendine yurtsever diyen her insanın ve kesimin kilitlenmesi ve mutlaka başarması gereken durum budur. Demek ki "olur mu, olmaz mı" tartışması değil, mutlaka başarma anlayışı, tutumu ve tarzı gereklidir. Bunun önüne hiçbir gerekçeyi koymamak gerekir.

Bunlar temelinde devrimci halk savaşının zaferi için çalışan herkesi bir kez daha selamlıyor, üstün başarıları diliyoruz. Bunun dışında başka bir devrimciliğin ve yurtseverliğin olmadığını, hiçbir zaman da olmayacağını belirtiyoruz. Dolayısıyla tüm yoldaş-

rı, her türlü yanılığılı tutumdan kendini kurtararak halka doğru öncülük etmeye ve devrimci halk savaşını başarmaya çağırıyoruz. Doğru devrimci tutumun da mutlaka başaracağına yürekten inanıyoruz.

Değerli Yoldaşlar!

Kışın yaptığımız yönetim toplantılarının sonuçları ve 50. Önderlik ve Parti Yılı planlaması çerçevesinde 2022 yılına toplumsal hareket olarak her zamankinden çok daha etkili girdik. 15 Şubat Komplosunu protesto eylemleri her alanda çok daha kitlesel ve canlı olarak gerçekleşti. 8 Mart'ta

Zap ve Avaşın gerillası kelimenin gerçek anlamıyla yiğitçe, kahramanca, fedaice direnmıştır. 2008 Zap savaşından çıkartılan sonuçlar temelinde yürütülen hazırlıklara dayanarak çok etkili bir savaş performansı göstermiş ve Zap, Avaşın ve Metîna alanını AKP-MHP çeteleri için cehenneme çevirmiştir. Açıklanan bilançolar ve basına yansıyan görüntüler bu gerçeği açıkça göstermektedir. Özellikle YJA-Star komuta ve savaşçı gücünün öncülük rolünü yüksek bir moral ve taktik yaratıcılıkla başarılı bir biçimde oynaması, Zap-Avaşın-Metîna savaşına farklı bir renk katmış ve daha büyük bir başarıyı ortaya çıkartmıştır.

hem Kürdistan'da ve hem de dünyada kadınlar, 21. yüzyılın kadın yüzyılı olduğunu herkese gösteren ve kabul ettiren etkinlikte bir tutumu ortaya koydu. 50. yıl Newroz'unda ise kitle hareketi gerçek anlamda yeni bir zirve yaptı. Hem kitleselliği ve hem de sloganlarıyla böyleydi. Söz konusu durum dört parça Kürdistan'da ve yurtdışında yaşandı. Peki bu durum bize neyi gösterdi? Demek ki kitleler sinmemiş, korkmamış ve mücadeleden vazgeçmemiş! Demek ki doğru ve yeterli öncülük edilirse ve eğitilip örgütlendirilirse güçlü kitle eylemleri gelişmiş! Demek ki gençlik yurtsever ve dinamikmiş ve tabi eğitilip örgütlenmeyi bekliyormuş!

Aslında Newrozdan sonra da kitle eylemliliği aynı düzeyde olmasa da sürdü. Kuzey-Doğu Suriye halkları ile Avrupa'daki Kürtler ve dostları sürekli ayakta oldu, sokakları ve meydanları doldurdu. Dostlardaki gelişim her bakımdan göz doldurucu durumdaydı. Bakur'da son Gemlik Yürüyüşü çok



Şehit Armanç Goşkar

önemli bir etki ortaya çıkardı. Bütün bunlara yaratıcı yaklaşırlar ve kitleler eğitilip örgütlendirilirse her yerde ve her durumda etkili kitle eylemlerinin geliştirilebileceğini gördük. O halde kitle eylemleri gelişmiyorsa, demek ki orada yaratıcılık yoktur, eğitim ve örgütlenme zayıftır. Eylemsizlik ya da eylem zayıflığı başka hiçbir gerekçe ile açıklanamaz.

Aslında halka gitmede ve kitle çalışmalarında zayıflık vardır. Halktan, kitlelerden ciddi anlamda kopukluk yaşanmaktadır. Kitle çalışmasında darlığın, aşırı bireyciliğin ve ben merkeziliğin yaşandığı raporlarda belirtilmektedir. Dahası kitle çalışmasında ikinci partileşme döneminin tarzı yaşanmakta, bir türlü üçüncü partileşme dönemine geçilememektedir. Yani hep yüzeysel propaganda esas alınmakta, eğitim ve örgütlenmeye bir türlü yeterince adım atılamamaktadır. Yine paradigma değişiminin gerektirdiği toplumsal örgütlenmeye bir türlü yeterince girilememektedir. Geniş taraftarlarımızın olduğu ve imkânların en ileri düzeyde bulunduğu yerlerde bile halk eğitilip örgütlendirilerek kendi kendini yönetir hale getirilememektedir. Demokratik Ulus sistemi ve Demokratik Konfederalizm yönetimi bir türlü işler ve etkili hale getirilememektedir. Halk etkin bir mücadele gücü olarak görülmemekte, yaratıcı kitlesel eylem ve öz savunma savaşı içine çekilememektedir.

Propaganda yaparken hükümetlerle halkları birbirinden ayırmak gerekir

Değerli Yoldaşlar!

Düzeltilmesi gereken çok önemli bir husus da propaganda ve sanat çalışmalarında yani bir bütün olarak ideolojik faaliyetlerde de vardır. Kuşkusuz ideolojik faaliyetlerimiz ziyadesiyle önemlidir ve büyük bir hacme de sahiptir. Yine yoğunluk bakımından da önde gelmektedir. Öyle ki yapılması ve başarısı olmazsa olmaz türünden bir çalışma olmaktadır. Çünkü partinin de halkın da eğitimi bu temelde gerçekleşmektedir. En temel eğitim yönteminin propaganda ve sanat çalışması olduğu açıktır. Kadroyu ve halkı eğitmeden de hiçbir şeyin yapılamayacağı, çünkü örgütlenip eylemli kılınamayacağı ortadadır. Fakat gerçek buyken, basın ve kültür çalışmalarımızda eğitim işlevini görmeyen veya bunu önemsemeyen yaklaşımlara fazlasıyla rastlanmaktadır. Söz

konusu çalışmaların halk eğitimi için yapıldığı yeterince görülüp bilinmemektedir. Bu temelde, söylenen söze ve belirtilen fikre dikkat edilmemekte, üslup ve hitabın, yine davranışın eğitici etkisi yeterince görülmemektedir. Bu alanlarda toplumdan kopukluk, kapitalist modernite etkileri ve taklidi fazlasıyla yaşanmaktadır.

Aslında bütün bunlar geçen süreçte yoğunca tartışılmış ve doğru anlayışlar ortaya çıkartılmıştır. Hatta bunlar yönetmenlik düzeyine de getirilmiştir. Fakat her nedense doğru ve yeterli bir biçimde uygulanmamaktadır. Sorun uygulamaya, yani pratiğe gelince aşırı derecede bireycilik ve kendini esas alma durumu yaşanmaktadır. Bu konularda düzeltmeyi geliştirebilmek için tutarlı bir tartışma da yürütülmektedir. Kendini esas alma ve doğru görme durumu çok ileri düzeyde yaşanmaktadır. Bunları düzeltecek bir tartışma ve kararlaştırma ortamının yaratılması ve Apocu çizgide gereken düzeltmelerin gecikmeden yapılması gerekir.

Özellikle propaganda da dikkat edilmesi gereken birkaç hususu daha belirtmemiz yerinde olacaktır. Örneğin propaganda ve değerlendirme yaparken devlet ve hükümetlerle halkları birbirinden kesinlikle ayırmak gerekir. Bu konuda hem basın çalışmalarımız dikkat etmeli ve hem de propaganda yürüten, yazıp konuşan arkadaşlarımız dikkatli olmalıdır. Örneğin TC devletine veya AKP-MHP hükümetine ilişkin kullanılan ifadeyi "Türkler" diyerek yazıp söylememeliyiz. Bu doğru değildir. Çünkü bunlar aynı şey değildir. Böyle söylemek ilişki ve ittifak çalışmaları, ortak mücadele açısından da yararlı değildir. Suriye devleti için kullanılan bir ifadeyi "Araplar" diyerek ifadelendirmemek gerekir. Aslında bu konularda belli bir dikkat vardır. Fakat Demokratik Ulus çizgimiz ve dış ilişkilerimiz dikkate alınırda daha çok dikkatli olup hatasız çalışmamız gerektiği ortaya çıkar.

Açık ki ideolojik çalışma ve mücadele sadece bazı kadroların değil, tüm kadroların ve partinin işidir. İdeolojik-örgütsel çizgi mücadelesi yürütmeden, sınıf ve cins mücadelesini geliştirmeden doğru partileşme olmaz ve siyasi-askeri hiçbir görev başarılamaz. Fakat ne kadar ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesi, o kadar siyasi ve askeri mücadele formülü geçerliliğini korumaktadır. Siyasi ve askeri başarı, esas olarak ideolojik ve örgütsel mücadelenin başarısına bağlıdır. Özellikle çok yoğun bir savaş yaşadığımız günümüz koşullarında bu gerçek çok daha fazla geçerlidir. Her türlü parti dışı anlayış ve tutuma karşı tüm yoldaşların etkin ve sonuç alıcı bir ideolojik ve örgütsel çizgi mücadelesi yürütmesi zorunludur. Yaşamda ve mücadelede doğru duruş ve başa-

rı buna bağlıdır.

Diplomasi çalışmalarını daha da geliştirmek gerekir

Değerli Yoldaşlar!

Açık ki dönemin öne çıkan önemli bir çalışması da dış ilişki ve ittifak çalışması olmaktadır. Bilindiği gibi, dış ilişki ve ittifaklarımız stratejik ve taktik olmak üzere iki boyuttan oluşmaktadır. Parti Manifesto ve Programında stratejik ve taktik ilişkilerimizin hangi güçleri içerdiği belirlenmiştir. Bunlar temelinde belli düzeyde yürütülen, örgütlü ve etkin hale getirilmeye çalışılan bir faaliyet de söz konusudur. Fakat içinde bulunduğumuz topyekün savaş süreci ve içine girmiş olduğumuz yılın özellikleri dikkate alınırsa, mevcut diplomatik çalışmaları yeterli görmek mümkün değildir. Dolayısıyla söz konusu çalışmalarda yaşanan hata ve yetmezlikleri aşarak daha da geliştirmek gerekir.

Çok iyi biliniyor ki, taktik ilişkiler ideolojik ve stratejik olarak karşıt olunan güçler arasındaki ilişkilerdir. Yani biz, taktik ilişkilerimizi ideolojik ve stratejik karşıtlarımızla yürütüyoruz. Dolayısıyla bu ilişkiler dostluk ilişkileri değil, siyasi çıkar ilişkileri oluyor. İdeolojik ve stratejik müttefiklerimizin zayıf konumda bulunması nedeniyle taktik ilişkilere çok fazla ihtiyaç duyuyoruz ve bunları önemsiyoruz. Ama bu çalışma adeta savaş gibi bir çalışmadır. Yani taktik ilişki adeta savaş yapar gibi yürütülür. Dolayısıyla bu durumun iyi bilinmesi, taktik ilişki çalışmasında çok daha hazırlıklı ve örgütlü olunması gerekir. Bizde hem stratejik ve taktik ilişkileri birbirine karıştırma durumu ve hem de taktik ilişkileri yeterince anlamama ve yeterli etkinlikte yürütmememe durumu yaşanmaktadır.

Benzer durumu stratejik ilişkiler açısından daha çok belirtebiliriz. Stratejik müttefiklerimizin bilinç ve örgütlenme bakımından çok zayıf olmaları, bu alanda bizim çalışmalarımızı daha önemli kılmakta ve bizi çalışmalarımızı etkin hale getirmeye zorlamaktadır. PKK'nin stratejik ilişkileri dostluk ilişkileridir ki, bunun aynı zamanda enternasyonalist çalışma olarak da adlandırıldığı bilinmektedir. Fakat mev-

cut durumda söz konusu çalışmanın entelektüel boyutu zayıftır. Halbuki Önderlik düşüncelerini yayma temelinde akademik faaliyetlerin ve yayın çalışmalarının en çok bu alanda geliştirilmesi gerekir. Tüm sistem karşıtı güçlerle çok yoğun bir tartışma içinde olmamız ve eğitici rol oynamamız gereklidir. Önder Apo "Dünya Kültür ve Akademiler Konfederasyonu"nu örgütlenme görevini önümüze koymaktadır ki, hedefimizin bu olması gerektiği açıktır. Bu konuda bilim insanları düzeyinde çok yoğun bir ilgi de vardır. "Demokratik Konfederalizm" fikri günümüz dünyasında çok yoğun bir ilgi görmekte ve yaşanan toplumsal sorunların en temel çözüm yöntemi olarak görülmektedir. Ancak akademik ve yayın düzeyindeki yoğun bir tartışma ile Dünya Demokratik Konfederalizmi bilinç ve örgütlülük düzeyine çıkartılabilir. Kısaca bu konular üzerinde çok daha fazla yoğunlaşmaya ve pratik çalışmalarımızı parti yönetimi-mizi de çeşitli biçimlerde katar bir tarzda geliştirmeye ihtiyaç vardır.

Talimatların kadro ve sempatanlara okutulup, tartışılması gerekir

Değerli Yoldaşlar!

Burada güncel bakımdan öne çıkan birkaç hususu daha kısaca ifade etmek istiyoruz. Bunlardan birincisi, talimatlara yaklaşım, talimatların okutulup değerlendirilmesi ve uygulanması konusudur. Edindiğimiz bilgi ve izlenime göre, talimatları ele alma, okuyup inceleme ve uygulamada yetersizlikler vardır. Kuşkusuz örgütsel gizlilik gerektiren bilgi ve talimatlar sadece ilgili olanlarla sınırlı tutulur. Fakat böyle olmayan ve daha çok perspektif içeren talimatların en geniş kadro ve sempatanlara ulaştırılması ve okutulup tartışılması, başarılı pratik çalışma açısından gerekli ve zorunludur. Ancak yönetimimizin görüş ve perspektiflerini bilen kadro ve sempatanlar ancak bunu hayata geçirebilirler. Bu nedenle, tüm talimatların verildiği kurum ve kişilere mutlaka ulaştırılması, okunup tartışılarak mutlaka pratikleştirilmesi gerekir. Parti talimatları kadro ve sempatanlar için olduğuna göre, o halde bunlara ulaştırılması ve okutulması zorunludur.

İkincisi, şehitlerimize ilişkin birçok basın programı ve sanat çalışması yapıyoruz. Çeşitli parti belgesellerine konu ediyoruz. Bilindiği gibi, şehitlerimiz, Önder Apo ile birlikte en temel eğitim gücümüz oluyor. Bunun için de tüm şehitlerimize ilişkin daha çok bilgi, belge ve fotoğrafa ihtiyaç duyuyoruz. Bu konuda parti arşivini değerlendiriyoruz. Ama daha fazla program yapmamız ve şehitler gerçeğimizi daha çok propaganda ve sanat çalışmasına konu etmemiz gerekiyor ki, böylece hem halkımızı şehitler gerçeği temelinde daha çok eğitebilelim ve hem de şehitlerimize karşı görev ve sorumluluğumuzun gereğini daha fazla yerine getirebilelim. Bu çerçevede, birçok arkadaşın bireysel arşivinde şehitlerimize ilişkin önemli bilgi, belge ve fotoğrafların olduğu bilgisini aldık. Bunların en azından birer kopyasının, olmazsa doğru- dan kendisinin bize gönderilmesini talep ediyoruz. Ne kadar çok bilgi, belge ve fotoğraf biriktirebilirsek, şehitlerimizi topluma o kadar çok taşıtabiliriz ki, bu da halkımızın şehitler çizgisindeki eğitimini o kadar fazla geliştirir. Tüm arkadaşların bu konu-

da da gereken duyarlılık ve dikkati göstereceğine inanıyoruz.

Üçüncüsü, bazı şeylere tüm kadro ve sempatan yapımızın daha çok dikkat etmesi gerekiyor. Örneğin parti değerlerini daha iyi koruma ve kullanma, harcamalara dikkat etme ve masrafları mümkün oldukça azaltma bunlardan birisidir. Maliye Komitemizin bu temelde talep ve uyarıları söz konusudur. Bilmeliyiz ki, önemsiz gibi görünen bu tür şeyler özünde ideolojiktir ve önü alınmazsa giderek ideolojik bozulmaya yol açabilir.

Değerli Yoldaşlar!

Tarihi 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişinin 40. yıldönümü vesilesiyle bir kez daha siyasi ve askeri süreci toplu değerlendirmek ve yürüttüğümüz bazı çalışmalara kısaca dikkat çekmek istedik. Kuşkusuz devrimci çalışma bir bütündür ve tüm çalışmaların parti kararları ve sürecin özellikleri temelinde etkin ve başarılı bir biçimde yürütülmesi gerekir. Ancak bu biçimde yaşadığımız kritik süreci cevap olacak ve tehlikeleri bertaraf edip halkımızı yeni zaferlere taşıyacak sonuçlar elde edilebilir. 14 Temmuz Direniş ve Zafer Çizgisi bizden bunu istemektedir. Önder Apo ve tarihi İmralı Direnişi bize bunu emretmektedir. Halkımızın ve dostlarımızın da bizden beklentisi budur.

Bunun yolunun da Önderlik ve şehitler çizgisinde, 30 Haziran ve 14 Temmuz çizgisinde partileşmekten ve öncülük görevlerini başarıyla yerine getirmekten geçtiğini bilmekteyiz. Güncel olarak da bize böyle bir partileşmenin yolunu Zap, Avaşın ve Metîna'da kahramanca direnenler göstermektedir. Böyle zafer kazanan bir partileşmenin bugün de mümkün olduğunu kadın ve erkek genç yoldaşlar bize öğretmektedir. O halde her şey somutlaşmış ve zaferin önü açılmıştır. Dolayısıyla hiçbir zorluk ve engel tanımadan ve hiçbir gerekçeye sığınmadan defalarca kanıtlanmış bu zafer çizgisinde yürüyeceğimiz ve 50. Önderlik ve Parti Yılına mutlaka kazanaçımız kesindir.

Bu temelde tüm kadro ve sempatan yoldaşları, içinde bulunduğumuz sürecin özelliklerini ve bize yüklediği görevleri doğru anlamaya, 30 Haziran ve 14 Temmuz çizgisinde partileşerek, Zap, Avaşın ve Metîna direniş çizgisinde yürüyerek AKP-MHP faşizmini tarihin çöp sepetine gömmeye ve halkımızın hakkı olan tarihi özgürlük zaferini yaratmaya çağırıyoruz!

Kahrolsun Faşist-Sömürgeci-

Soykırımcı Diktatörlük!

Yaşasın Özgürlük ve

Demokrasi Mücadelemiz!

Yaşasın Zap-Avaşın-Metîna

Direnişimiz!

Yaşasın Devrimci

Halk Savaşımız!

Yaşasın 14 Temmuz Direniş ve

Zafer Ruhü!

Biji Rêber Apo!

Geleceği kazanmak için olumsuz tarihten ders çıkarmak

İLKELE MİLLİYETÇİLİĞİN KRONOLOJİSİ - 3

hanetin tarihini yazan KDP ve ilkel milliyetçiliğin kronolojisi başlıklı yazımızın bu bölümünde Türkiye Kürdistan Demokrat Parti (T-KDP) kurucularının nasıl ve kimler eliyle tasfiye edildiğini ele alacağız.

11 Temmuz 1965 günü Türkiye Kürdistan Demokrat Parti (T-KDP) kurulur. Faik Bucak parti genel başkanlığına getirilir. Ancak Faik Bucak bir yıl sonra bir komplo sonucu katledilir ve görevi Sait Elçi üstlenir. Sait Elçi "49'lar Davası" olarak bilinen davadan tutuklanır ve davanın sayılı isimleri arasında yer alır. 49'lar Davasında Sait Kirmızıtoprak'da tutuklanır. Sait Elçi ile Dr. Şiwan (Sait Kirmızıtoprak) samimi iki arkadaşdır.

4 Ekim 1969'da Dr. Şiwan (Sait Kirmızıtoprak), Çeko (Hikmet Bulut-ekin), Soro (Nazmi Balkaş) ve Reşo Zilan (Ahmet Kotan)'dan oluşan grupta Başûrê Kürdistan'a geçer. Başûrê Kürdistan'da I-KDP tarafından kendilerine sağlanan kampta çalışmalara başlar. Dr. Şiwan ve arkadaşları Güney'deki bu çalışmalar yanında özellikle sınır hattında örgütlenme çalışmaları da yürütürler. Dr. Şiwan (Sait Kirmızıtoprak), Sait Elçi'nin genel başkanı olduğu T-KDP'den farklı fakat aynı isimle sosyalist ideolojiyi esas alan T-KDP'ni kurar. Dr. Şiwan (Sait Kirmızıtoprak)'ın kurduğu partinin iki yıl içerisinde 4 bin üyesi olduğu iddia edilir. Dr. Şiwan son yaptıkları toplantıda Güney Kürdistan'daki mücadelenin ayakta kalabilmesi için Bakurê Kürdistan'da silahlı mücadelenin zorunlu olduğunu söyler ve bunun için hazırlık yapar. Sait Elçi silahlı mücadeleye karşı çıkar, "henüz erken" der. Bunun üzerine Elçi ile Kirmızıtoprak'ın arası açılır. Sait Elçi, 19 Mayıs 1971'de Dr. Şiwan ile olan sorunlarını gidermek için Başûrê Kürdistan'ın Zaxo kentine gider. Tüm bu gelişmeleri MİT adım adım takip eder. 1971 yılında Sait Elçi ve Dr. Şiwan (Sait Kirmızıtoprak) MİT'in planlaması ve KDP'nin komplosuyla katledilirler.

Bu olayların kısmen tanığı olan T-KDP'nin kurucusu Faik Bucak'ın oğlu Serhat Bucak'ın Rêber Apo ile yaptığı değerlendirmeyi yayınlıyoruz.

Serhat Bucak: Sayın Başkanım, şüphesiz PKK olayının dışında olmakla içinde olmak, dışarıdan pratiğini görmekle bizzat pratiğinin içerisinde olmak arasında çok büyük fark olsa gerek. Sizi ve partinizi daha yakından görüp tanımaktan dolayı mutluyum. Şüphesiz tarihimize çok doğru yaklaşmak zorundayız. Tarihini, geçmişini iyi bilmeyen bir halkın mutlak surette her zaman tehlikelerle ve özel harp taktikleriyle karşı karşıya kalacağını tarih bizlere göstermiştir.

Sizin de konuşmanızda belirttiğiniz gibi, özellikle II. Meşrutiyet'in ilanından itibaren metropol kentlerde, o zamanki aşiret beylerinin çocuklarının önderliğinde bir aydınlanma hareketi var. Ancak bu aydınlanma hareketi, yine sizin de belirttiğiniz gibi Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Jön Türk hareketinin çok daha silik bir biçimidir.

Türk ulusal kurtuluş hareketi döneminde Kürtlerin nasıl aldatıldıkları he-

pimizin bildiği bir noktadır. 1925'teki Şêx Seîd hareketi Kürtlerin aldatılma sürecine olan bir tepkidir. Aşiretsel bir önderlik altında olsa da, bu hareketi bir başkaldırı şeklinde görmek gerekir. 1928'lere geldiğimizde, Ağrı isyanı patlak verir. Ağrı isyanının Şêx Seîd hareketinden ayrı bir özelliği var. Ağrı isyanı, Şêx Seîd hareketinden sonra kaçıp Güneybatı Kürdistan'a yerleşen aydın ve yurtseverlerin oluşturduğu Xoybun Cemiyeti'nin desteklediği bir harekettir. Kısa sürede başarılı oluyor. Osman Sabri'nin de belirttiği gibi, Xoybun Cemiyeti mensuplarının İhsan Nuri Paşa'ya gerekli lojistik desteği sunmaması, özellikle o zamanki başkaldırının diğer alanlara yayılmaması, lokal olarak kalması sonucunda, TC ile İran arasındaki hudut anlaşması ile hareket kuşatma altına alınıyor ve kısa sürede bastırılıyor. Kürtlerin en son başkaldırısı 1937-38'lere rastlıyor.

1977'lere kadar Kürdistan'da büyük bir suskunluk var. Haki Karer'in şehadetiyle yeni bir sürece giriliyor. 1984'ten sonra da Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde yeni bir dönem başlıyor. '38'den itibaren Kürdistan halkı mezara konulup üzeri betonlanıyor. Kürdistan teslim alınıyor. Dersim hareketine iştirak etmiş olsun veya olmasın, hepsine büyük bir mecburi iskan olayı yaşıtılıyor. Bu iskan olayı, bugün de değişik biçimlerde halen uygulanmaktadır.

1942'lere geldiğimizde Hêvî Kürt Talebe Cemiyeti'nin kuruluşundan sonra, ilk defa Kürt üniversite gençliği tarafından küçük çapta da olsa, dar bir çerçevede bir dernek kuruluyor. Dicle Talebe Yurdu'nda M.R. Bucak, Yusuf Azizoğlu, Ziya Şerefhanoglu, Faik Bucak ve Musa Anter tarafından çağdaş Kürt yurtseverliğinin temeli atılıyor. Bu aydınlar, birbirlerine ve ülkeye bağlılık yemini ediyorlar. Bunlardan ikisi şehit oluyor. Kalan üçü ise, ömürlerinin sonuna kadar bu yemine bağlı olarak halkı için çalışıyorlar. Dicle Talebe Yurdu olayı 1951 yılına kadar devam ediyor.

1950-60 yılları arasında Kürdistan'da kimliğin dumura uğratılması var. Daha önceki başkaldırlara öncülük etmiş kesimlerin giderek gelişen sömürgeci kapitalist sisteme entegre olmaları var. Bu dönemlerde Kürdistan'ın diğer parçaları da sessizdir. Güney'de Kral Faysal ve Nuri Sait yönetimi var. Doğuda ise İran şahı baştadır. O dönemlerde KDP Başûrê Kürdistan'da faaliyettedir, halk içerisinde örgütlenme yapmaktadır, ancak kayda değer bir gücü yoktur. İran'da KDP örgütleniyor. Ancak Bakurê Kürdistan'da böyle bir çalışma yoktur. Tabii süreç de durmuyor. Bu dönemde Musa Anter ve arkadaşlarının Diyarbakır'da İleri Yurt etrafında kümelenmesinin yanında, Kürt üniversite gençliğinin eylemlilikleri de yoğunlaşıyordu.

49'lar olayının öncesi var. 1958 yılında Başûrê Kürdistan'da Kerkûk mıntıkasında Türkmenlere karşı girişilen, daha sonra Kürtlere mal edilmek istenen bir katliam olayı var. Bunun üzerine DP Niğde milletvekili Asım Eren, TBMM'de gündem dışı bir konuşma

yapıyor: "Biz de Türkiye'de misilleme yapalım" diyor. Bu konuşmayı İstanbul Üniversitesi'nde okuyan 103 Kürt öğrenci protesto ediyor.

Irak'ta Faysal rejimi devrilmiş, Barzani yanındaki peşmergelerle birlikte Bağdat'a dönmüştür. Kürt hareketi her geçen gün alevlenmektedir. Bir tedbir almak için 49'lar olayı bahane olarak yaratılıyor. Bu konuda MİT'in CIA'ya verdiği bir rapor var. Bu rapor 1965 yılında Yön dergisinde yayınlandı.

1960 ihtilalinden sonra 1961 Anayasası'nın yürürlüğe girişinin etkisiyle, 49'ların tahliye edilmesinden sonra Kürt hareketinde bir aydınlanma ve yavaş yavaş kimliklerini bulma süreci var. '61 Anayasası'nın getirdiği özgürlüklerden faydalanılarak, '62 sonlarından itibaren İstanbul'da Kürtçe ve Türkçe yayın organları çıkmaya başladı. Musa Anter ve arkadaşları Deng, Edip Karahan Dicle-Fırat, Sait Elçi ve Ziya Şerefhanoglu Rêya Rast, D. K. Şeyhhesenani, Roja Newe dergilerini çıkardılar. '63'lere gelindiğinde, 21-22 Mayıs olayları dolayısıyla ilan edilen sıkıyönetimle bu dergilerin tümü kapatıldı. Tabii bu süreç çok önemlidir. Bu süreçte Türkiye'deki gelişen sol hareket içerisinde birtakım Kürt aydınları da TİP saflarında yer alırlar. Bunların içerisinde bilahare T-KDP içerisinde göreceğimiz Dr. Sait Kirmızıtoprak da var.



Faik Bucak

Türkiye Kürdistan Demokrat Parti'nin kuruluşu ve sonrası gelişen olaylar

1965'lere geldiğimizde Kürt aydınlarından bir grup Kürt halkının kurtuluşunu legal sol partiler içerisinde ararken, halktan birtakım insanlar da Kürt kimlikli bir örgütün kuruluş çalışmalarını yapıyorlardı. T-KDP'yi kurma fikrini ilk ortaya atan burada ismini rahmet ve minnetle anacağımız Liceli Fehmi Bilal'dir. Liceli Fehmi Bey, Şêx Seîd hareketine fiilen katılmış ve Şêx Seîd'in katipliğini yapmış yurtsever bir kişiliktir. Şêx Seîd hareketinin bastırılmasından sonra uzun müddet dağlarda kalıp teslim olmamıştır. Liceli Fehmi Bey 1961'lerde Başûrê Kürdistan'da KDP öncülüğünde

başlatılan hareketin de etkisi ile Bakurê Kürdistan'da da böyle bir partinin kurulması ve Kürt halkının kendi öz örgütü etrafında örgütlenmesi fikrini ortaya atan ilk kişiliktir. Bu fikrini ilk önce halktan Sait Elçi ve Ömer Turhal gibi yurtsever insanlara açar. Halkta belli bir taban vardır. Kendilerine Önderlik yapacak bir aydın arıyorlar. Özellikle Önderin aydın ve halk tarafından sevilen birisi olması lazım. Liceli Fehmi Bey Faik Bucak'ı öneriyor, ona gidilmesini istiyor. Sait Elçi ve Ömer Turhal kendisi ile görüşüyorlar. Faik Bucak ilk önce böyle bir görevi kabul etmiyor. Zaman ve zeminin uygun olmadığını söylüyor. Ancak bilahare partinin tüzük ve programını bizzat kaleme alarak son şeklini veriyor, partiye katılıyor. T-KDP 11 Temmuz 1965 tarihinde kuruluyor. Henüz dışa yönelik faaliyetlere başlamamıştır. Sait Elçi, Suriye'ye gelip S-KDP ile görüşüyor. Pratikte kendilerine yardımcı olacak bir eleman istiyor, partinin mühürünü de Türkiye'de olanaklar kısıtlı olduğundan, Suriye'de yaptırıyor.

1965 yılının sonlarında T-KDP'nin kurulduğu, bizzat Faik Bucak tarafından kaleme alınan bir mektupla Irak-KDP'ye bildiriliyor. Bu mektupta T-KDP'nin kurulduğu, partinin Başûrê Kürdistan'daki silahlı mücadeleyi desteklediği, diğer Kürt partilerinin de kardeş parti olarak kabul edildiği, Kürdistan'ın dört parçasındaki Kürt partileriyle ilişki içerisinde olacakları bildiriliyor. Bir mektup hazırlanıyor. Mektubun sağlam yerine ulaşması için kurye tarafından bizzat iletiliyor.

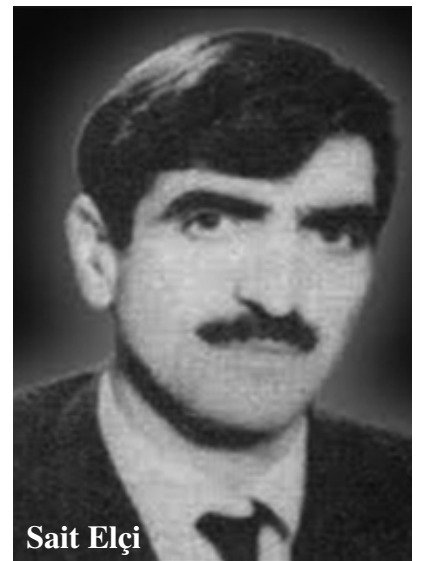
1966 yılı Mayıs ayında Faik Bucak, Sait Elçi ve diğer bir kişinin Suriye'nin Kobanê mıntıkasına gelip bazı kişilerle temasta bulunduklarını biliyoruz. Mayıs ayının sonlarına doğru Cizre-Silopi hattında bir haftalık bir gezi yapılıyor. MİT bu seyahati adım adım izliyor. Ayrıca bu dönemlerde Bucak ailesinin içerisinde kan davası var. İki taraf arasında kıyasıya bir mücadele var. Bir kesim Faik Bucak ve akrabalarını '60 ihtilalinde MGK'ye, "Kürtçü" olarak ihbar ediyor. Taraflar arasında temeli buna dayanan bir kan davası sürüyor. Bu kan davası fırsat bilinerek bir provokasyon hazırlanıyor.

4 Temmuz 1966 tarihinde saat on sıralarında özel bir tim tarafından Urfa'nın Karaköprü mevkiinde Faik Bucak'a karşı bir suikast düzenleniyor ve Faik Bucak yaralanıyor. Arabada iki oğlu ve amcasının oğlu olmasına rağmen, sadece kendisi hedef alınıyor. Faik Bucak, 5 Temmuz 1966 tarihinde şehit düşüyor.

Bu olaydan önce, Urfa Jandarma Alay Komutanı albay Sami Tümerkan ile aralarında hem şahsi, hem politik çok sert bir tartışma geçiyor. Faik Bucak albaya küfrediyor. Suikasttan bir gece önce büyük oğluna, "yarın Siverek'e gideceğiz. Yolda herhangi bir şey olursa metanetinizi kaybetmeyin" der ve yola devam edilmesi gerektiğini söyler. Ertesi gün bilindiği gibi suikast yapılır ve 5 Temmuz 1966'da şehit düştü. Tabii bu süreç içerisinde T-KDP'nin önünde çok önemli bir görev vardı. Bu görevlerini maalesef yerine getiremediler.

Rêber Apo: Bu noktada bazı sorular var. Faik Bucak'ın gerçeğini biraz daha iyi yorumlayalım. Siz yakından tanıdığınız, ayrıca şehadete gitmeden önce sizinle uzun uzun konuşmuş. T-KDP resmen 1965 yılında kuruluyor. Sait Elçi gidiyor, bağlantılar kuruyor. Bu süreci de özel uzmanları ile MİT ajanları adım adım izliyor. Bu sabit, diyorsunuz. Yani KDP'nin önder kişiliği olarak Faik Bucak'ı tanıyorlar. Ayrıca bu aşiret içerisinde bazı kişilerin çıkarları gereği kendisini 'Kürtçü' olarak ihbar ettiği de sabit, şüphe yok. Bu anlattıklarınızdan anlaşılıyor ki, Kürtlük ilişkili, Kürtlüğe bağlı, bundan taviz vermiyor. Eskiden beri, Kürt kimliğini inkar etme sürecinde de Kürt kimliği ile büyüyor.

Biliyorsunuz, 1950-1960 arası yıllar yaygın olarak asimilasyon ve Kürt ulusal özelliklerinin Türk ulusal özellikleri içerisinde erime sürecidir. Bu, şu bakımdan önemli; Demek ki Faik Bucak bu yılları Kürtlükle karşılıyor. Aşiret içerisinde belli bir kesim Kürtlüğe özeniyor, işbirlikçiliğe soyunuyor. Faik Bucak tam tersine tepki duyuyor ve bu tepkisi çok somut radikal bir Kürt kimliğiyle noktalanıyor. Aşiretin belli kesiminin ihbarı var, kendisinin bahsettiğiniz albayla çatışması var. Bu çatışmada sanırım albay fark etmiş, Kürt kimliği nedeniyle. Bir yerde provoke etmiş oluyor. Anlattığınızdan bunu sezinlemek mümkün. Türk subayları, özellikle Kürdistan'da görev yapanlar uyanıktır ve Kürtlüğün bütün özelliklerini önceden bilerek yola çıkarlar. "Kürt tipleri nasıldır, Kürtçü kimdir ve kendilerine nasıl yaklaşılması gerekir?" sorusuna, hayli bilinçli olarak yaklaşırlar. Faik Bucak'ın da Kürtlüğe bağlı olduğunu ve bu konuda bir engel olduğunu görüyor. KDP Genel Başkanı

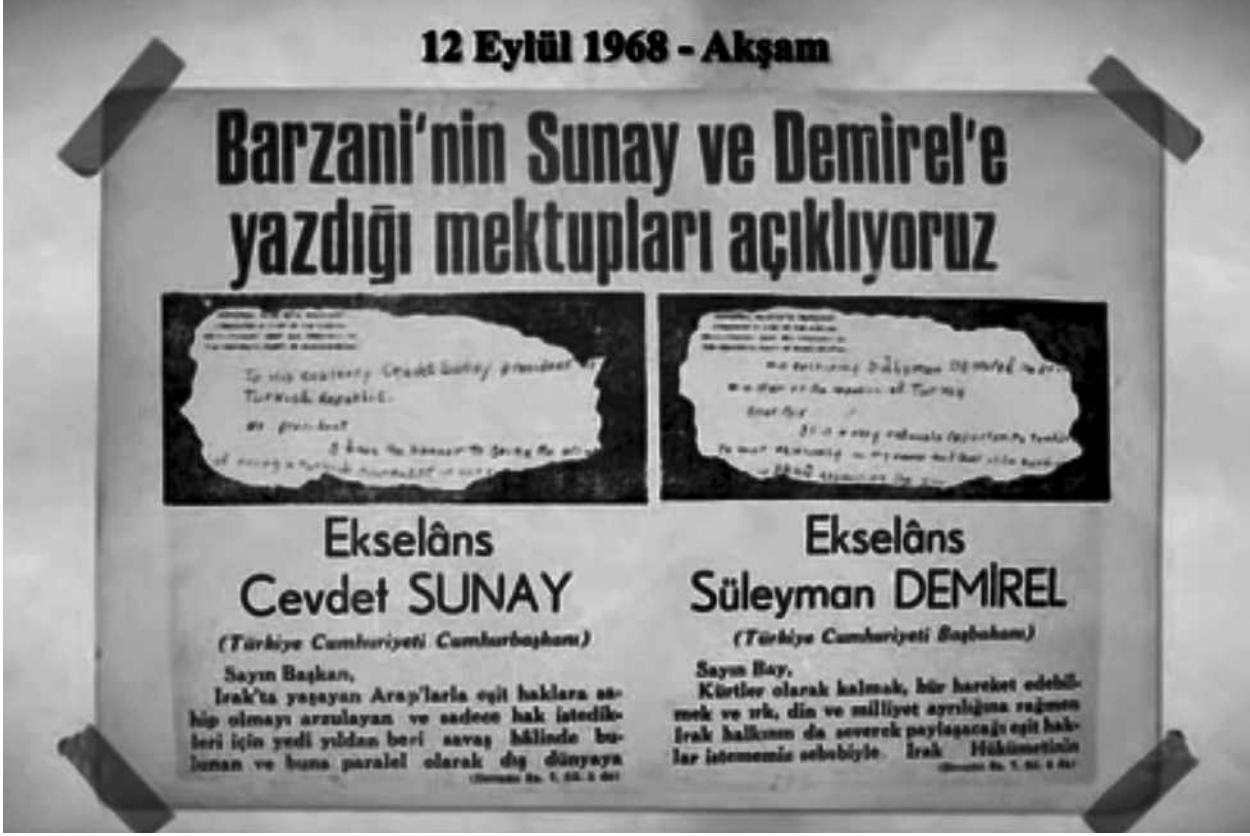


Sait Elçi

olması, albaya karşı radikal tavır takınması, onun hakkındaki komplonun asıl nedenidir.

İki Sait'in katledilmesi

Serhat Bucak: 1971 yılı Haziran ayında bizzat Sait Elçi'nin, Dr. Şiwan (Sait Kirmızıtoprak) tarafından öldürülme olayı var. Sait Elçi'nin öldürülmesi olayı açığa çıktığı zaman, T-KDP'nin o dönemdeki merkezinde bulunan bir kişiye, İdris Barzani'nin bizzat açıklaması var. Bu kişinin Dr. Şiwan'la da



ilişkisi vardı. Bu açıklamayı ilk önce bir bilim adamına yapıyor; sonra da bana açıkladı. Sait Elçi'nin ölümü ortaya çıkınca, Dr. Şiwan'ın yargılaması yapılıyor. Şiwan'ın yargılaması yapıldıktan sonra Dr. Şiwan, Brusk ve Çeko da öldürülüyor. İnfazlar tamamlandıktan sonra, İdris Barzani'nin bu kişiye bir anlatımı var ki, çok ilginçtir; İdris Barzani, "her iki Sait de Kek Faik gibi aynı yöntemle öldürüldü" diyor. Kek Faik deyince, arkadaşın aklına İran KDP önderlerinden olup, Irak'ta öldürülerek Şah'a teslim edilen Faik geliyor. "Evet, kek Faik de yürekli, yurtsever bir insandı, Kürt halkı için bile ölüme gitti" diyor. İdris Barzani cevaben, "yok, senin bahsettiğin İranlı Faik'ten bahsetmiyorum" diyor. Bunun üzerine arkadaş o zaman, "bilemiyorum, hangi Faik'ten bahsediyorsun?" diyor. Bunun üzerine de İdris Barzani "sizin ilk başkanınız avukat kek Faik'ten bahsediyorum. O da bu biçimde ortadan kaldırıldı" diyor. 1966 yılında I-KDP'ye yazılan mektup TC'nin eline geçiyor. T-KDP'yi bundan sonra TC biliyor ve izlemeye başlıyor.

Rêber Apo: Kimden, tahmininize göre?

Serhat Bucak: I-KDP'den.

Rêber Apo: Kesin, değil mi?

Serhat Bucak: Tabii, bunda hiç şüphe yok.

Rêber Apo: İzleme ondan sonra mı başlıyor?

Serhat Bucak: Evet, ondan sonra başlıyor. Ben arkadaştan sordum; "bu olayı bugüne kadar niçin benden gizledin? Bu kadar oturup kalktık, bu olayı benden niye gizledin?" dedim.

Rêber Apo: O tarihlerde Barzani'nin Cevdet Sunay'a mektubu da var sanırım?

Serhat Bucak: 1968 yılında Akşam Gazetesi muhabiri Hulusi Turgut kanalıyla göndermişti.

Rêber Apo: Yani o süreçte TC'ye ne kadar yaklaştığı görülüyor.

Serhat Bucak: Giderek yaklaşıyor, dostluklar kuruyor.

Rêber Apo: Adeta yalvarıyor, her türlü hizmete açık olduğunu söylüyor. Ayrıca Mesut'un geçen yıl Washington Post'ta çıkan bir açıklaması vardı: "Biz 1962'den beri TC'ye en büyük hizmeti yaptık" diyordu. Belli oluyor ki, 1960'lar bu yana çok somut ilişkileri var. Faik Bucak mektup yazıyor, "biz partiyi kurduk, kardeşlik bildiriyoruz" diyor.

Serhat Bucak: Yardım istemiyor. Mektubun içeriği aynen şöyle: "T-KDP kuruldu. Bu parti Kürdistan'ın dört parçasındaki Kürt halkının mücadelesini sıcak karşılıyor." Kardeş partilere dostluklarını ve ihtilalci selamlarını iletiyor. Mektup bu anlamdadır.

Rêber Apo: Tamam, anlaşılıyor. Bu, TC tarafından biliniyor. Bu daha çok I-KDP bünyesinde ortaya çıkan bir bilgilendirmedir.

Serhat Bucak: Elbette, yoksa İdris Barzani Faik Bucak'ın da her iki Sait gibi aynı yöntemle ortadan kaldırıldığını nereden bilebilir?

Rêber Apo: Bana göre T-KDP'si '70'lerden itibaren yoğun olarak MİT'in denetimine girmiştir. Daha önceleri de bilgilendirmeler var. Yani I-KDP'si kurulur kurulmaz T-KDP'yi TC'ye bildiriyor ve bilgilendirmeler somut izlenme ile takip ediliyor. Benim bu kısa bilgilerden çıkaracağım sonuç şudur: Komploların düzenlenme şekli, tarihi kişiliklere karşı düzenlenen komplolarla çok benzerlik arz ediyor. Örneğin Şêx Seîd'in etkisizleştirilip kolorduya teslim edilmesi, Binbaşı Kasım sayesinde oluyor. Binbaşı Kasım, Şêx Seîd'in bacanağıdır. Şêx Seîd Binbaşı Kasım tarafından baştan itibaren izleniyor. Görünüşte Kemalistlerin, Şêx Seîd'in önünü tutmasıdır. Biliniyor, bu daha sonra ortaya çıkıyor. Dersim isyanında Alişer'in katledilmesi vardır. Bunu geliştiren, Seîd Rıza'nın yeğeni Rayber'dir. 19. yüzyılda benzer gelişmeler vardır. Yezdan Şêr'in Bedirhan Bey'e karşı kışkırtılıp, isyanın bastırılması durumu var. Ortaya şu çıkıyor: Bu tarihi örnekleri daha da çoğaltabiliriz; Faik Bucak'ın katledilmesi gibi.

1965'ler hem emperyalizm hem de Türk sömürgeciliği açısından çok önemli yıllardır. Kontrol altında TİP kurulmuş, sola açılım var, demokratik gelişmeler hız kazanıyor. Tam bu sırada T-KDP'nin kontrol dışı kurulması, Başûrê Kurdistan'daki hareketten etkilenmiş de olsa,

bağımsız bir temelde ve radikal bir kişilikle kendini temsil etmesi, MİT'i son derece rahatsız eder. Ne pahasına olursa olsun üzerine giderler. Bu da özel savaş yöntemiyle tasfiyedir. Nitekim tarihi örneklerle kıyaslandığında, aşiret içi çelişkiler kullanılıyor. Aşiretin bir kesimi zaten işbirlikçilikte derinleşmiş, ihbarı yapıyor. İkincisi, parti adım adım izleniyor. Özellikle Başûrê Kurdistan'ın daha 60'larda Türkiye'nin yöreğine girmek için verdiği tavizler vardır. Tavizlerden biri de, yeni kurulan bu partiyi ve önderliğinin yazdığı mektubu TC'ye bildirme olayı yaşanıyor. Geriye bir komplo kalıyor. Komployu nasıl yapacaksın? Bir arazi davası, bir kan davası süsü vereceksin ki, Türk devleti bu işten temiz çıksın. Bedirhan Bey'i Yezdan Şêr ile, Alişer'i Rayber ile, Şêx Seîd'i Kasım ile kontrol altına aldırır. Faik Bucak'ı da kendi aşireti içerisinde ve bilgilendirme çerçevesinde öyle yapar.

Serhat Bucak: Kendi aşireti içerisinden olanlar piyon.

Rêber Apo: Ben kendi mücadele tarihimden de iyi biliyorum. Faik Bucak'ın kişiliğini radikal, yurtsever bir kişilik olarak değerlendirmek gerekiyor. Daha sonraki KDP yöneticilerinin uzlaşıcılığının çok çok ötesinde, TC'nin Kemalist dayatmalarının karşısında -ki, ben buna reformist burjuva milliyetçiliğini de dahil edeceğim- onların da ötesinde radikal bir Kürtlüğe açık oluyor. Bunu TC kesinlikle tespit ediyor. Faik Bucak'ın Kürtlüğünün tehlikeli bir Kürtlük olduğunu tespit etmiştir. Yasalar içerisine hapis olmuş bir kişi değil; yasaların dışına çıkarak radikal atılımlar yapıyor. Komplo için bu yeterlidir. Gerisi basit bir planlamadır.

Faik Bucak arkadaşları tarafından güçlü izleniyor, çok güçlü ve radikal bir biçimde temsili yapılmıyor. Ona bağlı olanlar, daha sonra bir kez daha komploya kurban gidiyor. Sonuç olarak, her Kürt hareketinin başına gelen kendi zıddına dönüşme, KDP deneyiminde de gerçekleşiyor.

Kürdistan tarihinde her başkaldırıda, isyan olayında ve örgütlenmede yabancı güçlerin, özellikle Türk egemenlik sisteminin dayattığı bir ilke vardır. Kendi deyişleriyle, biraz da kendilerine yaraşır biçimde "iti ite kıldırma" gibi bir tabir icat etmişlerdir. Bununla yapmak istedikleri, Kürdü Kürde kırdırmadır. Bunun bütün plan ve programlarını geliştirirler. Bu oyun çok oynanmıştır. Daha kapsamlı ele alınırsa, bu olayda da buna benzer bir planla birlikte bu büyük komplo nun ardındaki tasfiyecilik görülebilir.

Diğer her iki Sait için de benzer değerlendirmeler yapma ihtiyacı var. Onların anısını sürdürmek isteyenlerin de doğru sonuçlar çıkarmalarını isterdim. Uzun süre bunu bekledim. Bu vesileyle üzerimize düşeni yerine getirmeye çalışacağız. Bu görevimizi yerine getirirken, başta yüzü aşkın Başûr savaşımı şehidinin anısına bağlılığın gereğinin de bu olduğunu biliyoruz. Bu savaşta şehadete ulaşanlar, Bakur'da Türk özel savaş timleri, Başûr'da ise işbirlikçilerin kuşatması altında kahramanlık gösterirken, tarihi komplolar karşısında nasıl direniş gösterileceğini, oyunların nasıl bozulacağını ve şehitlerin anısına nasıl sahip çıkılacağını ortaya koymuşlardır. Bu büyük direnişin en büyük gerekçelerinden birisi de budur ve bu anlamda da büyük bir başarı teşkil etmektedir.

KDP yaklaşık otuz yıldır Kürdistan'ın en büyük parçasında çağdaş yurtseverliği amacını gündemleştirmek şurada kalsın, boş çıkarmanın en büyük tasfiye örgütü olma rolünü üstlenmiştir.

Kürt yurtseverlerinin toplandığını sandığınız bir yerde, şimdi anlaşılıyor ki, bu örgütlenme MİT Bölge Müsteşarlığı'nın kullandığı bir alet durumuna getirilmiştir. Son Başûr savaşında KDP'nin gelişmiş bir korucular örgütü olduğunu gördük. Karşımızda savaşan artıklar yarı Hizbullah, yarı KDP, yarı korucu biçiminde hareket ediyorlar. Bu, sömürgeciliğin genel bir Kürdistan yasasıdır. Sadece öldürmekle kalmıyor, bir de "tükürdüğünü sana yalattırım" diyor. Eğer Kürtlük için bir adım atmışsan "bunu Kürtlük adına çok kötü bir biçimde kullandırtırım" diyor. Bu konuda meşhurdur.

Yine A. Cevdetler, M. Şükrü Sekbanlar var; önce Kürtçü, sonra bir numaralı Türkçü oluyorlar. Kürtlük adına atılan adımları tasfiye etmekle kalmıyor, mirasını kendi özüne karşı en kötü

tarzda kullandırtıyorlar. Bunu çok iyi görmek gerekir. Kürtlük adına bir adım atılmıştır. Ama KDP'nin otuz yıllık deneyimine bakıyorsunuz, Kürtlüğe en büyük darbenin bu kanal içinden vurulmaya çalışıldığını görüyorsunuz. Özenle vurguluyorum: Bir kişi komployla şehit edilirken, onun bütün mirası reformizme ve tasfiyeciliğe kanallı edilip kötüye kullanılıyor. Bunu mutlaka iyi görmemiz gerekiyor. Tekrar vurguluyorum: Bazıları dürüst de kalsa, onlar da vurdumduymazlığa götürülüyor. Giderek daha fazla sağa, daha fazla tasfiyeye, daha fazla ihanete yatırılıyor. Bir avuç çıkarıcıya, kişisel çıkarlarını oldukça geliştirmesinin hizmetini sunuyorlar. Diğer yandan o kadar yurtsever kanı, o kadar mazlumun ahi ve işkencesi unutuluyor. Sömürgecilerin Kürt işbirlikçileri, hem de Kürtçülük maskesi altında karşımıza çıkar ve biz de şaşırıp kalırız; işte bu olayda da durum bu oluyor.

Bunu da daha sonraki tarihi gelişim içerisinde daha iyi ele alabiliriz. Özellikle KDP'nin geçirdiği aşamalar vardır. 1970-80 sonralarını ele alarak anlam verebiliriz. Sanırım siz sonrasını anlatmak isteyecektiniz, yine '70'leri bu temelde bağlayacaktınız. Ben kısa bilgilerinizi dinliyorum.

Dr. Şiwan parti kanalıyla Başûrê Kurdistan'a gidiyor

Serhat Bucak: Sizin de belirttiğiniz gibi, PKK'nin en büyük özelliği, kendi devrimci mirasına sahip çıkmasıdır. Haki Karer'in şehadetinden sonra komploculuğa gerekli darbeyi vurmamış olsaydı, PKK bugün bu konumda olmazdı.

Rêber Apo: Çok önemli ve doğru bir tespit.

Serhat Bucak: T-KDP'nin mirasını takip edenlerin merkezinde olanların en büyük açmazı buradan kaynaklanıyor. Parti genel başkanı şehit ediliyor. Şehadette en önemli rolü oynayan kişi uzun yıllar yaşadı, eceliyle öldü.

1968 yılında T-KDP'ye yönelik operasyon var. Sait Elçi ve 12 arkadaşı T-KDP'yi kurma suçlamasıyla tutuklanıyor. Parti tüzüğü ele geçiyor. Antalya Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanıyor ve politik düzeyi yüksek savunmalar yapıyorlar. Kürt halkının da kendi kaderini tayin etmesi gerektiğini, örgütlenmelerini gerçekleştirmek istemelerinin hakları olduğunu savunuyorlar. T-KDP'nin siyasi yaşamındaki en önemli olaylardan biri burada gerçekleşiyor. Sait Kırmızıtoprak, 49'lar davasından tahliye edildikten sonra bir grup Kürt aydını gibi Kürt halkının kurtuluşunu Türkiye'nin sosyalist olma-



sında görüyor. Bir müddet TİP'te çalışıyor. Yön dergisinde gayet düzeyli yazıları çıkıyor. Isparta'ya yerleşiyor. Sait Elçi ve arkadaşları Antalya'da tutuklu olduğu dönemlerde Isparta-Antalya arasında mekik dokuyorlar. T-KDP'lilerin ihtiyaçlarını karşılıyor, mahkemelerini izliyor ve etkileniyorlar.

Rêber Apo: Sait Elçi Antalya'da mıydı?

Serhat Bucak: Antalya'da cezaevinde tutukluymuş. 1969 yılında Sait Elçi ve arkadaşları tahliye ediliyorlar. Yine bu dönemlerde konuşukları gibi Sait Kırmızıtoprak eşine ve çocuklarına İstanbul'da ev alıyor, ihtiyaçlarını temin ediyor. Üniversite çevresindeki yurtsever Kürt öğrencileri ile temaslarını kurduktan sonra, Hikmet Buluttekin (Çeko) ve Hasan Yıkılmış (Brûsk) ile birlikte T-KDP kanalıyla Başûrê Kurdistan'a geçiyor. Başûrê Kurdistan'a geçtikten sonra, otonomi anlaşmasına kadar cephe savaşıyor ve fiilen doktorluk yapıyor. Çok çalışkan, müthiş ikna kabiliyetine sahip ve kitle içerisinde sevilen bir insan. Irak Baas İrkçılığı ve Kürt Halk Hareketi ismiyle bir kitap yazıyor. Komal Yayınevi bu kitabı 1975 yılında yayınladı. Bu kitabı yazdıktan sonra, kendisine İsa Suwar'ın komutanı olduğu Zaxo'da bir karargah veriliyor. İsa Suwar ile çok sıkı ilişkileri var. Hatta İsa Suwar'ın komutasındaki peşmergelerin desteğinde Türkiye'de silahlı mücadele başlatmak istemektedir. Dr. Şiwan buradan sık sık Bakurê Kurdistan'a girip çıkar, yeni bir parti kurar, partisinin ismi PDK Türkiye'dir. O zamanki DDKO'lar içerisinde örgütlenen Mele A. Kerim Ceylan ve Muhterem Biçimli gibi kişilikleri örgütler. Ben o dönemlerde Diyarbakır'a geldim. Sait Elçi'nin evindeydim, konuşuyorduk. Hiç unutmam, kendisine aynen "Sait ağabey, Dr. Şiwan parti kanalıyla Irak'a gitti. Orada ne yapıyor, ne ediyor, haberiniz var mı? Yeni parti kurma çalışmaları varmış, geçmişteki durum da ortada" dedim. Hemen sözümü kesti hiç unutmam, hiddetlenerek işaret parmağını havaya kaldırdı ve bana "Bakurê Kurdistan'da bugüne kadar iki ihtilalci yetişti. Biri hatırasına ömrümün sonuna kadar bağlı kalacağım Faik ağabeydir, o şimdi madden yok. İkincisi de Sait Kırmızıtoprak'tır" dedi. Ben tepkisine hiç ses çıkarmadım, o zaman ben yanılıyorum dedim.

Aradan bir müddet geçti. Dr. Şiwan partisini kurmuştu, çok yoğun bir biçimde örgütlenmeye çalışıyordu. Türkiye'den kabileler halinde insanları karargahına çalışmalarını izlemeye davet ediyordu. Örgütlediği insanlardan biri de daha sonra PKK saflarında çalıştı ve şehit düştü. Dr. Şiwan'ın ismi ve örgütü giderek güçlenmeye başlıyordu. Bu gelişmelerden Başûr'un haberdar olmaması mümkün değil. Çünkü Barzani aşiretinden ve askeri alanda sağ kolu olan İsa Suwar aynı zamanda Doktor'un çok yakınıydı, ilişkileri en üst düzeydeydi. Bu arada 12 Mart geldi. Mayıs ayının sonlarıydı. Sait Elçi'lere gittim. Akşam yeme konuştuk, Dr. Şiwan'a müthiş kırgındı. "Verdiği sözü tutmadı, yanlış şeyler yapıyor. İki parti olmaz, partilerin birleşmesi gerekir. Kendisi ile konuşacağım" diyordu.

Rêber Apo: 'Birleştirmek lazım' diyor muydu?

Serhat Bucak: Evet, öyle diyordu. 'Halkın tek bir partiye kanallanması gerekiyor. İki partinin olması Kürt halkının yararına değildir' diyordu.

Rêber Apo: İki parti arasında ne fark vardı?

Serhat Bucak: Çok fark vardı. Merkezî kadroları ayırırdı. Gerçi Sait Elçi grubundaki merkezden iki kişi Dr. Şiwan'la da ilişki kurmuştu, ama ayrı ya-

şıydılar. Dr. Şiwan'ın partisinin tüzüğünde şöyle bir madde vardı: "T-PDK, Marksizm-Leninizm öğretisinden faydalanır." Diğer partide böyle bir hüküm yoktu. Dr. Şiwan'ın partisi sola daha açıktı.

Sait Elçi partili kurye Mihemedê Bego ile birlikte Suriye'ye geliyor. On beş gün Suriye'de kalıyor. Bütün bunları bu gezim de Sait Elçi'nin misafir kaldığı insanlardan öğrendim. Kendisine Irak'a gitmemesini söylüyorlar, bir komplonun olabileceğini kendisine hissettiriyorlar. Ama bütün bunlara rağmen, Sait Elçi Irak'a geçmek istiyor. Zaxo'ya geldiğinde kendisini Dr. Şiwan

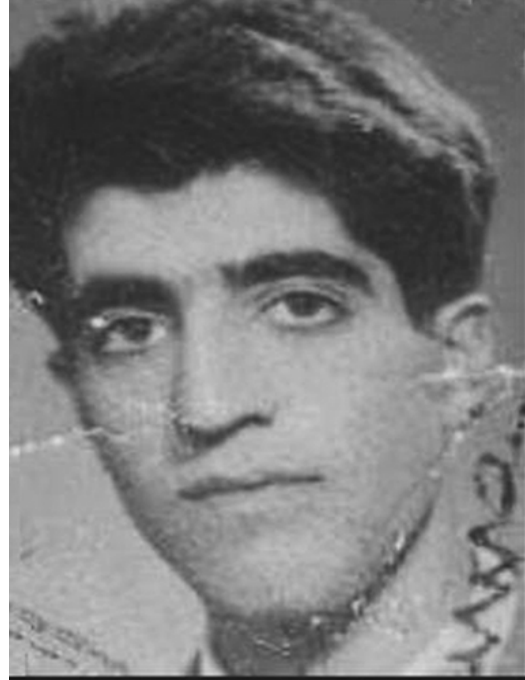
elinden öleyim" der. Bu arada cesetleri kayıpların altına saklarlar. İnfazdan sonra Derwêşê Sado Irak'a gelir, Zaxo'ya gelir, Zaxo'ya uğramadan Esat Xoşevî'ye ulaşır. Sait Elçi'yi sorar. O da gelmediğini, kendilerinin de onu beklediğini söyler. Esat Xoşevî, Sait Kırmızıtoprak'ı bir hastamız var bahanesiyle karargahına çağırır. Burada Dr. Şiwan, Xoşevî'ye Sait Elçi ve Mihemedê Bego'yu öldürdüklerini söyler. Bunun üzerine Dr. Şiwan ve arkadaşları enterne edilir. Ondan sonra Dr. Şiwan, Çeko ve Brûsk'un yargılanması yapılır. Dr. Şiwan'ın ifade

geliştirirken ve Sait Elçi de böyle tasfiye edilirken, İsa Suwar'ın gelişmelerden hiç haberi yok mudur?

Serhat Bucak: Mutlaka vardır. İsa Suwar Barzani aşiretindendir. Zaxo'nun askeri sorumlusudur. Kendisinin haberi olmadan Zaxo üzerinden kuş bile uçmaz. İsa Suwar'ın çok önemli bir özelliğinden bahsettiler. Okuması yazması yokmuş. Bir gün Suriye-KDP'den bir yetkili Barzani'ye mektup götürüyor. Zaxo'dan Gilala'ya gitmek için İsa Suwar'dan kağıt alması gerekiyor. Daha önce İsa ile aralarında bir tartışma geçmiş. İsa Suwar mek-

bir sürede değişmesi mümkün değil. Bu değerlendirmelerin sahibi bir kişi, aklının köşesinden bile geçse tedbirsizlik yapmaz. Şurası anlaşılıyor: T-KDP'nin Genel Başkanı Sait Elçi'dir, belli bir örgütlenmesi vardır. Yeni bir örgütlenmenin geliştiğini duyuyor. Bunun anlamsızlığını belirtmek için örgütlerin birleşmesini istiyor sanırım. Silahlı mücadeleye karşı değil, fakat daha çok hazırlık yapılmasını öneriyor. Faik Bucak'ın anısına bağlı.

Serhat Bucak: Sait Elçi, Faik Bucak'ın anısına sonuna kadar bağlı. Bir yerde bu bağlılık kendisini ölüme gö-



Çeko



Dr. Şiwan



Brûsk

karşılıyor. Karargahta üç gün kalıyor. Ne konuşuklarını, neler tartışuklarını bilemiyoruz. O dönemde karargahta sorumlu olup da hayatta olanlar tek kelime konuşmuyorlar, geçmiş miraslarına sahip çıkmıyorlar. Sait Elçi'nin nasıl öldürüldüğü, Dr. Şiwan'ın nasıl yargılandığı, neler konuştuğu konusunda yirmi bir yıldır tek kelime bile konuşmuyorlar.

Rêber Apo: Bu tartışma ne olabilir?

Serhat Bucak: Sanıyorum Dr. Şiwan Bakurê Kurdistan'a yönelik bir silahlı mücadele başlatmak istiyordu. Sait Elçi de bunun zemininin olmadığını söylüyormuş. Ama kesin değil.

Rêber Apo: Özü budur yani. Silahlı hareket başlatmak istiyor.

Serhat Bucak: Silahlı hareket başlatmak istiyormuş. Yine demin bahsettiğim arkadaşın evinde uzun müddet kaldım. O bana anlattı. Dr. Şiwan yakın bir zamanda Türkiye'de silahlı hareket başlatmak istiyormuş. "Türkiye'de güçlü bir Kürt hareketi olmayınca, Başûr'daki hareket de her zaman sabote olabilir. Onun için mutlaka Kürdistan'ın büyük parçasında güçlü bir hareketi oturtmamız lazım" diyormuş. Sanırım bu temelde aralarında bir ilişki vardı. Sait Elçi Diyarbakır'daki konuşmamızda Dr. Şiwan için "Bazı konularda çok aceleci davranıyor" dedi. "Irak'taki özerklik anlaşmasının neticelenmesine kadar hazırlık yapmamız gerekiyor" diyordu.

Dr. Şiwan, Sait Elçi'yi karargah mıntıkasında hapse kapatır. Başına nöbetçi olarak, Siirtli eski eşkiya Tilki Selim'i koyar. Sait Elçi, Tilki Selim'den Esat Xoşevî'ye gidip kendisinin geldiğini ve Zaxo'da olduğunu bildirmesini ister. Tilki Selim, Dr. Şiwan'dan çekindiğinden bu haberi veremez. Üç gün sonra Sait Elçi ve Mihemedê Bego kurşuna dizilir. İnfaz sırasında Dr. Şiwan, Çeko, Brûsk birlikte. Sait Elçi son olarak Dr. Şiwan'a "Madem ki beni öldürecekisin, gözlerimi bağlama, beni de sen öldür, bari senin

bantları varmış. Fakat sorgulama bugüne kadar açığa çıkarılmadı. Sorgulamayı ne KDP ne de Dr. Şiwan'ın arkadaşları açığa çıkardı. Bunun ortaya çıkarılması gerekirdi. Sait Elçi neden öldürüldü? Dr. Şiwan ile Sait Elçi niçin birbirlerini tasfiye edecek kadar birbirlerine düşman oldular? Bunun açıklanması gerekir.

Rêber Apo: Şimdi bu işlerde olağanüstü oynayanlar, bu işin ortaya çıkarılmasını elbette istemeyeceklerdir. Muhtemelen Sait Kırmızıtoprak bu bantlarda ne konuşmuş olabilir?

Serhat Bucak: Bu bantlarda Sait Elçi olayını anlatmış. Benim kanaatime göre bunu bana anlatan kanat, süreç içerisinde inanırlılığını yitirmiş oluyor. Çünkü infazdan sonraki gelişim süreci ile ilgili birtakım gerçekleri öğrendim.

Rêber Apo: Birtakım gerçekler var.

Serhat Bucak: Yani buraya geldiğim zaman öğrendiğim şeyler var. Dr. Şiwan'ın yargılanması sırasında Derwêşê Sado tekrar Suriye'ye geliyor ve kendisi Eyndîwer köyünde kırk beş gün gözetim altında tutuluyor.

Rêber Apo: Kim bırakıyor?

Serhat Bucak: Suriye-KDP'nin o zamanki sekreteri Diham Miro.

Rêber Apo: Diham Miro'nun evinde mi misafir kalıyor?

Serhat Bucak: Hayır, Başkanım. Diham Miro kendisini alıp Eyndîwer köyüne getiriyor. Çok ilginçtir, evin sahibine şunu söylüyor: "Derwêşê Sado Beyrut'a gidip birtakım yerlerle temasta bulunmuş. Biz bunun bazı durumlarından şüpheleniyoruz. Bu adamı izleyeceksin, yanına kim gidip geliyor öğreneceksin." Kırk beş gün Derwêş bu köyde kalıyor. Yanına sadece Türkiye'den birileri geliyor. Kırk beş gün sonra Diham Miro gelip kendisini alıyor. Derwêş, bilahare Türkiye'ye dönüyor. Nasıl dönebildiğini siz birçok çözümlemelerde belirtmişsiniz.

Rêber Apo: Kısaca 1972'de T-KDP'si MİT'in denetimi altına giriyor. Şimdi peki sizce Sait Kırmızıtoprak, İsa Suwar'ın komutası altındaki kampı

tubun kendisine verilmesini istiyor. Gelen sorumlunun da hemen Suriye'ye dönmesini istiyor. Suriye-KDP yetkilisi merkezden emir aldığını, mektubun kendisi tarafından bizzat Barzani'ye iletilmesi gerektiğini söylüyor. Bunun üzerine İsa tabancasını çekiyor, mektubun kendisine verilmesini istiyor. Bunun üzerine Suriye-KDP yetkilisi, "bak, ben de Kürdüm, benim de silahım var. Şimdi bana silah çekiyorsun, kim bilir, yarın Kürdistan kurulursa ne yaparsın" diyor. İsa bir adamını çağırıyor, bu adamı vasıtasıyla Gilala'ya mektup yazdırıyor. Arkadaş sorduğunda, İsa Suwar'ın okuma yazma bilmediğini öğreniyor.

Rêber Apo: Sait Elçi'nin kişiliğini yakından tanırıyorsunuz.

Serhat Bucak: Çok yakından tanıyorum.

Rêber Apo: Yurtseverdir, korkunç derecede yurtseverdir, uyumludur, kariyerist değil.

Serhat Bucak: 1959'da, 49'lar davasında yargılandığı sırada hücrelerinde kan kusuyor, arkadaşlarının moralini bozmamak için elleriyle kanını temizliyor. Hastaneye gitmeyi reddediyor. Sorgularda çok ateşli savunmalar yapıyor. Özellikle 49'lar ve Antalya'daki T-KDP davasında hiçbir kişisel ve ailesel kaygısı olmayan bir insandı. Türkiye'den ayrıldığında evinde bir aylık iâşesi bile yoktu. Hiç unutmam, yırtık bir terliği vardı, akşamları kendi eliyle diker ve giyerdi. Çocuklarından söz edildi mi, hanımına hep şunu derdi: "Sekiz milyon Kürt çocuğu var, benim çocuklarım da onlardan birileri olsunlar." Hiçbir biçimde kariyerist tutumu yoktu.

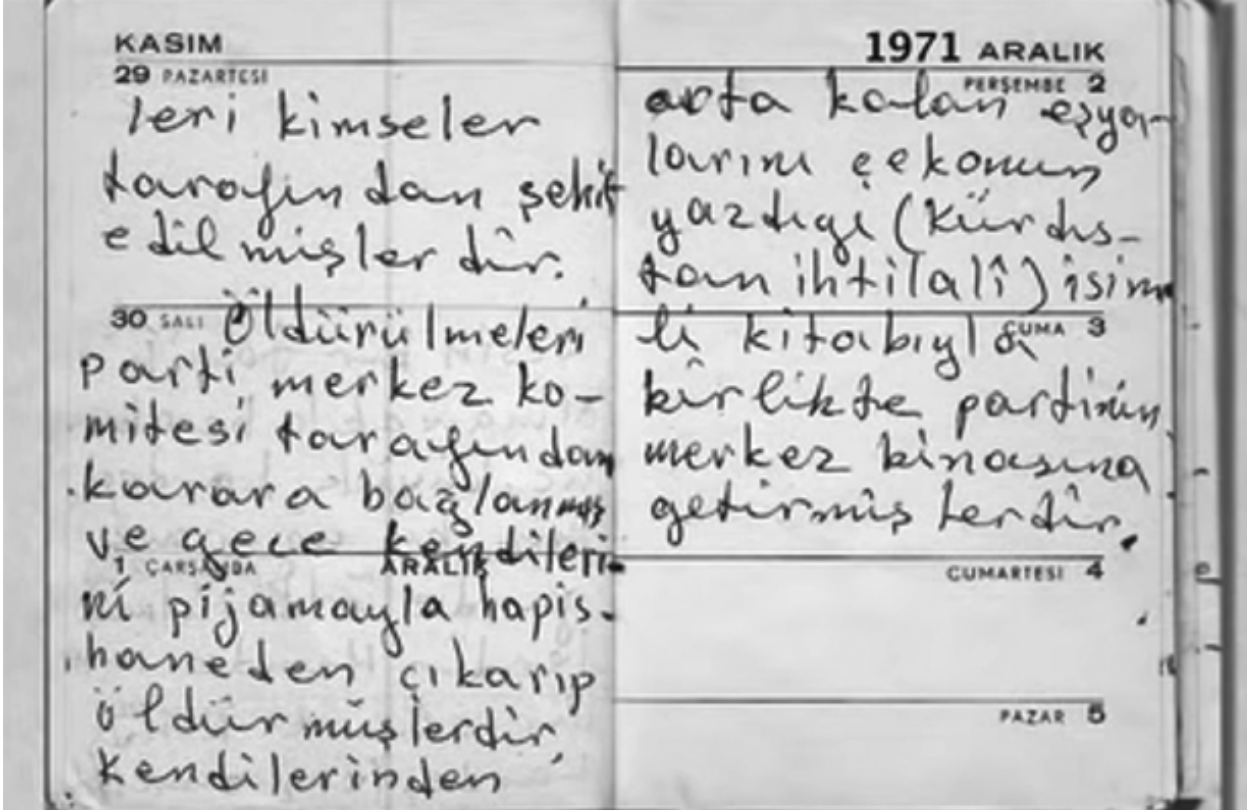
Rêber Apo: Sait Elçi, Kırmızıtoprak için "Faik Bucak'tan sonra Bakurê Kurdistan'ın yetiştirdiği en büyük ihtilalcidir" diyor. Bu kadar seviyor. Bunu söylediğinde tarih ne zamandır?

Serhat Bucak: Ölümünden altı-yedi ay önce.

Rêber Apo: Sait Kırmızıtoprak tarafından öldürüleceği aklının köşesinden bile geçmezdi. Kanaatinin böyle kısa

tüdü. Dr. Şiwan "partinizi feshedip bize katılın" diyormuş. Sait Elçi de "bu partiyi bize birileri hatıra bıraktı, bunu yapamayız. Onun hatırasını yaşatmalıyız" diyormuş. Son görüşmemizde bunu bana da söyledi. Ben de kendisine "bu önemli değil, önemli olan halkımızın birlik ve beraberliğinin sürmesidir" demiştim. Çok iyi hatırlıyorum.

Rêber Apo: Sait Elçi Kürtlük olayına oldukça bağlı. Ciddi bir işbirlikçiliğe yönelme ve sağa saptırma gibi girişimleri yok. Sait Elçi ve Sait Kırmızıtoprak, bir örgütlenmede birbirlerine bu kadar güvenen iki arkadaşdır. Birisi Antalya'da diğerine hizmet etmiş, diğeri onun için "Kürdistan'ın yetiştirdiği iki ihtilalciden biri" diyor. Dr. Şiwan onun kanalıyla Başûr'a gitmiş; sonra da Zaxo'ya dayalı yeni bir örgütlenmeyi gerçekleştiriyor. Sait Elçi sorunu aralarında kardeşçe halletmek için Zaxo'ya geçiyor. Birdenbire araları bozuluyor ve kısa süre içerisinde Dr. Şiwan diğer Sait'i İsa Suwar'a infaz ettiriyor. Şimdi ortaya çıkan şudur: Sait Elçi'nin ortaya çıkan ciddi bir suçu yok. İsteği "örgütü birleştirelim, daha derli toplu bir mücadeleyi geliştirelim" oluyor. Böyle olunca Sait Kırmızıtoprak ile fazla çelişkinin olmaması gerekiyor. Bu kadar birbirini tamamlayan iki kişinin birdenbire birbirlerini tasfiye edecek düzeye gelmeleri akla uygun değildir. Bütün bu veriler bunun böyle olmaması gerektiğini ortaya koyuyor. Öyleyse olan nedir? İsa Suwar, Zaxo komutanıdır. Barzani'ye en yakın adamlardan birisidir. Askeri alanda Barzani'nin sağ kolu olduğu biliniyor. Zaxo komutanlığı, aynı zamanda Türkiye'ye yönelik bütün girişimlerin de sorumlusudur. KDP'nin Türkiye'ye yönelik girişimlerinin temsilciliğini de Zaxo bölgesi yapar. Dolayısıyla Dr. Şiwan'ın Zaxo'daki karargahta tutulması, Zaxo Merkez Komutanlığı temsilcisinin görevi dahilindedir. Zaxo komutanlığı Türkiye temsilciliğini hem oluşturur hem de denetler. Dolayısıyla Zaxo komutanlığının



bilgi ve denetimi olmadan kesinlikle bir adım bile atılamaz. O dönemde İsa Suvar'ın ne kadar önemli ve güçlü olduğunu göz önüne getirirsek ve verdiğiniz bir mektup olayı örneğinden yola çıkarsak, onun haberi olmadan kuş bile uçurtulamaz. Bir mektubu okumayı böylesine dayatan bir kişinin, Dr. Şiwan'ın böylesine bir örgüt kurmasından haberdar olmaması ve 'silahlı savaşı hemen başlatacağız' yargısını öğrenmemesi düşünülemez.

Peki, bu böyleyken, Sait Elçi birdenbire nasıl pasifist, hizipçi oldu ve dolayısıyla ölümü hakketti? Olay ancak basit bir komplo mantığı ile izah edilebilir. Geçmiş verilere bakıyorsanız, bu iki insanın asla birbirini tasfiye etmemesi lazım, aksine güç vermesi gerektiği açık.

Ulusal kurtuluş mücadelesine karşı her zaman işbirlikçi bir örgüt geliştirilir

ABD uluslararası alanda ulusal kurtuluş hareketlerine işbirlikçi yaklaşımları dayatırken, bu yıllarda Bakurê Kurdistan'daki ulusal mücadelenin radikal özünün nasıl tasfiye edildiğini ortaya koyduk. Saitlerin ikisi de dürüst, yurtsever ve radikal. Ayrıca Kırmızıtoprak sola açık, silahlı mücadeleyi gündemleştirme eğilimleri var. Türk özel harbinin bütün Kürt isyanlarına dayattığı faaliyeti bir kez daha göz önüne getirirsek, burada da "böl-yönet, birbirine karşı kullan" yöntemini kullandığı açıkça görülür. KDP'yi de boş bırakmayacağı açıktır. İki Sait, Başûr hareketinden yararlanmak istiyorlar. Bizim büyük Başûr savaşımız Zaxo dolaylarında geçti. Öyle anlaşılıyor ki, Faik Bucak komplosunun daha gelişkin bir biçimiyle karşı karşıya bulunmaktayız.

Bahsettiğiniz İdris Barzani'nin, iki Sait'in gidiş tarzını Faik Bucak'ın gidiş tarzına benzetmesi hayli anlamlıdır. Türk MİT'i yine devrede, Saitlerin peşindedir. Bahsettiğiniz iki tip de çok önemlidir. Derwêş'in olayın hemen arkasından gelip Dr. Şiwan'ı görmesi benim için çok önemli. Bir MİT izlemesi var. Derwêşê Sado'nun daha sonra MİT Müsteşarı ile oturup KDP'yi araç olarak kullandırması, iki Sait'in ölümünden bağımsız değildir. Derwêşê Sado, aslında ikisinin de öldürüleceğini biliyor.

1971-72 yılları arasında Ali Sincarî Zaxo sorumlusudur. Her iki Sait'in ölümünden sonra Barzani, Ali Sincarî ve Derwêşê Sado birlikte otururlar. Derwêşê Sado'nun MİT Bölge Müsteşarı ile ilişkiye geçmesi karar altına alınır. Bu konuda Derwêş yetkili kılınır ve Diyarbakır'a gönderilir. Diyarbakır'daki otelde oturup, MİT ile KDP arasında ilişkiyi geliştirmekle görev-

lendirilir. Dikkat edin, her iki Sait'in ölümünden sonra partinin genel başkanlığına getirilir; kendisine "git, MİT'le ilişki sağla" denilir. Eğer bu böyle değilse, açıklama yapılmalıdır. Kim kiminle nerede oturup ne konuşmuşlar?

Neden böyle olabileceğini söyledim. Dünya genelinde ABD'nin ulusal kurtuluş hareketlerini tasfiye edip, yerine kendi işbirlikçilerini oturtmak gibi bir planı vardır. Başûrê Kurdistan'da böyle bir durum vardır. Barzani ile ilişkiye geçip diyalog sağlamıştır. Talabani'nin bazı itirazları vardır. Onların da süreç içerisinde tasfiye edildiğini biliyoruz. İran-KDP vardır. Bunlar da Irak'a geçip, Şaha karşı bir şeyler yapmak istiyorlar. Şahın talimatıyla bunların da tasfiye edildiklerini biliyoruz.

Size biraz da PKK hareketinden bahsedeyim. Başûr'daki önderlikle bizim aramızda ateşkes olsa da, çelişkilerimiz devam ediyor. Kürdistan'da deneyimlerimden çıkardığım en iyi sonuçlardan birisi de bu ilkel oyuna gelmememdir. Başûr'daki güçlerle ne ilişkiliydim, ne de onların istediği biçimde onların karşıtıydım. '80 başlarında ilişki geliştirilmesini biz de istedik. Mehmet Karasungur Hoca'yı tanırıyorsunuz. Siverek direnişine katılmış, ailenizin işbirlikçi kesimine karşı savaşmıştı. İlişki kurmak üzere KDP'nin yanına gidiyor. İlginçtir, onların yanında vuruluyor. Kendisi ilişki kurmak üzere gittikten kısa bir süre sonra, KDP ile YNK arasında çatışma çıkıyor. Bu çatışmada da vuruluyor. Yine son tahlilde çok planlı bir şekilde olmasa da, bu şahadet genelde bir komplo mantığının sonucudur. Hangi taraf vurmuş olabilir diye araştırdığımızda, ikisi de birbirinin üzerine attı. YNK ile düşmanlığımız da körüklenmek istenmiş olabilir veya bilinçli olarak bu anlama gelmesi bile, bu tip çatışmaların getireceği sonuç budur.

Bizi sürekli iç çatışmalara çekmek istiyorlardı. Kendi aralarındaki çelişkilerde, en önemlisi de Türkiye'ye karşı bir koz olarak "yanımızda kalın" dediler. Tabii grubumuz Lolan'da üslenmişti. Türkiye ile ilişkileri de çok yoğundu. Yıl 1982'ydi. Karşılıklı ilişkilerde şunu da çok iyi biliyoruz: "Türkiye'ye silahlı mücadeleyi dayatmayacak, hele Hak-kari-Botan bölgesinde eylem yapmayacaksınız, Türkiye ile dostluğumuz bakidir" denildi. 1985'te Mesut Barzani, "Kek, Botan'da eylem yapmasaydınız çok iyi olurdu" diyordu. Bunlar benim tanık olduğum hususlardır. Yani KDP önderliği ve onun Barzani temsili, Kürdistanlı güçlerin kesinlikle kendi denetiminde olmalarını ister. Botan-Hakkari hattında silahlı eyleme karşıdır.

Bölgedeki devletlerin de benzer biçimde politik yaklaşımları vardır. KDP

bu konuda gayet ustadır. İranlıları yanına getirtip kamp kurdurur, birkaç eylem de yaptırır, ama sonra cenazelerini Şaha verir. Saitleri çağırır, kamp kurdurur, sonra da birbirine vurdurur. Genel olarak söyleyeyim: Bir mantık, bir zihniyet, bir yaklaşım vardır. "Bütün Kürdistan parçalarından gelsinler" derler, sonra gelen örgütleri parçalayıp içlerinden en silik ve en kişilişsiz olanları da kendilerine bağlarlar. Bahsettiniz, Diham Mîro da böyle bir olaydır. Örgütü üçe bölüp parçalıyorlar, sonra da kendilerine en bağlı olanlarla örgütlenmeyi sürdürüyorlar. Saitler olayında da şahsi yorumum şudur: Başlangıçta göz yumdular. ABD'den ve Türkiye'den taviz koparmak için kamp da kurdurdular ve teşvik ettiler. Türkiye'den gerekli tavizi aldıktan sonra, sıra bunların tasfiyesine geldi. Çünkü aynı olay bizim başımıza getirildi. 1982-83'te Lolan'da, Türkiye ile ilişkileri yoğunlaştırıp sonucu gidineye kadar bize kamp kurdurdular, destek oldular. Aldıklarını aldıktan sonra Mehmet Karasungur'dan tutalım, neredeyse bütün arkadaşları tasfiyeye gidiyorlardı. Buradan tüm gücümü ortaya koyup, benzeri bir sürecin PKK'ye dayatılmasını önledim.

Şimdi bu politikayı genelleştirip ABD'ye, Almanya'ya, sömürgeci devletlere bağlanmıştır. Kürdistanî cephe iki temel örgütten oluşuyor. İki temel örgütten KDP en öndedir, KDP'de de Barzani tek meliktir. Böylelikle Kürdistanî cepheyi boş çıkarıyorlar. Kürdistan halkının çıkarı bunu kaldıramaz. Biz kardeş kardeşe büyük dava için Başûr'a mücadele etmeye, destek alıp vermeye geldik. Siz ise "Türkiye ile çıkarlarımızı bozmayın, Türkiye bize yardım ediyor" adı altında partimize tasfiyeyi dayatıyorsunuz. Yüzlerce yoldaşımızı vurdurtunuz. Diğer parçalardaki tüm örgütlenmelere müdahale ettiniz. Gerekece olarak da, "ABD böyle istiyor, Avrupa böyle istiyor, Türkiye'ye karşı bir şey yapılmasını istemiyoruz. Biz söz vermişiz, baba dostudur, biz de bir şey istemiyoruz" diyorsunuz.

Bu, nüfusu otuz milyonu aşkın bir ulusun hayatı çıkarlarına çok tehlikeli bir dayatmadır. Çatışma böyle başladı ve günümüze kadar da böyle devam ediyor. Bir savaş boyutuna tımandırıldı. Bu savaşın da Çekiç Güç'ün, ABD'nin önderliğinde yürütüldüğünü biliyoruz. Türk özel savaş birimleri Zaxo'nun içinden geçip peşmergelerin öncülüğünde bin bir emekle yarattığımız gerilla değerlerinin üzerine yürüdüler. Tarihin kaydettiği en haince yaklaşımlardan birisi de buydu. Belki yenilmedik, fakat bu Kürt halkına dayattıkları en büyük komploydu. KDP'nin, Barzani'nin gerçek yaklaşımın ne olduğunu herkes

gördü. Halen de bu olumsuzluğu gidermeye çalışıyoruz.

Ama Faik Bucak ve iki Saitlerin durumları çok farklı. Örgütlenmeleri çok zayıf, dışta herhangi bir bağımsız kamp yeri ve üs durumu yok, ciddi bir eylemsel hazırlıkları da gelişkin değil. Tümüyle Başûr'a, Başûr'ün KDP Zaxo sorumlusuna, en gerici bir komutanına bağlı. Dolayısıyla Bakurê Kurdistan'da sol özellikle bazıları açısından çok tehlikeli geliyordu. Çünkü '70'lerde sosyalist gelişme çok hızlıydı. Bütün Kürt aydınları, artan bir dozda sosyalizme ilgi duyuyorlardı. Zaten Dr. Şiwan'ın kendisi de Marksist-Leninist yönelimdediydi. Dolayısıyla hareket bütünüyle sosyalist bir önderliğe dönüşebilirdi. ABD'nin bunu görmemesi mümkün değil. Fakat kullanma amacıyla KDP'ye yanaşmış, kullanma gerekçeleri var. Dikkatinizi çekerim, Barzani ve Talabani'nin Nokta dergisinde "birlikte parti kuralım" başlığı altında yayınlanan bir söyleşileri var. MİT temsilcisi ile Kürdistanî cephe temsilcilerinin görüşme tutanaklarıdır. "Birlikte parti oluşturup, PKK gibi kontrole gelmeyen bir partiye tasfiyeyi nasıl dayatalım" hususunu açık konuşmuşlar. Peki, '90'ların başında bunu yapanlar, acaba '70'lerin başında çok tarihi bir süreci yaşayanlara bunu niye yapmasın? Aynı mantık niye yürürlükte olmasın? Birlikte oturup anlaşmışlardır.

İki Sait de bence Kürtlük onurunu satmayacak kadar yiğit insanlardı. Hakeza Faik Bucak da böyle biridir. Dolayısıyla bunlardan kurtulmak ancak tasfiye temeline olabilir. Tasfiye de çok alçakça yapılmıştır. Faik Bucak'ın nasıl tasfiye edildiği anlaşıldı. İçinde bulunduğu aşiret ortamında, hem de Urfa'daki kan davaları temeline, o albayın tahriki sonucu şehit düşmüştür. Adına da kan davası denildi. Saitler birbirlerine vurdurldu. Bu çok hazindir. Bu noktayı anlamakta güçlük çekmekle birlikte, komplo bu biçimde gerçekleştirilmesine insanın yureği dayanmıyor. En yakın iki yoldaş, nasıl çok kısa bir sürede birbirini yok edecek konuma getirilebiliyorlar? Bu iki arkadaş gerçekten de taktik nedenlerle, herhangi bir tartışmadan dolayı aniden birbirlerini vurmaz.

Özetlersek, basit bir komplo olayıyla karşı karşıya bulunuyoruz. İki Sait de asla birbirini vuracak düzeyde insanlar değil. Birbirlerine en yakın yardımcı iki insan. Biri diğerini korumuş, diğeri öbürünü korumuş. Biri diğerine en üstün yeri veriyor, diğeri de öbürüne en üstün yeri veriyor. Bu kadar kısa sürede niçin birbirlerine düşman olsunlar? Bunları anlamak için hiç kimsede akıl yok muydu? Ve ısrarla vurguluyorsunuz, anlam veremiyorsunuz. Bir tek belge yayınlanmadı, Şiwan'ın yanındakiler ısrarla konuşmadı, Esat Xoşevi'nin yaptığı yargılama kasetleri yayınlanmadı diyorsunuz.

Serhat Bucak: İsrarla açıklanmadı, bilinçli olarak.

Rêber Apo: İşte komplo olduğu anlaşılıyor. Saitler birbirlerine düşman olsalardı, birbirlerini tasfiye edecek durumda olsalardı, mahkemeleri açık yapılırdı. Biz de mahkemeler yaparız, her şey açık olur, herkesin görüşleri açık tartışılır. Ama bunların açıklanmış tek bir sözü yoktur; konuşmaları yayınlanırsa göreceksiniz, eminim ki bu iki insan vahim bir komplo kurbanı olduklarını söylemişlerdir.

Serhat Bucak: Ben sordum, özellikle Dr. Şiwan'ın yargılanma kasetlerini dinlemek istedim, hep zamanı var dediler. Bu, Sait Elçi'nin cephesiydi. Sait Kırmızıtoprak'ın arkadaşlarıyla konuşmalarında da bu konuyu gündeme getirdim. Bir gün çok değerli insan, Diyarbakır zindanında şehit düşen Necmettin

Büyükkaya'ya, "neyi bekliyorsunuz, niçin açıklamıyorsunuz? Bu olayın açığa çıkması gerekir. Bunu ortaya çıkardığımız zaman Kürt halkına iyilik yapmış olacağız" dedim. Ancak maalesef hiçbir yanıt alamadım. Necmettin kardeşimin İsveç'te "Kalemimden Sayfalar" isminde bir kitabı yayınlandı. Berlin'deki eski bir arkadaşından kitabı istedim ve okudum. Hiçbir şey anlatmamış, sadece bir sayfalık bir değerlendirmesi var. Maalesef her iki cephe de bu konuda halen perhizlerini bozmadılar.

Rêber Apo: İki Sait de hazin bir komploya getirilmişlerdir. Şimdi bize de bir oyun oynamak istediler. Bu en son ortaya çıkan Şener-Sarı Baran provokasyonunun arkasında yine İsa Suvar gibi birisi vardı. Kemal Kerküklü diyorlar, o da askeri sorumludur. ABD ile en çok ilişki geliştiren ve en iyi yabancı dil bilen biridir. Halen bize karşı Çukurca'da en büyük komploları hazırlayan, pratik adımların atılmasında rol oynayan birisidir. Tabii ben biraz tedbirliyim, adımlarımı da bilinçli atarım. Yoksa bunlar çoktan PKK'yi birbirine kırdırma planı yapmışlardı. 'PKK-Vejin'e kamp vermişlerdi. Duhok ve Zaxo'da TC'yle birlikte PKK'yi vuracaklardı. Geride kalanlar 'PKK-Vejin'e gideceklerdi. Böylece TC de, KDP de en büyük derterinden kurtulmuş olacaktı. Bütün bunlar açık oluyor. Sizin söylediğiniz nokta çok önemli. O dönemden geriye kalanların konuşmaması komplo alçakça uygulamaya konulduğunun kesin delilidir. Sağ kalanların da konuşacak bir şeyleri yok.

İki Sait de dürüst, yurtsever, birinin sola açık özelliği var. Birbirlerine karşı kullandırılıp ortadan kaldırılmalarına rağmen, ikisi de yoldaştır. Uyanık davranmamışlardır. Nasıl Faik Bucak tek ve yalnızsa, ona karşı bir komplo söz konusuysa, burada daha kötü bir komplo ile karşı karşıya bulunmaktayız. Onlar Kürdistan şehitleridir. Onları devrimci yurtsever kişiler olarak değerlendiriyoruz. Onları birbirlerinin katilleri olarak görmememiz, bu insanları birbirine kırdıranları doğru değerlendirmemiz gerekiyor. Yargılama kasetleri kimdedir? Dr. Şiwan'ı vuran kimdir? Sait Elçi ne kadar Dr. Şiwan tarafından yargılandı? Yargılandıysa, yargılama kararını kim üstten verdi? Dr. Şiwan yargılayacak da, İsa Suvar'dan emir almayacak, ona haber vermeyecek! Böyle bir şeyin mümkün olabileceğini düşünabiliyor musunuz? Kısaca bütün veriler kararın üstten olduğunu göstermektedir.

Birçok partiyi o duruma getirmeye çalıştılar. Komplo ve tasfiyeyi geliştirmek istediler. Sait Elçi'yi Dr. Şiwan'a vererek, "al, tasfiye et" demişlerdir. Durum budur. Ondan sonra da "sen parti başkanını vurdun, sen de gel" demişlerdir. Fazla uzatmaya gerek yok. Bir de sonucuna bakalım. Sonuç nasıl gelişti? İki Sait'ten de geriye kalanlar önemlidir. Bir Sait'ten kalan Derwêşê Sado örgütün sorumlusu yapıldı ve örgütü 1970'den beri MİT'in denetimine soktu. Diğer Sait'ten kalanlar da sözde bir parti kurmuşlardı. Onlardan biri Ömer Çetin'dir ve Diyarbakır zindanında nasıl teslim olduğunu dünya alem biliyor. Bir MİT işbirlikçisidir. Diğerleri de suskundur, bir nevi tasfiyecidirler. Bir tanesi de A. Zeki Okçuoğlu'dur, o da Amerikan propagandası yapmaktan öteye bir şey yapmaz. Çok dikkat edin, yanında direnen Çeko ve Brusk de katledildiler. Onlar canları pahasına direnen ve gerçekleri açıklayabilecek kişilikler oldukları için katledildiler. Onlar direndiler, "bu oyunu sürdürümezsiniz" dediler. Geriye kimler kaldı? Geriye teslim olanlar kaldı, işbirlikçiler kaldı.

“Edebiyat insanın ruhunu iyileştirir”

Gerçeğin Dili olarak EDEBİYAT

Rêber Apo'nun “Tarih Günümüzde Gizli ve Biz Tarihin Başlangıcında Gizliyiz” kitabından derlenmiştir

Yaşamı büyük bir olaya dönüştürmek, yaşamı bir ulusa, insanlığa mal etmek insanın kendi elindedir. Bizim bütünyle başarmak veya yapmak istediğimiz de budur. Yaşamı uluslaştırmak, sosyalleştirmek, kültüre kavuşturmak, çekici ve yaşanır kılmaktır.

Bununla bağlantılı olarak devrimde sanatın, edebiyatın rolüne değinilebilir. Biz, devrimle bağlantısı ölçüsünde, bu toplumsal etkinlik alanlarına ilişkin de bazı temel hususları belirtebiliriz.

Edebiyat; şiirden romana, anıdan röportaja kadar birçok türü içerir. Edebiyatın kendisi bir yazı yazma sanatıdır. Sanat ise daha geniş alanları kapsamında bulundurulur. Fakat insan eyleminde, insanın toplumsal gerçekliğinde sanatın yeri büyüktür.

Aslında daha da genelleştirilirse sanat; insan yaratma eylemidir. Çok genel bir tanım olarak insanın yaratma tarzıdır. Sanat, insanın doğa üzerinde, ilk çağdan günümüze kadar kendini toplumsal biçimlendirmesi, düşüncesini oluşturmaktır. Bunlar için yaptığı her şey sanat kavramına girmektedir. Üretim tekniği de bir sanattır. Düşünme tekniği de bir sanattır. Sanat, insan doğuşuyla oldukça yoğun bağlantılıdır.

İlk insan bilimi; büyü ve dindir. Bunlar da birer sanattır. İlk insan tekniği çok basittir. Belki de bir çubuk kesmedir. Bir avcılık tekniğidir. O da sanattır. Fakat toplum geliştikçe; ekonomi, politika, sosyoloji bilim dalları olarak ayrışmaya uğruyor. Sanat alanı da giderek daralıyor. Daha çok resim çizmek, yazı yazmak, heykel yapmak, ses, müzik, vb'leri sanatın alanları olarak bırakılıyor.

Sanat tarihi, toplumları çok iyi işler. Siz sanatla ilgili bir kitapta her şeyi bulabilirsiniz. Devrim için gerekli olan, sanatın daha da ilerici, devrime ilgili yanındır. Yani gelişmeye ne kadar köstektir, ne kadar yol açandır? Zamanla iyi dinlediğim Kürtçe türkü, beni ulusal soruna çekmiştir, etkisi hayli belirgin olmuştur. Demek ki burada iyi bir türkü veya türküyü iyi söyleyen biri, beni devrime çekmiştir. Bu kadar bir etki gücü var. Daha sonraları heybetli sanat eserlerini gördüğümüzde; heykeller, sanat abideleri, camiler, çeşmeler, kervansaraylar, etkili romanlar okuduğumuzda, bizi derinden etkiledi ve giderek araştırma, güzel duygular yaratmaya, bir amaç peşinden koşmaya itti.

Yaşamı çok dar, ekonomik sınırlar içinde algılayan bir çoban gibi, işi gücü birkaç keçi gütmek olan birisinden güçlü sanatkar olması beklenebilir, olamaz da. Veya gece-gündüz kan-ter içinde çalışan bir inşaat işçisi, güçlü bir duyguya sahip olamaz.



Kendini dar bir üretime mahkum edenlerden sanatkar çıkamaz.

Halk olarak kendimizi düşünelim; kendini bu kadar basit bir şekilde yaşamını kurtarmaya veren bir halk, güçlü bir sanat edimine sahip olamaz ve devrimci eyleme, siyasi eyleme ulaşamaz. Neden? Çünkü onun için mühim olan, bir çorbayı, bir parça ekmeği kurtarmaktır. Bunlar yaşam için daha elzemdir, ama geri kalınır. Ne yapıp edip bu zor durumda bile bir sanatçı çıkarılmalıdır. Bu zor yaşamın sanat dili bulunmalıdır. O Kürdün acılı yaşamını dillendirsın, bu acılı yaşamının müziğini, resmini yapsın. Toplum, bunlar sağlanmadan kaba, maddi ve oldukça da altta seyreden acılı durumdan başka türlü kurtulamaz. Sanat, burada kabul edilemez bir yaşam koşulundan veya onun darlıklarından sıyrılmak, kurtulmak edimi olarak başlıyor.

Sanat dağılımı, boğulmuşluğa çare olmak, nefes olmaktır. Çok iyi biliyoruz ki, toplumsal gerçekliğimizde geri bir toplumsal ekonomik düzeyin üstüne, çok geri bir sanatsal düzey eşlik eder. Sömürgeci tahribat o kadar kapsamlıdır ki, yaşamın altyapısını o kadar daraltmıştır ki, bu anlamda üstyapı olan sanatı da neredeyse tüketmiştir.

Bizde çok cılız bir ses vardır. Kürtlük biraz türküde yaşar. Biraz geri insanların ağıtlarında, ezgilerinde yaşar. Diğer bütün alanlar da yok edilmiştir. Demek ki, sanat düzeyi aynı zamanda toplumsal düzeyin bir ifadesidir. Ama yine de bir çağrıdır, bir kimliktir, bir yaşam belirtisidir. Ot gibi yaşanabilir, ama bu pek de iyi bir yaşam belirtisi değildir. Avrupa'da da ekonomik olarak iyi yaşandığı söylenebilir veya başkaları adına

müthiş bir sanatçı gibi de olunabilir. Ama bunlar Kürt insanının ulusal gerçeği için yaşadığı anlamına gelmez. Mühim olan kendi temel tarihi, doğal, toplumsal gerçeğinin ifadesi midir, değil midir ve onunla bağlantısı var mı, yok mu? Böyle ise yaşadığını iddia edebilir. Bir maaşı var, ama kimden alıyor? İyi rahatlamış, “iyi sanatkarım” diyor, ama kim için? Hangi tarihle hangi temel toplumsal gerçeklikle bağlantısı var? Ot gibi yaşıyor, ama “ben de Kürdüm” veya “ben de Türküm” diyor. Bunun hiçbir anlamı yoktur. Eşek gibi çalışıyor, o kadar. Kimlik böyle gösterilmez. Bunun her türlü demagojisi, şovenizmi, bir kimlik ispatı yerine konulamaz. Kimlikli olmak gerçeğin temel değerlerine bağlı kalmayı bilmek demektir. Ancak ideolojik gerçeklik, siyasal gerçeklik, sosyal gerçeklik, devrimsel gerçeklik, bir kimlik olabilir.

Bütün bunlar demek ki sanat, “kendi kimliğini bul, gerçeklerle bağlantısını kur” çağrısıdır.

Aksi halde olan sanat değil, demagojidir; bir yaranmadır, sanat adına gericiliktir, saptırmadır. Sanatın toplumda, daha çok da bireyin yaşamında canlandırma, ruh verme özelliği vardır. Ekonomi olmaksızın belki kıt kanaat yaşanabilir, ama ruh ve topraktan yoksun yaşanmaz.

Hatta ideolojik olarak bile sanatın işlevini koyarsak; bir insan kendini ne kadar sanata verirse, o kadar ömrünü uzatır ve kendini biraz tatmin eder. Yine bir büyücü, bir sihirbaz, bir bilim adamı, bir din adamı kendini ne kadar sanata verirse, o kadar kendini tatmin eder ve başarır. Siyasetin, hatta bilimin bile sanatla ilgisi vardır. Ve onlar için de bu geçerlidir. Kişi bunlara ne kadar kendini verirse, o kadar etkili

ve başarılı olur.

Sanat, yaratıcı ruh demektir. Toplumları sanattan kopardın mı, ruhtan ve kimlikten kopardın demektir. Geriye kalan ise bir moloz yığınıdır.

Şimdi daha çok üzerinde durmamız gereken, sanat ve onun bir kolu olan, bağlantısını kurmaya çalıştığımız edebiyattır. Askerlik bile bir sanattır. Hiç şüphesiz, bilimle bağlantıları oldukça yoğundur, siyasette hakeza öyledir, ama sanatsal yanları daha ağırlıklıdır.

Edebiyat alanında da sömürgeciğin büyük bir katliam gerçekleştirdiği bilinmektedir. Yani edebiyat alanında sömürgeci etkiler çok yoğundur. Edebi alanda da değerler sömürülmektedir. Hatta Kürdistan'daki edebiyat için kullanılabilecek her türlü malzeme, sömürgeci süzgeçten geçirilerek, bir karşı silah şeklinde kullanılmaktadır. Yine bir Türk edebiyatı araştırılacak olursa, onun oluşumunda da yoğun bir malzeme olarak kullanılma durumumuz vardır. Bu durum müzikte de öyledir. Özellikle edebiyatın temel taşları olan şiir ve romanda kullanılanların kesinlikle hepsi Kürt malzemesidir. Fakat Türk biçimlidir; üzerine Türk damgası vurulmuştur.

**Kürt gerçeği,
devrim edebiyatına yatkın
bir gerçekliktir**

Eğer devrimin edebiyatı oluşursa; bu, sömürgeciliğe karşı büyük bir kuvvet haline gelecektir. Sömürgecilik bunu önlemek için Kürt değerlerini ki bunlar kesin devrime ihtiyacı gösteren bir toplumsal gerçekliktir, alıyor, aşındırıyor. Bunun için bazılarını teşvik ediyor, bazılarını korkutup zindana atıyor, bazılarını

olanak sunuyor ve sonuçta kendine bağlıyor. Bu ise, Kürt değerlerine karşı hor bakmayı getiriyor. Teşvik vererek daha da kokuşturuyor.

Böyle asimile edilmiş kocaman bir edebiyat kitlesi, sömürgeci ordu gibi kendi ulusal değerlerine karşı savaştırılıyor. Dikkat edin, neredeyse ağırlıklı olarak bütün türküler Kürt gerçeğine dayanır. Ama şu anda Kürt olayına karşı tam bir kontra gibi savaştırılıyor. Belli başlı türkücüler göz önüne getirdiğimizde, durum daha iyi anlaşılır. Bu Amerika'da da böyledir. Birçok ülkede asimile edenler, sömürülenler içinde azınlık-tadirlar. Asimile olanlar kendi halklarının dertlerini, sorunlarını işleyeceklerine, ezilenlerin gerçeklerine karşı kullanılan bir saldırı silahı haline getirilirler. Bu Kürdistan gerçeğinde de çok somut olarak yaratılmıştır. Düşman bir yandan askeri, ordusu, polisi, jandarmasıyla savaşırken, bir yandan da edebiyat kontralarıyla Kürdistan'ı bu alan aracılığıyla bombalamaktadır.

Bu gerçekten acıdır. Kendi halkının içinden çıkmalarına, hatta halkçı geçinmelerine rağmen, çok ağır bir kimlik bozuşmasına yol açmak, cinayetden daha tehlikelidir. Ve halkımızı yaralamaya, manevi ölüme götürmeleri hiç de küçümsenecek bir tehlike değildir.

Burada söz konusu olan; Kürtçe konuşmama, edebiyat yapmaktan da öteye, özden bir yitirilmişliktir. Kürt gerçekliğinden kopuş, bilgi düzeyinde değil, daha çok özde bir inkarı yaşamak veya çok ayrıksı bazı kelimeler kullanmakla bir imhayı, bir asimilasyonu esas alan, bunun içinde sonsuz erimeyi, sonsuz bozulmayı normal gören zihniyetle donanmış bir kişiliğe bürünmek en tehlikelidir. Yine bir vicdan azabı duymamak veya haksızlığın olduğunu görmemek, görülse bile hiçbir şey yapmamak en tehlikelidir. Bu belki de polisinden, jandarmasından, hatta kontrasından daha sakıncalı sonuçlara yol açmaktadır. Çünkü insanın ruhunu köleleştirdin mi, insanın kimliğini buruşturdu mu, aslında ona en büyük darbeyi indirmişsin demektir. Bizde de bu durum var ve bazı şiir, sinema, resim, roman, müzik vb yönlerle aşılma isteniyor. Ancak o da bizim devrimimizin dayatmasıyla oluyor. Yoksa asıl kaybetiricilerin ulusal alanda, kimlik alanında olduğunu biliyoruz.

Sanat silahıyla vurulan bir halkın, ülke, tarih gerçekliğinin katlini sanat yoluyla ortaya çıkarması çok önemlidir. Bir toplumun ruhunun, dilinin kesilmesinin sonuçlarını ortaya çıkarmak, çok önemli bir edebiyat görevidir. Bunu ortaya koymak için bir devrimci bile olmaya gerek yoktur. “İlle ben bir örgüte bağlı olmadan edebiyat yapmak istiyorum” diyenlere söylüyorum; eğer bu anlamda

gerçekten partisiz, örgütsüz bir edebiyatçı olarak kalmak istiyorlarsa; onların öncelikle ruh, duygu, kimlik, toprak vs tarih katliamını ortaya koymaları gerekir. Böyle büyük bir gerçekliği bir-iki kelimeye sığırıp örtbas etmek değil, bütün yönleriyle ortaya koymak, kişiyi dürüst bir edebiyatçı olmaya götürebilir.

Maalesef bu konuda özlü edebiyatçı yok. Gerçek bir katliamı irdeleyen ve halklar üzerinde yaratılan tahribatı gösteren ne bir Türkiyeli, ne de bir Kürdistanlı edebiyatçı vardır. Zaten kendine “*Kürdistan edebiyatçısı*” diyen bir kişiyi de bulamazsınız.

Türk edebiyatçıların da büyük bir kısmı şuradan buradan derlemeler. Ve işi gücü resmi ideolojiyi sanat biçimleriyle yutturmaktan ibaretir. Şiirle de devleti veya Kemalist yaşamı yüceltmeye çalışırlar. Bütünyle romana hakim olan cumhuriyetin resmi yaşam tarzıdır. Tabii bu da halkların katliamı üzerine, emeğin tam sömürüsü üzerine kurulmuştur. Dolayısıyla böyle resmi sınırları aşmayan bir edebiyat ve sanat, aslında halklara en büyük darbeyi vurur. Türkiye’de bu çok yaygındır.

Bir Kürdistanlı edebiyatçıdan bahsetmek de mümkün değildir. Halihazırda böyle edebiyatçılar yok. Belki ilgi duymak, anlamak isteyenler vardır. Ama bırakın bunlara edebiyatçı, sanatkar demeyi, bunları kazanmak için bile büyük bir sanat özverisine ihtiyaç vardır.

Bunlar büyük sanat ve edebiyat edepsizdirler. İyi bir edebiyatçı kılmak için, önce bunları edepi kılmak gerekiyor. Onlara tarih gerçekliği çok iyi görülecek bir halkın yaşam gerçekliği, kimlik gerçekliği, giderek savaşım gerçeği kabul ettirilecek ki, biraz terbiyelleşsinler. Terbiye ancak böyle olabilir. Ancak beyin bu değerlerle yoğunlaşırsa, ruh biraz canlanırsa kişi terbiyesini bulur. Ondan sonra belki bazı gerçekler üzerine yönelebilir, bazı edebiyatçı özellikleri ortaya çıkarılmasından söz edilebilir.

Büyük bir cahil kesinlikle edebiyatçı olamaz. Temel gerçeklerini kaybetmiş biri, ne söylerse söylesin ciddiye alınamaz, iyi bir ulus edebiyatçısı, iyi bir sınıf edebiyatçısı, sosyal edebiyatçı olamaz.

Savaşan insan kazanılmış insandır

Sanat, sosyal ve ulusal kimliği, onun tarihi dayanağını şart kılar. Yine ulusal biçimleniş göz önüne getirmeyi ister. Bunlar da hiç olmadığına göre, o zaman ulusal sanatçı, sosyal sanatçı nerede, diye bir soru sorulmalıdır. Kürdistan somutu söz konusu olduğunda daha da bir içleşme vardır. Bunun aşılabilmesinin çözüm dili devrimdir dedik. İyi bir devrimci gelişmeye yol açmadan kimliksizliği, sinmişliği, ruhsuzluğu devrimle kırmadan, edepi insan yetiştirmek yine edepsizlerden edebiyatçı yetiştirmek mümkün değildir. Dolayısıyla edebiyatın gelişmesinin temel bir çaresi olarak, bizim bütünyle devrimci yöntemi esas almalıyız doğrudur. Bazıları “*edebiyatla, sanatla devrimle gidelim*” diyordu. Belki çok az etkisi olabilirdi, ama Kürdistan’ın katledilmiş gerçeğinde edebiyat o kadar bitik, o kadar etkisizdir ki, ulusal sorunu edebiyatla,

sanatla canlandırmayı sağlamak bile mümkün değildir. Hatta tersi sonuçlar bile almak olasıdır. Gerçi Sovyetler’de bazı akımlar ve böyle bir zihniyet oluştu. Yine sözüm ona “*Kürt sorunu bir kültür sorunudur*” biçiminde görüş belirten birçok örgüt, parti, grup vardı, ama onlar da kültürel bir grup olmaktan ve onun çarpık bir ifadesi olmaktan kurtulamadılar. Sözüm ona sanat ve edebiyatın dilini kullanarak meseleyi çözmek istediler. Ancak bunun mümkün olmadığını çok iyi görüyoruz. Pratiğimiz de bunu çok çarpıcı bir biçimde kanıtlamıştır. Ancak bir çağrı olabilir. Bunun dışında edebiyat kendi başına fazla etkili olamaz. Kaldı ki edebiyatın da gelişmeye, hatta kurtarılmaya ihtiyacı vardır. Ve onu da devrim yapar. Devrim, öncelikle boğulmuş insanı, kimliği elinden alınmış insanı, dili elinden alınmış insanı, ruhu çıkmış insanı, neredeyse canı da elinden alınmış insanı kazanmayı amaçlar.

Savaşan insanda çaba da vardır. “*Yaşamak istiyorum*” der.

O zaman işte yaşamın nasılı, anlamlısı, kabul edilebilirliği aklı gelir. O da insanı edebiyata götürür. Yoksa kolunu kanadını kıpırdatmayan, ağzını çalıştırmayan nasıl edebiyatçı olabilir? Tabii bu konuda düşmanın teşviklerle ödüllendirdiği edebiyatçıları kastetmiyorum. Onlar düşmanın bülbülleri dirler. Onun resmi ideolojisinin savunucularıdır. Onlar karşı bir edebiyatçı olabilirler, hatta edebiyatçı bile olamazlar. Çünkü, edebiyatçı gerçekleri savmaz veya esas itibarıyla toplumsaldır. Olsa olsa o türler bir demagog, bir kontradılar ve saldırlar; faşisttir, şoven dirler. Böylelerine edebiyatçı diyemeyiz. Dolayısıyla önce devrimle insanı kazanmak, onun canlanışını sağlamak ve giderek daha güçlü bir edebiyat zemini yaratmak doğrudur.

Bizim devrimimizin bu konuda büyük bir edebiyat ortamı yarattığı, tartışma götürmez bir gerçektir. Gören insan, görevli insan, yaşayan insan bizdedir. Bu kadar zindanı yaşayan, bu kadar dağı yaşayan kişilik, kesinlikle edebiyatın zeminidir. Bu kadar teori ile uğraşan, bu kadar güç olayı ile uğraşan kişilik, müthiş bir edebiyat imkanını ortaya çıkarmıştır. Edebiyat yaşamın güzelleştirilmesidir, yaşamın esprisidir, ruhudur, zenginliğidir. Onun da ancak devrimle elde edildiğini çok iyi görüyoruz. Bu tanım düzeyinde böyleyken, şüphesiz daha yakıcı sorular da vardır: Bazı edebiyat biçimleriyle daha neler yapılabilir? Hatta sanatın büyük biçimleri devrimimiz için şimdi ne rol oynayabilir?

Biz edebiyatla devrime katkıyı geliştirebiliriz

Biz müziği biraz canlandırdık. Hatta resmi inkar duvarını yıktık. Kürtçe müzik biraz alan buldu. Bu ilk adımdır. Yine Kürtçe yazılar sağı delindi. Müzik, resim, heykel için ilgi alanları yaratılmış, zemin sunulmuştur. Fakat alan kendi terbiyecilerinden o kadar yoksun ki, bu konuda o kadar inkarcılık var ki, ilgi duyan çok az veya hiç yok. Duysa da beceren yok. Neden? Çünkü terbiyesi yok. Bu iş tarihi bilinc ister, yürek ister, yüreğin olması için de toplumsal boyutlanışı görmesi lazım. Toplumun acısını, toplumun kırımını, imhasını görmesi,

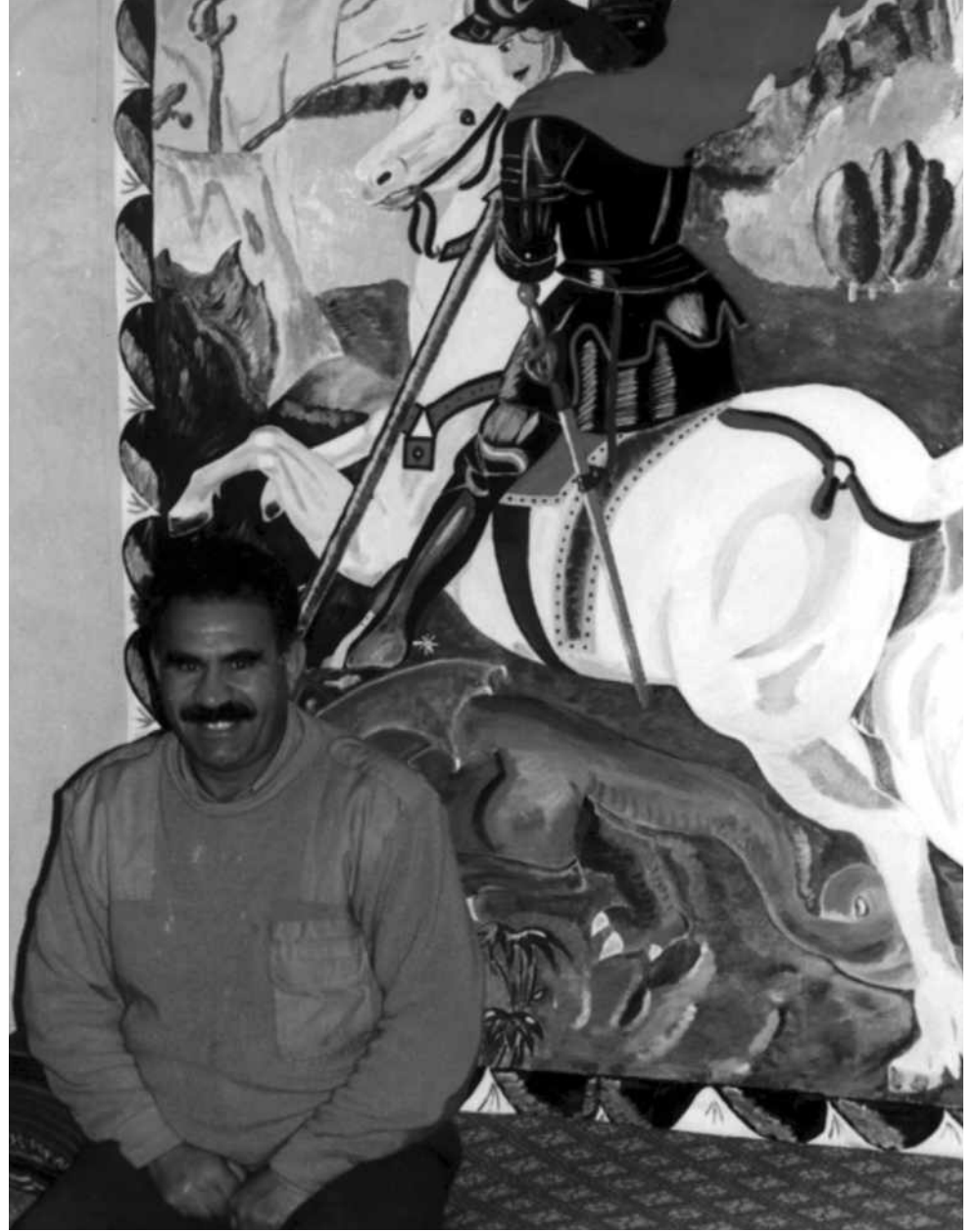
dirilişini görmesi lazım. Bu konuda adeta halk deymiyle kaz kafalık vardır. Donanımsız, terbiyesiz konuşulursa, resmi dil, resmi söylem konuşulursa böyle yazılır, böyle çizilir. Çünkü Türk okullarında bunlar öğrenilmiştir. Halkların gerçeğinden fazla haberleri yoktur. Doğrusu, dayatılan devrim gerçeğindedir. Fakat kişilik ona hazır değildir. En temel, en önde gelen devrimciler bile, devrimle hazırlıksızsa, edebiyatçı nasıl hazırlık yapacak? Hazırlık yapabilmesi için bir devrimci kadar yüreğinin olması ve beyninin çalışması gerekiyor. Bunlar edebiyat alanındaki bazı sorunlardır.

Kürt aydınlanması, rönesansına veya dirilişine ilişkin olarak, Osman Sebrî, Musa Anter gibi kişilikler de hiç şüphesiz anılmaya değer. Anlamını iyi bilince çıkarmamız gereken ve şahıslarında Kürtlüğü az çok taşımaya çalışan önemli birer kimlerdir. Hiç şüphesiz benzer örneklerde vardır. Biz bunları cumhuriyetin veya Kemalizmin, Kemalist belanın Kürtler açısından ortaya çıkışı ile birlikte direnme döneminin değerleri olarak da görebiliriz.

Bu dönem, neden Türklük için bir aydınlanma dönemi oldu da, Kürtler için bir karanlık dönem haline getirildi?

Bu dönemi bir de bu yönüyle ortaya koymak mümkün. Gerçekten Türk ulusalcılığı ne kadar egemen sınıf tarzında da olsa, çok şoven, eli kanlı tarzda da olsa, çok yönlü bir aydınlanmayı yaşadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Ve bir anlamda Türk aydınlanması, Kürtler için karanlığın gelişmesi, “*betonlaşma hareketi*” dediğimiz mezara gömülmesi ve nefes alamaz duruma getirilmesidir. Bunun birçok izahı yapılmıştır. Özellikle aydın olduğunu iddia edenlerin çok iyi kavraması gerekiyor ki, PKK gerçeği dışında kalan kesimlerde, onun etki sahası dışında kalanlarda büyük bir çarpıklık ve gerçeğin dışında hareket etme durumu yaşanıyor.

Şüphesiz PKK, tarihi kendisiyle başlatmıyor. Ama bugün PKK’siz bir Kürt ulusçuluğundan ve Kürt rönesansından bahsetmek de gerçekçi değildir. Tarihimizde teorik olarak Kürtlükten bahsetmek mümkün. Yine birey düzeyinde direnmiş kişiler de var. Ama bir hareket haline ve ulusal seviyeye gelme, dar, feodal aşiretçilikten kurtulma söz konusu olduğunda, mumla arasan bulamazsın. Gerçekçi olmak gerekiyor. Eğer Kürt rönesansının değeri bilinmek isteniyorsa, geçmişin çok istenip de yapılamayan veya başarılamayana nedir, sorusuna cevap vermek gerekiyor. Türk ulusalcılığı içinde ne hale getirildiğimizi bile anlayamıyoruz. Katliamın kurbanları bugün hakim ulus içinde en iyi kullanım araçlarıdır. Kürt ulusal değerleri, en çok Türk ulusal değerlerine dönüştürülüp hizmet ettirilmiştir. Ve bu, hiç şüphesiz



bir Türk ulusal anlayışdır.

Şunu söylemeliyiz ki, Türk ulusçuluğunda diğer azınlıklardan devşirmelerin payı ne kadar büyükse, Kürtlerin de devşirmelerinin payı önemlidir. Nerede ise hepsine bedeldir. Özellikle cumhuriyet döneminde Kürt ulusal değerleri adına ne varsa, katliam temeli esas alınarak talancı ve sinsice bir değer kırılmasıyla karşı karşıya bırakılmıştır. Bu sanatsal ve düşünsel anlamda güçlü bir kırılmadır. Sanatın özellikle edebi alanının seçkin isimleri Kürt kökenlidir. Bu konuda aslında kapsamlı bir değerlendirmeye ihtiyaç var. Örneğin, birçok edebiyatçının Kürt kökenli olması tesadüfi değildir. İleri gelen bir Türk edebiyatçısı olmak için biraz da Kürt kökenli olmak gerekiyor. Bu, kısmen TC’nin oluşum mantığıyla da bağlantılıdır. Oluşum mantığında bir Türk’e iyi bir edebiyatçı olma şansı verilmiştir. Ona verilen; resmi tarihi çok şovence tekrarlama misyonudur.

Resmi tarihi, resmi kültürü bu kadar tekrarlayan, iyi sanatçı olamaz ve hiçbir dönemin etkili sesi olamaz. Ermenilerden, Rumlardan, Kürtlerden derlenir. Bunun nedenleri şu: Bunlar ezilen halklardır. Ezilen halkların bireylerinin duygu ve düşüncelerinde köklü altüst oluşlar, ızdıraplar, acı ve ayrılıklar vardır. Bu da sanatın kaynağıdır. Ve nitekim sanatın evrim göstermesi, gelişmesi de bu kişiliklerle olur. Türklükte ise sanat adına varılan şey cumhuriyeti ezberlemektir. Üstelik bunu her türlü şoven değer yargısıyla herkese ezberletmektir. Bunun için de sanat konuşmaz. Halbuki sanat, biraz devlete muhalif olmayı, eleştirel olmayı gerektirir. Burada tümüyle örgütsel olmak gerekiyor. Tümüyle aşılacak, asimilasyon ile sürekli kendine benzeştirmek: Cumhuriyet yazarlarının ve ideologlarının işlevi budur. Biraz muhalif ve eleştirel olmak da azınlık kökenlilere kalıyor. Ezilen ulusa ait kültür

kışilikleri, ciddi bir siyasi mücadeleye güç yetiremedikleri için, siyasi sahayı terk ediyorlar. Siyasi eleştiri, örgütlenme ve eylemlilik, yerini edebi eleştiri, edebi eylemlilik ve edebi örgütlenmeye bırakıyor.

Gerçekten de Kürt muhalifliğinde, Kürt eleştirisinde böyle bir yansıma var. Aslını bir yerde inkar ederek veya azınlık kökenlerini Türk edebiyatı biçimine dönüştürerek koruma adına bir tepki biçimi geliyor. Önemli bir Kürt aydın kuşağı mı desek? Aslında ne kadar aydın olduğu da tartışmalı. Çünkü Türk aydını olarak bunlar düşünülüyor. Kökeni belki Ermeni, Rum, Kürt, Arap veya Çerkes’dir. Küçük bir kısmı Türk’tür aslında. Devlet sanırım biraz da buna izin veriyor. Yani, “*kendi gerçekliğinizi inkar temelinde edebiyat yapabilirsiniz, izin var, yeter ki siyaset yapmayın*” diyor, onlar da böylece bu alanı kullanmış oluyorlar. Biz, böyle bir aydınlanmaya, bu yönlü eleştiri getirebiliriz.

Kürtlerin bir aydınlanmayı yaşamaları şurada kalsın, bir jenosidi yaşıyorlar

Türk aydınına gelince, bugün onun temel görevlerini yerine getirmediği görülüyor. Bu son derece olumsuz bir niteliktir. Türk ulusçuluğuna kültürel açıdan katkıları var. Ancak Kürt, Rum, Ermeni gerçekliğine katkıları sınırlıdır. Belki birkaç tiplene düzeyinde adları geçer, o kadar. Örneğin, Kemal Tahir’den tutalım Yaşar Kemal’e kadar. Ruhi Su’dan tutalım Yılmaz Güney’e kadar birçok örnek bu çerçevede dahilinde değerlendirmeye tabi tutulabilir. Fakat büyük katliam ve ardından asimilasyon döneminde Kürtlük neyi ifade ediyor? Bir direnme varsa, bir aydınlanma varsa, bu ne anlama gelir? Biraz da bu sorular üzerine düşünmek gerekiyor. Cumhuriyet gerçekten belki de tarihin tanıdığı en barbar ve hatta Hitler’i bile geride bırakabilecek bir jenosid harekettir. Ermeniler, Rumlar bu hareketten

paylarını almıştı. Kürtler ise daha sancılı bir jenoside tabi tutulmaktadır.

Herhangi bir aydınlanmayı yaşamaları şurada kalsın, bir jenosidi yaşıyorlar. Yani herhangi bir baskı ve sömürden öteye ulusal katliam rejimi de diyebilirsiniz buna. Evet, katliam rejimi diyebilirsiniz buna. Katliam yalnız fiziksel anlamda yürümüyor. Bilinci yok etme ve böylece ceset haline getirip bırakma veya kullanılacak ucuz malzeme durumuna getirme durumu söz konusu. Böyle bir tahribatla karşı karşıyayız. Dolayısıyla bu süreçteki Kürt gerçeğini araştırmak isteyenler, dikkatle değerlendirmek zorundadırlar. Gerçeğin doğru bilinci olmadan, aslında herhangi bir ayaklanmadan bahsetmek mümkün değildir. Ve olanı da sahtekarlık ve çarpıklık olur. Zaten olan da biraz budur. Önce gerçeğin adını doğru koymak gerekir.

Kürt ulusçuluğuna ilişkin ucuz bir söylem var, “şöyle isyan ettik, şöyle kahramanca direndik” deniyor. Eğer bu böyle ise geriye bir şeylerin kalması gerekiyor. Kalarlar çok sınırlı ve başaşağı gidiş hizmet ediyor.

Direnme mevcut aslında. Fakat çok yetersiz, çok korumasız olduğu için, çok ezici vurulmalara götürüyor. Ezici vurulmalar ise çok kötü bir uşaklığa, teslimiyete ve özümsemeye götürüyor. Dersim’de ve diğer isyanlarda yaşanan bu. Zayıf bir direnme, karşı tarafı güçlendirir ve onun en kötü malzemesi haline getirir. İsyancılarımızın böyle bir özelliği var. Kendilerini savunacak güçlü bir kitap bile bırakmamışlar. Özellikle aydınlarımızın bunun üzerinde iyi düşünmeleri gerekiyor.

Osman Sebrî, Musa Anter ve Cigerxwîn gibi kişilikler, aslında bu süreçte biraz silahşörce, ortaçağ şövalyelerine benzer bir tarzda bir kişilik direnmesi, bir ayakta kalma örnekleridir. Ama onların bu süreci ne kadar dillendirdiği de tartışılmalıdır. Ben de bu kişilikleri az çok tanıdım. Osman Sebrî, 1925’lerden itibaren isyandan etkilenip Kemalizme karşı çıkar. Hatta buralarda bizim gibi böyle bir müfreze ile gidip, isyana yardımçı olmak ister, bütün isyan süresince. Fakat “peşime bin kişiyi taktım gittim Suruç’a, orada bir baktım ki, arkamda bir kişi bile kalmamış” diyor.

Cigerxwîn Gercüş’ten, Musa Anter Nusaybin’den gelmişler; ancak kalemleriyle, şairlikleriyle ayakta kalabilmişler. Aslında siyasiydiler. Hatta eylemciydiler. Ama örgüt kurmaya, direnişi güçlendirmeye -küçümsemek için söyleyiyorum- büyük yığıtliklerine rağmen güçleri yetmiyor. Ve en son bir Kürt edebiyatı alanı kalıyor, aydınlanma alanı kalıyor, Cigerxwîn şiire yükleniyor. Bu anlamda bir Kürt soluğu olmaya çalışıyor, yine Musa Anter de öyle. O da edebiyata yöneliyor, bir soluk olmak istiyor bu amansız karanlık dönemlerde. Osman Sebrî daha da tutarlı, yurtseverlik kalemi, şairi, dilsisi, kültürcüsü olmaya özen gösteriyor. Biraz kendilerini etraflarına da hissettiriyorlar. Bunlar kesinlikle işbirlikçi Kürt tiplerinden farklıdır. Hele hele KDP geleneğinden çok farklıdır.

PKK öncesi dönemde bir KDP’leşme var. Dört parçada da KDP’ler oluşturulmaya çalışılıyor. Fakat tamamen Kürtlüğün aleyhine çalışan bir konuma gelme söz konusu. Yurtsever örgüt biçiminde kendisini göstermek ister. Ama çok

kısa bir süre sonra yurtseverlerin kapını olur bu örgütlenmeler. Ve nitekim bu kişilikler hızla bu örgütlenmelerden kopuyorlar.

Osman Sebrî çok erken kopuyor: “Barzani beni tutsaydı öldürürdü” diyor. Cigerxwîn yine erken kopuyor. Musa Anter’in KDP’liliği fazla yok. Ortaya ne çıkıyor? Kendileri direnmek istemiştir, ancak başaramamış, zorlanmışlar. KDP bu dönemin en etkili örgütü, ondan da ayrılma gereği duyuyorlar. Çünkü işbirlikçi, devletin güdümünde ve böylece çok dar, çok az olanaklı zorluklarla dolu bir ortamın “Kürt ses” olmaya çalışıyorlar.

Neyi kurtardı bunlar, diye bir soru sorulabilir. Kürt dili ve kültürünün ölmediğini hissettirmek istemişler. Ve her halde en önemlisi de cumhuriyetin büyük saldırısına karşı teslim olmamayı, bir yurtsever olarak ayakta kalmayı başarmışlardır. Ama bütün bunlar, çok güçlü bir siyasi aksiyona da götürmüyor. Bir siyasi eylemliliğe ve örgütlenmeye götürmüyor. Kendilerinin çok yalnız kalmalarına yol açıyor. Bunlardaki yalnızlığı iyi değerlendirmek gerekiyor aslında. Bütün bir ulusa hizmet etmek istemelerine rağmen, yalnızlık içinde kalmaları dikkatle değerlendirilmelidir. Bu durum ulusal düzeyin gerekliliğini gösteriyor.

Bunlar aslında güçlü edebiyatçıları olarak yapmaları gerekenleri yapmıyorlar. Çünkü ulusal temel ve devrimci direniş temeli zayıf olursa, güçlü bir edebiyat da doğmaz. Öyle istiyorlar. O da çarpık ve yetersiz kalıyor. Böylece talihsiz mi desek, acil bir kuşak mı desek, o dönemin sesi olarak kalıyorlar. Kürt aydınlanmasını kısmen böyle bir soluklanma anlamında yaşamak isteyebilirler. Ancak şöyle bir talihsizlikleri var. Güçlü bir ulusal-demokratik hareket olmadığı için ve dönemleri muazzam bir katliam, asimilasyon, karanlık dönemi olduğu için; büyük yüklenme ve direnmelerine rağmen, çok sınırlı bir etkiye yol açmaktan kurtulamıyorlar. Belki koşullar elverseydi büyük edebiyatçıları olabilirlerdi. Büyük direnişçiler de olabilirlerdi. Hatta askeri, siyasi önderler olarak da bazıları bu kuşağın içinden çıkabilirdi. Nitekim böyle birçok aday da var. İşte, İhsan Nuri, Ağrı dağında fazla gelişim gösteremedi. İran’a savruldu. Bir Alişer, bütün yurtseverliğine rağmen, katledilmekten kurtulamadı. Bir Nuri Dersimi vardı; “ah-vah”larına rağmen yalnız başına çok uzaklarda ölmekten kurtulamadı.

Sanırım hâlâ bu kuşaktan birçok insan var. Bu dönemi sadece umut edip, pratikte gelişmeyi sağlayamamanın acısından kurtulamazlar.

Şimdi bunların bilincindeyiz. Biz bu tip örnekleri, özellikle bu sahadada emek sahiplerini göremeyecek kadar inkarcı değiliz, ama fazla abartma gibi bir gerçek dışılığa düşmemeye de özen gösteriyoruz. Biz değerlendirmelerimizi daha çok KDP’lilere yönelik geliştirdik. Çünkü ulusal-demokratik gelişmenin önünü kapatan, daha çok bu tip anlayış, tutuma sahip olan sınıf zemini ve onun işbirlikçi yolu.

Sözüm ona ulusalçılık yapıyorlar, ama ulusalçılıkla alakası olmayan, ulusal kurtuluşlarda eşine pek rastlanmayan, sahte işbirlikçi Kürtçülük tarzı sergiliyorlar. Gerçek Kürt yurtseverliğini sömürgeci güçlerin istihbarat güçleriyle birleşerek boğmaya

çalışan bir Kürtçülük tarzı çıkıyor ortaya. Bunun birçok lekeli tipi ortalığı doldurmuştur. Kürtçülük, uzun süre bunların elinde kalmıştır. Bu çok tehlikeli bir Kürtçülük biçimidir. O saydığımız örnekler, bunlara karşı durmuşlardır, bu önemli. İsyan etmiş, ilişkilerini kesmiş ve farkını koymuşlardır. Ama devletin gizli kuruluşlarını arkalarına aldıkları için, bu KDP türü işbirlikçilik hayli etkili olmuştur. Bize karşı da en tehlikeli ve en zarar verici tutumları bu kökenli güçler sergilemişlerdir. Fakat bir Kürt aydınlanmasından, bir Kürt rönesansından ve dirilişinden söz edilecekse, onu biraz PKK’nin yarattığı koşullarda bulmak en doğrusudur.

Diğer sol gruplarda ise, siyaset yaptıklarını, parti olduklarını iddia edenler var. Saygım var, devam etsinler, inşallah gelişirler de. Fakat politika yapmanın, onun partisini kurmanın öyle kolay bir iş değil, bu konuda oldukça gerçekçi olmaları gerekir.

Politikanın tekniklerini de o kadar önemli görmüyorum. Kürt politikacılığı nedir, Kürt siyaseti nedir, parti siyaseti nedir? Onun üzerinde çok duruyorum. Ama bir taraftan Ankara kapısında bir dilenci olmaktan öteye gidemeyeceksin ve bir taraftan da bana “bu Kürt politikacılığıdır” diyeceksin. Bu doğru bir tavır değildir. Ankara parlamentosunda da politikacılık yapmayı anlarım ve yine orada da bir halk adına neler söylenebileceğini bilirim. Fakat bunun esasını, özünü unutup da çıkar peşinde koşmaya, “Kürt politikacılığı” demenin büyük ayıptan da öteye, işbirlikçilik ve uşaklık olduğunu söylemek durumundayım. Bir yerde politika yapmak, kelle koltukta yaşamayı gerektirir. Bu bilinçte, bu cesaretle değilsek, “Kürt politikacısı olayım” deme gafletine düşmeyelim derim. Öyle birçok politikacı da var, ama bunlarda dediğim gibi işin en işbirlikçi ve uzak kesimini oluşturuyorlar. Şu anda da bunlar, en önemli hedeflerimizden birisidir.

Kürt aydınlanması yaratılıyor

PKK’nin ideolojik, siyasi ve askeri yönünden ziyade burada belirtilmesi gereken; ulusun ruhuna, bilincine ve kültür kişiliğine ne getirdiğidir, bu konu yeterince anlaşılamıyor. Mutlaka bir Kürt patlaması, çağı veya kişiliği denilecekse şimdi böyle bir gelişmeye tanıklığımız söz konusudur. İsteyen değerlendirebilir.

Bizim yaptığımız şu:

Kürt veya herhangi bir insanlık kesimi diyelim, bu dağlarda veya bu dağların eteklerinde yaşamaya çalışan bir halk adına, bir kimlik, bir kişilik arayanların hareketi diyebiliriz. Bu Mezopotamya ülkesinde, Toroslar’ın eteklerinde, Zagroslar’ın eteklerinde bazı insanların direnmeleri var ve bunların kültür sonuçları çarpıcı olarak ortaya çıkacaktır. Buradaki işgale ve istilaya karşı direnmelerinin mutlaka insanlık açısından bir anlamı ve hümanizması olacaktır. Ulusal yanı kadar, böylesi bir yanı da kendini hissettirecektir.

Bizim gösterdiğimiz gelişim; Türkü, Arabi, Farsi sorgulayacaktır. Onların anti-demokratizmini, şoven ulusçuluklarını, ister dini kisvede, ister milli kisvede olsun; dayattıkları büyük haksızlıkları, insanlık dışı uygulamaları sorgulayacaktır. Bütün bunların yapılması bir yerde,

Ortadoğu’da hümanizmanın boy vermesi anlamına gelecektir. Hümanizma, insani gelişmedir. Bu anlamda Kürt ve Kürdistan direnişçiliğinin hümanizma ile çok büyük ilişkisi olacaktır. Örneğin, Fransız Devrimi’nin büyük bir hümanizma hareketi olduğu söylenir. Doğrudur. Bütün ulusları, insanlığı etkilemiştir. Fransız Devrimi, daha çok kapitalist üretim ilişkileri çerçevesinde, onun ilericiğini esas alarak Avrupa merkezli bir eşitlik, kardeşlik, özgürlük ve buna benzer temel bazı insani değerleri yaymıştır.

Kürt direniş gerçeği de bütün bu resmi temsil düzeylerine büyük bir cevaptır, büyük bir karşı koymadır. Dolayısıyla bunun tanınması demek, Ortadoğu halkları hümanizmasının ortaya çıkması demektir. Ve bu da, yalnızca Kürt aydınlanması değil, önemli oranda bütün Ortadoğu halklarının aydınlanmasıdır. Bu aydınlanma içinde Mezopotamya buna beşiklik etmek ile karşı karşıyadır. Çünkü insanın genel normları bu coğrafyada şekillenmiştir. Daha öncesi, yazı, askerlik, siyaset biraz da buradan yola çıkılarak ilk adımlarını atmıştır. Kürt gerçeğinde, bir devrimle tekrar bu maziye, bu insanlık tarihi kadar eski gerçeğe uzanma söz konusudur. Çok ilkel politika yaptığımızı söylüyoruz. Fakat aynı zamanda bu, en ilkel politikadır da. Çok ilkel bir askeri tarzda savaşıyoruz, ama bu, ilk dönemde başlatılan askerleşmeyle ifade ediliyor. Yani tarih kadar eski, ama en yenisi olmayı da içinde barındıran bir direnişçilik ve savaşıklık, dolayısıyla hümanizması, aydınlanması çok kapsamlı olacağına benziyor. Direniş başarı kazanırsa, özüne ters düşülmezse, insanlık ile ilgili yönleri büyük bir özenle korunup geliştirilirse, kazanan bir Kürdistan, Arap, Fars ve Türk egemen gelenekli şovenizme karşı bir zafer olacaktır. Demokrasi, halkların gücünün ortaya çıkarılması, birleşmesi ve dayanışmasıdır. Bir yerde Mezopotamya uygarlığı, İstanbul uygarlığının, Mısır uygarlığının, Fars uygarlığının, hatta Anadolu uygarlığının daha güçlü temellerde ilk söylem kazanmasıdır. Biliyoruz ki, bu yeni aydınlanma açısından da önemli bir adımdır.

Kemalistlere gelince, iddialarında “biz de bir Anadolu aydınlanma hareketiyiz” diyorlarsa da, bana göre tersi daha anlamlıdır. Anadolu uygarlığı üzerine bir kabus olarak çökme durumları var. Muazzam bir Türk şovenizmiyle Anadolu uygarlıkları çok çarpıtılmıştır ve gerçek özünden sapıtılmıştır. Dolayısıyla biz Kemalizm’e bir büyük aydınlanma yaftası yapıştıramayız. Arap milliyetçiliğinin de kendi uygarlığını bile günümüzde ne kadar temsil ettiği sorgulanmaya değer. Büyük İran uygarlığının şimdiki rejimlerce ne kadar temsil edildiği de sorgulanmaya değer.

Bir Kürdistan devrimi de bu sorgulamada çok iddialıdır. Halklar adına iradeyi, halklar adına seçeneği ortaya çıkarabilir. Mübalağa etmiyoruz, ama ısrar edilirse ilkelere ters düşmezse, kendi devrimini çok uygunca yayabilirse, mutlaka böyle büyük düşünmeyi de bilmek gerekiyor. Tabii bu, bir kültür meselesidir. Siyasi, askeri önder olarak gelişim gösterme meselesidir. Büyük duygu, büyük dü-

şünme meselesidir. Tarihe uzanma meselesidir, geleceği dar ufuklu görmeme meselesidir. Gelişme bu temelde sağlanırsa hiç şüphesiz aydınlanma da muhteşem olur.

Tarihi temeli var ve güncel olarak da devrimin yayılması halkların özlemine uygundur. Politikasını, askerliğini ve onun ruh çalışmasını da böyle sağlam götürürse, hiç şüphesiz gelişmeler de bu denli çaplı olabilir. Bu cücelerden kurtulmak gerekiyor, karanlık noktalardan kurtulmak gerekiyor. Çok basit ailecilik-kabilecilik gibi tortu-kalıntı zincirlerinden kurtulmak gerekiyor.

PKK bu konuda büyük bir mücadele ve militanlık içinde, Ortadoğu’yu düşündürüyor. Düşünür ve politikacıları düşündürüyor. Kimi dost, kimi düşman yaklaşımlar içinde, buna Avrupa’yı ve hatta ABD’yi de dahil ediyoruz. Önemle eğiliyorlar. Demek ki, işleri ilerletmişiz. Şimdiden bu kadar çevrenin ilgilenmesi, sağlam bir zemin üzerinde ciddi sonuçlara yol açabilecek bir konumda hareket edildiğini kanıtıyor. Dolayısıyla böyle Kürt ağırlıklı, Kürdistan ağırlıklı bu yeni direnmeyi dikkatle değerlendirmek, ulusal özellikleri kadar, insani yanını, yine kişiye yönelik yanı kadar toplumsal düzenlenişe yönelik yanlarını da özenli, iç içe hazırlamak, aslında iddiasının gücünü de ifade edecektir. Biz buna dikkat ediyoruz. Yazmak isteyen kalemler, bu çağı değerlendirmek isteyenler biraz gerçekle, devrim gerçeği ile temas kurmalı. Uygulanmak isteyenler buradaki yüreği biraz duymayı bilmeli ve kesinlikle sahte, yanıltıcı olmamalıdır.

PKK’deki ruhun büyümesi kesin. PKK’deki ruh yücedir, cesaretlidir. Tam zafer konusunda iddiası vardır. Bunu biz kimseye çığnetmeyiz, çarpıttırmayız. Belki şehitler tam seslendirilmemiştir; belki eylemleri, belki yaşamları tam edebi ifadesini bulamamıştır, ama bu demek değildir ki hep böyle gider. Ve bazı köksüzlerin, tabansızların, çarpıtıcıların keyiflerince kullanıp, diline dolayıp ya da eline kalem geçirip, karalayacakları bir zemin asla değildir. Yani güçlü bir temeli vardır. İnaniyorum ki, günü gelir en güzeli yazılır, üzerine en güzeli inşa edilir. Siyaseti de yapılır, askerliği de yapılır, edebiyatı da yapılır, müziği de yapılır. Zemini var, sahiplenmeyi bekliyor. Şimdiden de çıkıyorlar. Zaten dediğim gibi, zemini sürekli güçlendirmeye çalıştığımız için daha fazlaları da önümüzdeki dönemde çıkacaktır.

Duygu, aşk olmadı mı edebiyatçılık, sanatkarlık olmaz. Kürt aydınlarına bunu söylüyorum. Hepsi birer koca-karı düşkündür. Düşkün olacaklarına biraz ruhlarını görmeye çalışsalar, ruh ne kadar bitirilmiş. Sen yüreğini Ağrı dağı kadar düzeltmezsen ve (tabii bu yığıtlikle, savaşıklıkla mümkün), bunu sergileyemezsen, neyin edebiyatını yapacaksın? Şimdi ben yine Kürt aydınına fazla dokunmak istemiyorum. Çünkü çok nazik ve bitiktir aslında. Ama yine de cesaretlensinler. Hiç olmazsa bizi duyarak cesaretlensinler.

İKİ YÜREK, BİR ÜLKE

Dr. Hüseyin ve Salih Cizîr

Düşman bilsin ki, onlar her “öldü” denildiğinde her şehit kendi küllerinden yeniden filizlenerek ölümsüzlüğün ve özgürlüğün tarihini yazıyor. Onların hep bir öyküsü vardı, bırakıp gitmezler. Ve onlar Kürdistan halkıyla yürümeye devam ediyorlar.



Kürdistan halkının yüreğine düşen kaçınıcı ateş bilinmez. Bilinen o ki, her şehadet ancak azmimizi, kararlılığımızı ve savaşımızı keskinleştirir.

Şehitlerimizi anlatabilmek tabii ki çok zor. Her biri bir kahraman ve her birinin duruşu bir destan. Yaşamlarına, pratiklerine, söylemlerine, davranışlarına bakarak onları bir nebze de olsa tanıyabiliriz. Kürdistan tarihinin son iki yüzyılı savaşlarla geçti. Ama son 40 yılı çok daha şiddetli bir savaş sürecini ifade eder. Bir alanda düşman size çok yöneliyorsa, siz mutlaka doğru yoldasınız perspektifi bugün en fazla Kürdistan coğrafyası için geçerlidir.

Türk faşizmi, her zaman mücadele eden güçlerimizin yöneticilerini hedef almıştır. Mücadele tarihimize bunun sayısız örneği vardır. PKK, daha partileşmeden önce hareketin gelişimini önlemek adına Türk faşizmi, işbirlikçileri vasıtasıyla Haki Karer'i katletti. Ama Hareketimizin önlenmesi bir yana giderek Kürdistan'da bir çığ gibi büyüyerek partileşme sürecine girdi. Önderlik, buna verilebilecek en iyi cevabın partileşme olduğunu pratik olarak ortaya koydu. Bundan dolayı partimiz PKK ilk oluştuğu günden beri “Şehitler Partisi” olarak yol aldı.

Mücadelemiz büyüdükçe faşizmin saldırıları da çeşitlenerek devam etti. 17 Nisan 2021 günü gerillaya karşı kapsamlı bir harekete yönelen TC ordusu Zagros'ta, Zap'ta, Avaşın'de, Metîna'da, Xakurk'de çakılıp kaldı. Kullandığı tüm kimyasal silahlara rağmen gerillanın muazzam direnişi karşısında ne ilerleyebildi ne de geri çekilebildi. Bu şoku atlatabadıkları için hava saldırılarıyla kendisini başarılı göstermeye çalıştı. TC, tarihinde en çok hava saldırısını bu süreçte gerçekleştirdi. Adeta Kürdistan'ın bombalanmadık hiçbir alanı kalmadı. Dahası bunların birçoğu uluslararası anlaşmalarla yasaklanan kimyasal silahlarla gerçekleşti.

Türk devleti hava saldırılarını sadece Medya Savunma Alanları'na yenilik değil sivil yerleşim alanlarına yönelik de gerçekleştirdi. Maxmur, Şengal ve Rojava Türk devletinin hedefleri arasındaydı. Bu hava saldırılarından birini 5 Haziran 2021 günü Maxmur Kampı ve Medya Savunma Alanları'na yönelik gerçekleştirdi. Maxmur'da yaşam savaşı veren sivil Kürtlere bir kez daha bomba yağdırdı. Ve Salih Cizîr (Hasan Adır) heval şehit edildi. Yine aynı gece Medya Savunma Alanları'na yapılan bombardımanda Dr. Hüseyin Akdağ (Salman Bozkur) heval de şehitler kervanına katıldı.

Yılmaz bir militan ve başarılı bir diplomat

Dr. Hüseyin ve Salih heval, faşizmin saldırılarının en yoğun olduğu, ama kitlesel mücadelenin de zirvede yaşandığı 1990'lı yıllarda saflara aktif olarak katılırlar. Bu dönemde Kürdistan halkının kurtuluş mücadelesinde yer almak çok önemli bir adımdır. Öyle ki bu ilk adım, faşizm tarafından tutuklanmak ya da katledilmekle eş anlamlıydı. Her iki arkadaşın da bu süreçte mücadeleye kayıtsız kalması beklenemezdi. Çünkü her iki arkadaşın kalbi

ve beyni doğmuş, büyümüş oldukları özgür Kürdistan için atıyordu.

Dr. Hüseyin Akdağ 1972 yılında Batman-Kozluk'ta doğar. Ailesi her Kürt ailesi gibi faşist devletin baskıları sonucu göç ederek Amed'e yerleşir. Tüm zorluklara rağmen Kürdistan'da kalmak, mücadelenin sıcaklığını hissederek yaşamak, köklerinden uzaklaşmadan çocuklarını kendi kültür ve gelenekleriyle yetiştirmek direnmek anlamına geliyor. Dr. Hüseyin böyle bir ortamda büyüdüğü için doğal olarak mücadelenin içinde şekillenir. 1992 yılında Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne başlayınca direkt gençlik faaliyetlerinde aktif olarak yer alır. Bu dönem zindan direnişleri ve kitlesel serhildanların yaşandığı bir süreçtir. Her alanda kıyasıya bir savaş söz konusudur. Devletin militarist güçlerinin saldırısı yanında devlete sırtını dayayan sivil işbirlikçiler ve Hizbul-kontra tarzı yapılanmaların da sokak ortalarında yoğun saldırılarının olduğu bir süreçtir. Yurtseverlerin sokaklarda satarlarla doğrandığı veya kaçırılarak aylarca yeraltındaki sığınaklarda işkence görüldüğü ve katledildiği yıllardır. Tüm bunlar, devletin resmi kurumlarının gözetiminde ve denetiminde yapılan uygulamalardır.

İşte böylesine zorlu bir süreçte mücadeleye katılmak çok önemli bir adımdır. Her iki yoldaşımız da tarihi kararlarını bu süreçte vermiştir. Dr. Hüseyin, 1995 yılına kadar Kürdistan ve Türkiye metropol çalışmalarında aktif olarak yer alır. Ama her Apocu militan gibi bununla yetinmez. Daha fazlasını başarmak ister ve 1996 yılında Önderlik Sahası'na giderek mücadeleye daha profesyonel katkı sunmak için eğitime katılır. Birikimi, azmi ve çabası hemen dikkat çeker. Mücadelenin en sıcak alanlarında katkı sunmak için hazır olduğunu belirtir. Önderlik'ten ve yoldaşlarından aldığını bir an önce pratikleştirmek ister. Başka türlü şehitlere ve değerlere layık olunamayacağını ısrarla belirtir. Mücadelenin geldiği aşamada her türlü fedakarlık göstermenin bir zorunluluk olduğunu bilincindedir. Gerillada doktorluk yapar ve yaralanan birçok arkadaşın kurtarılmasını sağlar.

2000 yılından sonra Avrupa sahasına görevlendirilir. Ve Avrupa'nın birçok ülkesinde aktif faaliyet yürütür. Şehitlerin ve Önderliğin yoldaşydı, çizginin militanıydı. Azimli, kararlı ve her gittiği yerde kendini kabul ettiren, Apocu militan özellikleri pratik yaşamın her alanında yaşadı ve yaşattı. Görevlendirildiği her yerde örgütü büyütme esas aldı. İki dönem İngiltere alanında kaldı. Londra'dan İskoçya'ya, Galler'den Kent'e kadar İngiltere'de yaşayan her yurtseverin evini ziyaret etti. Kendini geri çeken birçok yurtsever ve arkadaşı ikna ederek çalışmalarına kattı. Avrupa'nın en sorunlu alanlarından biri olan İngiltere'de iki dönem başarılı bir pratik sergiledi. Yılmayan, başarılı ve üstün çabası İngiliz polisini rahatsız ettiğinden hiçbir hukuksal dayanak olmamasına rağmen tutuklanarak hemen sınır dışı edildi. Dr. Hüseyin sınır dışı edildikten sonra Avrupa'da bir süre daha faaliyet yürüttü. Ancak Avrupa çalışmalarını kendisi açısından yeterli görmediğinden savaşın sıcak olduğu alanlara yöneldi. Medya Savunma Alanları'nda birçok yerde görev üstlendi. Bu

alanlarda da görevini en iyi şekilde başarmanın çabası içerisinde oldu. Başarılı, sonuç alıcı faaliyetler yürüttü. Kürdistan'da ayak basmadık alan bırakmadı. Gittiği her yerde uyumlu bir pratik sergiledi. En son diploması alanında görevdeyken 5 Haziran 2021'de Medya Savunma Alanı'nda faşizmin bombardımanı sonucu şehit düştü.

Partiye katıldığı ilk günden son ana kadar nefes nefese bir mücadele yürüttü. O, yılmaz bir militan ve başarılı bir diplomattı. Bunu bilen faşist Türk devleti, ihanetçilerin de yardımıyla Dr. Hüseyin'i katletti. Dr. Hüseyin 5 Haziran günü şehitlere konuk oldu. Mayasını doğduğu Kozluk'tan, o toprakların kadim direnişinden almıştı.

Düşman bilsin ki, onlar her “öldü” denildiğinde her şehit kendi küllerinden yeniden filizlenerek ölümsüzlüğün ve özgürlüğün tarihini yazıyor. Onların hep bir öyküsü vardı, bırakıp gitmezler. Ve onlar Kürdistan halkıyla yürümeye devam ederler.

Salih Cizîr arkadaş halkçı ve emekçi yönleri önde olan bir yoldaştı

Salih Cizîr (Hasan Adır)'da maalesef aynı gün 5 Haziran 2021 tarihinde şehadete ulaştı. Salih heval, 1962 yılında dünyaya gelir. Yurtseverliğin ve direnişin her zaman canlı olduğu Cizre-Botan onun şekillenmesinde ve çelikleşmesinde önemli bir rol oynar. Ayrıca ailesinden Apocu kişiliklerin ve şehitlerin olması doğal bir parti ve mücadele alanı demektir. Özellikle kardeşi Çekdar'ın şehadetiyle birlikte daha da aktifleşir.

Salih yoldaş, Bêrîvan'ların, Agit'lerin ve Çekdar'ların ayak bastığı yerlerden yürüyerek militanlaşmıştı. Emekçi, fedakâr ve halkçı özellikler Salih hevalde çok belirgindi. Aktif ve halk içinde sevilen biriydi. Bu özelliği düşmanın da dikkatini çekmişti. 1988 yılında zindana atılır. Direnişçi tavrından taviz vermez ve delil yetersizliğinden bir yıl sonra cezaevinden tahliye olur. Zindanda kaldığı bu süre içinde kendisini teorik olarak daha da geliştirmeye çalışır. Dışarı adım attığı andan itibaren kaldığı yerden mücadeleye devam eder. 1990 Cizre serhildanında aktif görev alır ve bir kez daha yakalanarak acımasız işkencelere maruz kalır. Ama halkına ve şehitlere verdiği söz gereği boyun eğmez direnir. Bırakıldıktan sonra düşman peşini bırakmaz ve 1991 yılında Almanya'ya çıkmak zorunda kalır. Ancak Avrupa'yı bir kaçış ve “kurtuluş” alanı olarak görmez. Geldiği ilk günden itibaren faaliyetler içinde yerini alır. Büyük-küçük görev demeden ve hiçbir alan, konum, yetki gözetmeden canla-başla çalışır. Tıpkı Kürdistan'daki gibi hep yoldaşlarının ve halkının yanında olur. Aktif faaliyetler içindeyken bu kez Alman polisince tutuklanır ve 5 yıl da Almanya zindanlarında kalır.

Avrupa zindanlarında psikolojik baskı ve tecrit gibi uygulamalar özellikle politik tutsaklara yoğunca uygulanarak iradeleri kırılmak istenir. Salih yoldaş Mazlum'ları, Kemal'leri ve Hayri'leri örnek alır. Cizre-Botan'da düşmana boyun eğmediği gibi Alman zindanlarında da direnişçi tavrını sürdürür. Almanya'da tutsak kaldığı 5

yıl boyunca Önderlik'ten, halktan ve şehitlerden kopmadığını duruşuyla gösterir. Yüreği ve düşüncesi hep direnen yoldaşlarının yanında olur. Tahliye olduktan sonra da bunu pratikte ortaya koyar. Zindandan çıkar çıkmaz kaldığı yerden daha aktif katılım sağlayacağını ifade ederek özgür gerilla alanlarına gitme kararını açıklar. Direnen Kürtler için her yer bir mevzi ve direniş alanıdır. Ama özgür alanlara gidiş de bunun zirvesidir. En zor koşullarda direnen gerilla yoldaşlarıyla, o boyun eğmeyen dağlarının özgür havasını solumak istiyordu. Cizre Botan'ın direnişçi ruhunu hiçbir zaman terk etmeyen Salih yoldaş, artık özlemini taşıdığı gerilla alanlarındaydı. Mücadele içinde yeni bir alan ve yeni bir basamaktaydı. Özgürlük yürüyüşünü artık buralarda sürdürecekti.

Birçok alanda kaldıktan sonra halkçı, kararlı ve yılmaz tavrı dikkate alınarak Maxmur kamp çalışmalarına görevlendirilir. Artık her koşulda direnen Maxmur halkıyla birliktedir. Maxmur kitlesi kısa sürede Salih hevalle bütünleşir. Düşmana biat etmeyen ve partiye-mücadeleye bağlı insanların onurlu ve direnen yüzünü görür. Ve Maxmur halkının insani kavgasını omuzlamak için hiç tereddüt etmez. Maxmur halkı Kürdistan'ın kendisidir. Onun direnen yüzü ve iradesidir. Bu direnişçi ve boyun eğmeyen tavrından dolayı sık sık TC savaş uçaklarının saldırısına maruz kalır. Salih heval BM güvencesinde olan Maxmur alanında katledildi. O, son anına kadar halkının yanında her türlü saldırıya göğüs germeye çalıştı. Her dönem direnişçi ve militan tavrını sürdürdü. En son Kayıp ve Şehit Aileleri Derneği'nde görev yürütüyordu. Halkımızın en hassas ve duygusal yönünü ifade eden bu alanda görev alması da onun halkına ve şehitlerine bağlılığının ifadesi olmakla kalmaz.

Maxmur ve Kürdistan halkı onurlu ve halkçı bir evladını daha şehitler diyarına yolladı. Ancak katliamcılar unutmazın ki Kürdistan halkının mücadelesinde toprağa düşen her yiğit, yine direnen binlerle yaşayacak. Son 40 yıllık mücadelemiz bunun sayısız örnekleriyle doludur. Kürdistan halkı en zor koşullarda bile direnen evlatlarını yetiştirmeyi bilen onurlu bir halktır. Bunu büyük acı ve ızdıraplara rağmen tarihsel olarak her zaman ispatlamıştır. Bunun en açık ispatı bugün Zagros, Zap, Avaşın, Metîna ve değişik yerlerdeki inanılmaz direnişlerdir. Düşman tüm teknik saldırılarına rağmen, havadan her türlü kimyasal silah kullanmasına, indirme yapmasına rağmen perişan olmuştur. Ne çikilebiliyor, ne de ilerleyebiliyor. Gerilla güçleri başarılı eylemlere imza atıyor. İşgale ve katliama giden Türk askerleri korku ve panikten dolayı hareket edemez hale geliyor.

TC faşizmi unutmazın ki, hiçbir saldırı, hiçbir tutuklama ve hiçbir göçertme ne cezasız kalır ne de amacına ulaşır. Kaybeden yine faşizm, kazanan ise direnen Kürdistan halkı olacaktır. Dr. Hüseyin ve Salih heval yine sözümüz olsun ki, tüm şehitlerimizin çabası zaferle tağlandırılacaktır.

- Dr. Hüseyin ve Salih Cizîr Yoldaşlar Ölümsüzdür!

Avrupa'daki mücadele arkadaşları adına Ali Poyraz